JAARVERSLAG 2023

EN

JAARREKENING 2023

Thuis in Meierijstad

MEIERIJSTAD

JAARSTUKKEN 2023

Dit zijn de jaarstukken 2023 van de gemeente Meierijstad. Hierin blikken we terug naar de behaalde resultaten en financiën van het afgelopen jaar. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In de jaarstukken legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad. Bij de programma's staat aangegeven wat we wilden bereiken, wat we daarvoor hebben gedaan en wat het gekost heeft.

INHOUDSOPGAVE

Jaarstukken 2023 1
Inhoudsopgave 3
Aanbiedingsbrief 9
Financiën in één oogopslag 10
Samenvatting 12
Leeswijzer 13
Resultaat 14
Van begroting naar rekening 14
Investeringen en eenmalige budgetten 16
Resultaatbestemming 18
Programmalijnen 21
Participatie & Polarisatie 21
Ambitie 21
Bestuursdoelen 21
Duurzaamheid 22
Ambitie 22
Bestuursdoelen 22
Inclusie 23
Ambitie 23
Bestuursdoelen 23
Programma's 24
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed 25
Wat willen we bereiken? 25
Ambitie 25
Wat hebben we daarvoor gedaan? 27
Wat heeft het gekost? 29
Toelichting afwijkingen 29
Investeringen 33
Verbonden partijen 33
1 Veiligheid 34
Wat willen we bereiken? 34
Ambitie 34
Wat hebben we daarvoor gedaan? 35
Wat heeft het gekost? 37
Toelichting afwijkingen 37
Investeringen 40
Verbonden partijen 42
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte 43
Wat willen we bereiken? 43
Ambitie 43
Wat hebben we daarvoor gedaan? 43

Wat heeft het gekost? 46
Toelichting afwijkingen 46
Investeringen 51
3 Economie 65
Wat willen we bereiken? 65
Ambitie 65
Wat hebben we daarvoor gedaan? 66
Wat heeft het gekost? 69
Toelichting afwijkingen 69
Investeringen 72
Verbonden partijen 72
4 Onderwijs 73
Wat willen we bereiken? 73
Ambitie 73
Wat hebben we daarvoor gedaan? 74
Wat heeft het gekost? 75
Toelichting afwijkingen 76
Investeringen 79
Verbonden partijen 86
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme 87
Wat willen we bereiken? 87
Ambitie 87
Wat hebben we daarvoor gedaan? 88
Wat heeft het gekost? 90
Toelichting afwijkingen 91
Investeringen 94
Verbonden partijen 94
6 Sociaal Domein 95
Wat willen we bereiken? 95
Ambitie 95
Wat hebben we daarvoor gedaan? 97
Wat heeft het gekost? 100
Toelichting afwijkingen 100
Investeringen 107
Verbonden partijen 110
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 111
Wat willen we bereiken? 111
Ambitie 111
Wat hebben we daarvoor gedaan? 112
Wat heeft het gekost? 114
Toelichting afwijkingen 114
Investeringen 119

Verbonden partijen ... 119
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen ... 120
Wat willen we bereiken? ... 120
Ambitie ... 120
Wat hebben we daarvoor gedaan? ... 121
Wat heeft het gekost? ... 123
Toelichting afwijkingen ... 124
Investeringen ... 128
Verbonden partijen ... 133
9 Financiële informatie programmaplan ... 134
Toelichting Financiële informatie programmaplan ... 135
Wat heeft het gekost ... 135
Toelichting afwijkingen ... 136
Investeringen ... 142
Paragrafen ... 144
Lokale heffingen ... 145
Beleid en ontwikkelingen ... 146
Opbrengsten ... 146
Overzicht heffingen (hoofdlijnen) ... 148
Baatbelasting ... 148
Bedrijven Investeringszone (BIZ) ... 148
Begraafplaatsrechten ... 148
Leges ... 149
Marktgelden ... 149
OZB ... 149
Reclamebelasting ... 149
Reinigingsheffing ... 150
Rioolheffing ... 150
Scheepvaartrechten ... 151
Toeristenbelasting ... 151
Lokale belastingdruk ... 151
Kwijtschelding ... 151
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 152
Beleid en ontwikkelingen ... 153
Weerstandscapaciteit &-vermogen ... 153
Risico's ... 154
Financiële kengetallen ... 157
Onderhoud kapitaalgoederen ... 160
Beleid en ontwikkelingen ... 161
Beheer openbare ruimte ... 163
Civieltechnische kunstwerken ... 163
Wegen ... 164

Openbare verlichting ... 164
Openbaar groen ... 165
Riolering ... 166
Vastgoed ... 167
Speelterreinen ... 168
Financiering ... 169
Beleid en ontwikkelingen ... 170
Rente ... 170
Vermogenspositie ... 172
Bedrijfsvoering ... 173
Ambitie ... 174
HRM ... 174
Informatie en gegevensbescherming ... 174
Control & rechtmatigheidsverantwoording ... 175
Maatschappelijk verantwoord ondernemen ... 177
Duurzaamheid ... 177
Dienstverlening ... 177
Fraude en integriteit ... 178
Verbonden partijen ... 179
Beleid en ontwikkelingen ... 180
Overzicht van Verbonden partijen ... 181
Gemeenschappelijke regelingen ... 181
Regionaal Bureau Leerplicht ... 181
Veiligheidregio Brabant-Noord ... 182
Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD) ... 183
Kleinschalig Collectief Vervoer ... 185
Stadsgewest 's-Hertogenbosch (alleen stortplaats) ... 186
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord ... 188
Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant ... 190
Omgevingsdienst Brabant-Noord ... 192
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant ... 194
Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) ... 196
Vennootschappen en coörperaties ... 197
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten ... 198
N.V. Brabant Water ... 200
Accommodatiebeheer Schijndel B.V. ... 201
N.V. Monumenten Beheer Brabant ... 202
Scheifelaar II Beheer B.V. ... 202
Scheifelaar II C.V. ... 203
Stichtingen en Verenigingen ... 204
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost ... 205
Stichting Agrifood Capital ... 206

Stichting tot beheer van het Paulusgasthuis in Sint-Oedenrode ... 207
Smederijmuseum in Sint-Oedenrode ... 207
Stichting museum Henkenshage ... 207
Overige verbonden partijen ... 208
Regio Noordoost Brabant ... 209
Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant ... 211
Centrumregeling ter uitvoering Wmo ... 212
Samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang ... 213
Grondbeleid ... 215
Beleid en ontwikkelingen ... 216
Resultaten ... 217
Winstnemingen ... 220
Risicobeheersing ... 221
Wet open overheid ... 223
Financiën ... 224
Exploitatieresultaat ... 225
Overzicht van baten en lasten ... 226
Structurele reservemutaties ... 228
Incidentele baten en lasten ... 229
Informatie in het kader van de WNT ... 242
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld ... 244
Eenmalige budgetten ... 246
Investeringen ... 250
Balans ... 255
Toelichting op de balans ... 258
Toelichting activa ... 259
Immateriële vaste activa ... 259
Materiële vaste activa ... 259
Financiële vaste activa ... 261
Voorraden ... 261
Uitzettingen ... 263
Liquide middelen ... 264
Overlopende activa ... 265
Toelichting passiva ... 267
Eigen vermogen ... 267
Voorzieningen ... 269
Langlopende schulden ... 271
Kortlopende schulden ... 271
Overlopende passiva ... 271
Niet uit de balans blijkende verplichtingen ... 275
Grondslagen ... 278
Balans ... 279

Baten en lasten 284
Rechtmatigheidsverantwoording 285
Verantwoording specifieke uitkeringen 286
Rechtmatigheidsverantwoording 326

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken over 2023 aan. Jaarlijks stellen wij het jaarverslag en de jaarrekening op en leggen met deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiën. We kijken terug op het vorig jaar. Hebben we onze (hoofd)doelen en ambities bereikt? Hoe is het geld uit de begroting van het vorig jaar besteed? Zijn we binnen de budgetten gebleven?

De speerpunten van beleid en de ambities voor het jaar 2023 zijn opgenomen in de 'Thuis in Meierijstad Mijlpalen'. In het jaarverslag hebben wij per programma een verantwoording opgenomen per bestuursdoel.
Financieel sluiten we het jaar af met een positief resultaat. In het jaarverslag zijn per programma de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting toegelicht.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad.

De secretaris, Drs. M.G.C. Wilms - Wils RA	De burgemeester, ir. C.H.C. van Rooij

FINANCIËN IN ÉÉN OOGOPSLAG

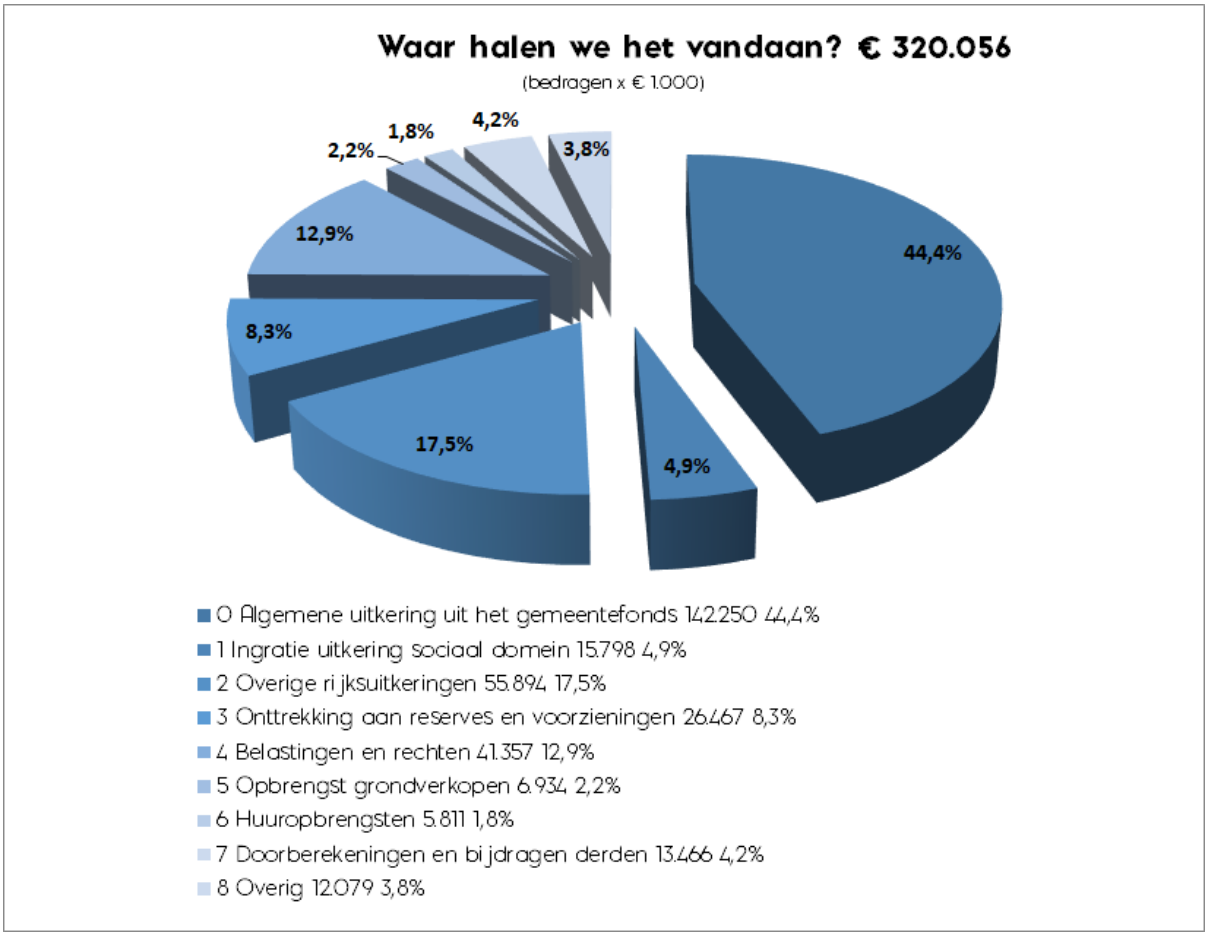

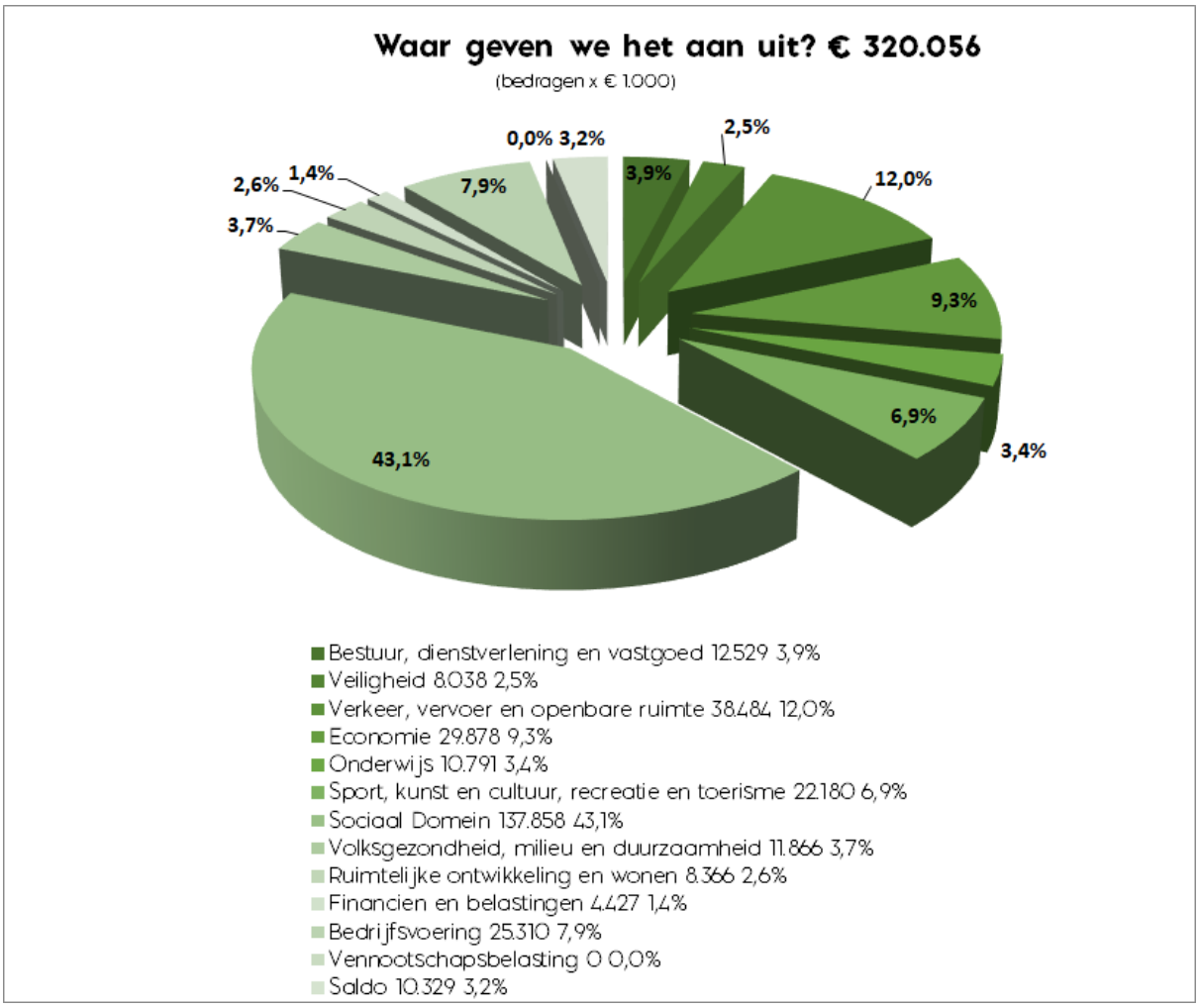
Waar geven we het aan uit? € 320.056
(bedragen x € 1.000)
0,0% 3,2%
2,5%
3,9%
12,0%
9,3%
6,9%
3,4%
43,1%
7,9%
2,6%
1,4%
3,7%
Bestuur, dienstverlening en vastgoed 12.529 3,9%
Veiligheid 8.038 2,5%
Verkeer, vervoer en openbare ruimte 38.484 12,0%
Economie 29.878 9,3%
Onderwijs 10.791 3,4%
Sport, kunst en cultuur, recreatie en toerisme 22.180 6,9%
Sociaal Domein 137.858 43,1%
Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 11.866 3,7%
Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 8.366 2,6%
Financien en belastingen 4.427 1,4%
Bedrijfsvoering 25.310 7,9%
Vennootschapsbelasting 0 0,0%
Saldo 10.329 3,2%

SAMENVATTING

LEESWIJZER

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de 9 programma's, het financiële informatie programmaplan en de (verplichte) paragrafen.

Bij elk programma gaan we in op de drie W-vragen: 'Wat willen we bereiken?', 'Wat hebben we daarvoor gedaan?' en 'Wat heeft het gekost?'. Ook zijn hier de lopende investeringen opgenomen en de relatie met verbonden partijen voor het programma.

Wat willen we bereiken?
De doelstellingen bij 'Wat willen we bereiken?' zijn overgenomen uit 'Thuis in Meierijstad Mijlpalen'. Op deze plek staan ook de verplichte beleidsindicatoren uit het besluit begroten en verantwoorden (BBV). De laatst bekende gegevens van waarstaatjegemeente.nl. zijn in de tabellen vermeld. Als in de tabel bijvoorbeeld 2022 staat, dan betekent dit dat hierna geen meting meer heeft plaatsgevonden. Als referentiemeting voor de gemeente Meierijstad vermelden we het gemiddelde van gemeenten in de klasse > 50.000 en < 100.000 inwoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De verantwoording van de voorgenomen activiteiten van 2023 maken we zichtbaar met een zogenaamde stoplichtenrapportage. De betekenis van de symbolen is als volgt: groene vink (de activiteit is gerealiseerd of loopt volgens planning), oranje vink (de activiteit is deels gerealiseerd of loopt iets achter op de planning), een rood kruis (de activiteit is niet gerealiseerd of loopt ver achter op de planning) en drie grijze punten (de activiteit is niet gestart). De activiteiten zijn voorzien van een korte toelichting.

Wat heeft het gekost?
Bij het onderdeel "Wat heeft het gekost?" staan de geraamde en gerealiseerde lasten en baten inclusief de mutaties in de reserves. Bij een afwijking van groter dan € 50.000 per beleidsveld is een toelichting opgenomen. Ook staan hier de eenmalige budgetten, waarvan het voorstel is ze over te hevelen naar 2024. Als het restant budget groter dan € 50.000 betreft, zijn ze apart opgenomen met een toelichting. De overige eenmalige budgetten zijn in één totaalbedrag vermeld per programma.

Investeringen
Bij dit onderdeel staan de lopende investeringen, die overgaan naar 2024, waarvan het totaal beschikbaar gestelde krediet groter is dan € 500.000. Het zijn de zogenaamde investeringen van de 'lange route'.

Paragrafen
De verplichte paragrafen gaan over lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en de Wet open overheid. We verantwoorden hier de uitvoering van de geplande activiteiten uit de paragrafen van de programmabegroting 2023.

Jaarrekening
De jaarrekening (onderdeel Financiën) bestaat uit informatie over de exploitatie, de balans, de verantwoording over specifieke uitkeringen, de rechtmatigheidsverantwoording en de grondslagen van balans en exploitatie. Naast de verplichte onderdelen zijn bij het onderdeel exploitatieoverzichten opgenomen die gaan over de investeringen en eenmalige budgetten die we afsluiten.

RESULTAAT

We sluiten het jaar 2023 financieel af met een positief resultaat van afgerond € 10,3 miljoen. Dat is € 1,6 miljoen hoger dan het geraamde resultaat van de begroting 2023 na wijziging.

VAN BEGROTING NAAR REKENING

De programmabegroting 2023 is op 3 november 2022 door de raad vastgesteld met een positief geraamd resultaat van € 7.268.000. Hierin waren nog niet de financiële middelen opgenomen voor de activiteiten 2023 uit het college werkprogramma TiMM 2023-2026. Daarnaast is het geraamd resultaat in de loop van 2023 bijgesteld met begrotingswijzigingen van de 1e en 2e bestuursrapportage 2023 en afzonderlijke raadsbesluiten. Het geraamd resultaat 2023 na wijziging was positief € 8.719.000. Het gerealiseerd resultaat bedraagt € 10.328.678. In de tabel hieronder staat het verloop van de cijfers. We verklaren In de jaarstukken het verschil tussen geraamd en gerealiseerd resultaat, dus € 1.610.055. Een toelichting op hoofdlijnen is opgenomen na de tabel.

Van begroting naar rekening (bedragen x € 1.000)	**2023**
Primitieve begroting	7.268
Oktober 2022 tot en met mei 2023	-4.605
1e bestuursrapportage 2023	3.463
Juni 2023	250
2e bestuursrapportage 2023	2.593
September 2023	-250
Geraamd resultaat begroting 2023 na wijziging	8.719
Gerealiseerd jaarrekeningresultaat 2023	10.329
Verschil t.o.v. geraamd rekeningresultaat	**1.610**

In de volgende tabel staan de grootste budgettaire afwijkingen tussen geraamd en gerealiseerd resultaat. Tussen haakjes staat het nummer van het begrotingsprogramma. Bij de begrotingsprogramma's, onderdeel 'Wat heeft het gekost?', zijn de financiële verschillen per programma toegelicht.

Exploitatieresultaat (bedragen x € 1.000)	**2023**
Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers (0)	-271
Verkiezingen (0)	-229
Verkoop gemeentelijke eigendommen (0)	566
Openbare verlichting (2)	300
Onderhoud parkeergarage Lochtenburg (2)	-164
Aanvulling verliesvoorzieningen grondexploitatie (3)	-244
Peuteropvang (4)	202
Laaggeletterdheid (4)	181
Sport algemeen (5)	190
Sportaccommodaties (5)	-194
WMO en welzijn (6)	-160
Werk en inkomen (6)	-2.116
Jeugdzorg (6)	-1.388
Gezondheid (7)	753
Wonen (8)	-390
Naheffingsaanslag belastingdienst (9)	-451
Algemene uitkering gemeentefonds (9)	4.860

Afgezonderde stelposten prijsontwikkeling (9)	589
Actualiseren voorziening verlofsparen (9)	-1.177
Ontvangen specifieke uitkering SPUK, afrekening 2022 (9)	337
Bijkomende personeelskosten (9)	405
Rentevergoeding (9)	210
Restant post onvoorziene uitgaven (9)	213
Doorbelastingen personeelskosten aan exploitatie (div)	-208
Overige per saldo	-204
Totaal verschillen	**1.610**

Geraamd resultaat begroting 2023 na wijziging	8.719
Werkelijk gerealiseerd resultaat 2023	10.329
Verschil t.o.v. geraamd resultaat	**1.610**

INVESTERINGEN EN EENMALIGE BUDGETTEN

Investeringen

Bij het samenstellen van de jaarstukken sluiten we investeringskredieten administratief af of gaan ze over naar een volgend jaar. De investeringskredieten die we afsluiten bij deze jaarstukken zijn opgenomen bij het onderdeel 'Financiën'. Bij deze kredieten is in totaal € 2,4 miljoen minder uitgegeven. Dit leidt in de begroting tot structureel lagere kapitaallasten en/of lagere incidentele onttrekkingen uit voorzieningen.

Voor de investeringskredieten waarvan de activiteiten nog niet zijn afgerond stellen we voor deze over te hevelen naar 2024. Het gaat om restant geraamde uitgaven van € 95,0 miljoen. Ook eventuele inkomsten geraamd bij deze investeringskredieten gaan over naar 2024.
In de volgende tabel staan de beschikbaar gestelde investeringskredieten met hun gerealiseerde uitgaven tot en met 2023. Bij de begrotingsprogramma's hebben we de over te hevelen investeringen toegelicht, waarvan de geraamde uitgaven € 500.000 zijn of meer. De gemeenteraad heeft deze investeringskredieten beschikbaar gesteld met een apart inhoudelijk raadsvoorstel, de zogenaamde 'investeringen met lange route'.

Investeringsbedragen in duizenden €

Af te sluiten kredieten	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven
Af te sluiten investeringen				
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed	277	221	20	36
1 Veiligheid	70	0	61	9
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte	12.597	9.328	768	2.501
4 Onderwijs	175	137	23	16
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	1.433	1.174	290	-31
6 Sociaal Domein	2.835	0	2.846	-11
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	500	0	500	0
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	247	143	95	10
9 Financiële informatie programmaplan	424	208	325	-109
Af te sluiten investeringen	**18.559**	**11.212**	**4.927**	**2.420**
Over te hevelen investeringen				
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed	313	71	70	171
1 Veiligheid	1.310	399	187	724
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte	86.312	15.561	9.982	60.769
4 Onderwijs	20.383	12.092	3.954	4.337
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	36.876	24.400	6.105	6.372
6 Sociaal Domein	21.151	199	12.744	8.208
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	31	104	37	-110
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	16.436	1.249	1.107	14.079
9 Financiële informatie programmaplan	1.144	427	184	532
Over te hevelen investeringen	**183.956**	**54.503**	**34.370**	**95.083**
Totaal	**202.515**	**65.714**	**39.297**	**97.503**

Eenmalige budgetten

Bij deze jaarrekening sluiten we eenmalige budgetten af met een geraamd budget in 2023 van € 9,5 miljoen. Meer informatie over deze eenmalige budgetten kunt u lezen bij het onderdeel 'Financiën - Exploitatieresultaat'.

Daarnaast stellen wij voor eenmalige budgetten over te hevelen naar 2024 voor een restantbudget van € 11,3 miljoen. Met deze overheveling is het mogelijk de projecten c.q. activiteiten in 2024 uit te voeren. De dekking van deze eenmalige budgetten komt uit reserves of inkomsten die we ook overhevelen.
Bij de begrotingsprogramma's - onderdeel 'Wat heeft het gekost?' zijn toelichtingen opgenomen voor deze over te hevelen eenmalige budgetten wanneer deze € 50.000 of meer bedragen.

RESULTAATBESTEMMING

De jaarrekening 2023 sluit met een positief rekeningresultaat van afgerond € 10,3 miljoen. Ten opzichte van het verwachte rekeningresultaat (overschot € 8,7 miljoen) is dit een positieve ontwikkeling van € 1,6 miljoen. We stellen voor een bedrag van € 2,6 miljoen te bestemmen. Van dit bedrag wordt € 1,8 miljoen ten laste van het positief rekeningresultaat gebracht en is € 0,8 miljoen nog aanwezig binnen reserves. Het overige resultaat voegen we toe aan de algemene risicoreserve. De bestemming van het rekeningresultaat vindt plaats als de jaarrekening is vastgesteld.

Resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Rekeningresultaat	**10.329**
Voorstellen tot bestemming	
Laaggeletterdheid	168
Sport algemeen	43
Consulent schuldhulpverlening	126
Inburgering	830
Inkoop plustaken GGD	16
Stimuleringsregeling Landschap	40
Organisatieontwikkeling	145
Rijksinkomsten verwerkt in de september- en decembercirculaire 2023	783
Budgetten energiekosten	361
Eenmalig budgetten	85
Totaal bestemmingen	**2.596**
Beschikbare dekkingen	
Algemene risicoreserve	787
Bestemmingsreserve sociaal domein	
Totaal over te hevelen dekkingen	**787**
Ten laste van resultaat jaarrekening 2023	**1.809**
Toevoeging algemene (risico)reserve	8.520
Totaal bestemming	**10.329**

Toelichting voorgestelde bestemmingen

Laaggeletterdheid

1. De decentralisatiemiddelen die we ontvangen vanuit de centrumgemeente Den Bosch vallen in 2024 aanzienlijk lager uit dan oorspronkelijk verwacht. Deze middelen zijn afgelopen jaren gebruikt om de taalcoördinator te betalen. Als gevolg hiervan zullen we nu een beroep moeten doen op onze eigen budgetten om deze belangrijke functie te blijven ondersteunen.
2. Ook is er extra budget nodig voor de vacature van de projectmedewerker Digitale Inclusie, een cruciaal onderdeel van het Koploper-project, een initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Met dit project gaan we een boost geven aan Digitale Inclusie in onze gemeente.
3. Het lijkt er sterk op dat er een budgettaire achterstand is ontstaan voor een deel van het WEB-budget. Ondanks dat de activiteiten hiervoor wel door de Coöperatie zijn uitgevoerd, lijkt het erop dat de financiën daarvan zijn uitgebleven. Het is belangrijk om hierbij rekening te houden met mogelijk achterstallige betalingen, met name voor de jaren 2022 en 2023. In dit verband is het verstandig om een reserve aan te houden, aangezien er wellicht nog betalingen uit deze periodes moeten worden voldaan en we zo de financiële situatie weer in balans kunnen brengen
4. In 2024 zijn we van plan om de campagne "Versterken Basisvaardigheden" te lanceren. Een essentieel onderdeel van deze campagne is het vergroten van het bewustzijn rondom het thema lezen en schrijven en het belichten van de uitdagingen die daarmee gepaard gaan. Met het oog op het versterken van deze boodschap streven we ernaar om tijdens het Festival Fabriek Magnifique specifiek de nadruk te leggen op dit belangrijke thema. Dit biedt ons een unieke gelegenheid om een

breed publiek te bereiken en bewustwording te creëren over het fundamentele belang van basisvaardigheden. Niettemin zullen er voor deze extra inspanning aanvullende middelen nodig zijn. Het overhevelen van deze bedragen uit het budget van 2023 naar 2024 is essentieel om de continuïteit en kwaliteit van deze belangrijke projecten te waarborgen en om de beoogde resultaten te bereiken in 2024.

Sport algemeen
Op dit moment zijn we volop bezig met de ontwikkeling van de Vlagheideberg als sportief en recreatief gebied. In 2025 is de opening van de fiets- en wandelroutes op de Vlagheideberg gepland. De opening willen we kracht bijzetten in de vorm van het NK jeugd wielrennen en start en aankomst van de vrijdagetappe van de ZLM Tour op de Vlagheideberg. In aanloop daarnaartoe is in 2023 de start van een etappe georganiseerd en worden in 2024 de aankomst en 2025 de aankomst en de start van een etappe georganiseerd. De licentiekosten voor de ZLM Tour (voor beide jaren € 76.000) en de organisatiekosten van het programma daaromheen willen we betalen uit budget Sport Algemeen van de jaren 2023 tot en met 2025. In dit budget is een onder ander een jaarlijks bedrag voor de organisatie van evenementen beschikbaar. In genoemde jaren worden bewust minder activiteiten georganiseerd om het beoogde programma te kunnen uitvoeren.
Verzocht wordt om een bedrag van € 43.000 als resultaatbestemming over te zetten naar 2024 zodat eind 2024 ZLM Tour kunnen worden betaald.

Consulent schuldhulpverlening
In 2024 zullen de kosten van de formatie van een consulent schuldhulpverlening worden gedekt uit het over te hevelen budget. Structureel zal een formatie worden gevraagd bij de begroting 2025. Daarnaast worden de kosten voor een lokale overgangsregeling Msnp trajecten en een subsidie aan de Stichting Samen Sterk voor Meierijstad in 2024 incidenteel bekostigd. Met deze Stichting zijn we door middel van een tijdelijke subsidieverstrekking van 2 jaar een samenwerking aangegaan zodat de stichting een passende ruimte heeft voor hun activiteiten en er een warme doorverwijzing naar gemeentelijk (hulp)aanbod plaats kan vinden. Het doel is om inwoners met geldzorgen (eerder) te bereiken.

Inburgering
In de afgelopen jaren hebben we vanuit het rijk incidentele middelen ontvangen voor de voorbereiding en uitvoering van de nieuwe wet Inburgering. Besteding hiervan vindt plaats over meerdere jaren. Het huidige saldo maakt daar onderdeel van uit. Het restant bedrag aan lasten van € 830.300 wordt overgeheveld evenals het restant bedrag aan baten (algemene reserve). Per saldo komt een bedrag van € 3.356 ten laste van het jaarrekeningresultaat 2023

Inkoop plustaken GGD
Omdat we als Meierijstad meer inzet nodig denken te hebben om de gemeentelijke doelen en ambities te halen en de basisdiensten daarin niet voldoende zijn, kopen we extra taken in bij de GGD. Een nieuwe inkoop is Triple P (huisbezoeken opvoedondersteuning). Hiervoor is structureel nog geen dekking in de begroting 2024. Voor 2024 wordt voorgesteld uit de resterende middelen 2023 voor jeugd- en jongerenwerk € 15.600 aan te wenden.

Stimuleringsregeling Landschap
De subsidieregeling Stila loopt volgens planning. Eind 2023 wordt de subsidieregeling samen met de provincie geëvalueerd. De subsidie is door de provincie verlengd, daardoor worden de kosten in het 1e kwartaal 2024 in rekening gebracht

Organisatieontwikkeling
Organisatieontwikkeling is een organisch proces, dat niet gelijkloopt met een begrotingsjaar. Er resteert eind 2023 een bedrag van € 144.610. Voor 2024 zijn veel trajecten door de leidinggevenden aangemeld. We zien in de praktijk dat de uitvoering van de plannen wat achterloopt bij de voornemens. Veelal is het gevolg van het voorrang geven aan de dagelijkse werkzaamheden boven expliciet tijd vrijmaken voor nieuwe ontwikkelingen.

Rijksinkomsten verwerkt in de september- en decembercirculaire 2023
Bij de september- en decembercirculaire zijn diverse extra middelen beschikbaar gesteld waarvan de uitgaven (deels) pas vanaf 2024 verantwoord kunnen worden. We stellen voor deze middelen over te hevelen naar 2024.

Het betreft middelen voor o.a. invoeringskosten Omgevingswet (€ 255.032), startbanen statushouders (€ 400.000), maatschappelijke begeleiding statushouders (€ 26.070), meerkosten Oekraïners sociaal domein (€ 101.561).
In de raadinformatiebrief van de decembercirculaire heeft u kennis kunnen nemen van de inhoud van deze budgetten

Budgetten energiekosten
Op basis van het te verwachten verbruik van energie en de tarieven voor 2024 wordt een tekort verwacht binnen het totaal van de begroting van de gemeente Meierijstad voor de kosten van gas en elektriciteit. In 2023 resteert op de stelpost voor extra energielasten een restant van € 361.000. Voorgesteld wordt dit restant te bestemmen voor 2024.

Eenmalige budgetten
Een aantal eenmalige budgetten worden gedekt uit het exploitatieresultaat. Daar waar de budgetten niet (volledig) zijn uitgegeven zijn deze een onderdeel van het rekeningresultaat. In een aantal gevallen is verzocht deze over te hevelen naar 2024. Bij de bestemming van het rekeningresultaat worden deze ten laste van het rekeningresultaat gebracht.

PROGRAMMALIJNEN

Complexe veranderopgaves
Sinds de start van Meierijstad hebben we gewerkt aan complexe veranderopgaves.
Deze opgaves pakken we volgens de methode van programmatisch werken in programmalijnen op. Programmatisch werken is in onze organisatiefilosofie verankerd. Enkele van de programmalijnen uit de vorige collegeperiode lopen door in de huidige collegeperiode.

Programmalijnen criteria
Bij de keuze voor de programmalijnen wordt rekening gehouden met de volgende vier criteria:

1. Er is een duidelijke verander- en versnellingsopgave;
2. Er is sprake van een grote mate van complexiteit;
3. De werkwijze om de (bestuurlijke) ambities te realiseren, heeft een tijdelijk karakter;
4. Er is een samenwerking nodig tussen meerdere interne werkateliers en/of met externe partijen.

Op basis van deze criteria werken we programmatisch aan de volgende opgaven:

- Participatie & polarisatie
- Duurzaamheid
- Inclusie

PARTICIPATIE & POLARISATIE

AMBITIE

Inwoners hebben profijt van een wendbare organisatie die op elkaar is ingespeeld en de kaders van participatie kent. De medewerkers weten wat er in de samenleving speelt en onderhouden een actieve relatie met inwoners, organisaties, belanghebbenden en collega's. Participatie op maat is gemeengoed en uit zich in diverse vormen die een meerwaarde opleveren. “We investeren in de kracht van de samenleving en hebben oog voor de menselijke maat”.

BESTUURSDOELEN

De programmalijn Participatie & Polarisatie gaat in feite over alle begrotingsprogramma's heen. Ook in 2023 gaven we vanuit de programmalijn verder vorm aan het traject "Participeren en leren". Dit gebeurde op de onderdelen Cultuur maken, Versterken van wat er is en het onderdeel Samen leren.

Vanuit de programmalijn richten we ons gedurende de programmaperiode op de volgende strategische doelen:

- We werken toe naar een meer participerende & lerende organisatie die wendbaar en flexibel handelt
- Meer participatie ruimte geven aan inwoners binnen gestelde kaders
- Meer nabije, benaderbare, transparante en toegankelijke overheid zijn
- Betere verbinding met inwoners waarbij vertrouwen in de (lokale) overheid kan versterken
- Meer bewustzijn van polarisatie creëren bij bestuur en de organisatie
- Meer aandacht voor en (indien gewenst) betrokkenheid van het meerstemmig midden in de samenleving.

Bestuur
Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).
Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.
Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting Jaarrekening
Het afgelopen jaar is onder andere met de volgende inspanningen gewerkt aan het doelbereik van de strategische doelen:

- Participatietraject opstellen participatienota
- Experimenteren met uitdaagrecht
- Interne activiteiten gericht op weten, leren & ontwikkelen
- Onderzoek naar werkwijze buurtadviseurs en mogelijke uitbreiding
- Lerende wijkaanpakken in Veghel en Schijndel
- Eén budget maatschappelijke initiatieven en één proces
- Ondersteuning dorps- en wijkvisies
- Start onderzoek naar ongezonde polarisatie en voorbereiding van inspanningen richting bewustwording polariserend handelen

DUURZAAMHEID

AMBITIE

In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad. Samen zetten we de schouders er onder en maken we Meierijstad duurzaam.

BESTUURSDOELEN

Die integraliteit van het duurzaamheidsprogramma leidt ertoe dat de 40 uitvoeringsprojecten verspreid zijn over de hele begroting. In programma 0 zit de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Duurzame mobiliteit, zuinige openbare verlichting, natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte en toename van openbaar groen hebben een plek in programma 2. Circulaire economie en het tegengaan van voedselverspilling zijn onderdeel van programma 3. In programma 4 staat de duurzame onderwijshuisvesting. Ondersteuning aan verenigingen voor het verduurzamen van sportaccommodaties zit in programma 5. Programma 7 bestaat geheel uit onderwerpen die ook onder het duurzaamheidsprogramma vallen: water, klimaatadaptatie, afval/grondstoffenbeleid, kringloopbedrijven, milieuzorg en de energietransitie. In programma 8 zit onder andere natuurontwikkeling en energieopwekking in het buitengebied.

Duurzaamheid
Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.
Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.
Versnelling van energiebesparing en versnellen van ‘zon op dak’.
Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.
Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.
Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.
Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting Jaarrekening

Afwijkingen op doelen en projecten worden vermeld in de betreffende programma’s van de jaarstukken zoals hierboven is aangegeven.

INCLUSIE

AMBITIE

Meierijstad wil een inclusieve gemeente zijn waarin iedereen kan meedoen. Daaraan werken we proactief en vanuit een lerende houding. We verankeren inclusie in ons werk en leveren zo een meerwaarde voor onze inwoners.

BESTUURSDOELEN

In 2023 werken we aan:

- de bewustwording van het thema Inclusie. Zowel de fysieke kant van inclusie (niet mee kunnen doen vanwege een beperking) als de niet fysieke kant (anti-racisme, respect naar elkaar) staan centraal. We organiseren activiteiten zowel gericht op onze inwoners als op onze eigen organisatie (Programma 6);
- de toegankelijkheid van de openbare gebouwen en openbare ruimtes (incl. openbare toiletten) in onze gemeente. Dit doen we in samenwerking met Stichting Toegankelijk Meierijstad (Programma 0);
- een doorontwikkeling van de lokale inclusie agenda, samen met ervaringsdeskundigen (Programma 6);
- het toegankelijk maken en houden van sporten voor mensen met een beperking (Programma 5).

Sociaal domein algemeen
Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

WMO en welzijn
Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting Jaarrekening

In 2023 hebben we gewerkt aan verschillende onderdelen van inclusie. De voortgang op de verschillende onderdelen is terug te vinden in de raadsinformatiebrief Inclusie in Meierijstad 2023 die in februari 2024 is verstuurd naar uw raad.

PROGRAMMA'S

0 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VASTGOED

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad is een bestuurskrachtige gemeente. In de regio stellen we ons op als een gemeente met 100.000+ inwoners. De gemeente werkt informatiegestuurd, hanteert burger- en overheidsparticipatie op maat en kent een dienstverlening dicht bij de inwoner, waarover de inwoners meer dan tevreden zijn. Met participatie geven we inwoners een stem. Daarbij zetten we niet alleen in op de rol van bruggenbouwer tussen voor- en tegenstanders. We vinden het ook belangrijk om juist het stille midden te versterken.

In Meierijstad voelt iedereen zich thuis. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie. Afspraak is afspraak. Werken aan vertrouwen van inwoners in de overheid en voorkomen of doorbreken van polarisatie in de samenleving, vinden wij belangrijk. Verbindende participatie en een laagdrempelige gemeente past daarbij. De bestuurders en ambtenaren van Meierijstad bieden ruimte aan inwoners, zijn herkenbaar, betrokken, en benaderbaar. De gemeente is een aantrekkelijke werkgever. De ambtelijke organisatie is divers en inclusief.

De maatschappelijke opgaven houden niet op bij de gemeentegrens. In samenwerkingsrelaties zijn we een (pro-)actieve partner en soms een trekker. Het bestuur behartigt als ambassadeur en lobbyist de belangen van de gemeente met de professionaliteit van een 100.000+ gemeente.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Bestuur
Een strategische visie 2035 op Meierijstad, geïnspireerd door de producten van de Raad van Verbeelding.
Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).
Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.
Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.
Een toekomstbestendig bestuurscentrum in Sint-Oedenrode met behoud van een raadzaal.
Een sterke positie op regionaal, provinciaal en (inter-)nationaal niveau. Het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestuurlijke posities in de regio, de provincie en landelijk past daarbij.

Dienstverlening
Een dienstverlening die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is, waarbij we klare taal gebruiken. Waarbij we overbodige regels schrappen en procedures versnellen waar mogelijk.

Vastgoed
Een informatie gestuurde exploitatie van ons vastgoed.

Beleidsindicatoren

In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren weer voor programma 0. In tegenstelling tot de indicatoren bij de overige programma's zijn deze indicatoren gegevens uit de eigen begroting. Een vergelijking met referentiegemeenten is bij het opstellen van de begroting niet te maken.

In de paragraaf Bedrijfsvoering - onderdeel HRM staan aanvullende realisatie gegevens uit Vensters voor Bedrijfsvoering van onze gemeente en de referentiegroep.

Indicator	Begroting 2023		Jaarrekening 2023	
	Jaar	Meierijstad	Jaar	Meierijstad
Formatie, Fte per 1.000 inwoners.	2023	7,4	2023	7,6
Bezetting, Fte per 1.000 inwoners.	2023	6,8	2023	7,2
Apparaatskosten.	2023	663,7	2023	633,6
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom	2023	3,7	2023	26,3
Totale kosten externe inhuur (* € 1.000)	2023	1.685,0	2023	12.473,1
Overhead, % van totale lasten.	2023	8,8	2023	9,2

Formatie en bezetting
De formatie is de maximale fte-ruimte. Het verschil tussen formatie en bezetting wordt veroorzaakt door de aanwezige vacatureruimte.
De formatie en bezetting is iets gestegen ten opzichte van de conceptbegroting; dat komt doordat pas na vaststelling van de begroting de daarin goedgekeurde formatie-uitbreiding wordt toegevoegd. Dit komt in het rekeningcijfer naar voren. Ter vergelijk: uit de benchmark Vensters voor Bedrijfsvoering over 2022 (de meest recente cijfers) komt naar voren dat bij de gemeenten tussen de 50.000 en 100.000 inwoners de formatie 7,7 fte per 1.000 inwoners was, tegen 7,1 fte in onze gemeente.

Externe inhuur
In de tabel staat het totaalbedrag aan inhuur. Op basis van de wettelijk verplichte indicatoren wordt dat afgezet tegen de werkelijk uitgegeven loonsom. In de gemeentelijke praktijk wordt een onderscheid gemaakt tussen inhuur ten laste van het personeelskostenbudget en overige budgetten.

Externe inhuur ten laste van het budget personeelskosten
De inhuur ten laste van het personeelskostenbudget bedroeg afgerond € 6 mln ofwel 12,6% van de loonsom. Hierbij is de inhuur afgezet tegen de feitelijke betaalde loonkosten (€ 47,4 mln).

Op begrotingsbasis wordt alleen inhuur geraamd op een beperkt aantal posten. In de loop van het jaar worden die kosten natuurlijk als inhuur geboekt, maar ook alle inhuur die gedekt wordt ten laste van het budget personeelskosten.
In de begroting wordt de formatie van het totaal personeelsbestand opgenomen. Echter niet de gehele formatie is werkelijk bezet gedurende het jaar, waardoor er binnen de organisatie vacatureruimte aanwezig is. Gedurende het jaar wordt een deel van deze vacatureruimte niet ingevuld, maar gebruikt als dekking om externe medewerkers in te huren. Zodoende is de begrote inhuur altijd een lager bedrag dan dat er in werkelijkheid is betaald. Deze inhuur is ter vervanging van zieken, om pieken op te vangen of om de dienstverlening voortgang te kunnen laten vinden. Het belang van de klant/dienstverlening staat dan voorop. Wij zien deze inhuur de afgelopen jaren flink groeien, mede om dat het voor sommige functies soms (erg) lang duurt om goede kandidaten te vinden. Ook zien we mensen vertrekken naar bureaus. Wij huren die mensen dan niet in maar bij andere gemeenten gebeurt hetzelfde en die mensen komen dan bij ons via inhuur werken. De kosten worden daardoor opgedreven.
Wij zijn inmiddels aan de slag met het inrichten van een interne flexpool, waarin we mensen zelf gaan opleiden en de interne inzetbaarheid van medewerkers proberen te vergroten en de groei van deze inhuur terug te dringen.

Externe inhuur ten laste van eenmalige budgetten, reguliere budgetten
De inhuur ten laste van eenmalige en reguliere budgetten bedroeg afgerond € 6,5 mln ofwel 13,7% van de loonsom.

Eenmalige budgetten worden jaarlijks bij de begroting beschikbaar gesteld voor allerlei bestuurlijke wensen. Veel van deze werkzaamheden worden op incidentele basis uitgevoerd door externen. U ziet

dat getal dan niet terug onder geraamde inhuur, maar wel in de jaarrekening. Een voorbeeld hiervan is de invoering van de omgevingswet. Daar heeft voor circa € 1 mln aan inhuur plaatsgevonden.
Ook komen er soms in de loop van het jaar nieuwe taken op de gemeente af die in opdracht van het rijk moeten worden uitgevoerd. De dekking daarvan komt dan van het Rijk, maar bij het opstellen van de begroting (waarmee we nu vergelijken) zijn die bedragen dan nog niet bekend. In 2023 waren dat bijvoorbeeld werkzaamheden voor de crisisnoodopvang (hier was bijvoorbeeld € 1,8 mln aan inhuur mee gemoeid).

Ter vergelijk: uit Vensters voor Bedrijfsvoering komt naar voren dat onze benchmarkgemeenten tussen de 50.000 en 100.000 inwoners in 2022 (de meest recente gegevens) een percentage inhuur kenden van 19,8%. Meierijstad zat daar in 2022 met 17,7% onder. Voor 2023 zien wij een aanzienlijke toename. Omdat we geen zicht hebben op de inspanningen van de benchmarkgemeenten m.b.t. crisisnoodopvang, Omgevingswet en de mate waarin zij last hebben van de krappe arbeidsmarkt is in deze jaarrekening een reële vergelijking voor 2023 moeilijk te maken. We kunnen alleen melden dat een fors deel van de groei van de inhuur hierdoor wordt veroorzaakt. De benchmarkcijfers over 2023 zijn nog niet bekend, anders hadden we die uiteraard als vergelijkingsbasis genomen.

Overhead
Het overheadpercentage geeft het percentage weer van de overheadkosten ten opzichte van de totale lasten bij de jaarrekening. Overheadkosten zijn kosten van ondersteunende functies en kosten die niet direct toe te rekenen zijn aan taakvelden. Deze verantwoorden wij centraal op het taakveld overhead binnen dit programma. Het verschil tussen het percentage bij de begroting (8,8%) en jaarrekening (9,2%) zit hem vooral in het feit dat in éénmalige budgetten die uit 2022 waren overgeheveld in 2023 zijn uitgegeven. In de geraamde cijfers ziet u deze dan niet terug, maar in de realisatie wel.

Om ook op dit thema een vergelijking te maken met onze benchmarkgemeenten tussen de 50.000 en 100.000 inwoners, geeft Vensters voor Bedrijfsvoering over het jaar 2022 (de meeste recente gegevens) een gemiddeld overheadpercentage aan van 26,8%, daar waar Meierijstad een percentage kent van 21,2%. Hierbij wordt overigens een iets andere definitie gehanteerd (verhouding van aantal fte in de ondersteuning ten opzichte van het aantal fte in de vak-sectoren).

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Bestuur	
Een strategische visie 2035 op Meierijstad, geïnspireerd door de producten van de Raad van Verbeelding.	

Toelichting voortgang:

- De Raad van Verbeelding heeft in de Atlas van Verbeelding 6 scenario's beschreven voor een mogelijke toekomst van de gemeente Meierijstad richting 2050.
- In het traject tot het opstellen van de Toekomstvisie Meierijstad is de eerste fase, de droomfase, zo goed als afgerond. Het droombeeldendocument wordt 7 september gepresenteerd aan de gemeenteraad.
- Periodiek worden zowel de stuurgroep als de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van het traject.

Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).

Toelichting voortgang:
Spelregels voor het uitdraagrecht worden verankerd in de beleidsnotitie 'Participatie in Meierijstad'. Hierin nemen we de lessen uit het proces maatschappelijke initiatieven mee, alsook de uitgangspunten zoals meegegeven door de raad in het startgesprek over het uitdaagrecht (januari 2021).

Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.

Toelichting voortgang:
Het totstandkomingstraject van de beleidsnota Participatie is in volle gang; de nota wordt voor de zomer aangeboden aan de gemeenteraad. De interne evaluatie van het werken met de buurtadviseurs is afgerond en in 2024 komen er twee fte buurtadviseurs bij (is ook geborgd in de begroting). De wijkaanpak Bloemenwijk Schijndel en Veghel-Zuid loopt nog in 2024 en 2025. In 2023 hebben vier dorpsraden via het proces maatschappelijke initiatieven een initiatief ingediend voor het maken van een dorpsvisie: Olland, Keldonk. Zijtaart en Boerdonk. Via het proces Maatschappelijke Initiatieven zullen de buurtadviseurs hierbij procesondersteuning op maat verzorgen.

Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting voortgang:
Inmiddels zijn twee beeldvormende avonden georganiseerd voor de gemeenteraad over polarisatie en het stille midden. De inzichten over processen van polarisatie uit onderzoek en n.a.v. geconsulteerde experts worden voor collega's ook vertaald in het gemeentelijke leerportaal 'De samenscholing'.

Een toekomstbestendig bestuurscentrum in Sint-Oedenrode met behoud van een raadzaal.

Toelichting voortgang:
Besluitvorming heeft plaatsgevonden en voorbereiding voor ontwerp en uitvoering is gestart.

Een sterke positie op regionaal, provinciaal en (inter-)nationaal niveau. Het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestuurlijke posities in de regio, de provincie en landelijk past daarbij.

Toelichting voortgang:
Om te werken aan profilering heeft de gemeente ook buiten Meierijstad posities ingenomen. Meierijstad heeft bestuurlijk bij nagenoeg alle gemeenschappelijke regelingen een positie in het Dagelijks Bestuur. Dat geldt ook voor de regionale samenwerking in Noordoost Brabant (RNOB/AFC/regiodeal).
Verder is Meierijstad bestuurlijk actief in onderstaande samenwerkingsverbanden:
- het landelijk netwerk van Middelgrote Gemeenten van Nederland (DB M50) en R8 en het provinciaal netwerk M7;
- meerdere landelijke VNG-commissies of klankbordgroepen;
- regionale partners als Foodvalley en Greenport Venlo (FoodNL).

Tot slot verkennen we de samenwerking met de MRE/Brainport-regio.

Dienstverlening

Een dienstverlening die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is, waarbij we klare taal gebruiken. Waarbij we overbodige regels schrappen en procedures versnellen waar mogelijk.

Toelichting voortgang:
Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening heeft permanente aandacht. Voor vrijwel alle producten en diensten met een hoog volume vragen we feedback aan onze klanten. Met deze feedback worden verbeterpunten benoemd en op basis daarvan processen verbeterd en de manier waarop klanten worden benaderd. Dit wordt actief begeleid. Verder maken we een koppeling tussen het ontwikkelen van dashboards (productiegegevens) en de kwaliteit van de dienstverlening. Ook dit krijgt steeds meer vorm. Naast investeringen in digitalisering blijft ons uitgangspunt dat de klant zelf bepaalt hoe hij/zij met de gemeente wil communiceren. Dus digitaal waar kan en persoonlijk waar de klant dat wenst.

Vastgoed

Een informatie gestuurde exploitatie van ons vastgoed.

Toelichting voortgang:
De implementatie van de verhuurmodule is definitief van de baan. Er is besloten om op zoek te gaan naar een nieuwe vastgoedapplicatie, waarvoor inmiddels ook een krediet beschikbaar is gesteld.
Om de kwetsbaarheid qua bezetting te ondervangen en het groeiproces van Vastgoedbeheer te borgen is er budget beschikbaar gesteld voor externe ondersteuning om vastgoedmanagement naar een hoger niveau te tillen. In 2023 is er gestart met het opstellen van factsheets voor onze gebouwen om het benodigde inzicht te krijgen in vragen als: wat hebben we allemaal, welke functies zitten daarin, hoe kunnen we het gebruik optimaliseren, hoe is het gebruikersbeheer geregeld, wat kunnen we daarin professionaliseren. Deze factsheets vormen de basis voor de verdere inventarisatie en worden verder opgemaakt onder begeleiding van een externe adviseur. In november 2023 zijn het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan en de Routekaart CO2-neutraal 2030 (versnelling verduurzamingsambitie) vastgesteld.
De actualisatie van het vastgoedbeleid (Kadernota Maatschappelijk Vastgoed van december 2018) is in 2023 uitgesteld c.q. niet gelijktijdig met het DMOP en de Routeplanner CO2-neutraal vastgesteld.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	6.664	7.406	8.662	9.029	-367
Baten	2.726	1.375	1.435	2.269	834
Saldo van baten en lasten	**-3.938**	**-6.031**	**-7.226**	**-6.760**	**467**
Toevoeging reserves	3.500	3.500	3.500	3.500	0
Onttrekking reserves	7.157	4.416	5.141	4.371	-770
Resultaat	**-281**	**-5.115**	**-5.585**	**-5.888**	**-303**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		

Bestuur		
Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers De voorziening pensioenen politieke ambtsdragers wordt berekend op basis van de voorgestelde uitgangspunten door het ministerie BZK. In deze uitgangspunten zijn de rekenrente verhoogd, pensioenen geïndexeerd en de sterftetafel aangepast. Dat betekent een noodzakelijke verhoging van de voorziening.	271	N
M50-samenwerking Middelgrote gemeenten NL Met ingang van 2023 voert gemeente Meierijstad de financiële administratie van het M50-netwerk. Betreft een samenwerkingsorganisatie van Nederlandse gemeentes met een inwoneraantal tussen de 30.000 en 80.000 inwoners. De deelnemende gemeentes doen jaarlijks een bijdrage en hiervoor worden diverse activiteiten georganiseerd. Per saldo is het totaal van baten en lasten in 2023 voor Meierijstad € 0.	257	N
Strategische promotie en profilering Het budget is slechts ten dele aangewend door het uitblijven van een functionaris. Deze medewerker is bedoeld om meerwaarde te kunnen geven aan diverse kenmerkende events en voor de uitvoering van de campagne “Made in Meierijstad”. Het betreft een incidenteel voordeel. In het voorjaar van 2024 is de vacature ingevuld.	95	V
Rekenkamer In 2023 nam de volledige rekenkamercommissie afscheid. 2023 stond dan ook vooral in het teken van de werving en de selectie van de nieuwe rekenkamer. Inmiddels zijn de nieuwe leden en de voorzitter geïnstalleerd en is een nieuwe verordening en reglement vastgesteld. Deze wisseling van de wacht betekende dat in 2023 minder onderzoeken zijn uitgevoerd dan normaal het geval is. In 2024 zal de nieuwe rekenkamer starten met haar onderzoeken. Hierdoor gaat het budget in 2024 weer regulier gebruikt worden	52	V
Raad en raadscommissies In de begroting 2023 is rekening gehouden met een hogere maandvergoeding voor de raadsleden dan de werkelijke maandvergoeding (voordeel 47K). Daarnaast zijn op een aantal andere posten diverse kleine afwijkingen t.o.v. de begroting 2023 (voordeel 24K).	71	V
Dienstverlening		
Verkiezingen Overschrijding wordt veroorzaakt door de val van het kabinet. Hierdoor hebben we op 22 november 2023 een extra verkiezing moeten organiseren, naast de reguliere verkiezing van de Provinciale Staten en Waterschappen. De extra kosten voor de verkiezing in november zijn niet door het Rijk gecompenseerd.	229	N
Vastgoed		
Verkoop eigendommen gronden De kosten voor het opstellen van taxaties en kostenverhalen bij externe organisaties zijn in 2023 hoger dan vooraf gepland. Hier staan ook hogere opbrengsten uit gronden tegenover. Zie ook de toelichting bij de baten.	78	N
Eenmalige budgetten		
Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	790	V
Doorberekende loonkosten		

Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	417	N
Doorberekende kapitaallasten		
Kapitaallasten worden berekend naar de werkelijke boekwaarde per 1 januari. Als gevolg van het nog niet gereed komen van de investering kunnen werkelijke boekwaarden afwijken van de geraamde boekwaarden, waardoor ook de kapitaallasten afwijken. De afwijkingen worden in totaliteit per programma weergegeven.	60	N
Overige afwijkingen, per saldo	63	N
Baten		
Bestuur		
M50-samenwerking Middelgrote gemeenten NL Zie toelichting bij de lasten.	257	V
Dienstverlening		
Secretarieleges burgerzaken Terugloop aantal aanvragen voor uittreksels en afschriften, afschaffen kosten huwelijk op locatie (we berekenen geen kosten meer door voor de locatie). Daarnaast zijn er in het laatste halfjaar van 2023 minder reisdocumenten aangevraagd omdat m.i.v. 01-01-2014 de geldigheidsduur wijzigde van 5 naar 10 jaar. Daarom hebben we de komende tijd te maken met de verwachte paspoortpiek.	65	N
Vastgoed		
Grondverkopen In 2023 zijn een aantal opbrengsten uit grondverkopen gerealiseerd. Denk hierbij aan grondopbrengsten Markt-Kapittelhof in Sint-Oedenrode en gronden Vlas en Graan in Veghel. Deze opbrengsten zijn niet in de begroting opgenomen.	566	V
Eenmalige budgetten		
Zie toelichting bij de lasten.	16	N
Overige afwijkingen, per saldo.	92	V
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**467**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	774	N
Hogere onttrekking i.v.m. kapitaallasten	4	V
Toevoegingen reserves		
Totaal mutaties reserves	**770**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**303**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode	2020	467	71	396	Voorbereiding op uitvoering loopt, en blijft doorlopen in 2024.
Participeren en leren	2021	104	47	57	Dit budget is ingezet voor ondermeer verkenning / onderzoek ten behoeve van de participatienota, en voor programma-inspanningen op het gebied van leren en ontwikkelen.
Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp	2021	100	0	100	In gesprek met de betrokkenen bij Omnipark en het waterschap wordt verkend hoe het budget het beste kan worden ingezet voor een concrete leefbaarheidsimpuls vooruitlopend op de realisatie van het Omnipark. Inmiddels is gestart met de voorbereiding van de uitvoering van de sportzone (verplaatsing van de sportvelden). Eind 2024 ligt er een aanbestedingsgereed bestek waarin een concrete leefbaarheidsimpuls zal worden opgenomen.
Versterken leefbaarheid	2022	86	10	76	Dit budget wordt door onder meer de buurtadviseurs aangewend voor ondersteunen en versnellen van diverse projecten en processen op het gebied van leefbaarheid. Enkele projecten zijn wel al gestart in 2023, maar lopen in de uitvoering door in 2024.
Visie op Meierijstad	2023	85	18	67	Het traject tot het opstellen van de Toekomstvisie voor Meierijstad richting 2035 loopt volgens planning. Het traject zal doorlopen in 2024.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		65	12	53	

INVESTERINGEN

In dit hoofdstuk zijn er geen investeringen opgenomen die nog niet zijn afgerond, of waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter is dan of gelijk aan € 500.000.

VERBONDEN PARTIJEN

- Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
- N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten
- N.V. Brabant Water

1 VEILIGHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Een veilige leefomgeving is voor iedereen belangrijk: zowel in wijken, buurten, dorpen alsook op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Een thuisgevoel is je ook veilig voelen. We willen aan de voorkant komen van de veiligheidsproblematiek. Preventief en vroeg signaleren heeft de voorkeur boven achteraf reageren. Cyberveiligheid, het tegengaan van (drugs)criminaliteit, ondermijning en het voorkomen dat jongeren het verkeerde pad op gaan zijn speerpunten.
Wij willen toegerust zijn om op onvoorziene omstandigheden adequaat te reageren. De coronacrisis en de opvang van vluchtelingen hebben de noodzaak hiervan duidelijk gemaakt.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Veiligheid, toezicht en handhaving
Toezicht en handhaving zijn kwantitatief en kwalitatief op orde.
Behoud van een politiebureau voor het politieteam Meierijstad.

Veiligheidsregio, brandweer en crisisbeheersing
Een brandweer die kwalitatief kan blijven presteren met een daarbij passende huisvesting.

Integrale Veiligheid
De domeinen zorg en veiligheid zijn structureel, zowel preventief als repressief, verbonden.
Inwoners en bedrijven zijn bewust van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en weten maatregelen te nemen tegen deze vorm van criminaliteit.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2021	8	7	2022	7	9
Winkeldiefstallen, per 1.000 inwoners	CBS-Diefstallen	2021	1,6	0,7	2022	2,1	1,3
Geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners	CBS-Criminaliteit	2021	4	2,4	2022	4,2	3,3
Diefstallen uit woning, per 1.000 inwoners	CBS-Diefstallen	2021	1,4	0,9	2022	1,4	1,1

Vernielingen en beschadigingen (openbare ruimte), per 1.000 inwoners	CBS-Criminaliteit	2021	5,7	4,0	2022	5,8	3,9

Voor het beleidsdoel "1.1 Een veilige leefomgeving in het bijzonder voor gebieden met een meer dan gemiddeld risicoprofiel voor criminaliteit" zijn eigen indicatoren gedefinieerd. Deze zijn opgenomen in de volgende tabel.

Indicator	Bron	Streefwaarde	Jaar	Realisatie	Jaar	Realisatie
Veiligheidsbeleving eigen buurt	Veiligheidsmonitor	7,5 (1 tot 10)	2019	7,8	2021	7,8
Leefbaarheid woonbuurt	Veiligheidsmonitor	7,7 (1 tot 10)	2019	7,9	2021	7,8
Voelt zich wel eens onveilig	Veiligheidsmonitor	25,0%	2019	28,8%	2021	28,7%

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Veiligheid, toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn kwantitatief en kwalitatief op orde.

Toelichting voortgang:
Capaciteit van Toezicht en Handhaving was onderdeel van de ontwikkelopdracht. Formatie uitbreiding is opgenomen in het gehele voorstel formatie uitbreiding gemeente Meierijstad.

Behoud van een politiebureau voor het politieteam Meierijstad.

Toelichting voortgang:
De gesprekken met de politie over de toekomstige huisvesting binnen Meierijstad hebben eind 2023 geresulteerd in bestuurlijke afspraken over de huisvesting van het team Meierijstad in het pand gelegen aan het Stadhuisplein 4 in Veghel. Daarmee wordt voor de politie een kostenbesparing gerealiseerd en wordt op kort termijn invulling gegeven aan de operationele wens om vanuit een locatie te werken.

Veiligheidsregio, brandweer en crisisbeheersing

Een brandweer die kwalitatief kan blijven presteren met een daarbij passende huisvesting.

Toelichting voortgang:

In 2023 is de post Veghel een interne verbouwing uitgevoerd en is noodzakelijk onderhoud verricht aan de doucheruimtes. Om in de toekomst ook aan de wettelijke eisen te voldoen is renovatie of nieuwbouw van de brandweerpost Veghel noodzakelijk. Zowel de brandweerpost Veghel als het politiebureau zijn onderdeel van de herontwikkeling deelgebied Stadhuisplein Veghel. Hiertoe is in juni 2023 een intentieovereenkomst gesloten.

Integrale Veiligheid

De domeinen zorg en veiligheid zijn structureel, zowel preventief als repressief, verbonden.

Toelichting voortgang:
Vanaf 2018 hebben wij de verbinding zorg en veiligheid als strategisch thema benoemd zowel in het veiligheidsbeleid als in het beleid voor het Sociale Domein. Daarbij hebben wij stevig ingezet op de samenwerking en verbinding tussen het sociale domein en veiligheid, intern in onze eigen organisatie en ook in de samenwerking met externe ketenpartners.
Onder meer door ontwikkeling van het AVE (escalatie)model, door in onze organisatie nieuwe functies te creëren en daarmee extra zorg/veiligheid deskundigheid in huis te halen hebben we beleidsmatig en operationeel geïnvesteerd in versteviging van regie en grip op de meest complexe casuïstiek. Daardoor zijn we beter in staat problematiek te voorkomen en sneller te signaleren. Interventies vanuit het sociaal domein en vanuit veiligheid blijven hierbij zo licht mogelijk. Daarnaast benutten wij het Zorg- en Veiligheidshuis en zetten hun expertise in op het juiste escalatieniveau als het gaat om advies en procesregie.
Nog dit jaar starten we gefaseerd met een eigen team, gericht op crisis- en outreachende zorg tijdens kantoortijden. Een bijzonder team bestaande uit een mix van experts van verschillende organisaties die gezamenlijk doen wat nodig is. Zij zijn toegankelijk voor burgers, trekken in casuïstiek op met de politie, de-escaleren, leiden toe naar zorg, beperken de maatschappelijke impact.

In 2023 zijn drie consulenten zorg en veiligheid gestart die zowel de rol van casusregisseur als procesregisseur kunnen vervullen in complexe multidisciplinaire casuïstiek. Daardoor zijn we beter in staat problematiek te voorkomen en sneller te signaleren, waardoor er sneller maar ook betere Interventies vanuit het sociaal domein en vanuit veiligheid kunnen worden gedaan. Daarnaast wordt expertise op het juiste escalatieniveau ingezet als het gaat om advies en procesregie, waarbij naast de eigen expertise ook gebruik wordt gemaakt van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost.
In oktober 2023 is de gemeente gestart met een team, dat zich specifiek richt op de inzet van crisis- en outreachende zorg tijdens kantoortijden. Dit team bestaande uit een mix van experts van verschillende organisaties die gezamenlijk doen wat in dat specifieke geval nodig is. Zij zijn toegankelijk voor burgers, trekken in de casuïstiek op met de politie, de-escaleren, leiden toe naar zorg en beperken de maatschappelijke impact. Het team krijgt inmiddels bekendheid onder de naam TOM (Team crisis- en Outreachende zorg in Meierijstad).

Inwoners en bedrijven zijn bewust van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en weten maatregelen te nemen tegen deze vorm van criminaliteit.

Toelichting voortgang:
In januari 2023 is het uitvoeringsplan 'Integrale veiligheid 2023' door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld. In het kader van het weerbaar maken en de bewustwording op het gebied van digitale veiligheid hebben we de afgelopen periode veel activiteiten opgezet. Er worden in samenwerking met de KBO en de digitale wijkagent voorlichtingsbijeenkomsten gehouden voor senioren met het doel hen weerbaar te maken tegen digitale criminaliteit. Inmiddels zijn in 12 van de 13 kernen van de gemeente bijeenkomsten gehouden. Het project Hackshield is inmiddels gestart. Ca. 300 jongeren in de leeftijd van 8 tot 12 jaar worden opgeleid tot cyberagent.
Bijeenkomsten voor de ondernemers staan gepland in de week van de veiligheid en tijdens de Dag van de Ondernemer (oktober 2023).
Als gemeente zelf willen we leren we van incidenten waar we als gemeente mee te maken hebben. Mede door deelname aan het expertteam Digitale veiligheid Oost-Brabant en deelname aan het overleg met Ciso's uit de regiogemeenten bereiden wij ons als gemeente voor op de gevolgen van een cyberaanval.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	7.282	7.069	7.693	8.038	-346
Baten	547	260	592	840	248
Saldo van baten en lasten	**-6.735**	**-6.809**	**-7.100**	**-7.198**	**-97**
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	254	8	126	59	-67
Resultaat	**-6.481**	**-6.801**	**-6.975**	**-7.139**	**-164**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Eenmalige budgetten		
Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	32	V
Doorberekende loonkosten		
Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	233	N
Overige afwijkingen, per saldo	145	N
Baten		
Veiligheid, toezicht en handhaving		
Dwangsommen In 2023 zijn er opbrengsten gerealiseerd vanuit verbeurde dwangsommen die in de loop van 2023 zijn opgelegd. Dit is een stap die vanuit het proces Toezicht en Handhaving toegepast kan worden. Het is vooraf niet in te schatten of en voor hoeveel er dwangsommen opgelegd worden in handhavingstrajecten en ook daadwerkelijk verbeurd worden.	70	V
Eenmalige budgetten		
Zie toelichting bij de lasten	35	V
Overige afwijkingen, per saldo	142	V
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**97**	**N**

Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	67	N
Totaal mutaties reserves	**67**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**164**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		3	0	3	

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
1 Veiligheid											
Verbouw politiebureau Stadhuisplein 4 Veghel	2020	Uitvoering	1.310	399	187	724	0	0	0	0	De werkzaamheden voor de Veiligheidsregio Brabant-Noordoost (brandweer) zijn afgerond. Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de huisvesting van de politie in Meierijstad dient er in 2024 nog een aantal bouwkundige en installatietechnische aanpassingen te worden uitgevoerd. Daarna kan het krediet pas worden afgesloten.

VERBONDEN PARTIJEN

- Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

2 VERKEER, VERVOER EN OPENBARE RUIMTE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad is duurzaam bereikbaar voor wonen (duurzaam en gezond Meierijstad), werken (bereikbaar Meierijstad) en leven (leefbaar Meierijstad). Voorzieningen zijn voor iedereen bereikbaar. Een kwaliteitssprong voor verkeersveiligheid, het fietsgebruik, verduurzaming van automobiliteit en de kwaliteit van de openbare ruimte zijn speerpunten, zodat de leefbaarheid wordt vergroot.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Verkeer en vervoer
Betere bereikbaarheid van Meierijstad en een betere afwikkeling van het verkeer op de N279, dit alles in balans met de leefbaarheid in de omgeving.
Bij een eventueel nieuw tracé van (of aan) de N279 bij Veghel staat zorgvuldigheid voorop en betrekken we de samenleving breed. Een maatschappelijke kosten- en baten analyse wordt meegewogen om zoveel mogelijk overlast in wijken/dorpen te voorkomen.
Een integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan Veghel met inachtneming en versterking van de omgeving, in combinatie met de ontwikkeling van de N279.
Versterking van de bereikbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van de A50 corridor Eindhoven-Nijmegen door middel van de Mobiliteitsaanpak A50.
Inzicht in de haalbaarheid van 2 snelfietsroutes (van ‘s-Hertogenbosch naar Veghel en de route Eindhoven-Sint-Oedenrode-Veghel), om fietsgebruik te stimuleren.
Behoud van het huidige niveau van aanbod openbaar vervoer en versterking waar mogelijk, met aandacht voor de Noordkade en de kleine kernen. Daarbij kan gedacht worden aan gebruik van duurzame mobiliteitsmiddelen zoals deelauto of elektrische fiets.
Een herziene parkeernota, inclusief positionering laadpalen.

Beheer openbare ruimte
Een veilige, schone, uitnodigende openbare ruimte.
Een besluit van de raad over beeldkwaliteit openbaar groen, met oog voor biodiversiteit en de daarmee gemoeide kosten.

Economische havens en waterwegen
Meer goederenvervoer over water ter vervanging van wegtransport.

Beleidsindicatoren
De verplichte beleidsindicatoren van Programma 2 zijn vervallen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Verkeer en vervoer

Betere bereikbaarheid van Meierijstad en een betere afwikkeling van het verkeer op de N279, dit alles in balans met de leefbaarheid in de omgeving.

Toelichting voortgang:
Eind 2022 is het Plan van aan heroriëntatie N279 Veghel-Asten vastgesteld. In 2023 is de projectorganisatie ingericht en is de verkeersstudie gestart. Ook is gestart met een verkenning naar maatregelen die op korte termijn kunnen worden aangepakt en meerwaarde hebben ongeacht de uitkomst van het vervolgproces N279. Eén van deze maatregelen is het afsluiten van de Sluisweg bij de N279. Hiervoor is eind 2023 een procedure gestart.

Bij een eventueel nieuw tracé van (of aan) de N279 bij Veghel staat zorgvuldigheid voorop en betrekken we de samenleving breed. Een maatschappelijke kosten- en baten analyse wordt meegewogen om zoveel mogelijk overlast in wijken/dorpen te voorkomen.

Toelichting voortgang:
Zie toelichting bij het vorige bestuursdoel over de N279.

Een integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan Veghel met inachtneming en versterking van de omgeving, in combinatie met de ontwikkeling van de N279.

Toelichting voortgang:
Voorbereidende gesprekken over woningbouwontwikkeling lopen.

Versterking van de bereikbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van de A50 corridor Eindhoven-Nijmegen door middel van de Mobiliteitsaanpak A50.

Toelichting voortgang:
In de mobiliteitsaanpak A50 corridor Eindhoven-Nijmegen zijn onder andere (mobiliteits)hubs, het opwaarderen van hoogwaardig openbaar vervoer naar Bus Rapid Transit (de Meierij), kleinschalige inframaatregelen A50 en de werkgeversbenadering opgenomen. In 2023 hield de provincie een onderzoek naar mobiliteitshubs in Oost-Brabant. Provincie heeft in 2023 ook een pre-verkenning naar (de potentie van) Bus Rapid Transit (BRT) gehouden. In Meierijstad is een bijeenkomst gehouden naar ambities, belangen en scenario's BRT. Najaar 2023 is gestart met een plan van aanpak naar kleinschalige inframaatregelen A50. Verder werken gemeente, Platform Ondernemend Meierijstad en Ons Brabant Fietst aan fietsstimulering. De fiets is het meest kansrijke alternatief voor de auto in Meierijstad (en in de regio Noordoost-Brabant). De regio heeft in 2023 een mobiliteitspakket opgesteld voor de stedelijke regio 's-Hertogenbosch. Maatregelen als BRT en doorfietsroutes maken onderdeel uit van dit mobiliteitspakket. In 2023 vond de voorbereiding plaats van een verkeersstudie naar de as Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg. Hierin worden de ruimtelijke inpassing voor BRT, mobiliteitshubs, doorfietsroute Veghel-Eindhoven en inframaatregelen voor de (vracht)auto nader worden onderzocht.

Inzicht in de haalbaarheid van 2 snelfietsroutes (van 's-Hertogenbosch naar Veghel en de route Eindhoven-Sint-Oedenrode-Veghel), om fietsgebruik te stimuleren.

Toelichting voortgang:

De doorfietsroute Veghel-Eindhoven is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. Rijk en provincie hebben in dit pakket gelden gereserveerd voor de uitvoering. In 2023 is de fasering van de (door)fietsroutes Veghel - Sint-Oedenrode - Son - Eindhoven nader onderzocht. Najaar 2023 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor een bestuursovereenkomst voor de aanleg van de doorfietsroute. Hierbij wordt ook de haalbaarheid van een regionale fietsroute tussen Sint-Oedenrode en Ekkersrijt verder verkend. De doorfietsroute Veghel - Den Bosch is opgenomen in het mobiliteitspakket van de stedelijke regio 's-Hertogenbosch. Provincie is in 2023 gestart met een onderzoek naar een (hoofd)fietsnetwerk Brabant.

Behoud van het huidige niveau van aanbod openbaar vervoer en versterking waar mogelijk, met aandacht voor de Noordkade en de kleine kernen. Daarbij kan gedacht worden aan gebruik van duurzame mobiliteitsmiddelen zoals deelauto of elektrische fiets.

Toelichting voortgang:
In 2023 heeft Arriva samen met provincie en gemeenten de mogelijkheden voor het verbeteren van de openbaar vervoer-verbinding Den Bosch - Schijndel - Sint-Oedenrode - Eindhoven naar een HOV-lijn verkend. Deze opwaardering draagt bij aan betere OV-bereikbaarheid tussen met name Sint-Oedenrode en Den Bosch en tussen Schijndel en Eindhoven. Vanaf oktober 2022 rijdt er een nieuwe buurtbus van Veghel via Boekel naar Venhorst (lijn 256). De buurtbus draagt bij aan de bereikbaarheid van de kleine kernen en daarmee aan de leefbaarheid in de dorpen. Voor Noordkade (Havenkwartier) is in 2023 gestart met een Masterplan waar ook mobiliteit onderdeel van is. In april 2023 is het startschot gegeven voor een deelauto in Zijtaart. In 2023 heeft de provincie een vervoerwaardeonderzoek gehouden ter voorbereiding van de aanbesteding van de concessie van het openbaar in de regio Oost-Brabant.

Een herziene parkeernota, inclusief positionering laadpalen.

Toelichting voortgang:
Het doel is het maken van een parkeerplan om balans te creëren tussen ruimtelijke ontwikkelingen/kwaliteitsslag in het centrum en leefbaarheid bewoners centrum, schil en overige bebouwde kom en (duurzame) bereikbaarheid van het centrum en andere (woon)gebieden. In 2023 is een plan van aanpak opgesteld voor het Parkeerplan Meierijstad en is een bureau opdracht gegeven om dit op te stellen.
In 2023 is verder besloten om deel te nemen aan de collectieve aanbesteding voor publieke laadinfrastructuur 2024-2028 onder leiding van de Provincie Noord-Brabant.

Beheer openbare ruimte

Een veilige, schone, uitnodigende openbare ruimte.

Toelichting voortgang:
In 2023 zijn fysieke en mensgerichte maatregelen getroffen ter verbetering van de verkeersveiligheid.

Een besluit van de raad over beeldkwaliteit openbaar groen, met oog voor biodiversiteit en de daarmee gemoeide kosten.

Toelichting voortgang:
In eerste instantie vroeg de raad om voorstellen ter verhoging van de beeldkwaliteit. Op 9 februari 2023 zijn de uitgangspunten besproken in een beeldvormende avond. Er is toen voorgesteld om naast beeldkwaliteit ook andere kwaliteitsaspecten mee te nemen zoals biodiversiteit, wet- en regelgeving en functionele kwaliteit. De voorstellen worden momenteel voorbereid en uitgewerkt om ze vervolgens te bespreken met de raad.

Economische havens en waterwegen

Meer goederenvervoer over water ter vervanging van wegtransport.

Toelichting voortgang:

De Rotterdamse containerstroom blijft toenemen en als gemeente met een binnenhaven blijven we inzetten op verduurzaming van de logistiek in de breedte. Een grotere slagingskans hangt sterk af van directe, vrijwillige betrokkenheid van ondernemers en beperkende (landelijke) instrumenten voor wegtransport.

Met het doorzetten van de samenwerking in Multimodaal Coordinatie- en Adviescentrum (MCA) Brabant zoeken we nog een alternatief in dit weerbarstige vraagstuk. Bij de Brabantse samenwerkingsbeweging Brabant Ports, gaan we met gemeenten met binnenhavens alternatieven na om alsnog meer goederenvervoer over water te bewerkstelligen.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	33.617	35.937	40.741	38.484	2.257
Baten	20.940	21.164	23.043	22.382	-661
Saldo van baten en lasten	**-12.676**	**-14.773**	**-17.698**	**-16.102**	**1.597**
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	75	202	2.116	590	-1.527
Resultaat	**-12.601**	**-14.571**	**-15.582**	**-15.512**	**70**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Verkeer en vervoer		
Verlegging Rembrandtlaan Werkzaamheden zijn gepland, maar niet uitgevoerd. Zie ook baten onttrekking uit bestemmingsreserve Rembrandtlaan. Per saldo neutraal budgettair effect.	517	V
Verkeersvoorzieningen VRI's Er zijn dit jaar minder verkeersborden vervangen of geplaatst dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.	69	V
Openbare verlichting De kosten voor elektra zijn lager uitgevallen.	180	V
Parkeergarage Lochtenburg Het nadeel is veroorzaakt door een naheffing van de servicekosten van de VVE in verband met de vervanging van de verlichting in de parkeergarage, de afrekening van het nadelige exploitatieresultaat van de VVE en de vervanging van de vuilwaterpomp. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor schade-onderzoeken.	164	N

Beheer openbare ruimte		
Riolering Voordeel wordt met name veroorzaakt doordat we t.o.v. de bijgestelde begroting niet alles hebben kunnen uitvoeren vanwege capaciteitsgebrek en door slechte weersomstandigheden. Dit voordeel leidt tot een lagere onttrekking uit de voorziening beklemde middelen riolering (zie toelichting baten).	703	V
Afval Door een toename van het aantal aansluitingen dat afval aanbiedt en stijgende brandstofprijzen zijn de kosten gestegen (293K nadeel). In de begroting is geen rekening gehouden met de kosten voor kerstbomeninzameling (73K nadeel).	366	N
Eenmalige budgetten		
Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	1.271	V
Doorberekende loonkosten		
Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	250	N
Doorberekende kapitaallasten		
Kapitaallasten worden berekend naar de werkelijke boekwaarde per 1 januari. Als gevolg van het nog niet gereed komen van de investering kunnen werkelijke boekwaarden afwijken van de geraamde boekwaarden, waardoor ook de kapitaallasten afwijken. De afwijkingen worden in totaliteit per programma weergegeven.	121	V
Overige afwijkingen, per saldo	176	V
Baten		
Verkeer en vervoer		
Schadevergoeding en degeneratievergoeding Er zijn meer inkomsten gerealiseerd. Dat komt met name door een aantal schadevergoedingen en hogere degeneratievergoedingen.	93	V
Openbare verlichting Er is voor ruim 200K schade verhaald. In de begroting worden 80K opbrengsten geraamd.	120	V
Beheer openbare ruimte		
Riolering Nadeel wordt met name veroorzaakt doordat we minder onttrekken uit de voorziening beklemde middelen riolering (zie toelichting lasten).	765	N
Afval - Reinigingsheffing. Werkelijke afrekening over 2022 is minder dan verwacht (42K nadeel). Door meer aansluitingen dan begroot hebben we in 2023 meer opgehaald aan vastrecht (369K voordeel). Door minder aanbiedingen bij huis aan huis hebben we in 2023 minder opgehaald aan variabel recht (588K nadeel).	261	N
Overige afval Door een toename van het aanbod van afval op de milieustraten, PMD (Plastic, Metaal en Drankkartons) en Textiel zijn er meer inkomsten (461K voordeel).	44	V

Daarnaast hebben we een hogere vergoeding ontvangen dan verwacht voor zwerfafval (252K voordeel). Door een lagere vergoeding per ton opgehaald OPK (Oud papier en karton) en doordat we geen AGR-middelen hebben ontvangen voor de Milieustraat in Sint-Oedenrode hebben we minder opbrengsten (634K nadeel). Op de overige posten zitten kleine verschillen welke gezamenlijk een nadeel opleveren van 35K.		
Voorziening afval Na de jaarlijkse financiële technische afstemming voor kostendekkendheid van afval, bedraagt het totale nadeel 526K. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening.	526	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten. Lagere onttrekking uit voorziening riolering i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten.	456	N
Overige afwijkingen, per saldo	38	V
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**1.597**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	846	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven loonkosten	154	N
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet gerealiseerde uitgaven Rembrandtlaan	517	N
Lagere onttrekking i.v.m. ontvangen bijdrage derden voor speelvoorzieningen	10	N
Toevoegingen reserves		
Schrijf in deze kolom een raadswaardige toelichting		
Totaal mutaties reserves	**1.527**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**70**	**V**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes	2023	100	17	83	De doorfietsroute Veghel-Eindhoven is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. In 2023 is opdracht gegeven voor het uitwerken van deze route en het opstellen van een bestuursovereenkomst met Son en Breugel, Meierijstad en provincie.
Opstellen parkeernota 2023	2023	100	4	96	In 2023 is een plan van aanpak opgesteld en is opdracht gegeven aan een bureau voor het opstellen van het plan.
Mobiliteitsprojecten A50 Eindhoven-Nijmegen	2023	100	9	91	In 2023 hield de provincie, in afstemming met de regio, een pre-verkenning naar Bus Rapid Transit Eindhoven-Nijmegen en een onderzoek naar mobiliteitshubs in Noordoost Brabant. In 2023 werd in Meierijstad een kennissessie gehouden over Bus Rapid Transit (BRT) en is een plan van aanpak opgesteld voor een verkeersstudie voor de (mogelijk toekomstige BRT- en doorfietsroute-) as Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg.
Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied	2023	200	147	53	Met behulp van derden worden op dit moment de kernregistraties in het beheersysteem op orde gebracht, zodat deze ook bruikbaar zijn voor verdere toepassing.
Herstel droogteschade plantsoenen 2023	2023	385	31	354	Op veel plekken hebben we nog schade aan de plantsoenen door de droogte van de afgelopen jaren, in het najaar kunnen we weer planten zetten en gaan we pleksgewijs deze hoeken aanpakken.

Opstellen Groenbeleidsplan	2023	75	15	60	We zijn bezig met het opstellen van het groenbeleid en voeren hiervoor de noodzakelijke inventarisaties uit in 2024.
Vervanging van probleembomen	2021	172	83	89	Op meerdere plekken hebben we 'probleembomen'. Middels dit krediet worden die pleksgewijs vervangen, als eerste de straatbomen in de Deken Baekersstraat.
Meten en monitoren overstorten	2023	450	0	450	Aanbesteding heeft in 2023 plaatsgevonden, het werk is gegund, uitvoering gaat plaatsvinden in 2e half jaar van 2024.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		100	94	6	

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte											
Afkoppelen Vondelstraat/kolonel Johnssonstraat		Voorbereiding	598	0	10	588	598	0	10	588	SSK-Raming is uitgevoerd. Project loopt uit de pas omdat dit niet integraal is aangepakt.Op basis van SSK-Raming gaan we in 2024 extra middelen aanvragen.
Bijdrage groen aan Vijverwijk		Voorbereiding	600	0		600	0	0		0	Dit betreft een bijdrage vanuit groen aan het integrale project afkoppeling Vijverwijk.
Bijdrage groen aan Zeemanswijk		Voorbereiding	908	0		908	0	0		0	Dit betreft een bijdrage vanuit groen aan het integrale project Zeemanswijk.
Bijdrage wegen aan Vijverwijk		Voorbereiding	1.000	0		1.000	0	0		0	Dit betreft een bijdrage vanuit wegen aan het integrale project Vijverwijk.
Bijdrage wegen aan Zeemanswijk		Voorbereiding	792	0		792	0	0		0	Dit betreft een bijdrage vanuit wegen aan het integrale project Zeemanswijk.
Bijdrage wegen Erp-Oost Klimaatrobuust		Voorbereiding	650	0		650	0	0		0	Dit betreft een bijdrage vanuit wegen aan het integrale project Erp-Oost Klimaatrobuust.

Civiele kunstwerken bruggen Corridor St. Oedenrode	2019	Voorbereiding	1.200	119	12	1.069	0	0	0	0	De voorbereiding van de werkzaamheden is in 2022 gestart. Aan de hand van een programma van eisen zijn 2 alternatieven uitgewerkt waarvan de kosten zijn bepaald. Die blijken hoger dan voorzien. De noodzakelijke aanvullende middelen voor het beste, meest economische, alternatief, zijn meegenomen bij de begrotingsbehandeling 2024. Daarmee kan de voorbereiding worden vervolgd.
Fietspad Uden-Veghel Snelfietsroute	2023	Uitvoering	4.650	749	568	3.333	2.323	-581	737	1.006	Het tracé van de snelfietsroute is onderverdeeld in drie gebieden; woongebied Veghel (midden), Mariaheide (noord) en De Dubbelen (zuid). Bestemmingsplan Veghel is sinds februari 2024 onherroepelijk, op het bestemmingsplan Mariaheide is beroep aangetekend. Grote delen van de route worden in 2024 gebouwd. Deze werkwijze sluit aan bij de risicogestuurde en gefaseerde aanpak.

Hemelwaterverwerking Dommelrode	2017	Afronding	3.700	3.424	302	-26	2.000	-799	302	898	Het werk is in 2022 gerealiseerd. De subsidieafwikkeling met Provincie heeft in 2023 plaatsgevonden. Die met het Waterschap loopt. Inmiddels blijken nog nazorgwerkzaamheden noodzakelijk. Uitvoering daarvan vindt 2024 plaats.
Herinrichting en afkoppelen Boskantseweg Sint-Oedenrode	2020/2021	Afronding	1.082	889	188	5	1.082	-889	188	5	De uitvoering van de werkzaamheden, is voor het deel Tolhuisweg - Zuidelijke Randweg, in 2022 uitgevoerd. Het deel Zuidelijke Randweg - Espendonk is in 2023 uitgevoerd. Waterschap De Dommel heeft vanwege afkoppeling van verhard oppervlak c.a. een bijdrage toegezegd. Die subsidieafwikkeling moet nog plaatsvinden.
Herinrichting Markt St. Oedenrode, voorbereiding	2021 (2022 RIB)	Afronding	2.401	265	1.722	415	401	0	401	0	Eind 2022 heeft de aanbesteding van het werk plaatsgevonden. In maart 2023 is de uitvoering gestart. In december 2023 wordt het werk opgeleverd. In 2024 worden de afrondende werkzaamheden uitgevoerd.

Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode	2024 (1e berap)	Uitvoering	864	0		864	834	0		834	De uitvoering van het werk is vertraagd vanwege bezwaren tegen het projectplan op basis van Waterwet en de bestemmingsplanwijziging. De uitvoering is opgeschort naar 2024 met een doorloop naar 2025. Eind 2023 is de samenwerking met het Waterschap geformaliseerd in een Samenwerkingsovereenkomst. In het proces daarnaar toe zijn alle uit te voeren werkzaamheden en daarvoor beschikbare middelen tegen het licht gehouden. Het blijkt wenselijk één totaalkrediet voor het integraal project/krediet Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode (FCL 71125) beschikbaar te hebben.

Maatregelen De Dubbelen 1+2 naHerberekening		Voorbereiding	110	21	8	81	0	0	0	0	In augustus 2023 is kapvergunning aangevraagd, deze is in oktober verleend en in november onherroepelijk verklaard. In de tussentijd lopen daar nu twee projecten, van de provincie en Gasunie, waardoor deze werkzaamheden pas in 2024 uitgevoerd kunnen worden.
Maatregelen riolering Erp-Oost	2023	Uitvoering	3.400	294	757	2.349	2.150	-220	757	1.173	Het project Erp-Oost Klimaatrobuust is aanbesteed. De uitvoering is gestart in september 2023 en gaat in november 2024 worden afgerond.
Pastoor Haarenstraat fiets-/voetpad voorbereiding		Voorbereiding	1.150	23	16	1.112	450	0	38	412	Eind 2023 is de inspraaktraject gestart en inmiddels bijna afgerond. Vervolgens gaan we het definitieve ontwerp opstellen en daarna zetten we het bestek in de markt. Na verwachting kunnen we halverwege 2024 met de uitvoering starten.
Reconstructie De Steeg, Schijndel		Voorbereiding	3.000	0	4	2.996	0	0	0	0	Het bestek is in voorbereiding. De verwachting is dat de uitvoering in 2024 plaats zal vinden.

Reconstructie Ollandseweg Sint Oedenrode		Voorbereiding	6.295	72	186	6.037	600	-72	186	342	De werkzaamheden zijn gestart, de verwachting is dat eind 2024 de werkzaamheden gereed zullen zijn.
Reconstructie Pastoor Smitsstraat Olland	2019	Afronding	1.063	691	0	373	370	-383	-13	0	Het werk is afgerond conform besluitvorming, planning en begroting.Het restant budget is ontstaan door een scherpe aanbesteding. De subsidie afhandeling vindt plaats in 2023.In het eerste kwartaal van 2024 nog kleine afrondende werkzaamheden rondom groenvoorzieningen.
Renovatie drukriool en hoofdgemalen Meierijstad		Voorbereiding	4.478	1.563	182	2.732	4.478	-1.563	182	2.732	Vanwege personeelswisseling, langdurige ziekte en ondercapaciteit is het bestek niet helemaal volledig uitgewerkt in 2023. Verwachting is dat in 2024 dit bestek klaar is en aanbesteed wordt.
Renovatie groen in integrale projecten 2021		Uitvoering	1.079	761		318	0	0		0	De rioleringsprojecten Erp-oost en Hoevenbraak en de fietsstraten zijn in uitvoering. De overige renovaties zijn gereed.

Riolering Centrum West		Voorbereiding	1.357	132	12	1.214	1.357	-132	12	1.214	Bij de voorbereiding van het project bleek het budget ontoereikend voor de voorbereiding en uitvoering van het project. De omvang van het werk is bijgesteld en er is een nieuwe SSK-raming opgesteld. Op basis van SSK-Raming gaan we in 2024 extra middelen aanvragen. Voorbereiding start zodra krediet beschikbaar is.
Riolering Hoevebraak	2022	Uitvoering	4.229	240	1.590	2.400	4.229	-240	1.754	2.235	In project Hoevenbraak Zuid Klimaatrobuust is in april 2023 gestart met de uitvoering. De civieltechnische werkzaamheden zullen in juni 2024 worden afgerond, de cultuurtechnische in het plantseizoen, november 2024.
Rioolvervanging en afkoppelen Elschotseweg/Oude steeg		Voorbereiding	569	0	10	559	569	0	10	559	SSK-Raming is uitgevoerd. Project loopt uit de pas omdat dit niet integraal is aangepakt.Op basis van SSK-Raming gaan we in 2024 extra middelen aanvragen.

Rioolvervanging en afkoppelen Vijverwijk		Voorbereiding	4.356	203	243	3.910	4.356	-203	243	3.910	Voorbereidingstijd loopt uit in verband met burgerparticipatie en afstemming met het Waterschap Aa en Maas. Aanbesteding gaat in 2024 plaatsvinden.
Rioolvervanging en afkoppelen zeemanswijk		Voorbereiding	7.540	174	266	7.101	7.540	-174	266	7.101	Voorbereidingstijd loopt uit in verband met burgerparticipatie en afstemming met het Waterschap Aa en Maas.Aanbesteding gaat in 2024 plaatsvinden.
Tunnel Udenseweg Aabrug Biezenloop Snelfietsroute		Uitvoering	4.451	430	25	3.996	3.230	-100	148	2.982	Zie snelfietsroute Veghel-Uden.

Uitvoeringsplan mobiliteit 2021		Afronding	136	20	58	58	26	-2	9	16	De gelden uit het uitvoeringsprogramma mobiliteit 2021 zijn verdeeld over de projecten markering fietsroute Veghel-Den Bosch, fietspad Haveltsepad, fietsoversteek Erpseweg-Buitendreef, 30 en 60 km-zone Ham-Havelt-Vogelenzang, kleinschalige verkeersvoorzieningen en gedragsmaatregelen duurzame mobiliteit. De maatregelen zijn allen uitgevoerd. In 2023 vond de afrekening van de subsidie plaats en is het voorbereidingskrediet ingezet om maatregelen te verkennen voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit.
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2023	2023	Voorbereiding	1.808	0	15	1.793	230	0	-103	333	In 2023 is het geld voor het uitvoeringsplan mobiliteit 2023 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van fietspaden (en fietsvoorzieningen) in De Bunders. In 2023 vonden voorbereidende werkzaamheden plaats zoals verkeerstellingen.

Verbindingsweg N279 Keldonk-bedrijventerreinen		Voorbereiding	870	244		626	0	0		0	Project is tussentijds opgeschort vanwege de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP), waar dit project een vervolg op is. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in het kader van het vervolgtraject met de N279, kan het project op een later moment wellicht (in gewijzigde vorm) voortgezet worden. Indien we gemeentelijke kosten maken in het kader van dit Provinciale proces, worden deze ten lasten gebracht van dit krediet.
Verkeerlichten kruispunt Rembrandtlaan-Udenseweg		Afronding	1.065	354	648	63	0	0	0	0	De verkeersregelinstallatie bij de kruising Rembrandtlaan Stadhuisplein is vervangen. In 2024 zullen de laatste werkzaamheden plaatsvinden.
Verkeersmaatregelen Floralaan Schijndel		Uitvoering	498	38	52	408	148	0	43	105	Het definitief ontwerp is in Q3 van 2023 vastgesteld. In Q1 van 2024 worden de werkzaamheden gestart.

Verleggen Rembrandtlaan vanwege woningbouw		Voorbereiding	520	3	30	487	520	-3	0	517	In 2021 is een doorstart gemaakt met Project Rembrandtlaan. Dit project heeft een sterke samenhang met het Provinciale Inpassingsplan (PIP) voor de N279 vanwege de aansluiting van de Rembrandtlaan op deze weg, en is mede om die reden vertraagd. Bij de begroting 2024 is rekening gehouden met de financiële gevolgen van de beoogde investering in infrastructuur binnen dit project.
Verplaatsing Gazellebrug Snelfietsroute		Voorbereiding	2.600	714	0	1.886	2.080	0	0	2.080	Zie snelfietsroute Veghel-Uden.
Vervanging wegen 2021		Voorbereiding	724	252	103	369	127	0	127	0	Dit betreft een bijdrage aan het project de Langendonk en een deel van het voorbereidingskrediet.Het project is in 2023 herstart, in combinatie met het project fietspaden de Bunders. Het restant van het voorbereidingskrediet is ingezet voor de voorbereiding van diversen projecten.

Vervanging wegen 2022 voorbereiding		Voorbereiding	2.300	75	43	2.182	0	0	0	0	Deze investering is bestemd voor bijdragen aan integrale projecten benoemd in het JOR 2022. Deze projecten zijn of in voorbereiding of in uitvoering. Deze wegen zijn aan het einde van hun levensduur, onderhoud is voor deze weg niet meer mogelijk. Het restant van het voorbereidingskrediet zal ingezet worden voor de voorbereiding van de projecten die in 2024 starten.
Vervanging wegen 2023		Voorbereiding	2.000	0	77	1.923	0	0	0	0	Deze investering is bestemd voor bijdragen aan integrale projecten benoemd in het JOR 2023. Deze projecten zijn of in voorbereiding of in uitvoering. Deze wegen zijn aan het einde van hun levensduur, onderhoud is voor deze weg niet meer mogelijk.
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2022 voorbereiding		Afronding	1.100	966	69	65	0	0	0	0	Het vervanging programma openbare verlichting loopt volgens planning. 65% van ons areaal is inmiddels voorzien van LED.

Vervangingsprogramma openbare verlichting 2023		Uitvoering	2.200	0	1.750	450	0	0	0	0	Het vervangingsprogramma Openbare verlichting is in 2019 opgestart, dit project loopt tot en met 2030. De verlichting wordt vervangen door LED verlichting.
Vervolg Masterplan Veghel Centrum		Uitvoering	3.020	1.934	252	834	974	-702	164	108	Een deel van de plannen is reeds in uitvoering: de realisatie van de parkeervoorzieningen voor het zwembad en nieuwe Aldi in Veghel. De plannen voor de overige inrichting van de openbare ruimte voor het Stadhuisplein worden technisch uitgewerkt. Er volgt nog een apart raadsvoorstel om het krediet beschikbaar te stellen.

3 ECONOMIE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Een relatief hoge werkgelegenheid, een aantrekkelijk ondernemingsklimaat en een goed sociaal voorzieningenniveau vormen een prima uitgangspositie voor welzijn en brede welvaart in Meierijstad. Dit willen wij, rekening houdend met de huidige krapte op de lokale arbeidsmarkt, vasthouden en versterken. Uitgangspunt is inzet vanuit de Participatiewet.

Meierijstad vervult een vooraanstaande rol in de Brabantse economie met vooral veel bedrijvigheid in agrifood en de maakindustrie, maar ook in de logistiek en bouw (met zo'n 50.000 arbeidsplaatsen en rond de 8.600 ondernemingen). We zijn een dominante speler in het hart van de regio Noordoost Brabant/Agrifood Capital en we intensiveren de relatie met Brainport Eindhoven.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Toekomstbestendig ondernemingsklimaat
Sterker ondernemerschap door ruimte voor nieuwe lokale en groeiende bedrijven. Ondersteuning van ondernemers die omschakelen of stoppen. Het stimuleren van innovatieve bedrijven met aandacht voor specifieke thema's.
Stevigere samenwerking met ondernemers en onderwijs (3O's), lokaal en bovenlokaal.
Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) en zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp-ers).

Ruimtelijk-economische ontwikkeling
Nieuw bedrijfsterrein voor onze groeiende bedrijven, met plek voor (boven)regionale bedrijvigheid wanneer dit ons economisch ecosysteem versterkt. Voor een zorgvuldige inpassing is een uitgifteprotocol leidend.
Ruimte voor ondernemerschap om via vernieuwing en verduurzaming bij te dragen aan een vitaal en dynamisch buitengebied.
Passende en menswaardige (conform SNF-norm) huisvesting voor onze internationale werknemers.
Doorontwikkeling van onze winkelconcentratiegebieden door slimmer en zorgvuldig ruimtegebruik, met het lef om functies te veranderen.
Een levendig en aantrekkelijk Meierijstad door het ondersteunen en stimuleren van evenementen, groot en klein.

Sterke samenwerking en positionering
Meierijstad is een krachtige samenwerkingspartner met allianties in bovenlokale netwerken die voordelen bieden qua kennis, uitvoeringskracht of (beleids-)beïnvloeding. Zoals M50, RNOB/AFC, de taskforce economisch herstel van de VNG en food.nl.

Beleidsindicatoren

In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad

Functiemenging	CBS BAG/LISA-bewerking ABF Research	2021	52,1%	59,2%	2022	52,3	59,2
Vestigingen (van bedrijven), per 1.000 inwoners (15 t/m 64 jaar)	LISA	2021	152,4	161,0	2022	161,6	169,9

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Toekomstbestendig ondernemingsklimaat

Sterker ondernemerschap door ruimte voor nieuwe lokale en groeiende bedrijven. Ondersteuning van ondernemers die omschakelen of stoppen. Het stimuleren van innovatieve bedrijven met aandacht voor specifieke thema's.

Toelichting voortgang:

Naast de projectmatige samenwerking in het provinciaal programma Grote Oogst naar een fossielvrije economie heeft Meierijstad positie ingenomen in het aanstaande buisleidingentrace DeltaRijnCorridor voor een aantakking op waterstof in Meierijstad.
Bovendien wordt samenwerking met Brainport verder uitgediept om concrete initiatieven op technische innovatie en energieproductie en -distributie in het bedrijfsleven verder te brengen.
Flankerend aan de positionering van de FoodNL in Brussel, worden initiatieven op voedselverspilling, voedselgezondheid en ondernemerschap in de regio Noordoost-Brabant en in Meierijstad gestimuleerd en projectmatig opgewerkt.

Bij de uitwerking van The Chocolate Factory als hybride leerwerkfabriek is voorgaande inhoudelijke leidend en staat de samenwerking tussen ondernemers en onderwijsinstellingen centraal. De voorbereiding naar een campusontwikkeling is gestart om innovatie dichter bij huis - in Meierijstad - te organiseren. Via die weg zijn ondernemende oplossingen van maatschappelijke vraagstukken beter mogelijk en behoud of zelfs het aantrekken van talent en nieuw ondernemerschap.
Naast deze fysieke plek als onderdeel van het Havenkwartier, wordt ondernemersstimulering projectmatig uitgevoerd via specifieke clusters en ook door consumentbewustwording. Zo wordt er meegewerkt aan landelijke en lokale campagne(activiteiten), ondernemersevents of (student)onderzoeken tegen voedselverspilling of het terugdringen van emissies.

Stevigere samenwerking met ondernemers en onderwijs (3O’s), lokaal en bovenlokaal.

Toelichting voortgang:

De drie O's (onderwijs/ondernemers/overheid) werken samen in een projectstructuur, om de aandachtsgebieden onderwijs-economie-arbeidsmarkt aan elkaar te koppelen. Vanuit het onderwijs zijn daarbij het PO, het VO, het MBO en het HBO aanwezig. Wij faciliteren de uitvoering van projecten die door (deelnemers van) de stuurgroep in gang worden gezet. Wij monitoren de uitvoering van het project Sterk techniekonderwijs in Meierijstad. Wij faciliteren VMBO on stage en Talent in Meierijstad (MBO). Wij verbinden waar mogelijk bestaande 2O-initiatieven met HBO en breiden daarmee de relatie van Meierijstad met het HBO uit.
Ook faciliteren wij de realisatie van The Chocolate Factory.

Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) en zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp-ers).

Toelichting voortgang:
In 2022 is er een regeling geweest om bedrijven te ondersteunen bij de controle op corona-toegangsbewijzen. Specifiek hiervoor is vanuit de rijksoverheid een bedrag ter beschikking gesteld. De subsidie is via SISA verantwoord. Het overschot van dit bedrag is in 2023 volgens afspraak teruggeven. De regeling voorzag niet in behoud van de gelden voor andere nader te bepalen doeleinden.

Ruimtelijk-economische ontwikkeling

Nieuw bedrijfsterrein voor onze groeiende bedrijven, met plek voor (boven)regionale bedrijvigheid wanneer dit ons economisch ecosysteem versterkt. Voor een zorgvuldige inpassing is een uitgifteprotocol leidend.

Toelichting voortgang:
De haalbaarheid van ontwikkelingsmogelijkheden voor terreinen in Sint-Oedenrode, Schijndel en Erp wordt onderzocht. Ook de mogelijkheden voor nieuw bedrijventerrein in of bij de kern Veghel en de intensiveringsmogelijkheden op bestaande bedrijventerreinen in Veghel worden onderzocht. In 2024 is bestuurlijke besluitvorming over keuzes en vervolgstappen voor de ontwikkeling en intensivering aan de orde.

Ruimte voor ondernemerschap om via vernieuwing en verduurzaming bij te dragen aan een vitaal en dynamisch buitengebied.

Toelichting voortgang:
De haalbaarheid van een begeleidingstraject voor omschakelende agro-ondernemers is gestart en daarnaast wordt doorlopend medewerking verleend aan duurzaamheidsinitaitieven, zoals 'groengas'.

Passende en menswaardige (conform SNF-norm) huisvesting voor onze internationale werknemers.

Toelichting voortgang:
Het beleid 'Huisvesting arbeidsmigranten' wordt uitgevoerd door diverse betreffende vakafdelingen, waardoor een samenhangende aanpak wordt geborgd. De nadruk ligt namelijk enerzijds op medewerking aan woningbouwlocaties en anderzijds op toezicht en handhaving op onwenselijke (inhumane) huisvestiging anderzijds.
Hier hoort ook bij dat arbeidsmigranten beter wegwijs worden gemaakt in hun woon- en leefomgeving, de weg naar instanties weten te vinden en adequaat geregistreerd worden. Hiertoe neemt de gemeente een voortrekkersrol in door invulling te geven aan de landelijke pilot van een MigratieInformatiePunt voor de regionale samenwerking van Noordoost Brabant. Dit is operationeel sinds het jaar 2024.

Daarnaast blijft Meierijstad vanuit haar rol in de M50 (platform middelgrote gemeenten) deelnemen aan de landelijke klankbordgroep van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) op dit thema. Deze klankbordgroep ziet met de betreffende ministeries toe en levert inbreng op de opvolging van de adviezen van de Commissie Roemer: "Geen tweederangs burgers". De invulling op deze manier levert Meierijstad kennis uit 1e hand en zij zet zich hiermee neer als betrokken en vooruitstrevende gemeente. Dit stelt Meierijstad in staat de omstandigheden van deze doelgroep te verbeteren, ook voor een betere balans op de lokale woningmarkt en bij te dragen aan de lokale economie.

Doorontwikkeling van onze winkelconcentratiegebieden door slimmer en zorgvuldig ruimtegebruik, met het lef om functies te veranderen.

Toelichting voortgang:

De uitvoering van de visie Herstructurering centrum Veghel krijgt steeds meer vorm door aanloopstraten te transformeren en daarin speelt de herontwikkeling van de Meijerijgaarde een belangrijke rol. Met projectontwikkelaars wordt gesproken om de gewenste ontwikkeling in gang te zetten. Daarnaast wordt een aanvraag ingediend op de Impulsregeling winkelgebieden van het Rijk voor een bijdrage aan deze ontwikkelingen.

Voor de omgeving van de voormalige Blauwe Kei worden schertsontwerpen uitgewerkt en de daadwerkelijke herinrichting van het binnenterrein van het stadhuisplein (tussen appartementen Stadhuisplein en het nieuwe zwembad/ nieuwe Aldi) start in het najaar 2023.

Voor de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte om en nabij het centrum van Veghel (Hoofdstraat, Molenstraat, Vlas en Graan, Stadhuisplein) wordt nagegaan om dat mee te nemen in transformatieprojecten. Deze projecten worden ingezet vanuit de Regiodeal 'Transformatie centra middelgrote steden'.

Ten slotte wordt de doorontwikkeling van de centrummanagementorganisaties gestimuleerd en voor de realisatie van de ambities uit de centrumvisie werken we nauw samen met onze centrummanagers.

Een levendig en aantrekkelijk Meierijstad door het ondersteunen en stimuleren van evenementen, groot en klein.

Toelichting voortgang:

Ook in 2024 nemen we weer deel aan de Dutch Food Week. Food Inspiration Days en Verspillingsvrije week ‘Samen tegen voedselverspilling’. Ook participeren we in 80 jaar Herdenken en Vieren. De eerste 2 video’s van de trotse makers ‘Land van Kien’ en ‘Odille’ zijn via de diverse media verspreid. Hierbij is ook de sterke en positieve samenwerking met partners als MEE en vrijwilligers molen De Pegstukken in beeld gebracht. Video 3 t/m 5 van deze reeks worden in Q2 en Q3 gemaakt en verspreid. Een update van de M100 kaarten wordt in de loop van 2024 gerealiseerd.

Aanvragen bij de nutsbedrijven zijn op basis van input van de diverse stakeholders gedaan. Dit voor betreffende locaties. Wachttijden variëren hierbij van 12 tot 20 tot 50 weken. Werkvoorbereidingen voor aannemer zijn gestart. Daadwerkelijke realisatie van evenementenstroomkasten en evenementenwaterputten in Q2 t/m Q4 2024. Nader onderzoek naar tijdelijk dan wel definitief internet blijkt noodzakelijk. Dit in overleg met de gebruikers/evenementenorganisatoren.

Sterke samenwerking en positionering

Meierijstad is een krachtige samenwerkingspartner met allianties in bovenlokale netwerken die voordelen bieden qua kennis, uitvoeringskracht of (beleids-)beïnvloeding. Zoals M50, RNOB/AFC, de taskforce economisch herstel van de VNG en food.nl.

Toelichting voortgang:

Een goeie informatiepositie door kennis uit eerste hand zorgt voor een hefboomwerking. Ook vooraanstaande bestuurlijk posities in samenwerkingsverbanden dragen hieraan bij. Zo is invloed mogelijk waar die doorgaans niet vanzelfsprekend is. Deelname aan de benoemde netwerken geeft Meierijstad voordeel om maatschappelijke vraagstukken adequater aan te kunnen pakken en de economische ontwikkeling te versterken.

Binnen de regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant (RNOB) heeft Meierijstad zich in een vooraanstaande positie gebracht voor een Ruimtelijk Voorstel en Arrangement vanuit de Provincie naar het Rijk. Ondersteunend aan de regionale samenwerking RNOB voor verduurzaming van bedrijventerreinen doet Meierijstad met haar bedrijfsleven en de Rabobank mee aan het provinciaal samenwerkingsprogramma Grote Oogst, hebben we een plek in het Provinciaal MeerjarenInvesteringsprogrammaEnergie en Klimaat (pMIEK) en is nadrukkelijk bijgedragen aan verbreding van de kijk die verder gaat dan energieopwek in het traject van de Regionale Energie Strategie dan enkel energieopwek.
FoodNL is een samenwerking van de drie regio's Noordoost Brabant(/AFC), Food Valley en Greenport-Venlo die streeft naar een duurzaam voedselsysteem. Er wordt gewerkt aan de positionering in het Brusselse en daarbij speelt Meierijstad een hoofdrol namens onze regio, waarbij voedselverspilling een nadrukkelijk hoofdthema is om goede voorbeelden op te voeren en te ontwikkelen.

Via de Middelgrote Gemeenten (M50) en de directe samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft Meierijstad een landelijke pilot voor een MigratieInformatiePunt aangenomen en verstevigd zij economische relaties met landelijke kennispartners en Rijksinstanties waarmee Meierijstad zich op de kaart zet.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	30.044	46.496	19.567	24.420	-4.853
Baten	29.163	45.046	16.624	16.443	-181
Saldo van baten en lasten	**-881**	**-1.450**	**-2.944**	**-7.978**	**-5.034**
Toevoeging reserves	2.693	0	0	5.458	-5.458
Onttrekking reserves	361	140	712	11.107	10.394
Resultaat	**-3.214**	**-1.310**	**-2.232**	**-2.329**	**-98**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Eenmalige budgetten	1.153	V

Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.		
Doorberekende loonkosten Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	61	V
Grondexploitatie De actualisatie van de grondexploitatie (bedrijventerreinen en woningbouw) is toegelicht in de paragraaf grondbeleid. In programma 3 zijn de lasten en baten van de grondexploitatie opgenomen. Zie paragraaf grondbeleid voor een onderbouwing van de winstnemingen en aanpassingen van de verliesvoorzieningen binnen de grondexploitatie.	6.137	N
Overige afwijkingen, per saldo	71	V
Baten		
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten	802	N
Grondexploitatie Zie de toelichting onder lasten.	610	V
Overige afwijkingen, per saldo	10	V
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**5.034**	**N**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	348	N
Onttrekking voor vorming verliesvoorziening	10.742	V
Toevoegingen reserves		
Toevoeging aan reserve grondexploitatie i.v.m. winstnemingen	5.458	N
Totaal mutaties reserves	**4.936**	**V**
Totaal gerealiseerd resultaat	**98**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Onderzoek voorzieningen ondernemerschap	2023	100	0	100	Uitvoering loopt door in 2024.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		151	69	82	

INVESTERINGEN

In dit hoofdstuk zijn er geen investeringen opgenomen die nog niet zijn afgerond, of waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter is dan of gelijk aan € 500.000.

VERBONDEN PARTIJEN

- Stichting Agrifood Capital
- Regio Noordoost Brabant

4 ONDERWIJS

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Onderwijs is een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in de kernen. We willen gelijke kansen voor alle kinderen via doorlopende ontwikkellijnen van kinderopvang naar de basis- school en vervolgens naar het voortgezet onderwijs. Laaggeletterdheid is nadrukkelijk aangehaakt, ook op de weg naar inclusiever onderwijs. Er is een intensieve samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp, net als een stevige samenwerking tussen Onderwijs-Overheid-Ondernemers (3 O's).

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Basisonderwijs
Basisonderwijs dicht bij huis in elke kern behouden, waarbij behoud van kwaliteit uitgangspunt is.

Onderwijshuisvesting
Passende onderwijshuisvesting op basis van het integraal huisvestingsplan (IHP). Bij investeringen in onderwijshuisvesting is een multifunctionele accommodatie uitgangspunt.

Onderwijsbeleid
Herijking van de Lokaal Educatieve Agenda Meierijstad met thema's zoals: taal, inclusief onderwijs en aansluiting onderwijs-jeugdhulp.
Integrale Kindcentra (IKC).
Een overkoepelende visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs (inclusief de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt) met een uitvoeringsprogramma.
Realisatie van een hybride leer-/werkfabriek 'The Chocolate Factory' (de chocoladefabriek) in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven.

Beleidsindicatoren

In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	2021	21	11	2022	25	13
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	2021	2,0	1,3	2022	4,5	9,3
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (12-23 jaar, uitgedrukt in deelnemers VO en MBO)	DUO/Ingrado	2021	1,8%	1,3%	2022	2,3%	1,9%

Toelichting:

Jaar 2022 is schooljaar 2021/2022.
Absoluut verzuim is het aantal niet ingeschreven leerlingen per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim is het aantal ingeschreven leerlingen dat ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Basisonderwijs

Basisonderwijs dicht bij huis in elke kern behouden, waarbij behoud van kwaliteit uitgangspunt is.

Toelichting voortgang:
Het actualiseren van de visie op onderwijs en huisvesting, zoals opgenomen in het huidige Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2023 mee hebben bezig gehouden en dat zijn beslag krijgt in/bij de vaststelling/actualisering van het IHP; de visie op onderwijs en huisvesting vormt immers het fundament voor het IHP. De eerstvolgende actualisering van deze visie/het IHP start in het tweede kwartaal van 2024, opdat het geactualiseerde IHP 2026-2041 in derde kwartaal van 2025 aan de raad ter vaststelling kan worden aangeboden.

Onderwijshuisvesting

Passende onderwijshuisvesting op basis van het integraal huisvestingsplan (IHP). Bij investeringen in onderwijshuisvesting is een multifunctionele accommodatie uitgangspunt.

Toelichting voortgang:
Het IHP is het fundament op basis waarvan passende onderwijshuisvesting wordt gerealiseerd. Het actualiseren van het IHP is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2023 mee bezig hebben gehouden.
Zo hebben we het in het IHP opgenomen uitvoeringsprogramma 2023 uitgewerkt; in dit uitvoeringsprogramma zijn de onderwijshuisvestingsvoorzieningen opgenomen, die in 2023 voor bekostiging door de gemeente in aanmerking komen. Ook zijn de haalbaarheidsonderzoeken met betrekking de toekomstige huisvesting van de basisscholen in Boerdonk, Wijbosch, Boskant en Veghels Buiten opgestart en naderen hun voltooiing. Tenslotte zijn we in bouwteamverband samen met de betrokken partijen gestart met de verdere uitwerking van de bouwplannen met betrekking tot MFA de Groene Long.

Onderwijsbeleid

Herijking van de Lokaal Educatieve Agenda Meierijstad met thema’s zoals: taal, inclusief onderwijs en aansluiting onderwijs-jeugdhulp.

Toelichting voortgang:
De hoofdlijnen van de nieuwe Lokaal Educatieve Agenda staan op papier en zijn afgestemd met partners.
Deze zijn vooral op taal in de brede zin (VVE / taal- en leesbeleid op de scholen / NT2 onderwijs) en samenwerking tussen onderwijs-preventie-jeugdhulp, wat bijdraagt aan inclusief onderwijs.
Verdere uitwerking (doelen en monitoring bepalen) van deze hoofdlijnen is gestart in samenwerking met de partners.

Integrale Kindcentra (IKC).

Toelichting voortgang:
Ook in 2023 hebben we op basis van de in het IHP opgenomen uitgangspunten met betrekking tot investeren in de huisvesting van kinderopvang het gesprek gevoerd met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties om daar waar mogelijk te komen tot IKC. Als gevolg van het Als gevolg van het Didam-arrest is het echter noodzakelijk gebleken het juridisch kader van deze investeringsconstructie op onderdelen aan te passen. Dit heeft geresulteerd in aangepaste afspraken met betrekking tot IKC "de Wijzelaar" (basisschool de Bunders in combinatie met Verdi Start en Humankind) en MFA de Groene Long (basisscholen "Kienehoef" en "De Springplank" in combinatie met KDV "De Verbinding").

Een overkoepelende visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs (inclusief de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt) met een uitvoeringsprogramma.

Toelichting voortgang:
De activiteit visieontwikkeling is pas opgenomen in de jaarschijf 2024 van het CWP.
Onderdeel Talent in Meierijstad is in 2023 gehouden op VMBO en MBO-niveau.

Realisatie van een hybride leer-/werkfabriek 'The Chocolate Factory' (de chocoladefabriek) in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven.

Toelichting voortgang:
Met The Chocolate factory (TCF) zijn we in een nieuwe fase, de realisatiefase beland. De businesscase is opgesteld, de overeenkomsten, (de samenwerkingsovereenkomst, de overeenkomst van borgtocht en geldlening) zijn inmiddels getekend en de omgevingsvergunning is verleend. Ook de governance-structuur staat inmiddels. In de tweede helft van 2023 is gestart met de verbouwingswerkzaamheden en de inkoop van de inrichting.
Het toegekende subsidie van EU-react is daarmee veilig gesteld. De opening is voorzien in 2024.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	10.166	9.957	12.864	10.791	2.072
Baten	3.650	1.888	4.143	3.250	-893
Saldo van baten en lasten	**-6.516**	**-8.068**	**-8.721**	**-7.541**	**1.179**
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	445	953	1.421	508	-913
Resultaat	**-6.071**	**-7.115**	**-7.300**	**-7.034**	**266**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Onderwijsbeleid		
Peuteropvang Op basis van de subsidievaststellingen peuteropvang over 2022 heeft er een terugbetaling plaatsgevonden aan de gemeente. Verder kwam het totale beschikte bedrag voor 2023 lager uit dan was begroot op basis van de subsidiestaat. Daarnaast was er een bedrag voor de aansluitfunctionaris primair onderwijs geraamd. Deze is later gestart waardoor het bedrag niet volledig besteed is.	202	V
Tijdelijke huurlasten Internationale Schakelklas De Taalvijver (gebouw Muntelaar) In werkelijkheid zijn de huurlasten wel gemaakt, maar deze zijn op een andere plek verantwoord dan waar ze geraamd zijn. Daardoor heeft er hier tevens geen onttrekking aan de AR plaatsgevonden (zie hierna bij de verantwoording van de onttrekking aan de reserves). Deze kosten zijn verantwoord op een Eenmalig Budget en daar heeft, conform besluit, ook de onttrekking aan de AR plaatsgevonden. De eenmalige budgetten worden afzonderlijk toegelicht.	100	V
Laaggeletterdheid Het was de bedoeling om in 2023 een projectmedewerker Digitale Inclusie aan te nemen, en te starten met de campagne "Digitaal meedoen". Echter, vanwege andere activiteiten en de huidige arbeidsmarkt hebben wij dit niet kunnen realiseren. Er was voorzien om een deel van de kosten van de taakcoördinator te bekostigen met eigen gelden. Deze konden echter nog gedekt worden uit de decentralisatiegelden van de centrumgemeente. In 2024 en 2025 zal deze bijdrage van de centrumgemeente veel lager uitvallen, waardoor we genoodzaakt zijn een deel van deze kosten zelf te betalen. Hiervoor hebben we budget nodig vandaar dat er een overhevelingsverzoek is ingediend.	181	V
Onderwijs achterstanden beleid (OAB) De definitieve beschikking Specifieke uitkering OAB van het ministerie 2023 was hoger dan de voorlopige beschikking. Deze zijn niet geraamd; de uitgaven zijn hiermee wel verhoogd. Budgettair neutraal.	95	N
Combinatiefuncties Door een onderwijsinstelling is de verantwoording over 2023 te laat aangeleverd waardoor de betaling niet meer in 2023 is uitgevoerd. Tevens is door deze onderwijsinstelling minder uren een sportcoach ingezet in 2023 dan begroot.	52	V
Eenmalige budgetten		
Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	1.555	V
Doorberekende loonkosten		
Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	134	N

Doorberekende kapitaallasten		
Kapitaallasten worden berekend naar de werkelijke boekwaarde per 1 januari. Als gevolg van het nog niet gereed komen van de investering kunnen werkelijke boekwaarden afwijken van de geraamde boekwaarden, waardoor ook de kapitaallasten afwijken. De afwijkingen worden in totaliteit per programma weergegeven.	135	V
Overige afwijkingen, per saldo	76	V
Baten		
Onderwijsbeleid		
Onderwijs achterstanden beleid (OAB) De definitieve beschikking Specifieke uitkering OAB van het ministerie 2023 was hoger dan de voorlopige beschikking. Zie ook bij lasten, per saldo budgettair neutraal.	95	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten	916	N
Overige afwijkingen, per saldo	72	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**1.179**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking in verband met nog niet uitgegeven eenmalige budgetten.	679	N
Lagere onttrekking uit algemene reserve i.v.m. lagere uitgaven laaggeletterdheid	134	N
Lagere onttrekking in verband met niet uitgegeven budget exploitatie (tijdelijke huur ISK)	100	N
Toevoegingen reserves		
Totaal mutaties reserves	**913**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**266**	**V**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad	2019-2020	138	16	122	In 2023 hebben we de volgende activiteiten gefaciliteerd: Meierijstad On Stage (VMBO) en MBO talentenfestival. In de Raadsinformatiebrief van 19 juli 2022 m.b.t. de realisatie van The Chocolate Factory is aangegeven waarom de resterende middelen van 2022 overgeheveld dienen te worden naar 2023 en 2024.
Tijdelijke huisvesting De Springplank	2022	476	0	476	De plaatsing van de tijdelijke huisvesting is met ongeveer 6 maanden uitgesteld naar voorjaar 2024 omdat de start van de nieuwbouw van MGA de Groene Long enige vertraging heeft opgelopen. Door deze vertraging wordt de tijdelijke huisvesting later geplaatst en in gebruik genomen.

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
4 Onderwijs											
Aank/aanpas N-vleugel KW1C Taalvijver Muntelaar 8	2023	Uitvoering	1.682	0		1.682	0	0		0	Het pand aan de Muntelaar 8 is inmiddels van het Koning Willem I College aangekocht. Met de voorbereiding en uitvoering van de noodzakelijke aanpassingen aan het gebouw is inmiddels gestart. Verwachting is dat alle werkzaamheden medio juni 2024 gereed zijn.
De Groene Long St. Oedenrode voorbereiding		Voorbereiding	849	145	352	352	0	0	0	0	De raad is met het raadsvoorstel van 29 februari 2024, waarbij de definitieve kredietaanvraag is gedaan, over de laatste stand van zaken geïnformeerd.

Nieuwbouw basisschool Antonius van Padua Nijnsel		Afronding	4.331	4.401	10	-79	0	-153	0	-153	Project inmiddels is gerealiseerd en feitelijk afgerond. Gesprek over financiële afwikkeling met het schoolbestuur dient nog plaats te vinden. Daarnaast is de gemeente in overleg met de aannemer over een aantal restpunten op het schoolterrein.
Nieuwbouw basisschool Bernadette voorbereiding		Voorbereiding	504	0	397	107	0	0	0	0	Het jaar 2023 heeft volledig in het teken gestaan van de noodzakelijke voorbereidingen voor de (ver-)nieuwbouw en uitbreiding van basisschool Bernadette: definitief ontwerp, verlening omgevingsvergunning, aanbesteding en regelen tijdelijke huisvesting. In maart/april 2024 start de bouw, die een jaar in beslag zal nemen.
Nieuwbouw basisschool Bunders voorbereiding		Uitvoering	3.666	331	3.180	155	0	0	2	-2	In 2023 is gestart met de daadwerkelijke realisatie van de nieuwbouw van basisschool "de Bunders". De oplevering staat gepland voor april/mei 2024.

Nieuwbouw basisschool Petrus en Paulus		Voorbereiding	1.620	55	15	1.550	0	0	0	0	Ten gevolge van het bij de Raad van State ingestelde beroep tegen het op 16 december 2021 vastgestelde bestemmingsplan loopt het project qua voortgang fors uit de pas. De behandeling van het beroep heeft op 29 juni 2023 plaatsgevonden. Op 30 augustus 2023 heeft de Raad van State uitspraak gedaan. De gemeente is daarbij in de gelegenheid gesteld om de vastgestelde gebreken middels een zogenaamde bestuurlijke lus te herstellen. Op 28 september 2023 heeft de raad een herstelbesluit genomen. Hiertegen zijn zienswijzen ingediend. De Raad van State behandelt op 30 januari 2024 de tegen het herstelbesluit ingediende bezwaren. Inmiddels is ook de voor het project benodigde omgevingsvergunning verleend. Hiertegen zijn twee bezwaren

											ingediend die momenteel behandeld worden. Ten gevolge van de stijgende bouwkosten die zich gedurende de vertraging hebben voorgedaan, heeft de initiatiefnemer aangegeven de school niet onder de overeengekomen condities te kunnen verhuren. Momenteel worden met de initiatiefnemer gesprekken gevoerd over de mogelijke aanpassing van de huurprijs, waarbij ook rekening wordt gehouden met de (op basis van de aangepaste leerlingenprognoses) benodigde extra groepsruimte. Voor de bepaling van de hernieuwd vast te stellen huurprijs wordt door de gemeente aansluiting gezocht bij de Hevo kostenconfigurator.

Renovatie basisschool De Uilenbrink Veghel		Afronding	5.582	5.584		-2	350	-350		0	De nieuwbouw is in mei 2021 opgeleverd en in gebruik genomen. Het schoolbestuur heeft echter pas in november 2022 rekening en verantwoording afgelegd over de besteding van het budget. In 2023 hebben diverse overleggen plaatsgevonden over deze verantwoording, maar deze hebben nog steeds niet tot overeenstemming geleid. Afgesproken is dat deze kwestie in maart 2024 is beslecht.
Uitbreiding basisschool de Ieme		Afronding	847	837		10	0	0		0	De uitbreiding is opgeleverd en in in 2021 gebruik genomen. Het schoolbestuur heeft echter pas in november 2022 rekening en verantwoording afgelegd over de besteding van het budget. Er is nog geen overeenstemming tussen gemeente en schoolbestuur. Er is afgesproken dit dossier eind maart 2024 af te ronden.

Uitbreiding Maria ter Heideschool voorbereiding		Afronding	740	700		40	0	0		0	De uitbreiding van basisschool "Maria ter Heide" is in februari 2023 in gebruik genomen. Het schoolbestuur heeft in november 2023 rekening en verantwoording afgelegd, maar deze is nog niet afgewikkeld. Uit de verantwoording blijkt vooralsnog dat er geen sprake is een overschrijding van het budget. Afwikkeling vindt plaats in het voorjaar 2024.

VERBONDEN PARTIJEN

- Regionaal Bureau Leerplicht

5 SPORT, KUNST EN CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meer inwoners sporten en bewegen om hun gezondheid te bevorderen. Het bestaande aanbod aan sportvoorzieningen blijft minimaal behouden en is inclusief in Meierijstad. Er is een breed scala aan sporten. Je thuis voelen in Meierijstad betekent goed in je vel zitten.

Meer inwoners zijn in de gelegenheid om deel te nemen aan uitingen van kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn van grote sociale waarde voor de mens. Dat inspireert, daagt uit tot nadenken, verbindt en zorgt voor persoonlijke ontwikkeling: actief door zelf kunst te beoefenen, reflectief door te kijken of te luisteren. Kunst en cultuur dragen bij aan een sterke lokale economie.

Recreatie en toerisme leveren een bijdrage aan het welzijn van mensen en aan de lokale economie in termen van bestedingen en banen, het imago, alsook het vestigingsklimaat van onze gemeente. Speerpunt daarbinnen vormt het onderzoek naar, en mogelijke verdere ontwikkeling van, de recreatieve as Noordkade-Vlagheide-Streekpark Kienehoef.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Sport
Een gezondere leefstijl van onze inwoners door het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten.
Realisatie van het Omnipark Erp.
De ontwikkeling van het Centrum voor Uniek Sporten.
Inzicht in de diverse scenario's tot behoud van een openlucht zwemgelegenheid.

Kunst en Cultuur
De bibliotheek is in alle kernen van Meierijstad herkenbaar aanwezig, bijvoorbeeld als vestiging, bibliotheek op school of met activiteiten.
Verbetering van het vestigingsklimaat in Meierijstad voor beroepsbeoefenaars in de kunst- en cultuursector.
Een zichtbare gemeentelijke kunstcollectie, zoals in Museum Jan Heestershuis en Het RAADhuis Schijndel door activiteiten (onder andere voor primair en voortgezet onderwijs).
Realisatie (waar dit mogelijk is) van kunstwerken bij bouwprojecten en infrastructurele werken.
Een lokale omroep die kwalitatief in staat is de lokale berichtgeving bij de inwoners te brengen.

Recreatie en toerisme
De aanleg van het natuur- en landschapspark op en om de Vlagheideberg.
De doorontwikkeling van De Noordkade Veghel als culturele, educatieve maar ook bovenregionale locatie.
Duurzame gebiedsontwikkeling van Streekpark Kienehoef.
We zetten in op de marketing van de website recreatie en toerisme Meierijstad inclusief kunst en cultuur(www.bezoekmeierijstad.nl).

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Niet sporters	Landelijke gezondheidsmonitor (1x per 4 jaar)	2020	51,7%	43,1%	2022	48,7%	43,6%

Toelichting:
Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM: Elke vier jaar organiseren de GGD'en samenwerking met het RIVM en het CBS een gezamenlijke Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen. Deze bestaat uit een landelijke basisvragenlijst. Iedere GGD kan deze basisvragenlijst aanvullen met extra vragen, afgestemd met de eigen regio en de eigen gemeenten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord "Thuis in Meierijstad". De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Sport

Een gezondere leefstijl van onze inwoners door het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten.

Toelichting voortgang:
Een centrale turnvoorziening voor alle turnverenigingen in Meierijstad is verwerkt in het bouwplan MFA Groene Long (Sint-Oedenrode).
De renovatie van de kleedaccommodatie bij Starlights VMS'21 is gestart op 1 november 2023 en is gereed in het tweede kwartaal 2024.

Realisatie van het Omnipark Erp.

Toelichting voortgang:
Het bestemmingsplan is in voorbereiding. De geplande vaststelling is het vierde kwartaal van 2024. Ook de grondverwerving is in voorbereiding. De geplande realisatie is het vierde kwartaal 2024.

De ontwikkeling van het Centrum voor Uniek Sporten.

Toelichting voortgang:
Voorbereiding is gestart. Realisatie is gepland in het tweede kwartaal van 2024.

Inzicht in de diverse scenario's tot behoud van een openlucht zwemgelegenheid.

Toelichting voortgang:

Het openluchtbad is gereed gemaakt voor 2-jarige exploitatie door Laco. In samenwerking met Raadswerkgroep wordt motie vreemd aan de orde uitgevoerd. Door toevoeging van gesprekken met scholieren is er een kleine vertraging ontstaan. Geplande realisatie maart/april 2024.

Kunst en Cultuur

De bibliotheek is in alle kernen van Meierijstad herkenbaar aanwezig, bijvoorbeeld als vestiging, bibliotheek op school of met activiteiten.

Toelichting voortgang:
Vanaf 2025 krijgen gemeenten een zorgplicht voor de bibliotheek. Dit houdt in dat gemeenten de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek moeten verzorgen. Dit is op verschillende manieren vormgegeven in de kernen van Meierijstad, bijvoorbeeld met een vestiging, een bibliotheekpunt of een bibliotheek op school. In overleg met de bibliotheek, onderwijs en andere partners wordt hier indien gewenst verder vorm aan gegeven. Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad'.

Verbetering van het vestigingsklimaat in Meierijstad voor beroepsbeoefenaars in de kunst- en cultuursector.

Toelichting voortgang:
Op dit moment wordt de beschikbaarheid van atelierruimte voor kunstenaars/makers gemist. We willen in Meierijstad één of meerdere broedplaatsen realiseren. Het gaat hierbij niet om het toekennen van permanente (atelier-werk)ruimte aan makers, maar om locaties, waar makers onderzoeken, ontwikkelen, experimenten, elkaar versterken en de gemeente op creatieve wijze kunnen ondersteunen bij planvorming. Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad' en gepland voor 2026.

Een zichtbare gemeentelijke kunstcollectie, zoals in Museum Jan Heestershuis en Het RAADhuis Schijndel door activiteiten (onder andere voor primair en voortgezet onderwijs).

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030. Vanwege het aangenomen amendement op de voorgestelde nieuwe naamgeving voor de gemeentelijke kunstcollectie als geheel, wordt de communicatiestrategie aangepast.

Realisatie (waar dit mogelijk is) van kunstwerken bij bouwprojecten en infrastructurele werken.

Toelichting voortgang:
Meierijstad zet kunst op straat in om de kernen te verfraaien en de kwaliteit en leefbaarheid van een plek te verbeteren. De kunstcollectie in de openbare ruimte blijft in beweging. In samenwerking met Kunststichting Meierijstad blijven we nieuwe kunstwerken realiseren. Bij voorkeur gekoppeld aan bouwprojecten en infrastructurele werken. Dit onderwerp is als actiepunt opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad' (uitvoering 2024 – 2030).

Een lokale omroep die kwalitatief in staat is de lokale berichtgeving bij de inwoners te brengen.

Toelichting voortgang:
Vanaf 2025 wil het Rijk, in het kader van professionalisering van de lokale omroepen en versterking van hun onafhankelijkheid, een vernieuwde financierings- en aanwijzingssystematiek van de lokale omroepen. Dit betekent concreet dat de kans aanwezig is dat zogenaamde streekomroepen ontstaan en dat de bekostiging rechtstreeks via het ministerie verloopt in plaats van de gemeente. Omroep Meierij heeft samen met Stichting Omroep Maasland, Stichting Lokale Omroep Maashorst, Stichting Lokale Omroep Gemert-Bakel en Stichting Laarbeekse Omroep Kontakt een subsidie ontvangen voor het verder professionaliseren van de omroep(en). Een kwartiermaker is aangesteld om te onderzoeken op welke wijze deze omroepen in Brabant-Noordoost tot een samenwerking kunnen komen.

Recreatie en toerisme

De aanleg van het natuur- en landschapspark op en om de Vlagheideberg.

Toelichting voortgang:

De diverse deelprojecten (plan van aanpak kunstwerk op de berg, verkeersplan, nadere analyse natuur en landschap, eerste verkenning civiel technische aspecten, verkenning bij provincie i.v.m. nazorg) zijn opgestart in 2023 en lopen door in 2024. De uitwerking van de plannen voor de aanleg van het natuur- en landschapspark zijn in de loop van 2024 gereed.

De doorontwikkeling van De Noordkade Veghel als culturele, educatieve maar ook bovenregionale locatie.

Toelichting voortgang:
De Noordkade is een aantrekkelijk, gebied waar veel (culturele) activiteiten plaatsvinden. De locatie geeft bezoekers en ondernemers de ruimte te beleven en te creëren. Theater De Blauwe Kei, Phoenix Cultuur, Kunstgroep De Compagnie en Stichting Cultuur Haven Veghel zijn op de Noordkade gehuisvest. Met de locatie en voorzieningen profileert Meierijstad zich als kunst- en cultuurgemeente. Deze, maar ook andere gebruikers, groeien in ambitie en dat gaat gepaard met de vraag naar meer fysieke ruimtes op de Noordkade. Een voorbeeld hiervan is de toenemende vraag naar het gebruik van de Koekbouw door culturele (amateur)organisaties. Dit onderwerp is als actiepunt opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad' (uitvoering 2024 – 2030).

Duurzame gebiedsontwikkeling van Streekpark Kienehoef.

Toelichting voortgang:
Het Kienehoefpark heeft als speelplek een regionale functie. Het is een van de drie recreatieve clusters in Meierijstad, naast de Noordkade en de Vlagheide. De speelvoorzieningen in Kienehoefpark zijn verouderd. De speelvoorzieningen in het Kienehoefpark dateren uit 2007. Dat betekent dat de gemiddelde levensduur is gepasseerd. Gezien de regionale recreatieve functie van Kienehoefpark is het tijd om de speelplek op te knappen en te moderniseren. In 2021 is het waadpad en een sportroute door vrijwilligers gerealiseerd. In 2022 worden de paden in het park opgeknapt. Hierbij is ook rekening gehouden met de mogelijkheden voor de nieuw te ontwerpen speelplek in het park. In 2023 wordt een nieuw ontwerp gemaakt voor de speelplek. Aansluitend daarop kan de speeltuin in 2024 worden vervangen.

We zetten in op de marketing van de website recreatie en toerisme Meierijstad inclusief kunst en cultuur(www.bezoekmeierijstad.nl).

Toelichting voortgang:
Op basis van de opgehaalde input bij platform Gastvrij Meierijstad, redactieraad Bezoekmeierijstad.nl en dorps- en wijkraden is een wintercampagne ingericht in Q4 2023/Q1 2024. Vervolgens wordt met deze input ook het marketing en promotieplan 2024 verder uitgevoerd.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	18.635	19.070	23.125	22.180	945
Baten	5.244	5.805	7.143	7.437	294
Saldo van baten en lasten	**-13.391**	**-13.265**	**-15.982**	**-14.742**	**1.240**
Toevoeging reserves	0	0	106	0	106
Onttrekking reserves	1.095	868	2.588	1.093	-1.495
Resultaat	**-12.295**	**-12.397**	**-13.500**	**-13.649**	**-149**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Sport		
Sport algemeen De kosten zijn lager dan begroot in afwachting van de uitkomsten van een proef voor een nieuwe opzet Sport Awards en in afwachting van overname van Special Sports van de PSV Foundation. Verder is bewust een gedeelte kosten niet uitgegeven om te kunnen reserveren voor de ZLM Tour in 2024 en 2025. Hiervoor is een overhevelingsverzoek ingediend.	65	V
Zwembad De Molen Hey Elektra en gas zijn als gevolg van de energiecrisis hoger dan begroot.	102	N
Zwembad De Beemd De hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door incidentele aanschaf van diverse materialen die benodigd zijn voor de exploitatie van het zwembad.	67	N
Sportterreinen De kosten van onderhoud en materialen voor de sportterreinen zijn hoger dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt doordat nog niet alle onderhouds- en inspectiecontracten geraamd zijn. Daarnaast is dit het gevolg van de prijsstijgingen op materialen door de hoge inflatie, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne. Verder is bij de kunstgrasvelden Rhode bovenmatig meer kurkinfill benodigd.	189	N
Kunst en cultuur		
Raadhuis Schijndel Een overschrijding van met name het klein onderhoud in verband met herstelwerkzaamheden van de draagconstructie van de zonnepalen en werkzaamheden ten behoeve van het warmtegordijn.	50	N
Eenmalige budgetten		
Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	1.257	V
Doorberekende loonkosten		
Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	69	N
Doorberekende kapitaallasten		
Kapitaallasten worden berekend naar de werkelijke boekwaarde per 1 januari. Als gevolg van het nog niet gereed komen van de investering kunnen werkelijke boekwaarden afwijken van de geraamde boekwaarden, waardoor ook de kapitaallasten afwijken. De afwijkingen worden in totaliteit per programma weergegeven.	109	V
Overige afwijkingen, per saldo	9	N
Baten		
Sport		
Sport algemeen	125	V

Er zijn subsidies ontvangen, een Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS) en een Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden (SPUK MEOZ). Dit was niet geraamd. De bedragen zijn doorbetaald aan sportverenigingen en aan zwembad LACO.		
Zwembad De Neul Dit voordeel wordt veroorzaakt door de zwemlessen die meer inkomsten genereren dan begroot. Door de indeling van het nieuwe zwembad kunnen meer kinderen geplaatst worden. En daarnaast is er sprake van een ontvangst van de subsidie SPUK MEOZ die niet geraamd was.	164	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten	148	V
Overige afwijkingen, per saldo	142	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**1.240**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	1.403	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven budget exploitatie	50	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven budget kunst	40	N
Toevoegingen reserves		
Lagere storting i.v.m. nog niet ontvangen bijdrage (tijdelijke voorziening Korfrakkers)	106	V
Totaal mutaties reserves	**1.387**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**147**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Compensatieregeling energie sport	2023	250	79	171	Subsidieaanvragen verenigingen zijn gehonoreerd voor 2023.
Compensatieregeling energie kunst en cultuur	2023	100	0	100	Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de uitvoering van de 'Eenmalige subsidieregeling compensatie hogere energielasten verenigingen en stichtingen 2023'.
Kunst en cultuur 2023	2023	250	116	134	Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de ambities, speer- en actiepunten opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad'.
Omnipark Erp tijd. voorz. KV De Korfrakkers	2023	288	0	288	Noodvoorziening is aangekocht en in depot geplaatst in afwachting van omgevingsvergunning.
Sportakkoord 2019	2019	98	7	91	Dit project wordt over meerdere jaren uitgevoerd.
Aankoop gronden Vlagheide P4 en P7	2018-13	96	0	96	Gronden zijn verworven en thans wordt gewerkt aan het opstellen van een inrichtingsontwerp. Dit ontwerp wordt in maart 2024 opgeleverd.
Frictiebudgetten subsidies	2019-2020	75	3	72	Huur- en pachtcontracten worden aangepast obv vastgestelde masterplan buitensport.
Uitvoeringsbudget Sportnota 2018	MvM	61	3	58	Actieplannen ter uitvoering van de sportnota (die een looptijd heeft tot 2030) worden gefaseerd uitgevoerd
Openstelling en behoud openluchtzwembad Veghel	2023	350	191	159	Oplevering haalbaarheidsonderzoek in tweede kwartaal 2024.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		256	30	226	

INVESTERINGEN

In dit hoofdstuk zijn er geen investeringen opgenomen die nog niet zijn afgerond, of waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter is dan of gelijk aan € 500.000.

VERBONDEN PARTIJEN

- Stichting museum Henkenhage
- Smederijmuseum in Sint-Oedenrode

6 SOCIAAL DOMEIN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

We willen een samenleving zijn waarin iedereen kan meedoen, leren en talenten kan ontplooien. Zorg en ondersteuning zijn zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd. Op deze manier kan iedereen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en gaan we eenzaamheid tegen.
Meedoen blijft het motto ongeacht beperking, religie, geaardheid of afkomst. Zo voelt iedereen zich thuis in Meierijstad. Werk of een zinvolle dagbesteding is daarbij belangrijk. Voor kwetsbare inwoners is er laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning. We sluiten aan bij de leefwereld van onze inwoners.
Van junior tot en met senior bieden we passende ondersteuning met extra aandacht voor jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben. Ook voor vergrijzing hebben we aandacht. Waar het kan collectief, waar het nodig is op maat. Er voor elkaar zijn en zorgen is vertrek- punt. Hoe eerder we een probleem signaleren hoe beter we ondersteuning kunnen bieden. Dit geldt zeker in relatie tot de toenemende complexe casuïstiek op het terrein van zorg en veiligheid. We blijven inzetten op preventie en innovatie voor tijdige, betere en betaalbare zorg.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Sociaal domein algemeen
Betaalbare zorg door preventie, innovatie en informatie gestuurd werken.
Invulling van de veranderopgave, door onder andere uitvoering te geven aan het Pact Wonen, Welzijn en Zorg en het ontwikkelen van LeefGoed Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode.
Verbinding tussen het sociaal domein en veiligheid, zoals de ondersteuning van mensen met verward gedrag, bij huiselijk geweld en kindermishandeling.
Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

WMO en welzijn
Mantelzorgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die worden gesteund, geschoold en gefaciliteerd. De professionele organisaties vormen het vangnet.
Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie.
Inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern.
Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Werk en inkomen
Voldoen aan de taakstelling voor opvang en integratie van statushouders. We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen.
In 2025 heeft iedereen die wil een garantie op een baan of een zinvolle dagbesteding met behulp van PIM Werkt en de samenwerking met onze partners.
Armoedebestrijding door vroegtijdige signalering en het voorkomen of bestrijden van schulden en het opstarten van een MER (Minima Effect Rapportage).

Jeugdzorg

We investeren in basisvoorzieningen en preventie aan jeugdige, ouders en opvoeders met als doel dat kinderen veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen in Meierijstad. Normaliseren van de vragen is hierbij het uitgangspunt.
Als jeugd, ouders of opvoeders zorg- en hulpvragen hebben kunnen zij hiervoor terecht bij het gebiedsteam. Het gebiedsteam is dichtbij en biedt zelf hulp en zorgt indien nodig voor toeleiding naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Beleidsindicatoren
Bij de begroting 2021 zijn voor het eerst eigen beleidsindicatoren ontwikkeld voor het sociaal domein, de zogenaamde 4G Monitor Sociaal Domein. Deze monitor is ontwikkeld om meer (strategische) sturingsinformatie te ontwikkelen voor de gemeenteraad van Meierijstad. Wij willen de 4G monitor elke twee jaar aanbieden aan de gemeenteraad. De 4G monitor zal als onderliggend document bij de begroting 2023 worden aangeboden.

In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Jongeren met een delict voor de rechter (12-21 jaar)	CBS Jeugd	2021	1%	1%	2022	1%	1%
Banen, per 1.000 inwoners (15-64 jaar).	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	2021	776,0	972,9	2022	786,6	979,3
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS Jeugd	2021	5%	4%	2022	5%	4%
Werkloze jongeren (16-22 jaar)	CBS Jeugd	2021	2%	1%	2022	1%	1%
Netto arbeidsparticipatie (werkzame beroepsbevolking t.o.v. (potentiële) beroepsbevolking)	CBS Arbeidsdeelname	2022	72,1	74,3	2023	73,0	75,2
Personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners *)	CBS Participatiewet	2022	317,1	166,5	2023	303,1	161,1
Lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners (15-64 jaar)	CBS Participatiewet	2022	191,6	158,4	2023	197,6	153,6
Jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar)	CBS Jeugd	2022	13,4%	13,2%	2023	11,3%	10,7%
Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar)	CBS Jeugd	2022	1,3%	1,0%	2023	1,0%	0,8%

Jongeren met jeugdreclassering (12-22 jaar)	CBS Jeugd	2022	Geen data	0,2%	2023	Geen data	0,2%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	CBS Monitor Sociaal Domein WMO	2021	716	540	2022	Geen data	640

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Sociaal domein algemeen

Invulling van de veranderopgave, door onder andere uitvoering te geven aan het Pact Wonen, Welzijn en Zorg en het ontwikkelen van LeefGoed Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode.

Toelichting voortgang:
De woonzorgvisie inclusief afwegingskader wordt in 2023 verder opgesteld en in 2024 vastgesteld. Zorg- en welzijnspartijen zijn hierbij betrokken evenals de wooncorporaties. Met LeefGoed Veghel hebben we in Veghel een overleg met lokale partijen georganiseerd die hun samenwerking versterken en activiteiten organiseren. We gaan dit jaar in Schijndel en Sint-Oedenrode een vergelijkbaar overleg/samenwerking starten.

Verbinding tussen het sociaal domein en veiligheid, zoals de ondersteuning van mensen met verward gedrag, bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

Toelichting voortgang:
We intensiveren onze inzet binnen het Sociaal Domein en Veiligheid. We ontwikkelen hierbij een nieuwe aanpak (AVE) en een nieuwe samenwerkingsstructuur. Daarnaast zetten we ook extra in op het voorkomen van oneigenlijk gebruik en/of zorgfraude. Inmiddels is Team Outreachende- en crisiszorg Meierijstad (TOM) gestart.

Betaalbare zorg door preventie, innovatie en informatie gestuurd werken.

Toelichting voortgang:
Landelijk beleid en ontwikkelingen zetten we zo snel mogelijk lokaal door. We werken waar mogelijk datagestuurd. We hebben ingezet op preventie om de kosten in de zorg zo laag mogelijk te houden. We hebben hierbij samengewerkt met onze partners in het veld. Inzet was gericht op onder andere vroegsignalering, kansrijke start, steunouders, voorkomen van escalatie, normaliseren en de-medicaliseren.

Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

Toelichting voortgang:

De voorbereiding voor de herijking van de lokale inclusie agenda is gestart. Er heeft een inwonersbijeenkomst plaatsgevonden waar ervaringsdeskundigen en organisaties input konden leveren voor in de nieuwe lokale inclusie agenda.

WMO en welzijn

Mantelzorgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die worden gesteund, geschoold en gefaciliteerd. De professionele organisaties vormen het vangnet.

Toelichting voortgang:
We werken continue aan het ondersteunen, scholen en faciliteren van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties/vrijwillige besturen. Het Vrijwilligerspunt Meierijstad (de twee vrijwilligerspunten van ONS Welzijn en Welzijn de Meierij hebben zich verenigd) heeft hierin een belangrijke rol. Het Vrijwilligerspunt geeft trainingen om vrijwilligersorganisaties te ondersteunen. Denk daarbij aan het begeleiden van vrijwilligers, werven van vrijwilligers en omgaan met kwetsbare vrijwilligers.

In het inmiddels gestarte traject om een visie op inloopvoorzieningen te ontwikkelen, wordt de sociale programmering van wijk- en gemeenschapshuizen 'hoe hierbij de vrijwilligers en vrijwillige besturen te ondersteunen', meegenomen.

In 2023 is in samenwerking met lokale partners een onderzoek naar de ondersteuningsbehoeften van mantelzorgers in Meierijstad opgezet. Medio 2024 zijn de uitkomsten hiervan gereed. Daarna wordt een agenda opgesteld met interventies die gemeente en lokale partners gaan uitvoeren.

Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie.

Toelichting voortgang:
In februari 2023 hebben ONS Welzijn en Welzijn de Meierij aangekondigd een fusie te gaan onderzoeken. Over wat deze ontwikkeling voor een consequenties heeft, vindt ook afstemming plaats binnen de coöperatie sociaal werk Meierijstad. Deze ontwikkeling geeft invulling aan de wens zoals beschreven in het coalitieakkoord, daarom is er vooralsnog niet gestart met een onderzoek geïnitieerd door de gemeente. We hebben de coöperatie een aantal uitgangspunten meegegeven die voor ons belangrijk zijn bij het integraal uitvoering geven aan de welzijnsopdracht en volgen de ontwikkelingen in dit proces.

Inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern.

Toelichting voortgang:
We werken aan een beweging die we willen rondom voorzieningen voor inloop- en dagbesteding. We geven invulling aan dit beleidsterrein en werken aan een uitvoeringplan voor inloopvoorziening en dagbesteding per wijk of kern. Gerelateerd hieraan is een kaart ontwikkeld waarop te zien is in welke wijken en kernen en op welke locaties er inloop, dagbesteding (zonder indicatie) en Wmo dagbesteding (met indicatie) aanwezig is.

Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting voortgang:
In 2023 is het project "Toegankelijkheid openbare gebouwen" afgerond. Om voor nu en in de toekomst de toegankelijkheid van bestaande en nieuwe openbare gebouwen te borgen, vindt er per kwartaal overleg plaats met de Stichting Toegankelijk Meierijstad. Toegankelijkheid van bestaand en nieuw maatschappelijk vastgoed is een van de vaste agendapunten van dit overleg.

Werk en inkomen

In 2025 heeft iedereen die wil een garantie op een baan of een zinvolle dagbesteding met behulp van PIM Werkt en de samenwerking met onze partners.

Toelichting voortgang:

PIM zijn we gestart vanuit de doelgroep inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen die al enige tijd een uitkering ontvangen. Inwoners die vaak vastgelopen zijn en problemen hebben. Wij zijn er van overtuigd dat het helpt om niet werk maar meedoen (participeren) centraal te stellen. Om mee te kunnen doen moet je goed in je vel zitten. Daarom besteden wij veel aandacht aan een gezonde leefstijl en (re)presentatie. Hiervoor ontwikkelen we een programma bestaande uit verschillende combineerbare en op elkaar opbouwende PIM labels. Hiermee bieden we werk of een zinvolle dagbesteding waardoor onze inwoners weer kunnen meedoen in de samenleving.

Armoedebestrijding door vroegtijdige signalering en het voorkomen of bestrijden van schulden en het opstarten van een MER (Minima Effect Rapportage).

Toelichting voortgang:
Armoede en problematische schulden zetten bestaanszekerheid onder druk. Bestaanszekerheid is immers een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving en te werken aan de eigen ontwikkeling. Dit houdt in dat mensen over voldoende middelen beschikken om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De aanpak van gemeente Meierijstad is recent geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan gaan we nog meer inzetten op preventie en vroegsignalering van geldzorgen, het centraal stellen van de leefwereld van de inwoner en het benaderen van armoede in brede zin.

Voldoen aan de taakstelling voor opvang en integratie van statushouders. We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen.

Toelichting voortgang:
De gemeente Meierijstad biedt inmiddels onderdak en opvang aan Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Dit conform afspraken in de regio Noordoost-Brabant.

Jeugdzorg

We investeren in basisvoorzieningen en preventie aan jeugdige, ouders en opvoeders met als doel dat kinderen veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen in Meierijstad. Normaliseren van de vragen is hierbij het uitgangspunt.

Toelichting voortgang:
Inmiddels heeft op één praktijk na elke huisartsenpraktijk een POH 'jeugd'. Dit leidt tot een betere diagnose in een eerder stadium. Tweederde van de hulpvragen bij de praktijkondersteuner kunnen door de praktijkondersteuners zelf worden opgepakt en slechts een derde hoeft te worden doorverwezen. Hiermee voorkomen we onterechte verwijzingen naar verschillende GGZ vormen.

Als jeugd, ouders of opvoeders zorg- en hulpvragen hebben kunnen zij hiervoor terecht bij het gebiedsteam. Het gebiedsteam is dichtbij en biedt zelf hulp en zorgt indien nodig voor toeleiding naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Toelichting voortgang:

Op lokaal niveau worden de jeugdconsulenten ondersteund bij het kritisch kijken naar een casus en bij het zoeken naar alternatieven om zo de inzet van hulpvormen met verblijf, uithuisplaatsingen en gesloten plaatsingen zoveel mogelijk te beperken.
Dit heeft tot de onderstaande resultaten geleidt:
- Lichte daling maatwerk met verblijf van 4 in 2022 naar 2 in 2023.
- Daling jeugdzorg+

JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp voor jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulp. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving.

Aantal zorgdagen
2022: 426
2023: 220 (-48% t.o.v. 2022)

Aantal jeugdigen
2022: 4
2023: 3 (-25% t.o.v. 2022)

In 2023 zien we wel een afname van de basis GGZ maar helaas een forse toename van specialistische GGZ doordat de casussen steeds zwaarder/complexer worden. De consulenten zijn ook steeds vaker, langer en intensiever betrokken zijn bij dit soort casussen. \

Basis GGZ
2022: 201
2023: 147

Specialistische GGZ
2022: 813
2023: 933

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	101.557	93.724	113.214	123.611	-10.397
Baten	23.673	19.502	37.286	51.704	14.418
Saldo van baten en lasten	**-77.884**	**-74.222**	**-75.927**	**-71.907**	**4.020**
Toevoeging reserves	83	0	9.000	14.247	-5.247
Onttrekking reserves	1.456	1.067	7.478	3.221	-4.257
Resultaat	**-76.511**	**-73.156**	**-77.449**	**-82.933**	**-5.485**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N

Lasten		
WMO en Welzijn		
Inburgering In de afgelopen jaren hebben we vanuit het Rijk incidentele middelen ontvangen voor de voorbereiding en uitvoering van de Wet Inburgering. Besteding hiervan vindt plaats over meerdere jaren. Dit saldo maakt daar onderdeel van uit. Er ligt een verzoek om dit bedrag over te hevelen naar 2024 via saldobestemming.	824	V
Welzijnsinstellingen Betreft niet bestede middelen voor extra inzet rondom inloop en daginvulling (ontmoeting) en ondersteuning van vrijwilligers. Voor inloop/daginvulling wordt nog een visie opgesteld.	83	V
Jeugd- en jongerenwerk In de begroting is rekening gehouden met kosten van het project Kansrijke Start. Een gedeelte van de kosten (projectleiderskosten) hebben we kunnen onderbrengen binnen de subsidieregeling SPUK/Integraal Zorg Akkoord (IZA).	60	V
Wet Inburgering 2021 De verplichtingen inburgering zijn t.o.v. 2022 sterk toegenomen doordat er in 2023 een sterke groei is geweest van het aantal cliënten.	434	N
Cliëntondersteuning We hebben middelen ontvangen van het Ministerie van VWS voor het koploperschap onafhankelijke cliëntondersteuning. Besteding hiervan vindt plaats over meerdere jaren. Het saldo van baten en lasten is overgeheveld naar 2024.	157	V
WMO, woon- en vervoersvoorzieningen, collectief vervoer en hulp bij het huishouden De aantallen voor woon- en vervoersvoorzieningen zijn gestegen als gevolg van de vergrijzing, het landelijk beleid dat mensen langer zelfstandig thuis moeten blijven wonen en het abonnementstarief. Voor hulp bij het huishouden zijn extra kosten door nabetaling van een hoger tarief in verband met CAO wijziging over het 4e kwartaal van 2023. Bij collectief vervoer is een voordeel omdat het gebruik van de regiotaxi sinds de coronaperiode lager is. Het totaal van deze Wmo voorzieningen is € 286.000 nadelig.	268	N
Begeleiding en ondersteuning WMO Extra kosten door solidariteit op zintuiglijk gehandicapten en over het algemeen zien we dat er minder begeleidingsuren in de lagere categorieën worden toegekend (tot 60 minuten) en meer in de hogere categorieën.	209	N
Beschermd Wonen WMO De kosten voor beschermd wonen worden vergoed door de centrumgemeente. Deze vergoeding wordt bij de baten verantwoord. De lasten en baten zijn vooraf € 304.000 hoger ingeschat. Zo waren er in 2023 minder cliënten beschermd wonen dan in 2022. Hiernaast is er van het lokale uitvoeringsbudget € 519.000 niet besteed. Een aantal plannen is nog in voorbereiding of ontwikkeling.	823	V
Toeslagenaffaire Bestedingen betreffen de ingezette trajectzorg aan gedupeerden. Het is van tevoren moeilijk in te schatten hoeveel gedupeerden zich melden en wat zij aan zorg nodig hebben. In 2023 hebben zich daarnaast flink meer gedupeerden zich gemeld t.o.v. het jaar ervoor en de complexiteit van de problematiek is toegenomen. Hiermee zijn de lasten dus ook flink hoger dan vooraf geraamd.	198	N
Werk en Inkomen		
Participatiewet	511	N

De uitgaven voor de Loonkostensubsidie zijn in 2023 fors hoger dan geraamd vanwege het realiseren van meer banen voor onze cliënten. Verder zijn er minder terugontvangsten Loonkostensubsidie gerealiseerd dan begroot doordat de regelgeving is gewijzigd. Bij verzuim benaderd de werkgever nu het UWV in plaats van LKS door te laten lopen bij verzuim.		
Bbz kapitaalverstrekkingen Jaarlijks wordt er budget gereserveerd voor het verstrekken van kapitaalverstrekkingen voor de Bbz. In 2023 hebben er geen verstrekkingen plaatsgevonden.	125	V
Bijzondere bijstand De baten uit de update die we ontvangen van het rijk in december waren niet opgenomen in de begroting. Toen de update verscheen (6 december), was het niet meer mogelijk om dit via een raadsbesluit in de begroting te verwerken. Daarom zijn ook de uitgaven niet geraamd, maar wel uitgegeven. Verder zijn er hogere lasten in verband met de energietoeslag. Meierijstad gaat voor de toekenning van de toeslag uit van 130% van het sociaal minimum, in plaats van de rijksregeling die uitgaat van 120% van het sociaal minimum. Hierdoor is bijna 1 miljoen euro meer uitgekeerd dan het hiervoor beschikbare budget.	3.488	N
Schuldhulpverlening Er is voor schuldhulpverlening ruim € 100.000 minder uitgegeven omdat er meer cliënten intern geholpen zijn en daardoor minder cliënten zijn doorgestuurd naar de kredietbank in 's-Hertogenbosch. Het helpen van cliënten intern kost de gemeente minder middelen. Hierdoor zijn er minder kosten in rekening gebracht	102	V
Armoede en schulden Dit jaar is de looptijd van de minnelijke schuldregeling (msnp) verkort van 36 maanden naar 18 maanden. Lopende trajecten vóór 1 juli bleven wel tot 36 maanden doorlopen. Om dit recht te trekken, heeft het college besloten een lokale overgangsregeling te creëren waarbij ook de lopende trajecten teruggebracht worden tot maximaal 18 maanden. Deel van de trajecten volgen in 2024..	126	V
Sociale Werkvoorziening De inzet van de reserves bij IBN worden op deze post als uitgaven en inkomsten geboekt, dit betreft bij de uitgaven een bedrag van € 340.000 terwijl er maar € 96.000 begroot was zodat hierdoor een tekort is van € 244.000. Verder is de septembercirculaire 2023 niet in de begroting meegenomen, dit betreft een bedrag van € 218.000.	463	N
Participatiewet Trajecten en WIW dienstverbanden Tot 2023 werd buiten het bedrag dat bij de updates van het rijk worden toegekend ook door de gemeente een bedrag van € 500.000 extra begroot. Omdat het uit de updates van het rijk niet meer één op één gehaald kan worden, is er geen verhoging toegepast terwijl er wel meer budget door het Rijk wordt toegekend.	827	N
Jeugdzorg		
Jeugdzorg Het tekort bij de jeugdzorg (inclusief de verstrekte PGB's) wordt voornamelijk veroorzaakt door nog steeds hoge aantallen jeugdigen in de GGZ, meer complexe en excessieve (dure) casuïstiek en extra compensatie voor prijsstijgingen van de Gecertificeerde Instellingen. De kosten kunnen met name bij de dure verblijfsvormen per jaar behoorlijk fluctueren.	1.388	N

In 2023 waren er nog kleine meevallers op o.a. regionale kosten en dekking vanuit extra gelden SPUK/Integraal Zorg Akkoord (IZA). Zonder deze meevallers was het nadeel nog hoger.		
Eenmalige budgetten Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	3.704	N
Doorberekende loonkosten Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	1.461	N
Doorberekende kapitaallasten		
Overige afwijkingen, per saldo	339	V
Baten		
WMO en Welzijn		
Cliëntondersteuning We hebben middelen ontvangen van het Ministerie van VWS voor het koploperschap onafhankelijke cliëntondersteuning. Besteding hiervan vindt plaats over meerdere jaren. Het saldo van baten en lasten wordt overgeheveld naar 2024. Dit bedrag valt weg tegen het voordeel aan de lastenkant.	157	N
Beschermd Wonen WMO Eind 2023 hebben we een uitkering ontvangen van ruim € 3 mln uit de regionale reserve Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang. Deze uitkering wordt gestort in de lokale bestemmingsreserve BW/MO. Hiernaast hebben we in 2023 € 304.000 minder lasten beschermd wonen dan geraamd en hierdoor ook minder declaraties bij Den Bosch die de middelen voor beschermd wonen beheert.	2.790	V
Toeslagenaffaire Inkomsten uit het rijk betreffen de ingezette trajectzorg aan gedupeerden. Het is van tevoren moeilijk in te schatten hoeveel gedupeerden zich melden en wat zij aan zorg nodig hebben. In 2023 hebben daarnaast flink meer gedupeerden zich gemeld t.o.v. het jaar ervoor en de complexiteit van de problematiek is toegenomen. Hiermee zijn de baten ook flink hoger dan vooraf geraamd.	198	V
Werk en Inkomen		
Participatiewet De algemene uitkering is in september 2023 via de update van het rijk aangepast en ruim 1,8 miljoen euro hoger dan in een eerder stadium was aangegeven. De begroting is met dit bedrag niet meer aangepast.	1.865	V
Bbz kapitaalverstrekkingen Omdat er in 2023 geen kapitaalverstrekkingen Bbz hebben plaatsgevonden kunnen er ook geen baten voor nieuwe verstrekkingen in de exploitatierekening geboekt worden.	142	N
Bijzondere bijstand Het voordeel betreft de opvoering van nieuwe debiteuren in verband met terugvordering bijzondere bijstand en een voordeel, omdat er meer ontvangen terugvordering debiteuren waren dan er is begroot.	112	V
Doorberekening salariskosten Zie toelichting onder lasten. een deel van de hogere salariskosten is op basis van de Dienstverleningsovereenkomst doorberekend aan Bernheze en Boekel.	215	V

Wet Sociale Werkvoorziening Door meer maatwerk voor de mensen die gebruik maken van de wet sociale werkvoorziening (wsw) is er ook meer bijdrage van diensten die we afnemen van derden. Dit leidt ook tot hogere lasten (zie toelichting lasten).	307	V
Participatiewet Trajecten en WIW dienstverbanden Bij IBN is er een reserve waar een deel van over was en die terug is overgemaakt naar onze gemeente.	96	V
Wet inburgering 2021 Bij de wet inburgering 2021 is in 2023 in de begroting een bedrag van € 96.000 voor dekking van de uitgaven meegenomen. De uitgaven waren in 2023 € 434.000 hoger dus is dit bedrag aangevuld met € 434.000 uit het budget van het Rijk. Het restant van het budget (ruim € 409.000) is volgens de regels meegenomen naar de balans als vooruit ontvangen bedrag voor de dekking van de uitgaven in 2024 en verder.	434	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten	8.793	V
Overige afwijkingen, per saldo	93	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**4.020**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	3.421	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven personeelskosten	17	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven budget inburgering	787	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven budget wijk- en dorpsraden	32	N
Toevoegingen reserves		
Hogere toevoeging aan reserve beschermd wonen i.v.m. ontvangen rijksbijdrage	3.614	N
Hogere toevoeging aan reserve kapitaallasten i.v.m. ontvangsten eenmalige budgetten	1.628	N
Hogere toevoeging aan reserve sociaal domein	5	N
Totaal mutaties reserves	**-9.504**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**-5.484**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Jan Tinbergenstraat 1 (SO)	2023	198	84	113	De beschermde status voor Oekraiense vluchtelingen geldt tot maart 2025.
Extra middelen jeugdzorg 2021	2023	261	84	178	Middelen zijn in 2024 noodzakelijk voor subsidie kenniscentrum kind en scheiding en voor projecten in het kader van hervormingsagenda jeugd.
Transformatiebudget Jeugdzorg	2022	411	86	325	Betreft middelen voor regionaal meerjarige projecten transformatie ten behoeve van verandering jeugdzorglandschap. Projecten zijn deels uitgevoerd in 2023 en lopen door in 2024.
Compensatiereg energie gebouwen sociaal domein	2023	100	20	80	Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de uitvoering van de 'Eenmalige subsidieregeling compensatie hogere energielasten verenigingen en stichtingen 2023'.
Inclusieve samenleving	2021	371	85	286	Een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen, is één van de prioriteiten uit het coalitieakkoord. Om dit vorm te geven werkt het programmateam inclusie aan diverse onderwerpen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. De raad is in februari 2024 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over wat er in 2023 is gedaan. Van het restantbudget hevelen we € 85.000 over naar 2024. Het overige deel kan vrijvallen.
Mobiliteitscentrum Meierijstad	2021	602	96	507	Het mobiliteitscentrum is gerealiseerd en blijft in ontwikkeling. Zo blijven we afstemmen met ontwikkelingen die spelen op de lokale arbeidsmarkt maar ook met zaken die regionaal of landelijk spelen. Op 21 december jl. heeft er een

					beeldvormende avond plaatsgevonden over PIM.
Inloopvoorzieningen en daginvulling	2022	178	0	178	Gelet op ambitie in CWP in elke wijk en kern een inloopvoorziening en dagbesteding, wordt een uitvoeringsplan geschreven. Het uitvoeringsplan, dat door personele wisselingen is vertraagd, wordt in 2024 afgerond en leidt tot een nieuwe subsidieregeling en ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers bij inloopvoorzieningen. In 2023 is de kaart met locaties voor inloop en dagbesteding afgerond en zijn de vragen van inloopvoorzieningen opgepakt en afgehandeld.
PIM / Participatie	2021	966	76	890	In 2025 willen we voor iedereen die kan en wil werken een garantie bieden op werk of een zinvolle dagbesteding. De diverse PIM Labels blijven we doorontwikkelen. Daarnaast bouwen we ook verder aan onze (digitale) dienstverlening. Hierbij betrekken we onze diverse partners zoals WSD, IBN, UWV, POM, de gemeenten Boekel en Bernheze, enz. Op 21 december jl. heeft er een beeldvormende avond over PIM plaatsgevonden.

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
6 Sociaal Domein											
Aanschaf woningen Rijks Vastgoed Bedrijf		Uitvoering	18.797	0	11.466	7.331	6.240	0	0	6.240	De raad heeft besloten tot de aanschaf van 3x48 woningen van het Rijks Vastgoed Bedrijf voor de opvang van Oekraiense vluchtelingen mogelijk in combinatie met spoedzoekers. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel is een korting bedongen en wordt een blok van 1x48 woningen door het rijk om niet ter beschikking gesteld. Dit gebeurt echter bij terugbetaling in 10 jaar. Vandaar dat dit budget niet kan worden afgesloten,

Nieuwbouw Scouting Rooi		Voorbereiding	832	192	30	609	0	0	0	0	In 2023 is de haalbaarheid van herhuisvesting van Scouting Rooi nabij Hoeve Arbeidslust op Land van Kien onderzocht. De ontwikkeling is haalbaar gebleken. Op 25 januari 2024 heeft de raad een besluit genomen over een begrotingswijziging die nodig is voor deze herhuisvesting. Inmiddels worden de voorbereidingen gestart voor de benodigde ruimtelijke procedure. In 2024 zal het te wijzigen omgevingsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.
Realisatiekredie t kdv/bso bij Bs De Bunders (V)		Uitvoering	1.114	0	1.066	49	0	0	0	0	In 2023 is gestart met de realisatie van de nieuwbouw van het gebouwdeel "kinderopvang/peuteropvang/bs o bij basisschool "de Bunders". De oplevering staat gepland voor april/mei 2024.

VERBONDEN PARTIJEN

- Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD)
- Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant
- Kleinschalig collectief vervoer
- Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant
- Centrumregeling ter uitvoering Wmo
- Samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijk opvang

7 VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

De coronacrisis leerde ons dat gezondheid het belangrijkste is in een mensenleven. Dat geldt voor onze lichamelijke én psychische gezondheid. Door gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering, met een focus op leefstijl en leefomgeving, maken onze inwoners bewust gezonde(re) keuzes. Belemmeringen die mensen ervaren om gezond te kunnen leven nemen we weg voor zover dat tot onze competentie behoort.
In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Gezondheid
Verbetering van factoren in de leefomgeving met een positieve invloed op de gezondheid, waaronder de luchtkwaliteit.
Gezondheidswinst door de focus op preventie.
Vermindering van alcohol- en drugsgebruik.
Herijking van het gezondheidsbeleid.

Duurzaamheid
Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.
Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.
Versnelling van energiebesparing en versnellen van ‘zon op dak’.
Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.
Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.
Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.
Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad

Omvang huishoudelijk restafval, kilogram per bewoner per jaar	CBS-statistiek huishoudelijk afval	2020	167	77	2021	159	72
Hernieuwbare energie, als % van totale energieverbruik gemeente	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat	2020	Geen data	13,3%	2021	Geen data bekend	16,0%

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Gezondheid

Verbetering van factoren in de leefomgeving met een positieve invloed op de gezondheid, waaronder de luchtkwaliteit.

Toelichting voortgang:
Voor geur en geluid is een uitvraag gedaan bij marktpartijen om ons daarin te ondersteunen. In de tweede helft van 2023 gaan we hiermee verder. Externe veiligheid wordt in samenwerking met de ODBN opgepakt.

Gezondheidswinst door de focus op preventie.

Toelichting voortgang:
Het uitvoeren van de interventies uit het uitvoeringsplan 2023 is in volle gang. Door het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gaan we nog meer preventief te werk en is de insteek projecten nog meer integraal aan te vliegen. De verbinding met het fysieke domein en medische domein is steeds sterker, waardoor ook andere domeinen steeds meer bewust worden om preventief te werk te gaan.

Vermindering van alcohol- en drugsgebruik.

Toelichting voortgang:
Het regionale project ‘denormalisering drugs’ (ook wel bekend onder de naam SKIP), levert een bijdrage aan het verminderen van drugsgebruik. Het project loopt sinds 2020. Toen is gestart met een monitor om eerst inzicht te krijgen in alle cijfers. Vervolgens zijn meerdere interventies voor jongeren en ouders opgepakt, waaronder festivalcampagnes, ouderinterventies en afstemming met vergunningverleners van evenementen om denormaliseren van drugs mee te nemen in vergunningverleningen. Via onder meer het netwerk vroegsignalering alcohol wordt gewerkt aan preventie, het eerder signaleren van alcoholproblematiek en daarmee tijdig doorverwijzen. Daarnaast geven we ook een subsidie aan Bullshift.

Herijking van het gezondheidsbeleid.

Toelichting voortgang:
De herijking van de huidige gezondheidsnota is sinds begin van 2023 echt van start gegaan.
In de huidige nota zijn vier thema's met hoge prioriteit: mentale gezondheid, eenzaamheid, leefstijl en fysieke leefomgeving. Op basis van gesprekken met interne en externe partijen, komt 'medische zorg' ook naar voren als een thema met hoge prioriteit. Daarnaast is aangegeven om de inzet daar te plegen waar de meeste gezondheidswinst te boeken valt en per thema na te gaan welke doelgroepen extra aandacht vragen, zoals het thema mentale klachten voor zowel jongeren, volwassenen als migranten.

Duurzaamheid

Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.

Toelichting voortgang:
In 2023 is een routekaart opgesteld voor klimaatbestendigheid. Een eerste vervolgactie startte in 2023: het opzetten van een labelsystematiek. Het beleid voor duurzame opwek is vastgesteld, de eerste tranche zonneparken is in uitvoering. Met het bedrijfsleven onderzoeken we lokale, innovatieve oplossingen voor de netschaarste en warmteuitwisseling. De stimuleringsregeling landschap liep ook in 2023 en werd goed benut.

Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.

Toelichting voortgang:
Het uitvoeringsprogramma biodiversiteit is vastgesteld in 2023 en in uitvoering gegaan. Het ecologisch bermbeheer, monitoringsplan en het groenbeleidsplan zijn opgestart. De Groene Kaart is geactualiseerd, zodat deze aansluit bij de Omgevingswet. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals bij Foodpark zijn natuurlijke oevers aangelegd. Op de gemeentelijke pachtgronden zijn bloemrijke akkerranden ingezaaid. Met de koplopers in de agrarische sector werken we aan voorlichting en concrete projecten. Een eerste aanzet is gedaan voor kaders voor natuurinclusief bouwen. In 2023 is gestart met een soortenmanagementplan.

Versnelling van energiebesparing en versnellen van 'zon op dak'.

Toelichting voortgang:
In het tweede kwartaal 2023 is het Actieplan Energiebesparing vastgesteld door het college en wordt er uitvoering aan gegeven. Het actieplan geeft een duidelijk beeld van alle activiteiten die bijdragen aan de energiebesparingsopgave vanuit de verschillende actielijnen, als ook de samenhang, planning en financiële en personele inzet daarvan.

Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.

Toelichting voortgang:
We blijven samenwerken in de regio aan de RES, een plan MER staat hiervoor op korte termijn niet op de planning. Vier van de acht zonneparken uit de eerste tranche (totaal 50 ha) zijn in aanbouw of zijn de vergunningprocedure gestart.

Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.

Toelichting voortgang:
De Bunders (Laren en Donken) is gekozen als startwijk voor aardgasvrij. Het opstellen van een wijkuitvoeringsplan is achter de schermen gestart. Dit plan maken we in participatie met inwoners, woningbouwcorporaties, ondernemers en andere belanghebbenden. We nemen deel aan het provinciale programma SIE2, waarbinnen we deskundige ondersteuning krijgen en kennis uitwisselen met andere deelnemende gemeenten.

Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.

Toelichting voortgang:

We zijn gestart met het stimuleren van slimme innovatieve oplossingen voor opwek en opslag. Dit doen we in samenwerking met het bedrijfsleven, netbeheerder, woningcorporaties en deskundigen.

Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting voortgang:
Een eerste stap om inzicht te krijgen in materiaalstromen startte in 2023: het onderzoeken van alle materiaalstromen in Meierijstad.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	9.656	9.482	17.864	11.866	5.998
Baten	382	46	5.688	2.389	-3.299
Saldo van baten en lasten	**-9.274**	**-9.436**	**-12.176**	**-9.477**	**2.699**
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	445	300	2.548	594	-1.954
Resultaat	**-8.829**	**-9.136**	**-9.627**	**-8.883**	**744**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Gezondheid		
GALA In 2023 is een rijksuitkering ontvangen voor versterken sociale basis. De lasten hiervoor zijn onder GALA verantwoord. Ook de plustaken van de GGD en de kosten voor uitvoering gezondheidsbeleid zijn onder GALA verantwoord. Bij de raming is hier eerder wel rekening gehouden met de lasten.	146	V
Regionaal project Drugs We hebben middelen ontvangen voor het regionale project Drugs. Deze middelen zijn deels geraamd maar de besteding vindt plaats over meerdere jaren. Het restsaldo van het project is overgeheveld naar 2024. Per saldo is het totaal van baten en lasten in 2023 € 0.	288	V
Duurzaamheid		
Uitvoeringsprogramma Biodiversiteit Het budget voor het Uitvoeringsprogramma Biodiversiteit is in 2023 niet volledig benut. Dit omdat we eerst hebben onderzocht waar de prioriteiten lagen en met wie we dit het beste konden oppakken. Ook zijn een aantal projecten wel opgestart in 2023, waarvan een deel in 2024 wordt afgerond en waarvan een ander deel pas in 2024 kon beginnen vanwege beperkte beschikbaarheid van	110	V

materialen en capaciteit. De bedoeling is dat dit eenmalig is. Voor 2024 hebben we de doelen gevonden en al deels uitgezet.		
Milieu		
Omgevingsdienst Uit de definitie voortgangsrapportage 2023 van Omgevingsdienst Brabant Noord is gebleken dat 98% van de uren die zijn opgenomen in het werkprogramma zijn uitgevoerd.	53	V
Eenmalige budgetten Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	5.367	V
Doorberekende loonkosten Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	159	N
Doorberekende kapitaallasten		
Overige afwijkingen, per saldo	192	V
Baten		
Gezondheid		
Regionaal project Drugs We hebben middelen ontvangen voor het regionale project Drugs. Deze middelen zijn deels geraamd maar de besteding vindt plaats over meerdere jaren. Het restsaldo van het project is overgeheveld naar 2024. Per saldo is het totaal van baten en lasten in 2023 € 0.	288	N
Integraal ZorgAkkoord (Iza) Vanuit het Integraal ZorgAkkoord (Iza) werken we met 12 gemeenten in de regio Noordoost Brabant samen aan regionale opgaven om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Gemeente Den Bosch is namens alle 12 de regiogemeenten de mandaatgemeente. Dat betekent (o.a.) dat die gemeente de financiën voor de hele regio ontvangt van het Rijk en vervolgens verdeelt naar de overige regiogemeenten. Gemeente Meierijstad heeft pas eind 2023 middelen van ontvangen van gemeente Den Bosch. Deze middelen zijn eerder niet in de raming meegenomen. Verantwoording van de besteding van deze middelen vindt via SISA plaats.	607	V
Eenmalige budgetten		
Zie toelichting bij de lasten.	3.466	N
Lagere onttrekking uit voorziening.	72	N
Overige afwijkingen, per saldo	80	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**2.699**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	1.818	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven loonkosten	88	N
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven exploitatiebudget	48	N
Toevoegingen reserves		
Totaal mutaties reserves	**1.954**	**N**

Totaal gerealiseerd resultaat	744	V

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	2021	596	287	308	Het uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023-2026 loopt conform planning. Een aantal verplichtingen zijn in 2023 aangegaan, maar nog niet afgerond. Daarom wordt het budget overgeheveld naar 2024.
Wijkaanpak energie	2022	482	17	465	Dit budget is voor het maken van een Wijkuitvoeringsplan Aardgasvrij De Bunders. Dat is een meerjarenplan. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld in 2022 en wordt de komende jaren uitgegeven.
Omvorming groen biodiversiteit	2021	216	73	142	Dit is een lopend project ter uitvoering van het biodiversiteitsbeleid, tot nu toe is het laaghangend fruit opgepakt, de rest is in voorbereiding.
Aanpak energiearmoede	2022	1.368	757	611	Dit budget wordt in 2022 tot en met 2024 ingezet voor de bestrijding van energiearmoede, conform de meerjaren aanpak energiearmoede.
Voorbereidingskosten verduurzaming SP3	2022	134	62	72	Betreft voorbereiding verduurzamen Sporthal de Dioscuren en ontmoetingscentrum/gymzaal d`n Brak. Aanbesteding heeft plaatsgevonden in Q3 2023. Hiervoor hebben we SP3-subsidie ontvangen van de provincie.
Circulariteit	2023	225	75	150	Fase 1 is afgerond en fase 2 is gestart. In fase 2 gaan we de verdere uitsortering van de hoogwaardige afvalstromen voortzetten.

Klimaatbestendig	2023	500	3	497	Project Grote Oogst voor het verduurzamen van bedrijventerreinen loopt volgens planning, in samenwerking met het bedrijfsleven en de provincie. Dit is een meerjarenproject dat eind 2025 afgerond moet zijn, volgens de subsidievoorwaarden van de provincie. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld, maar wordt over meerdere jaren uitgegeven.
energie opwek	2023	217	59	158	Het beleidskader voor duurzame opwek is vastgesteld in 2023. Eén van de vervolgopgaven is het opstellen van een Lokaal Investeringsplatform. Hiervoor is onderzoeksbudget benodigd in 2024.
Energietransitie warmte	2023	220	0	220	Dit budget is voor het maken van een Wijkuitvoeringsplan Aardgasvrij De Bunders. Dat is een meerjarenplan. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld in 2022 en wordt de komende jaren uitgegeven.
Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid)	2023	100	0	100	Opdracht is uitgezet. Uitvoering vindt plaats in 2024.

INVESTERINGEN

In dit hoofdstuk zijn er geen investeringen opgenomen die nog niet zijn afgerond, of waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter is dan of gelijk aan € 500.000.

VERBONDEN PARTIJEN

- Omgevingsdienst Brabant Noord
- Stadsgewest 's-Hertogenbosch (alleen stortplaats)
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant
- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

8 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad biedt een thuis: een prettige en aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en te recreëren.
Een omgeving die duurzaam en gezond is. We willen een daarbij passende ruimtelijke balans die de woningbouwopgave, de energietransitie, de landbouwtransitie, de transitie naar een circulaire economie en klimaatadaptatie kan verenigen. Deze balans is vastgelegd in een omgevingsvisie en omgevingsplan.

Wat willen we bereiken 2023-2026?

Wonen
Versnelling van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave met het 'actieplan wonen' als leidraad. Daarbij is extra aandacht voor de (leefbaarheid van de) kleine kernen en gaan inbreiding en uitbreiding samen.
Welstandsarm werken: alleen beschermen wat we willen beschermen. Dit leggen we vast in een nieuwe welstandsnota.
Herijking van de woonvisie met daarin aandacht voor jongeren, ouderen, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), flexwonen, nieuwe woonvormen, mantelzorgwoningen, woningsplit-singen, percentage sociale woningbouw en het beschikbaar stellen va
Een divers kwalitatief woningaanbod: koop, huur, meer-generatie-wonen (levensloopbestendig) en zorgconcepten.

Ruimtelijke Ontwikkeling
Een omgevingsvisie en omgevingsplan die met participatie tot stand zijn gekomen, waarbij gewenste ontwikkelrichtingen zijn gewogen en vastgelegd.
Bedrijventerreinen die zich kenmerken door duurzaam ruimtegebruik, goede ontsluiting en kwalitatief voldoen aan de eisen van de tijd.
Ruimte voor andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het landelijk gebied.
Een aantrekkelijk buitengebied met ook ruimte voor veehouderijen.
Een landschap met ruimte voor (nieuwe) natuur en bomen, water (groen-blauwe structuren) en mogelijkheden voor recreatie.

Erfgoed
Eenduidig beleid ten aanzien van de Gilden.
Behoud van monumenten en zo mogelijk versterken van cultureel erfgoed.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad

Gemiddelde WOZ-waarde (bedrag x € 1.000)	CBS Statistiek Waarde Onroerende Zaken	2022	299	345	2023	358	405
Nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen	BAG Bewerking AFB Research	2021	8,6	13,0	2022	8,7	9,6
Demografische druk, som aantal personen 0-20 jaar en 65+ jaar in verhouding tot personen van 20-65 jaar	CBS Bevolkings-statistiek	2022	75,1	73,8	2023	75,1	74,2
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden, per jaar in euro's*	COELO	2022	828	803	2023	855	779
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden, per jaar in euro's*	COELO	2022	903	860	2023	931	832

*De gemeentelijke woonlasten zijn in 2023 gedaald t.o.v. 2022 doordat de tarieven van de OZB en rioolheffing zijn gedaald.
Tarieven zijn gedaald doordat de WOZ-waarden per 1-1-2023 hoger zijn dan per 1-1-2022. Hierdoor kunnen de tarieven omlaag om uiteindelijk dezelfde gewenste opbrengsten binnen te halen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

In de volgende tabellen staan per beleidsveld de bestuursdoelen uit het coalitieakkoord “Thuis in Meierijstad”. De voortgang is aangegeven met een icoontje. Een toelichting op de voortgang staat onder het bestuursdoel.

De icoontjes hebben de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht / Bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= niet gestart

Wonen	
Versnelling van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave met het ‘actieplan wonen’ als leidraad. Daarbij is extra aandacht voor de (leefbaarheid van de) kleine kernen en gaan inbreiding en uitbreiding samen.	

Toelichting voortgang:

We werken op basis van het Actieplan Woningbouw aan vele woningbouwplannen. We zorgen hiervoor dat in alle kernen van de gemeente woningbouwplannen in voorbereiding zijn en worden gerealiseerd conform de in het Actieplan opgenomen uitgangspunten. We hebben hierbij specifieke aandacht voor locaties in gemeentelijk eigendom en bijvoorbeeld de Wvg locatie in Sint-Oedenrode. We kijken in alle kernen naar kansen die zich voordoen om sneller of meer woningen te kunnen toevoegen. Een ander spoor is de modulaire opgave (flexwonen) waar op dit moment een locatiestudie loopt. We monitoren onze woningbouwprogrammering continu. De gemeenteraad is hierover aan het begin van de zomer over geïnformeerd. De herijking van het actieplan maakt onderdeel uit van het traject om te komen tot een nieuwe Woonzorgvisie.

Welstandsarm werken: alleen beschermen wat we willen beschermen. Dit leggen we vast in een nieuwe welstandsnota.

Toelichting voortgang:
Op dit moment is er geen projectleider beschikbaar en passen de onderliggende activiteiten niet binnen de huidige capaciteit. Er zal een programma van eisen worden opgesteld ten behoeve van de uitbesteding. De verwachting is dat dit medio 2024 kan worden aanbesteed. Uiteindelijk doel is dat dit beleid onderdeel gaat uitmaken van het Omgevingsplan. In dat project loopt het ook mee.

Herijking van de woonvisie met daarin aandacht voor jongeren, ouderen, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), flexwonen, nieuwe woonvormen, mantelzorgwoningen, woningsplit- singen, percentage sociale woningbouw en het beschikbaar stellen va

Toelichting voortgang:
In de woonzorgvisie brengen we de verschillende woonopgaven in beeld richting 2040 en de keuzes die we maken om steviger regie te nemen op deze opgaven. Zo vertalen we ook de opgaven die uit de woonzorganalyse blijken en die o.a. ingaan op de behoefte aan gelijkvloerse, geclusterde of zorggeschikte woningen.

De starterslening is uitgewerkt naar de benodigde verordening en de besluiten die daarvoor nodig zijn, zoals een budget om de leningen te kunnen verstrekken. Naar verwachting wordt dit gelijktijdig met de woonzorgvisie vastgesteld in juni 2024, waarna direct aanvragen gedaan kunnen worden en startersleningen verstrekt kunnen worden.

Een divers kwalitatief woningaanbod: koop, huur, meer-generatie-wonen (levensloopbestendig) en zorgconcepten.

Toelichting voortgang:
In de regionale woondeal is onder anderen overeengekomen om minimaal 2/3 van het nieuwbouwprogramma betaalbaar te ontwikkelen en daarvan minimaal 30% in het sociale huursegment, dat laat nog circa 40% over voor betaalbare koop en middeldure huur. In de woonzorgvisie hebben we een woonprogramma opgesteld dat voldoet aan deze eisen en waarbinnen ook de categorie goedkope koop wordt onderscheiden om een divers aanbod voor verschillende doelgroepen (waaronder jongeren) te ontwikkelen. Er wordt ingezet op minimaal 15% woonconcepten (o.a. collectieve woonvormen) en de mogelijkheden voor mantelwonen worden verruimd alsmede voor woningdelen.

Daarnaast zijn in een gebiedsgerichte uitwerking van de woonzorgvisie de opgaven per kern verder in beeld gebracht en afgezet tegen de aanwezige voorraad en de mogelijkheid om die voorraad aan te passen dan wel uit te breiden en wat daar als randvoorwaarde m.b.t. zorg- en welzijnsstructuur voor nodig is. In specifieker (sociaal) beleid wordt dat verder uitgewerkt, zoals voor de inloopvoorzieningen en voor een visie ‘overall’ op woonzorg-gebieden.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Een omgevingsvisie en omgevingsplan die met participatie tot stand zijn gekomen, waarbij gewenste ontwikkelrichtingen zijn gewogen en vastgelegd.

Toelichting voortgang:
We integreren de 'Omgevingsvisie' voor de gemeente Meierijstad in onze 'Toekomstvisie Meierijstad 2035'.

Bedrijventerreinen die zich kenmerken door duurzaam ruimtegebruik, goede ontsluiting en kwalitatief voldoen aan de eisen van de tijd.

Toelichting voortgang:

Het (haalbaarheids)onderzoek naar verschillende terreinen in Sint-Oedenrode, Schijndel en Erp, voor mogelijke ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein, is gestart. Onderdeel van dit onderzoek is het opstellen van een ontwikkelstrategie. Duurzaam ruimtegebruik, een goede ontsluiting en kwaliteit zijn onderwerpen die hierbij worden meegenomen. Dit komt tot uiting in een duurzaam uitgifteprotocol dat voor nieuw terrein wordt opgesteld. Voor Veghel e.o. definiëren we mogelijke zoeklocaties voor nieuw bedrijventerrein en intensiveringsmogelijkheden voor bestaande terreinen. Uiteindelijk zal ook dit proces leiden tot ontwikkelrichtingen waarbij de genoemde onderwerpen worden geïmplementeerd.

Ruimte voor andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het landelijk gebied.

Toelichting voortgang:
Deze tactische beleidsvorming starten we nadat het inhoudelijke proces van onze (strategische) 'Toekomstvisie Meierijstad 2035' voltooid is.

Een aantrekkelijk buitengebied met ook ruimte voor veehouderijen.

Toelichting voortgang:
Begin 2023 waren er binnen Meierijstad 512 (vergunde) veehouderijbedrijven. De prognose is dat er in de periode 2017 - 2030 nog eens 205 bedrijven gaan stoppen (Bron: kansen voor kwaliteit).
Dit vraagt om een goede beleidsmatige afweging op strategisch niveau (toekomstvisie) en tactisch niveau: waar willen we welke ontwikkelingen toestaan en welk instrumentarium is gewenst (o.a. sloop stimuleren).

Een landschap met ruimte voor (nieuwe) natuur en bomen, water (groen-blauwe structuren) en mogelijkheden voor recreatie.

Toelichting voortgang:
De Natuur- en landschapsvisie Meierijstad vormt hiervoor een basis. Deze wordt in 2024 besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouder/ college van B&W. Tactische beleidsuitwerking vindt plaats na de inhoudelijke vorming van de 'Toekomstvisie Meierijstad 2035'.

Erfgoed

Eenduidig beleid ten aanzien van de Gilden.

Toelichting voortgang:
Om te komen tot een eenduidig beleid voor de gilden in Meierijstad zijn eind mei individuele gesprekken met alle gilden gevoerd. Met de opgehaalde informatie wordt een proces vastgesteld om in samenwerking met de gilden te komen tot dit eenduidig beleid.

Behoud van monumenten en zo mogelijk versterken van cultureel erfgoed.

Toelichting voortgang:
Het opstellen van de kerkenvisie/ visie religieus erfgoed is in concept. De conceptvisie zal in het vierde kwartaal ter advisering worden voorgelegd aan de Commissie Omgevingskwaliteit Meierijstad.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	6.605	4.712	11.530	8.366	3.163
Baten	6.583	3.684	9.173	6.840	-2.334
Saldo van baten en lasten	**-22**	**-1.028**	**-2.357**	**-1.527**	**830**
Toevoeging reserves	169	0	0	0	0

Onttrekking reserves	1.419	110	2.503	1.634	-869
Resultaat	**1.227**	**-918**	**146**	**107**	**-39**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel.

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Wonen		
Omgevingswet In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024, zijn er ter voorbereiding kosten gemaakt. Bijvoorbeeld ten behoeve van nieuwe ICT-systemen, inhuur van extra personeel zodat processen en regelgeving konden worden aangepast, cursussen en opleidingen. Bij de decembercirculaire 2023 zijn gemeenten gecompenseerd voor de voorbereidingskosten. De gemeente Meierijstad heeft een compensatie ontvangen van het Rijk van € 480K. Deze middelen zijn echter ontvangen na het laatste bijstellingsmoment van de begroting, waardoor het budget niet kon worden aangepast. Per saldo resteert een bedrag van € 255K dat nog niet besteed is. Voorgesteld wordt om deze middelen via saldobestemming beschikbaar te laten blijven voor 2024, zodat verder uitvoering gegeven kan worden aan de invoering van de Omgevingswet.	225	N
Ruimtelijke ontwikkeling		
Facilitaire projecten Scheifelaar II De gemaakte voorgeschoten kosten voor asfalteren in 2023 zijn doorberekend aan Scheifelaar II CV. Zie ook toelichting bij baten.	109	N
Erfgoed		
Kasteel Henkenshage De werkelijk verantwoorde inkomsten zijn lager dan geraamd in verband met een latere ingangsdatum van de huurovereenkomst dan gepland. Daarnaast is er op deze post ten onrechte een SIM (subsidie instandhouding rijksmonumenten) van het rijk begroot. Deze subsidie wordt op de voorziening Groot Onderhoud van dit pand verantwoord.	84	N
Eenmalige budgetten Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	3.192	V
Doorberekende loonkosten Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma.	235	V
Doorberekende kapitaallasten	80	V
Overige afwijkingen, per saldo	74	V
Baten		
Wonen		
Omgevingsvergunningen	165	N

Na een aantal jaren met forse hoeveelheden aanvragen omgevingsvergunningen, kende 2022 een afname van aanvragen van 8% ten opzichte van 2021. Dit werkt later ook door in de inkomsten uit de leges. Aanvragen uit 2022 worden voor een deel pas afgehandeld in 2023. Minder aanvragen betekent uiteindelijk ook minder legesinkomsten.		
Ruimtelijke ontwikkeling		
Facilitaire projecten Scheifelaar II De gemaakte voorgeschoten kosten voor asfalteren in 2023 zijn doorberekend aan Scheifelaar II CV. Zie ook toelichting bij lasten. In de oprichtingsakte van De Scheifelaar II CV is de afspraak opgenomen dat de gemeente een vergoeding ontvangt van € 30,- per verkochte vierkante meter. Dit heeft geresulteerd in een opbrengst van € 97.890.	207	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten	2.285	N
Overige afwijkingen, per saldo	90	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**830**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten	869	N
Toevoegingen reserves		
Totaal mutaties reserves	**869**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**39**	**N**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Erfgoedvisie	2017-2019	69	10	59	In 2021 is de Erfgoedvisie vastgesteld. Een van de belangrijkste actiepunten hierin is het opstellen van een kerkenvise. Het opstellen van de kerkenvisie is gestart en loopt door in 2024.
Ontwikkeling havenkwartier (Noord-Zuid kade)	2020	143	0	142	Budget wordt in 2024 besteed aan het opstellen van een ruimtelijk plan (Omgevingsplan) en een masterplan (visie op het gebied).
Instellen gevel- en verplaatsingsubsidie	2021	128	0	128	De regeling wordt in 2024 verlengd t/m 2027. Vanuit 2023 is er nog een bedrag over van € 127.500 waarop een reservering ligt van nog te maken kosten van € 38.000,-. De afgelopen periode zijn er, met name in Veghel, volop voorbereidingen getroffen om de verplaatsingen van publieksgerichte functies in de centra voor te bereiden. Deze beweging gaat nu, naar verwachting, daadwerkelijk op gang komen. Door het overhevelen van het overgebleven budget van '23 naar '24 kunnen we meer ondernemers faciliteren om zo de doelen uit onze Centrumvisie te realiseren.

2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen	2021	392	54	338	Regionaal faciliteren we binnen dit Regio Dealproject 10 pilotgebieden. Zowel inhoudelijk als procesmatig zijn er grote verschillen tussen deze tien gebiedsontwikkelingen. Dit zorgt binnen de projectduur vooralsnog niet voor problemen, maar het heeft de aandacht van alle deelnemende gemeenten. Financieel lijkt het er op dat het accent van de financiële uitgaven wat meer komt te liggen in de laatste fase van het project (2e helft 2023 en 2024). Einddatum van dit Regio Dealproject is 31 december 2024.
Beleid welstandsnota	2023	75	0	75	Door voorbereiding omgevingswet is concrete invulling van dit budget en opdracht doorgeschoven.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		90	0	90	

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen											

Droge voeten Sint Oedenrode; bijdrage in parkeren	2021 (ter kennisname)	Uitvoering	500	17	2	481	0	0	0	0	De uitvoering van het werk is vertraagd vanwege bezwaren tegen het projectplan op basis van Waterwet en de bestemmingsplanwijziging. De uitvoering is opgeschort naar 2024 met een doorloop naar 2025. Eind 2023 is de samenwerking met het Waterschap geformaliseerd in een Samenwerkingsovereenkomst. In het proces daarnaar toe zijn alle uit te voeren werkzaamheden en daarvoor beschikbare middelen tegen het licht gehouden. Het blijkt wenselijk één totaalkrediet voor het integraal project/krediet Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode (FCL 71125) beschikbaar te hebben. Het restantbudget van dit krediet wordt derhalve daaraan toegevoegd.

Versterken Centrum Schijndel		Uitvoering	2.100	116	121	1.863	1.120	0	197	923	De voorbereiding van het werk is afgerond. Op basis van het defintief ontwerp is een bestek opgesteld. Het bestek is in het 4e kwartaal in de markt gezet en in het 1e kwartaal van 2024 gegund. Uitvoering start na verwachting in het 2e kwartaal 2024 en eindigt in het 1e kwartaal 2025.
Versterking robuuste groenblauwe structuren 2017		Uitvoering	3.850	492	173	3.185	0	-17	0	-17	In 2024 delen we de voortgang en stand van zaken van dit meerjarenprogramma met De Raad. Het meerjarenprogramma loopt t/m 2027.
Voorbereidingskn Wet voorkeursrechten gemeente SO		Voorbereiding	7.630	189	569	6.872	0	0	250	-250	De aanlevermomenten voor het in procedure brengen 'wijziging Omgevingsplan' kan alleen op 1 maart en 1 oktober 2024. 1 maart 2024 is niet haalbaar dus de planning is 1 oktober 2024. Dit betekent dat vaststelling Omgevingsplan eind 2024 niet haalbaar is, maar bij het in procedure nemen op 1 oktober de vaststelling wijziging omgevingsplan op zijn vroegst in het tweede kwartaal van 2025 kan plaatsvinden.

VERBONDEN PARTIJEN

- Scheifelaar II Beheer B.V.
- Scheifelaar II C.V.
- N.V. Monumenten Beheer Brabant

9 FINANCIËLE INFORMATIE PROGRAMMAPLAN

TOELICHTING FINANCIËLE INFORMATIE PROGRAMMAPLAN

Financiën en belastingen
Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Dat betekent dat de gemeente deze vrij kan besteden. Algemene dekkingsmiddelen zijn bedoeld om de programma's uit te voeren die de gemeenteraad heeft vastgesteld.

Het belastingplan Meierijstad 2017 heeft als lange termijn visie een sober, duurzaam en robuust belastingpalet voor de gemeente Meierijstad. Deze visie vertaalt zich concreet in een optimaal te benutten belastingareaal, in stabiele en nauwkeurig voorspelbare belastingopbrengsten, in een afname van fout- en fraudegevoeligheid en dat tegen zo minimaal mogelijke maatschappelijke kosten van het heffen en innen van belastingen (de zogenaamde perceptiekosten).
De geraamde en werkelijke opbrengsten kunt u vinden in paragraaf Lokale heffingen.

Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend van de BNG. De gemeente Meierijstad beschikt over 120.237 aandelen BNG. De hoogte van het dividend is afhankelijk van de winst en wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders BNG.

Onderdeel 3.10.1 'Wat heeft het gekost?' vindt u gedetailleerde informatie over de algemene dekkingsmiddelen.

Bedrijfsvoering
Overheadkosten zijn kosten van ondersteunende functies en kosten die niet direct toe te rekenen zijn aan taakvelden (bijvoorbeeld opleidingskosten). Deze begroten we centraal op het taakveld Overhead. Op het centraal begroten is één uitzondering gemaakt namelijk de toerekening van overhead aan grondexploitaties en te activeren investeringen. De reden hiervoor is, dat het niet meer toerekenen van overhead aan dergelijke investeringen zou leiden tot een begrotingstekort.

Vennootschapsbelasting
Per 1 januari 2016 zijn de gemeenten vennootschapsplichtig voor activiteiten waarbij wordt opgetreden als onderneming. Vennootschapsbelasting (Vpb) is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Onvoorzien
In de begroting is een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 250.000 per jaar. Het inzetten van deze post is een college-bevoegdheid. Het college rapporteert bij de bestuursrapportages en de jaarrekening over het verloop en aanwending van deze post.
Het college kan besluiten de post onvoorzien aan te wenden voor het dekken van incidentele tegenvallers in de exploitatie van bestaand beleid en ter dekking van lasten voor activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn.

WAT HEEFT HET GEKOST

In de volgende tabel staat het verloop van de lasten en baten van dit programma. Het verschil tussen lasten en baten is het saldo van baten en lasten. Om te komen tot het resultaat van dit programma verwerken we de mutaties in de reserves. De mutaties in de reserves bestaan uit toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	28.412	31.922	31.037	29.737	1.301
Baten	177.440	169.633	176.395	182.564	6.169
Saldo van baten en lasten	**149.028**	**137.711**	**145.358**	**152.827**	**7.470**

Toevoeging reserves	23.752	0	0	10.329	-10.329
Onttrekking reserves	0	75	1.464	761	-703
Resultaat	**125.275**	**137.786**	**146.822**	**143.260**	**-3.562**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

In de volgende tabel lichten we de grote afwijkingen toe op dit programma. In de kolom "V of N" staat de V voor een voordeel en de N voor een nadeel..

Toelichting afwijkingen in duizenden €	Bedrag	V/N
Lasten		
Financiën en belastingen		
Algemene lasten In 2023 is het BTW onderzoek m.b.t. het Spectrum afgesloten. Besloten is dat Gemeente Meierijstad de naheffingsaanslag van de belastingdienst aan het Spectrum betaald.	451	N
Stelposten Vanuit het accres algemene uitkering gemeentefonds worden budgetten afgezonderd om prijsontwikkelingen te kunnen opvangen. In eerste instantie wordt er een algemeen budget geraamd op de stelpost, in de loop van het jaar vindt overheveling plaats naar de budgetten waar prijsontwikkelingen voorkomen. Verdeling van het budget heeft begrotingstechnisch niet plaatsgevonden. In werkelijkheid zal (een deel) van dit budget dienen ter dekking van prijsontwikkelingen op overige posten.	2.135	V
Actualiseren voorziening verlofsparen Het besluit Begroting en Verantwoording geeft aan dat er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvoor een voorziening moet worden opgenomen op de balans. In 2022 is de voorziening ingesteld. De hoogte van de noodzakelijke voorziening is per 31-12-2023 geactualiseerd met als gevolg dat er een storting dient plaats te vinden.	1.177	N
Algemene uitkering gemeentefonds (stelpost) Gedurende het jaar worden op deze post bedragen geraamd waarvoor nog een besluit moet worden genomen waarvoor de stelpost ingezet kan worden, voor zover nog geen invulling heeft plaatsgevonden.	330	V
Rente lasten en doorverdeling rentelasten In oktober is een vaste geldlening afgesloten, hierdoor was er minder behoefte aan kasgeldleningen € 96K.. Door het afsluiten van een vastgeldlening hogere rentelasten € 176 K.	80	N
Er is een lager bedrag doorberekend aan de taakvelden, op de afzonderlijke taakvelden levert de lagere door verdeling een voordeel op.	505	N
Uitvoering Wet WOZ (uitvoering OZB-woningen) Het aantal bezwaren is in 2023 met 156% toegenomen ten opzichte van 2022, waardoor de procesvergoedingen zijn gestegen.	165	N
Bedrijfsvoering		
Budget organisatie ontwikkeling Organisatieontwikkeling is een organisch proces, dat niet gelijk loopt met een begrotingsjaar. Er resteert eind 2023 een bedrag van € 144.737. Voor 2024 zijn veel trajecten door de leidinggevenden aangemeld. We zien in de praktijk dat de uitvoering van de plannen wat achterloopt bij de voornemens. Veelal is het gevolg	145	V

van het voorrang geven aan de dagelijkse werkzaamheden boven expliciet tijd vrijmaken voor nieuwe ontwikkelingen.		
Overige personeelskosten Op deze post staat de verantwoording van de zogenaamde bijkomende personeelskosten. Het gaat dan om Arbo kosten, vervoerskosten, opleidingen, abonnementen, ambtsjubilea, werving & selectie en dergelijke. Het saldo is dus een samenstelling van verschillende onderdelen en komt op een nadeel van € 403.000 uit.	403	N
Gemeentehuis Meierijstad Er is meer klein onderhoud uitgevoerd dan gepland. Met name enkele deelvervangingen, meerdere storingen dan regulier en extra verplichte keuringen installaties. Daarnaast hogere voorschotten elektra dan gepland. Afrekening volgt in 2024.	70	N
Vennootschapsbelasting		
De gemeente Meierijstad is over 2023 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.	0	
Onvoorziene uitgaven		
CEO-fraude In de begroting is een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 250.000 voor 2023. Het inzetten van deze post is een collegebevoegdheid. Het college rapporteert bij de bestuursrapportages en de jaarrekening over het verloop en aanwending van deze post. Het college kan besluiten de post onvoorzien aan te wenden voor het dekken van incidentele tegenvallers in de exploitatie van bestaand beleid en ter dekking van lasten voor activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn. In 2023 is de post onvoorzien aangewend voor een totaalbedrag van € 37.200 voor het volgende incidentele budget: • CEO-fraude € 37.200 (Programma algemene dekkingsmiddelen) Het resterende budget van € 212.800 maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2023.	213	V
Eenmalige budgetten Sommige eenmalige budgetten zijn niet geheel benut of nog niet afgerond. Meestal dekken we eenmalige budgetten uit reserves. Als het budget nog niet volledig is uitgegeven, dan is de onttrekking uit de reserve ook niet voor het volledige bedrag verwerkt. Wij stellen voor de budgetten (deels) over te hevelen volgens het overzicht eenmalige budgetten hieronder.	435	V
Doorberekende loonkosten		
Loonkosten rekenen we toe naar taakvelden binnen de begrotingsprogramma's. Door vacatures, verloop en verschuivingen wijken de werkelijke lasten af van de geraamde. lasten. De afwijkingen laten we in totaal zien per programma. Doorbelasting overheadkosten aan investeringen	370	V
Aan investeringen is een hoger bedrag van de overheadkosten toebedeeld. Deze komen niet in de exploitatie terecht	238	V
Het geraamde saldo op de kostenplaatsen voor attenties e.d. is via de urentoerekening gelopen waardoor er in werkelijkheid geen afzonderlijk saldo is geboekt.	56	V
Doorberekende kapitaallasten		
Overige afwijkingen, per saldo	230	V
Baten		
Financiën en belastingen		
Algemene baten	337	V

Specifieke Uitkeringen Sport (SPUK) Het betreft hier de afrekening 2022. De uitkering is hoger uitgevallen. Enerzijds hebben we SPUK uitkeringen ontvangen welke niet geraamd waren en anderzijds is het uitgekeerde percentage hoger dan waarop gerekend was.		
Algemene uitkering gemeentefonds Als gevolg van de verwerking van de september- en decembercirculaire 2023 is dit overschot ontstaan. Over de uitkomst van de circulaires bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. De septembercirculaire laat een nadeel zien van € 164.570, de decembercirculaire een voordeel van € 5.072.787. In de decembercirculaire is een bedrag toegekend voor de energietoelage van € 2.368.901. De energietoelages zijn in 2023 uitbetaald (zie Programma 6). Verder is er een nadeel t.o.v. de begroting m.b.t. uitkering voorgaande jaren van € 306.483. De overige verschillen zijn ontstaan door actualisering van aantallen.	4.530	V
Integratie-uitkering Participatiewet Extra middelen ontvangen t.b.v. werkvoorzieningschap. Middelen zijn doorbetaald (zie Programma 6)	218	V
Rentebaten Het betreft hier rentevergoeding voor overtollige geld middelen die bij de schatkist wordt aangehouden.	210	V
Baten OZB-gebruiker (niet-woning) De opbrengsten voor Onroerende Zaak belasting (OZB) blijken hoger dan in de begroting opgenomen. Dit wordt veroorzaakt door: - De gemiddelde waardestijging blijkt hoger dan verwacht. - Leegstand bij niet-woningen is lager dan voorzien. - De areaaluitbreiding in 2023 is hoger dan voorzien.	76	V
Bedrijfsvoering		
Bijkomende personeelskosten Hier zijn de inkomsten verantwoord zoals de uitkeringen bij zwangerschapsverlof, wettelijk ouderschapsverlof, transitievergoedingen en uitkeringen voor medewerkers die verrekend worden met hun salaris, etc. De inkomsten zijn moeilijk te begroten omdat vooraf onduidelijk is hoeveel uitkeringen er gaan plaatsvinden in het komende jaar. De bedoeling is dat de inkomsten de uitkeringen dekken zoals WW (Werkeloosheidsuitkeringen).	808	V
Eenmalige budgetten Zie toelichting bij de lasten		
Overige afwijkingen, per saldo	10	N
Totaal gerealiseerd resultaat baten en lasten	**7.470**	**V**
Onttrekkingen reserves		
Lagere onttrekking i.v.m. nog niet uitgegeven eenmalige budgetten.	530	N
Lagere onttrekking i.v.m. niet uitgegeven loonkosten	112	N
Lagere onttrekking i.v.m. lagere lasten exploitatie budgetten	61	N
Toevoegingen reserves		
Totaal mutaties reserves	**703**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**6.767**	**V**

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend en het saldo van de financieringsfunctie. Hieronder gaan we in op deze dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is:									
OZB eigenaren (woningen)	11.994	134	11.861	12.274	134	12.140	12.250	0	12.250
OZB gebruiker (niet-woningen)	4.081	0	4.081	4.171	0	4.171	4.247	0	4.247
OZB eigenaren (niet-woningen)	5.120	0	5.120	4.940	0	4.940	4.926	0	4.926
Baatbelasting	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Lichtreclame	61	10	51	34	10	24	8	0	8
Reclamebelasting	100	0	100	100	0	100	76	0	76
Precariobelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Invordering	90	12	78	90	12	78	122	1	121
Doorberekende kosten salaris en kapitaallasten	0	1.552	-1.552	0	1.633	-1.633	0	1.519	-1.519
Totaal lokale heffingen	**21.446**	**1.708**	**19.739**	**21.609**	**1.789**	**19.820**	**21.634**	**1.520**	**20.114**

De werkelijke baten van lokale heffingen wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van € 25.000. Positieve afwijking wordt met name veroorzaakt door het onderdeel OZB (gebruikers niet-woningen). Een onderbouwing van dit verschil is aangegeven bij de toelichting op de afwijkingen binnen dit programma.

Algemene uitkeringen	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkeringen:									
Algemene uitkering 2023	132.416	300	132.116	137.721	330	137.390	142.556	0	142.556
Integratie-uitkering decentralisatie jeugdzorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Integratie-uitkering participatiewet	14.514	0	14.514	15.579	0	15.579	15.798	0	15.798
Uitkering huidig boekjaar	146.930	300	146.630	153.300	330	152.970	158.354	0	158.354
Mutaties uitkeringsjaar 2022	0	0	0	0	0	0	41	0	41
Mutaties uitkeringsjaar 2021	0	0	0	0	0	0	-347	0	-347
Totaal algemene uitkeringen	**146.930**	**300**	**146.630**	**153.300**	**330**	**152.970**	**158.048**	**0**	**158.048**

De ontwikkeling van de algemene uitkering (accres) wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Kortweg; als het Rijk door bezuinigingen minder uitgeeft, krijgen de gemeenten minder geld in de algemene uitkering.
Uit bovenstaande blijkt dat de algemene uitkering en de integratie-uitkeringen sociaal domein tezamen € 5,0 miljoen hoger zijn dan begroot. Dit komt doordat de septembercirculaire en decembercirculaire is ontvangen na het laatste bijsturingsmoment (2e bestuursrapportage 2023) en hierdoor niet vertaald

zijn in de begroting. De uitkomsten van deze circulaires zijn kenbaar gemaakt in een raadsinformatiebrief.
Bij het bestemmen van het jaarrekeningresultaat is voorgesteld om een deel van de uitkering over te hevelen naar 2024.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Dividend:									
Dividend BNG	215	0	215	301	0	301	301	0	301
Totaal dividend	**215**	**0**	**215**	**301**	**0**	**301**	**301**	**0**	**301**

Het dividend betreft de winstuitkering van het jaar 2022 van de BNG. Bij de 1e financiële bijstelling is het bedrag in de begroting aangepast naar de hoogte van het werkelijk ontvangen dividend. De afwijking bij de jaarrekening is daarom nihil. Het dividend over 2023 wordt in april vastgesteld.

Saldo van de financieringsfunctie
Dit is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente over de lang- en kortlopende geldleningen. Ook wel het renteresultaat genoemd.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Saldo van financieringsfunctie:									
Externe rentelasten	0	2.174	-2.174	0	2.778	-2.778	0	2.844	-2.844
Externe rentebaten	122	0	122	279		279	451	0	451
Door te berekenen rente aan GREX	0	-695	695	0	-1.008	1.008	0	-1.065	1.065
Aan taakveld toe te rekenen rente	0	-1.722	1.722	0	-1.812	1.812	0	-1.251	1.251
Totaal saldo financieringsfunctie	**122**	**-243**	**365**	**279**	**-42**	**321**	**451**	**528**	**-77**

Een toelichting op de afwijkingen is hierboven opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Beheersvergoeding	0	17	-17	0	17	-17	0	14	-14
Betalingsverkeer	0	33	-33	0	33	-33	0	47	-47
Totaal	**0**	**49**	**-49**	**0**	**49**	**-49**	**0**	**61**	**-61**

Over te hevelen eenmalige budgetten

Op de meeste eenmalige budgetten zijn de door de raad vastgestelde spelregels van toepassing. Deze spelregels staan bij de grondslagen (onder Financiën) gepresenteerd. In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten die we willen overhevelen naar 2024. De budgetten met een over te hevelen bedrag vanaf € 50.000 zijn apart gepresenteerd met een toelichting. De overige budgetten zijn als één bedrag opgenomen.

Over te hevelen eenmalige budgetten (bedragen x € 1.000)

Budget	Besluit	Geraamd	Werkelijk	Restant geraamd	Toelichting
Wegwerken van archiefachterstanden	2020	182	93	89	In de tweede helft van 2020 is met dit project gestart. Waarbij uitgegaan is van een looptijd van 3 jaar met voldoende gekwalificeerd personeel. In de loop van het programma bleek dat laatste moeilijk. Daarom is met alleen de senior medewerker doorgegaan. Hierdoor is de doorlooptijd van het project langer maar zal aan het eind het budget toereikend zijn geweest en het resultaat optimaal.
Slimmer samenwerken	2021	151	60	91	Het vooronderzoek naar de gewenste implementatie en inzet van softwaresystemen om digitaal beter samen te werken is afgerond. Op basis hiervan is een plan van aanpak opgesteld, die komende jaren uitgevoerd gaat worden.
Aanschaf DDI-beheer oplossing	2023	60	0	60	De DDI-beheeroplossing is door capaciteitsgebrek naar achteren geschoven en inmiddels in februari 2024 opgeleverd.
Optimalisatie Youforce	2023	100	28	72	In 2023 is een project gestart met 4 sporen. Verbeteren van de relatie met de leverancier, onderzoek naar de organisatiewijziging of dat die correct is doorgevoerd, data op orde en managementinformatie.
Diverse eenmalige budgetten < € 50.000		241	89	152	

INVESTERINGEN

In de volgende tabel staan de investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan het totaal beschikbaar gestelde bedrag groter of gelijk is aan € 500.000. Het zijn de investeringen van de zogenaamde "lange route" dat wil zeggen dat de raad voor deze investeringen een apart inhoudelijk raadsvoorstel heeft ontvangen. We stellen voor deze investeringen over te hevelen naar het volgende jaar.

In de kolom “besluit” staat het jaar dat de raad het besluit heeft genomen om de investering uit te voeren. In de kolom “projectfase” is de voortgang van de investering opgenomen. Dit kan zijn voorbereiding, uitvoering of afronding. De kolom “toelichting” wordt de voortgang verder toegelicht.

Over te hevelen investeringen
(bedragen in duizenden €)

Naam investering	Besluit	Projectfase	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten	Toelichting
9 Financiële informatie programmaplan											
Aanschaf regiesysteem		Uitvoering	533	376	144	13	0	0	0	0	In 2024 zal de Participatiewet, SHV en Wet Inburgering geïmplementeerd zijn. Daarna vindt de doorontwikkeling plaats.

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

De gemeente ontvangt van inwoners inkomsten uit lokale heffingen. We maken onderscheid tussen belastingen en rechten. Bij belastingen levert de gemeente geen directe tegenprestatie zoals bijvoorbeeld de onroerendezaakbelastingen (OZB). Bij rechten is dat wel het geval en betalen inwoners een vergoeding voor de gemaakte kosten. Dit zijn bijvoorbeeld leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De tarieven van alle lokale heffingen 2023 zijn gebaseerd op de uitgangspunten voor de begroting 2023. Voor de tariefstijging van de belastingen zijn we uitgegaan van de CBS-index (conform de technische uitgangspunten van de programmabegroting 2023). Voor de begroting 2023 was dat 2,3%. Verder gaan we voor alle rechten ervan uit dat deze kostendekkend zijn (maximaal 100%).

Inwoners die niet in staat zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing te betalen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding. Dit geldt bij een inkomen van 100% of minder van de bijstandsnorm.

Stelselherziening Omgevingswet en leges omgevingsrecht
De inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (WKB) is opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2024. Voor de legesheffing heeft dit dus nog geen gevolgen gehad.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)
In 2023 heeft de gemeente drie draagvlakmetingen uitgevoerd om te kijken of er voldoende steun is voor het invoeren van bedrijveninvesteringszones (BIZ).
Gebleken is dat er nog steeds onvoldoende draagvlak is voor het invoeren van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in het centrum van Schijndel. Op verzoek van Citymanagement Schijndel heeft de raad besloten de reclamebelasting in 2024 voort te zetten.
Ook voor het invoeren van een BIZ voor vastgoedeigenaren in het centrum van Sint-Oedenrode bleek onvoldoende steun te zijn.
Voor de BIZ ondernemers bedrijventerrein Duin blijkt echter wel voldoende steun te zijn. Vanaf 2024 zullen gebruikers van bedrijfspanden op bedrijventerrein Duin een aanslag BIZ ontvangen. De BIZ Duin loopt van 2024 tot en met 2028.

OPBRENGSTEN

In onderstaande tabel zijn de opbrengsten van de belastingen, heffingen en retributies weergegeven.

Opbrengsten belastingen, heffingen en retributies in duizenden €	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023
Baatbelasting	24	0	0	5
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	217	210	210	211
Begraafplaatsrechten	89	125	125	89
Leges omgevingsvergunning, burgerzaken, overige	4.776	4.394	4.373	4.210
Marktgelden	61	47	47	50
Onroerende zaakbelastingen	21.689	21.195	21.385	21.423
Precariobelasting	-1	0	0	0
Reclamebelasting	70	100	100	76
Reinigingsheffingen	7.717	8.319	8.319	8.059
Rioolheffingen	7.740	7.069	6.888	6.888
Scheepvaartrechten	212	193	193	195
Toeristenbelasting	272	187	187	150
Totaal	**42.866**	**41.839**	**41.827**	**41.356**

Onderstaand is een toelichting op de afwijking > € 50.000 weergegeven tussen realisatie en begroting na wijziging. Dit betreffen de volgende onderdelen:

- Leges omgevingsvergunning, burgerzaken, overige
  Leges omgevingsvergunning (165K nadeel)
  Na een aantal jaren met forse hoeveelheden aanvragen, kende 2022 een afname van aanvragen van 8 % ten opzichte van 2021. Dit werkt later ook door in de inkomsten uit de leges. Aanvragen uit 2022 worden voor een deel pas afgehandeld in 2023. Minder aanvragen betekent uiteindelijk ook minder legesinkomsten.
  Burgerzaken (65K nadeel)
  Terugloop aantal aanvragen voor uittreksels en afschriften, afschaffen kosten huwelijk op locatie (we berekenen geen kosten meer door voor de locatie). Als laatste zijn er in het laatste halfjaar van 2023 minder reisdocumenten aangevraagd omdat m.i.v. 01-01-2014 de geldigheidsduur wijzigde van 5 naar 10 jaar. Daarom hebben we de komende tijd te maken met de bekende paspoortpiek.
  Overige (67K voordeel)
  Kleine voordelen op diverse posten.
- Reinigingsheffingen
  Werkelijke afrekening over 2022 is minder dan verwacht (42K nadeel). Door meer aansluitingen dan begroot hebben we in 2023 meer opgehaald aan vastrecht (369K voordeel). Door minder aanbiedingen bij huis aan huis hebben we in 2023 minder opgehaald aan variabel recht (588K nadeel).

OVERZICHT HEFFINGEN (HOOFDLIJNEN)

Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat.
- Retributies worden geheven als de gemeente één van haar bezittingen ter beschikking stelt, of als de gemeente een dienst verleent aan een individu of onderneming.
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die de gemeente maakt voor administratieve handelingen, zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen.

Meierijstad kent de volgende belastingen en retributies:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Rioolheffing
- Reinigingsheffing (Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht)
- Marktgelden
- Begraafplaatsrechten
- Toeristenbelasting
- Scheepvaartrechten
- Reclamebelasting
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ)
- Baatbelasting

BAATBELASTING

Binnen het domein Veghel is er nog sprake van een aantal kleinere baatbelastingen van de voormalige gemeente Veghel. Doorgaans zijn deze vastgesteld voor de aanleg van drukrioleringen in het buitengebied. Deze belastingen kennen een jaarlijks annuïteitenkarakter waardoor deze na tijdsverloop eindigen. Met ingang van belastingjaar 2021 is aan de laatste baatbelastingplichtigen een afkoopregeling voor de resterende looptijd aangeboden. Er is echter slechts beperkt gebruik gemaakt van de mogelijkheid de baatbelasting af te kopen. In 2022 zijn de resterende baatbelastingplichtige (54) nogmaals aangeschreven met een voorstel tot afkoop. Hiervan hebben 22 belastingplichtige de baatbelasting alsnog afgekocht.

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

In 2023 heeft de gemeente drie draagvlakmetingen uitgevoerd om te kijken of er voldoende steun is voor het invoeren van bedrijveninvesteringszones (BIZ).
Gebleken is dat er nog steeds onvoldoende draagvlak is voor het invoeren van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in het centrum van Schijndel. Op verzoek van Citymanagement Schijndel heeft de raad besloten de reclamebelasting in 2024 voor te zetten.
Ook voor het invoeren van een BIZ voor vastgoedeigenaren in het centrum van Sint-Oedenrode bleek onvoldoende steun te zijn.
Voor de BIZ ondernemers bedrijventerrein Duin blijkt echter wel voldoende steun te zijn. Vanaf 2024 zullen gebruikers van bedrijfspanden op bedrijventerrein Duin een aanslag BIZ ontvangen. De BIZ Duin loopt van 2024 tot en met 2028.

BEGRAAFPLAATSRECHTEN

Voor het gebruik van de algemene begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met deze begraafplaatsen, worden "'begraafplaatsrechten" in rekening gebracht.

LEGES

Voor een dienst of product van de gemeente betaal je leges. Vraagt u bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente leges in rekening. U moet de leges ook betalen als uw aanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindproduct, maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van WABO en Burgerzaken weergegeven. Deze mogen maximaal 100% kostendekkendheid zijn.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)	WABO	Burgerzaken
Kosten taakvelden	1.390	1.439
Externe kosten	3.242	875
Straatreiniging	0	0
Kwijtschelding	0	0
Sloten en stadswateren	0	0
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-2.736	-18
Netto kosten taakveld	1.896	2.296
Toe te rekenen kosten:	0	0
Kosten heffen en invorderen	0	0
Overhead	1.112	1.151
BTW	681	112
Totaal toe te rekenen kosten	1.793	1.263
Totale kosten	3.689	3.559
Opbrengst heffingen	2.812	993
Dekkingspercentage	**76%**	**28%**

MARKTGELDEN

Voor het innemen van een standplaats op gemeentegrond (op of buiten de weekmarkten) wordt marktgeld betaald. Het marktgeld wordt verhoogd met de kosten van elektriciteitsverbruik.

OZB

Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet woningen betalen onroerende-zaakbelastingen (OZB). De hoogte van het belastingbedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak en het daarbij van toepassing zijnde OZB-tarief (eigenaren woningen en eigenaren en gebruikers niet woningen). De tarieven worden jaarlijks vastgesteld door de gemeenteraad.

Het OZB-tarief is een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De WOZ-waarde wordt jaarlijks bepaald door taxateurs van de gemeente. De Waarderingskamer controleert of de gemeente de waardering van onroerende zaken conform de Wet WOZ goed uitvoert.

Bij het bepalen van de tarieven wordt rekening gehouden met veranderingen in de WOZ-waarden. Als de WOZ-waarden (sterk) stijgen, kunnen tarieven verlaagd worden, zodat het te betalen bedrag niet ook hoeft te stijgen. Uiteindelijk worden de tarieven bepaald door het totale bedrag dat de gemeenteraad in de gemeentebegroting heeft vastgesteld als opbrengsten uit de OZB. Deze opbrengsten worden jaarlijks geïndexeerd.

RECLAMEBELASTING

Reclamebelasting is een belasting die wordt geheven voor het hebben van openbare aankondigingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Reclamebelasting wordt alleen nog geven in het centrum van Schijndel en deze zou na invoering van een bedrijveninvesteringszone
(BIZ) worden beëindigd. Gebleken is echter dat er nog steeds onvoldoende draagvlak is voor het invoeren van een BIZ in het centrum van Schijndel. Op verzoek van Citymanagement Schijndel heeft de raad daarom besloten de reclamebelasting in 2024 voor te zetten.

De opbrengsten van de reclamebelasting zijn bij raadsbesluit bestemd voor de ondernemersfondsen in die kernen.

REINIGINGSHEFFING

Reinigingsheffingen bestaan uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (particuliere huishoudens). Bedrijven, winkels en anderen kunnen eveneens de gemeente verzoeken hun bedrijfsafval op te halen. Daar betalen zijn dan reinigingsrechten voor.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de reinigingsheffing weergegeven. Deze mogen maximaal 100% kostendekkendheid zijn.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)	Reinigingsheffing
Lasten taakvelden	8.880
Externe kosten	0
Straatreiniging	68
Kwijtschelding	68
Sloten en stadswateren	0
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-2.968
Netto lasten taakveld	6.048
Toe te rekenen lasten:	0
Kosten heffen en invorderen	93
Overhead	778
BTW	1.140
Totaal toe te rekenen lasten	2.011
Totale lasten	8.059
Opbrengst heffingen	8.059
Dekkingspercentage	**100%**

RIOOLHEFFING

Rioolheffing wordt geheven van eigenaren en gebruikers van woningen en van niet woningen van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering of op een individuele behandeleenheid afvalwater (IBA) wordt afgevoerd.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de rioolheffing weergegeven. Deze mogen maximaal 100% kostendekkendheid zijn.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)	Rioolheffing
Kosten taakvelden	1.012
Externe kosten	3.273
Straatreiniging	447
Kwijtschelding	88
Sloten en stadswateren	59
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-176
Netto kosten taakveld	4.703
Toe te rekenen kosten:	0
Kosten heffen en invorderen	28
Overhead	715
BTW	1.442
Totaal toe te rekenen kosten	2.185
Totale kosten	6.888
Opbrengst heffingen	6.888
Dekkingspercentage	**100%**

SCHEEPVAARTRECHTEN

Scheepvaartrechten betaal je voor het gebruik van de gemeentelijke haven in Veghel. Schippers betalen deze rechten.
Onder de naam “overslaggeld” wordt een recht geheven wegens het gebruik maken van gedeelten van de havens welke onmiddellijk dan wel middellijk met het laden en lossen van vaartuigen verband houden.

TOERISTENBELASTING

Personen, die niet als ingezetene met een adres in de basisregistratie personen zijn ingeschreven en die tegen vergoeding nachtverblijf houden betalen toeristenbelasting. Dit kunnen recreanten en arbeidsmigranten zijn. De belasting wordt geheven van degene die de gelegenheid tot overnachting tegen vergoeding biedt.De heffing geschiedt na afloop van het belastingjaar.

LOKALE BELASTINGDRUK

De lokale belastingdruk is gebaseerd op OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

We hebben in het coalitieakkoord 2022-2026 "Thuis in Meierijstad" opgenomen om de gemiddelde belastingdruk zo min mogelijk te laten toenemen. Belastingen worden wel trendmatig aangepast.

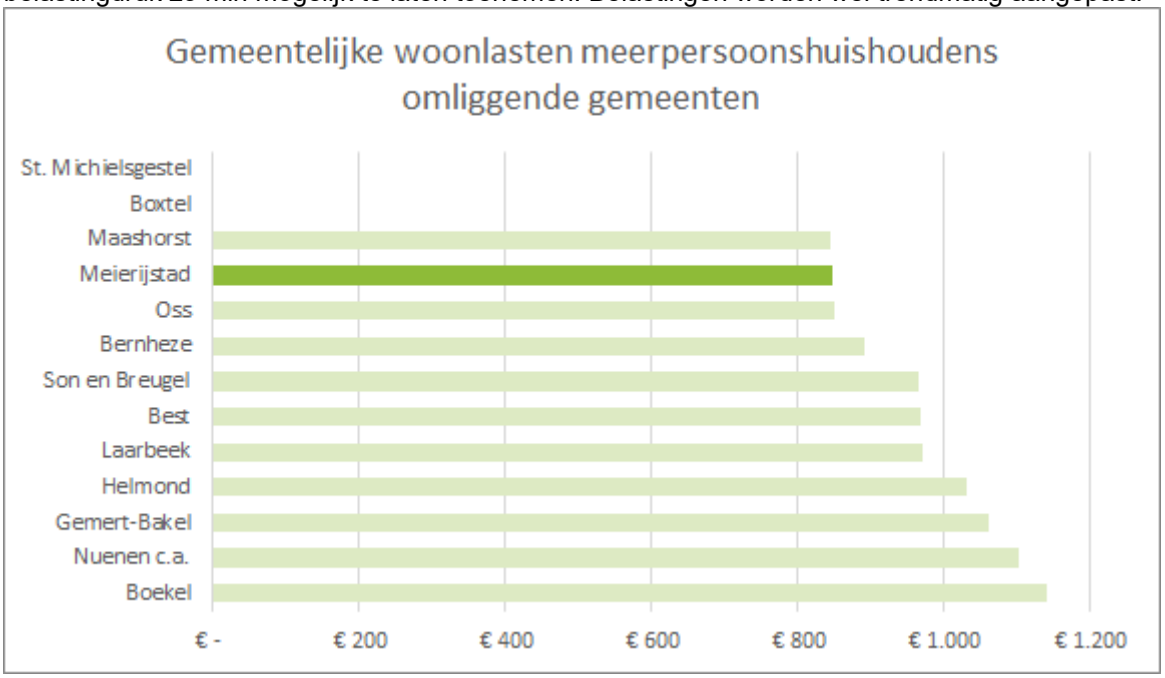

Bron: COELO 2024 atlas van de lokale heffingen

KWIJTSCHELDING

Indien inwoners de aanslag gemeentebelastingen niet kunnen betalen, bestaat de mogelijkheid om hier kwijtschelding voor aan te vragen. Het kwijtscheldingsbeleid is gebonden aan een aantal rijksregels. Binnen de door het Rijk vastgestelde regels voert de gemeente Meierijstad het kwijtscheldingsbeleid uit.
Niet voor alle belastingsoorten wordt kwijtschelding verleend. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing voor gebruikers en in zeer beperkte mate en onder strenge voorwaarden voor de OZB. Kwijtschelding kan dikwijls vooraf worden verleend doch kan op verzoek ook achteraf worden verleend.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

In deze paragraaf staat informatie over risico's met financiële gevolgen. En in welke mate de gemeente Meierijstad in staat is deze op te vangen zonder direct het beleid aan te passen.
In 2018 is de beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing vastgesteld. De gemeente Meierijstad wil risico's niet elimineren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. Twee maal per jaar, bij de begroting en de jaarstukken, beoordelen we ons risicoprofiel.

WEERSTANDSCAPACITEIT &-VERMOGEN

Op basis van de beleidsregels zijn de risico's gekwantificeerd. Wij gaan ervan uit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Daarom hanteren we bij de bepaling van het benodigde weerstandscapaciteit een zogenaamde waarschijnlijkheidsfactor van 90%. Dit betekent dat we er rekening mee houden dat een buffer van 90% van de ingeschatte risico's voldoende is om de effecten van risico's op te vangen. Dit noemen we de benodigde weerstandscapaciteit.
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn af te dekken. Deze zijn in de volgende tabel opgenomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)

	Raming 1-1-2023	Stand per 31-12-2023
Onbenutte belastingcapaciteit	6.200	11.900
Onvoorzien	250	213
Totaal structurele weerstandscapaciteit	6.450	12.113
Algemene risico reserve	69.692	33.250
Algemene reserve risico's grondexploitatie	16.780	13.825
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	86.472	47.075
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	**92.922**	**59.188**

Toelichting op de tabel

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB-tarieven berekenen we op basis van de artikel 12-norm van het rijk. In de meicirculaire van het Gemeentefonds geeft de minister van Binnenlandse Zaken elk jaar nieuwe normen voor toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet. Toelating wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Voor 2023 is dit percentage gesteld op 0,1729% (in 2022 was dit 0,1800%). De onbenutte belastingcapaciteit is voor 2023 € 11,9 miljoen. Het tarief voor woningen (0,08567%) geeft met name deze onbenutte belastingcapaciteit.

Post onvoorziene uitgaven
De hoogte van de post onvoorziene uitgaven is € 213.000.

Algemene risicoreserve per 31-12
We nemen in de beschikbare weerstandscapaciteit alleen het gedeelte van deze reserve mee, waarover nog vrij beschikt kan worden.
De stand van de Algemene Risico Reserve is per eind 2023 € 92,7 miljoen. Hiervan is € 73,5 miljoen met raadsbesluiten gereserveerd voor lopende projecten en nieuw beleid voor de jaren 2024 t/m 2027. In 2024 t/m 2027 zijn de geraamde toevoegingen € 14,1 miljoen.. Het 'vrije deel' van de algemene risicoreserve is daardoor € 33,2 miljoen (€ 92,7 -/- € 73,5 +/+ € 14,1).

Algemene Reserve risico's grondexploitatie
De werkelijke stand van de algemene reserve risico's grondexploitaties is € 13,8 miljoen. In 2024 zal deze worden aangevuld met € 6,5 miljoen in verband met de te ontvangen Rijksbijdrage Veghels Buiten.

Ratio weerstandsvermogen

De relatie tussen de risico's waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit noemen we het weerstandsvermogen. Dit drukken we uit in de ratio weerstandsvermogen. In de volgende tabel staat de berekening van de weerstandsratio.

Ratio weerstandsvermogen
in duizenden €

	Begroting 2023	Werkelijk 2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	92.922	59.188
Benodigde weerstandscapaciteit	44.269	37.390
Weerstandsratio	**2,10**	**1,58**

De weerstandsratio van 1,58 is gebaseerd op het geactualiseerde risicoprofiel bij deze jaarstukken. De beschikbare weerstandscapaciteit is lager dan bij de begroting 2023 is berekend. Dit komt doordat een gedeelte van de algemene risicoreserve is ingezet voor het instellen van een dekkingsreserve kapitaallasten (besluit programmabegroting 2024) alsmede onttrekkingen uit de reserve grondexploitatie in verband met het vormen van verliesvoorziening grondcomplexen.
De benodigde weerstandscapaciteit is 7 miljoen lager dan bij de begroting 2023. Dit komt vooral door een verlaging van de risicowaarde van de risico "prijsstijgingen als gevolg van een tekort aan grondstoffen" en het risico "onzekerheid financieel resultaat bij bouwgronden in exploitatie". Ook zijn de volgende risico vervallen stijging energiekosten en boekenonderzoek omzetbelasting.

RISICO'S

Bij het actualiseren van het risicoprofiel bekijken we elk gesignaleerd risico. We beoordelen de kans dat het risico zich voor doet en wat het financieel gevolg dan zou zijn. Deze twee inschattingen vormen de basis voor de zogenaamde risicoscore. Hoe hoger de score, hoe groter het risico.

De methodiek die we volgen staat in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij het vaststellen van deze nota is afgesproken dat we risico's met een risicoscore van 15 of hoger opnemen in de planning en control documenten. Dit zijn de zogenaamde top risico's.

In de volgende tabel staan de actuele top risico's. Hierin staat per top risico naast de risicoscore, het financieel gevolg, het rekenpercentage (van de kans op voorkomen) . De berekende risicowaarde is financieel gevolg x rekenpercentage. In de kolom (beheers)maatregelen staat wat we doen om het risico zo klein mogelijk te houden.

Risico's in duizenden €

Risiconaam	(Beheers)maatregelen	Risico score	Financieel gevolg	Reken perc.	Risico waarde
Nieuwe financieringssystematiek Gemeentefonds	De ontwikkelingen worden gevolgd. Het financieel beeld is een momentopname met vele onzekerheden. Bijstellingen worden verwerkt in de documenten volgens de P&C-cyclus.	25	1.000	90	900
Prijsstijgingen en gebrek aan capaciteit op de markt om investeringen / werkzaamheden uit te voeren	Als prijsstijgingen doorzetten, leidt dit tot een hogere prijsindexatie binnen de algemene uitkering. Met enige vertraging leiden hogere prijzen dus tot een hogere algemene uitkering. Verder hebben we de keuze om werken uit te stellen totdat prijzen dalen. Door realistisch plannen kunnen we uitgaven meer spreiden in de tijd.	25	1.000	90	900

Onzekerheid financieel resultaat bij bouwgronden in exploitatie	Continue monitoren van ontwikkelingen zowel aan de kosten- als de opbrengstenkant.	25	26.794	90	24.114
Wijziging in rekenrente doelvermogen Stadsgewest	Ontwikkelingen op dit gebied volgen.	25	3.000	90	2.700
Budget Zorg in Natura Jeugdhulp	Sturing op het gebruik van jeugdhulp. Hierbij proberen we aan de hand van de dashboard lokaal en regionaal een analyse te maken van het zorgverbruik. Hierdoor hopen we een betere inschatting te kunnen maken en in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Bij de uitvoering van de jeugdhulp vormen onze lokale toegang en de (huis)artsen een belangrijke rol in de daadwerkelijke kosten voor de jeugdhulp. Ook in 2023 hebben de jeugdconsulenten op lokaal niveau ondersteuning gekregen bij het kritisch kijken naar een casus en bij het zoeken naar alternatieven om zo de inzet van deze hulpvormen zoveel mogelijk te beperken. Met de inzet van de praktijkondersteuner huisarts jeugd-GGZ proberen we het GGZ-gebruik jeugdhulp terug te dringen. Daarnaast zetten we stevig in op preventie om eventuele hulpvragen eerder te signalen zodat we vroegtijdig hierop in kunnen spelen. Er waren echter ook oorzaken waar wij geen invloed op hadden: - Hoge indexering en tariefstijging Gecertificeerde instellingen - Toename excessieve casuïstiek (doorverwijzer vaak JBB)	20	750	90	675
Overschrijding van de begroting	Scherp sturen op budgetten.	20	750	90	675

Investering wijkuitvoeringsplan transitievisie warmte	Meierijstad besloot in april 2021 dat duidelijkheid vanuit de Rijksoverheid over het juridisch en financieel kader een voorwaarde is om tot uitvoering over te gaan. De Rijksoverheid werkt aan een financieel kader voor de warmtetransitie, binnen het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. Een eerste stap is het Nationaal Isolatieprogramma, waarin middelen beschikbaar zijn gesteld voor het isoleren van woningen. Dat is nog niet voldoende om alle doelgroepen te ondersteunen bij het aardgasvrij maken van hun woning. Voor startwijk De Bunders werken we ook de financiële component helemaal uit, met ondersteuning van alle Rijksregelingen. Onderdeel van het nieuwe beleid voor duurzaam opwek van energie in Meierijstad is een lokaal investeringsplatform. Dat wordt de komende jaren verder uitgewerkt en biedt kansen om ook warmteoplossingen lokaal en gezamenlijk te financieren.	20	5.000	75	3.750
Extra personeelskosten als gevolg van wachtgeldverplichtingen en ziekteverzuim	Vervanging van de zieke medewerkers vindt uitsluitend plaats als de dienstverlening onder hoge druk komt te staan. Er is een richtlijn opgesteld hoe om te gaan met medewerkers die disfunctioneren.	20	750	90	675
Risico's grote projecten	Participatie omwonenden/bedrijven, strakke regievoering, opstellen planning met tussentijdse resultaten.	15	4.022	50	2.011
Uit de pas lopen van investeringsbedragen onderwijshuisvesting	Jaarlijks worden de investeringsbedragen onderwijshuisvesting meerjarig bijgesteld aan de hand van de dan geldende nieuwbouwkosten configurator en bekende prijsindexeringen.	15	300	90	270

Totaal toprisico's	43.366	36.670

In vergelijking met de vorige actualisatie van de risico's bij de begroting 2024 is de risicowaarde van de toprisico's iets gedaald. Dit komt onder andere door een daling van de risicowaarden grote projecten en grondexploitaties.
De optelsom van de risicowaarden van alle risico's is € 41,5 miljoen (zie tabel hierna).
Omdat niet alle risico's zich tegelijk voordoen gaan we voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit uit van 90% van de totale risicowaarde (€ 37,4 miljoen).

Benodigde weerstandscapaciteit in duizenden €

Risico's	Risico waarde 2023
Gekwantificeerde top risico's	36.670
Overige gekwantificeerde risico's	4.885
Totaal aan gekwantificeerde risico's	**41.555**
Waarschijnlijkheidsfactor 90%	37.390

FINANCIËLE KENGETALLEN

Het is voor de gemeenten verplicht een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie inzichtelijker te maken en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.
De provinciale toezichthouder hanteert een signaleringswaarde voor de financiële kengetallen welke hieronder zijn weergegeven.

In onderstaande tabel zijn de verplichte financiële kengetallen (BBV) opgenomen:

Kengetallen	Jaarrekening 2023	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Netto schuldquote	40%	45%	39%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	38%	43%	38%
Solvabiliteitsratio	43%	31%	41%
Grondexploitatie	24%	13%	28%
Structurele exploitatieruimte	3,80%	1,52%	8,95%
Belastingcapaciteit	96%	96%	96%

Signaleringswaarden provincie:

Landelijke signaleringswaarden	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte		0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

De kengetallen van de begroting 2023 vergeleken met de signaleringswaarden van de provincie.

Kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	x		
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	x		
Solvabiliteitsratio		x	
Grondexploitatie		x	
Structurele exploitatieruimte	x		
Belastingcapaciteit		x	

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij een schuldquote hoger dan 130% is er sprake van een zeer hoge schuld. Een netto-schuldquote die boven de 100% uitstijgt geeft aan dat er weinig leencapaciteit over is om de gevolgen van financiële tegenvallers op te vangen. De werkelijke netto schuldquote van de gemeente Meierijstad ligt op 40% voor 2023.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dat betekent voor de schuldenlast.
De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor 2023 berekend op 38%. Hoewel over de verstrekte leningen een risico gelopen wordt, kan verondersteld worden dat deze middelen worden terugbetaald.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.
Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% heeft een gemeente zijn bezit zeer zwaar belast met schuld. De solvabiliteitsratio voor 2023 van de gemeente Meierijstad is 43%.

Grondexploitatie
Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal voor 2023 is voor de gemeente Meierijstad 24%. De activiteiten van de grondexploitatie kunnen worden gekwalificeerd als neutraal gelet op de landelijke richtlijn waarbij de boekwaarden van de gemeentelijke grondexploitaties worden afgezet tegen de totale baten van de gemeente Meierijstad. In de paragraaf grondbeleid zijn de voornaamste risico's beschreven.

Structurele exploitatieruimte
Bij de berekening van dit kengetal kijken we naar de structurele baten en lasten in relatie tot de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Het kengetal bij de jaarstukken 2023 is nagenoeg gelijk aan de inschatting bij de begroting 2023 (4%). Bij een begroting bestaan structurele budgetten nagenoeg volledig uit structurele baten of lasten. In de loop van het jaar kunnen hierop incidentele aanpassingen komen. Volgens de voorgeschreven indeling rekenen we die incidentele afwijkingen toch als structureel. Voorbeelden zijn incidentele uitkeringen die we in de loop van het jaar ontvangen zoals binnen de algemene uitkering en incidenteel lagere kapitaallasten. Dit kengetal is daarom bij een begroting meer bruikbaar, dan bij de jaarstukken.

Belastingcapaciteit
We relateren de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen vaak aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingdruk in de gemeente Meierijstad wordt berekend na vaststelling van de belastingen en tarieven.

Totaal beoordeling
De schuldquoten vallen voor 2023 in de categorie het minst risicovol
De solvabiliteitsratio van 43% valt onder een neutrale waardering. De grondexploitatie bedraagt 24%, het percentage is ten opzichte van 2022 gedaald en valt in de categorie minst risicovol.
De structurele exploitatieruimte is 3,80% voor 2023. Gelet op de verwachte financiële ontwikkelingen in de meerjarenraming en de financiële consequenties voortvloeiende uit het college werkprogramma, blijft de structurele exploitatieruimte een aandachtspunt voor de komende jaren. Zeker vanaf 2026.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

Het beheer en onderhoud van het openbaar vastgoed, de wegen, bruggen, het riool, openbaar groen, de openbare verlichting en de gemeentelijke gebouwen kost veel geld. Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, ontwikkelingen, onderhoud en kosten over de programma's heen.
In onderstaande tabel is het beleid ten aanzien van onderhoud kapitaalgoederen opgenomen:

Kapitaalgoed Meierijstad	Naam beheerplan	Vastgesteld in raad d.d.	Looptijd t/m
Riolering	Programma Water en Riolering 2022-2026	16-12-2021	2026
Verhardingen	Beheerstrategie verhardingen	27-2-2019	2023
Civieltechnische kunstwerken	Beheerstrategie Civiele kunstwerken	27-2-2019	2023
Openbare verlichting	Beleidsplan Openbare verlichting	10-10-2019	2030
Beheer openbare ruimte	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)	20-12-2018	2022
Gebouwen	Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMOP)	2-11-2023	2027
Gebouwen	Kadernota maatschappelijk vastgoed (Routekaart)	2-11-2023	2027
Wegen	Beheerplan wegen	24-6-2021	2024

Kerncijfers

Kengetallen	Aantal	Eenheid
Civieltechnische kunstwerken:		
Bruggen	174	st.
Tunnels	5	st.
Keermuren/damwanden	4	st.
Geluidsvoorzieningen	22	st.
Verhardingen:		
Asfaltverharding	240	ha
Elementenverharding	318	ha
Betonverharding	7	ha
Onverharde wegen	42	ha
Openbare verlichting:		
Lichtmasten	21.535	st.
Armaturen	22.114	st.
Lampen	22.385	st.
Areaal groen:		
Bomen	118.569	st.
Bossen	419	ha
Houtige beplantingen	207	ha
Kruidachtige siergewassen	1	ha
Ruw gras	435	ha
Gazons	129	ha
Speelplekken	243	st.
Speeltoestellen	1.152	st.
Areaal water:		
Sloten en greppels	835	km
Stadswater	35	ha

Poelen/kleine wateren	7,8	ha
Drukriolering:	294	km
Vrijverval	558	km
Persleidingen	38	km
Hoofdgemalen	101	st.
Rioolputten	15.830	st.
Randvoorzieningen	17	st.
Pompunits	1.385	st.
IBA's	107	st.
Lig- en losplaatsen:		
Ligplaatsen passantenhaven genummerd	24	st.
Ligplaatsen passantenhaven ongenummerd	12	st.
Ligplaatsen beroepsvaart	30	st.
Losplaatsen beroepsvaart	10	st.
Vastgoed:		
Ambtelijke huisvesting	4	st.
Maatschappelijk vastgoed	50	st.
Strategisch vastgoed	4	st.
Monumentale objecten	13	st.
Overig vastgoed	53	st.

BEHEER OPENBARE RUIMTE

CIVIELTECHNISCHE KUNSTWERKEN

Beleid/beheer
Op basis van de Beheerstrategie Civiele kunstwerken en de richtlijnen van het CROW voor kwaliteitsniveau Basis (sober en doelmatig) vinden in 2023 onderhoud en vervangingen plaats aan civieltechnische kunstwerken. In 2023 zal de beheerstrategie civiel technische kunstwerken geactualiseerd worden.

Kwaliteit
Het doel van deze maatregelen is het borgen van veiligheid voor gebruikers van de kunstwerken en het bereikbaar houden van de woon- en leefomgeving van inwoners en ondernemers.

Financiën
Voor het groot onderhoud van Civiele kunstwerken is een voorziening ingesteld. Hierin wordt jaarlijks een bedrag van € 189.000 gestort. Een overzicht van de werkzaamheden wordt jaarlijks aangeboden in het JOR van het betreffende uitvoeringsjaar. Klein onderhoud aan verhardingen wordt bekostigd uit exploitatiemiddelen.

Risico's
Het onderhoud vindt plaats op basis van actuele inspecties waarmee tijdig maatregelen kunnen worden genomen om risico's te verminderen en/of weg te nemen. Indien die maatregelen niet kunnen worden verricht, bestaat er een gerede kans dat de veiligheid bij gebruik en de bereikbaarheid van inwoners en ondernemers in gevaar komt.

Voorzieningverloop in duizenden €	2023
Saldo per 1 januari 2023	134
Dotatie	189
Onttrekkingen	-65
Saldo voorziening per 31 december 2023	**258**

WEGEN

Beleid / Beheer
Op basis van het in 2021 vastgestelde Beheerplan Wegen 2021 en de Beheerstrategie Verhardingen (februari 2019), wordt in 2023 onderhoud uitgevoerd aan verhardingen conform de richtlijnen van het CROW. In de begroting 2022 hebben we aangegeven dat de Beheerstrategie Verhardingen in 2022 op nieuw opgesteld zou worden, door capaciteit problemen zal dit pas in 2023 gebeuren. De huidige beheerstrategie loopt tot en met 2023.

Kwaliteit
Voor alle verhardingen is uitgegaan van het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau (kwaliteitsniveau B).

Financiën
In het Beheerplan Wegen 2021 is bepaald welke middelen er de komende 4 jaar nodig zijn om te voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
Daarnaast is voor de periode 2019 - 2024 jaarlijks € 5.000.000 gereserveerd in het Meerjaren investeringsprogramma voor projecten rond het vervangen van verhardingen. Een overzicht van deze projecten wordt jaarlijks aangeboden in het JOR van het betreffende uitvoeringsjaar.

Risico's
Op basis van inspecties is een actueel inzicht verkregen in de onderhoudstoestand van de wegen/verhardingen en de maatregelen die nodig zijn om risico's te verminderen en/of weg te nemen. Indien die maatregelen niet kunnen worden getroffen, bestaat er een gerede kans dat de veiligheid van gebruikers in gevaar komt en de gemeente in toenemende mate aansprakelijk wordt gesteld voor geleden schade.

Voorzieningverloop in duizenden €	2023
Saldo per 1 januari 2023	2.988
Dotatie	3.151
Onttrekkingen	-3.290
Saldo voorziening per 31 december 2023	**2.849**

Als gevolg van het begrotingsonderzoek van de provincie is vanaf 2022 een bijstelling verwerkt in de structurele storting in de voorziening wegen. In afwachting van de doorrekening van het nieuwe beheerplan is deze storting in de meerjarenraming 2023-2026 structureel doorgetrokken. Hierbij is een bedrag van
€ 75.000 structureel meegenomen voor onderhoud van de N279. De herziening van het beheerplan (2024) kan leiden tot aanpassing van de structurele storting.

OPENBARE VERLICHTING

Beleid / beheer
Op basis van de Beleidsplan Openbare Verlichting zijn in 2023 programmatisch onderhoud en vervangingen uitgevoerd. Hiermee gaat de openbare verlichting in de periode 2020 - 2030 voldoen aan de richtlijnen van de Nederlandse Richtlijn voor Openbare Verlichting (NPR) en de ambities van het regionaal overeengekomen Energieakkoord.

Financiën
Om bovenstaande doelstellingen te realiseren wordt jaarlijks een krediet gevraagd bij de kadernota. Voor 2023 is in de begroting € 2.200.000 beschikbaar gesteld.

Risico's
Als de benodigde budgetten niet beschikbaar worden gesteld zal het achterstallig onderhoud en het aantal storingen in omvang toenemen en de hiervoor geschetste doelstellingen niet worden behaald.

OPENBAAR GROEN

Beleid / beheer

Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is eind 2018 vastgesteld. Sinds 2020 gaan we uit van een gedifferentieerd onderhoudsniveau op basis van risico's en afwegingen. Dit betekent in de praktijk dat het beheer is geëxtensiveerd van:
- grasvelden binnen de kom;
- onkruidbeheersing in beplantingen binnen de kom.

Het onderhoud van sloten, bermen, ruw gras, (stads)wateren en landschapselementen is geharmoniseerd. Het slootonderhoud buiten de bebouwde kom wordt uitgevoerd conform het raadsbesluit van 27 januari 2022.

Als gevolg van de discussie in de gemeenteraad over de gewenste beheerkwaliteit wordt het IBOR opnieuw tegen het licht gehouden.

Het Bosbeheerplan is geactualiseerd waarbij het beheer van leembossen, klimaatadaptatie en duurzaamheid onderdeel zijn geworden van het beheer. Het plan treedt in 2024 in werking.

De uitvoering van renovatieprojecten is een continue proces. Ook in 2023 zijn er probleembomen vervangen, groenrenovaties uitgevoerd en in integrale projecten is ook groen vervangen. Daarnaast is er droogteschade hersteld in het openbaar groen en is het bomenareaal uitgebreid. Deze werkzaamheden zijn geprogrammeerd in het Jaarprogramma Openbare Ruimte (JOR 2023).

In 2023 zijn we op kleine schaal gestart met een pilot om bokashi te maken van groenrestproducten en dat materiaal te hergebruiken als bodemverbeteraar in de landbouw en in plantsoenen. Bokashi is gefermenteerd organisch materiaal, in ons geval van slootmaaisel en blad uit plantsoenen. We werken hierbij samen met de ZLTO en de gemeente Land van Cuijk. Vooralsnog wordt de pilot ook in 2024 voortgezet.

Kwaliteit

Het openbaar groen wordt momenteel onderhouden op de hierboven genoemde kwaliteitsniveaus. Na de evaluatie en de keuzen door de gemeenteraad zullen de nieuwe afspraken leidend zijn voor het onderhoud.
We hebben een groot beheerareaal, informatie gestuurd werken wordt daarom steeds belangrijker..
De benodigde capaciteit hiervoor is in beeld gebracht.

Financiën

Regulier groenonderhoud wordt op basis van meerjarige onderhoudscontracten uitbesteed en betaald uit exploitatiebudgetten.

Risico's

We gaan uit van een gedifferentieerd onderhoudsniveau op basis van risico's en afwegingen. In het kader van het IBOR hebben belangenorganisaties en de gemeenteraad aangegeven dat de huidige ambities en het huidige onderhoudsniveau te laag zijn. Hogere ambities zullen hogere kosten tot gevolg hebben.
We krijgen steeds meer te maken met de gevolgen van klimaatsverandering. Na eerdere droge zomers was 2023 een jaar met veel neerslag.

RIOLERING

Beleid/beheer
In december 2021 is door de gemeenteraad het Programma Water en Riolering Meierijstad (PWR) 2022 – 2026 vastgesteld.
Hierin is het beleid vastgelegd hoe vanuit de ambities invulling wordt gegeven aan de 3 wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en wat daar aan middelen voor nodig zijn. Een nieuwe ontwikkeling onder het PWR is een belangrijk aandachtspunt dat er wederom een verbreding is opgenomen in klimaat adaptatie, burgerparticipatie en communicatie.

Kwaliteit
In het PWR is de beheerstrategie opgenomen voor de riolering en riooltechnische werken.

Uitvoering vindt plaats op basis van een jaarlijks op te stellen Jaarlijks operationeel plan (JOR 2023) . De werkzaamheden stemmen we af op zowel geplande ondergrondse (nutsvoorzieningen) als overige bovengrondse werkzaamheden. Om de kwaliteit te borgen doen we o.a. reinigen en inspecteren en maatregelen treffen.

Investeringen 2023
Bij de investeringen is in 2023 ongeveer € 16.000.000 aan restanten over. Dit komt met name door een langere doorlooptijd van investeringen. De budgetten worden in enig jaar beschikbaar gesteld, maar de doorlooptijd van een investering kan meerdere jaren duren. De investeringen met een langere doorlooptijd zijn doorgeschoven naar 2024.
Door de langere doorlooptijd van de investeringen is er enigszins sprake van achterstallig onderhoud. We zijn momenteel hard aan het werk om het achterstallige onderhoud in te halen.

Met het vaststellen van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP+) is ervoor gekozen om met ingang van 2018 vooraf te sparen voor toekomstige vervangingsinvesteringen (er wordt gewerkt met een spaarvoorziening). De spaarvoorziening wordt gebruikt om de investeringsuitgaven rechtstreeks uit te dekken. Op deze manier worden er geen rente en afschrijving doorberekend. In het PWR 2022-2026 is deze werkwijze voortgezet.

In onderstaande tabel is de stand van de spaarvoorziening weergegeven per 31-12-2023.

Voorzieningverloop in duizenden €	Begroot 2023	Realisatie 2023
Saldo per 1 januari 2023	31.144	31.144
Dotatie	1.112	1.052
Onttrekkingen	-5.944	-3.147
Saldo voorziening per 31 december 2023	**26.312**	**29.049**

In onderstaande tabel is de stand van de voorziening beklemde middelen riolering weergegeven per 31-12-2023.

Voorzieningverloop in duizenden €	Begroot 2023	Realisatie 2023
Saldo per 1 januari 2023	5.929	5.929
Dotatie	0	0
Onttrekkingen	0	-2.187
Saldo voorziening per 31 december 2023	**5.929**	**3.743**

VASTGOED

Beleid / beheer

In 2023 hebben we voornamelijk ingezet op de ontwikkeling van de rol van operationeel vastgoedbeheerder naar een strategisch vastgoedmanager. Hiervoor is een organisatiestructuuradvies voorgelegd aan en vastgesteld door directie en bestuur. Met deze organisatiestructuur wordt een nieuwe weg ingeslagen naar een verdere professionalisering van het vastgoedbeheer en een informatiegestuurde exploitatie van onze portefeuille.

In 2023 is er ook een start gemaakt met het opstellen van factsheets per pand om enerzijds te onderzoeken of de maatschappelijke vastgoedportefeuille aansluit op de beleidsdoelen en anderzijds om alle harde gebouwlijke objectgegevens ("hardware") en alle zachte gebruikers subjectgegevens ("software") te inventariseren. Met deze gegevens wordt in 2024 het nieuwe Vastgoed Informatie Systeem (VIS) gevuld.

Conform de uit 2018 daterende Kadernota Vastgoed is het afgelopen jaar het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan (DMOP) voor de eerste keer geactualiseerd en in november definitief vastgesteld. Dit houdt in dat het groot onderhoud en klein contractueel onderhoud aan onze gebouwen volgens planning kan worden uitgevoerd. Hierdoor blijven onze gebouwen up to date qua uitstraling, toegankelijkheid, duurzaamheid, functionaliteit en veiligheid en kunnen ze optimaal worden ingezet/benut.

Naast het DMOP is in november 2023 ook de Routeplanner CO2-reductie maatschappelijk vastgoed vastgesteld gericht op CO2-neutraal in 2030 voor zover mogelijk. Aan de Routeplanner CO2-reductie werd al uitvoering gegeven door aanvullende verduurzamingsmaatregelen toe te passen op natuurlijke vervangingsmomenten conform het DMOP.
In het kader van een inclusieve samenleving is het project " 100% Toegankelijke openbare gebouwen" dit jaar definitief afgerond en zijn 86 openbare gebouwen waar de gemeente eigenaar van is voor iedereen volledig toegankelijk gemaakt. Daarnaast is in Schijndel in de Glazen Boerderij het eerste van de drie geplande openbare toiletten in gebruik genomen. Inmiddels is het tweede openbaar toilet begin 2024 opgeleverd in Veghel aan Vlas & Graan.

Bij de voorbereiding van het raadsvoorstel met betrekking tot het DMOP hebben we vastgesteld dat er geen aanleiding is om de Kadernota Vastgoed uit 2018 te actualiseren. omdat er op basis van ervaringen, het tijdsbeeld, demografische ontwikkelingen en wet en regelgeving geen directe noodzaak was om het vastgoedbeleid hierop aan te passen.
Bij de uitvoering van het vastgoedbeleid wordt uiteraard wel rekening gehouden met vernieuwde/nieuwe wet en regelgeving, zoals bijvoorbeeld het Didam-arrest bij verkoop/verhuur van vastgoedobjecten, Chroom 6 houdende verf/lak saneren bij onderhoudsbeurt schilderwerk en verplichte meetstaten conform NEN2580 leveren bij verhuur.

Financiën en Risico's
Met de goedkeuring van het geactualiseerde en geïndexeerde DMOP is er met een grote mate van zekerheid te stellen dat de onderhoudsvoorziening voor onze gebouwen in financieel opzicht voor de komende 10 jaren toereikend is. Hierbij dient nog wel rekening te worden gehouden met de nog steeds (degressief) stijgende bouw- en materiaalkosten.

Met betrekking tot de exploitatiebegrotingen van onze gebouwen merken we op dat de werkelijke uitgaven en inkomsten goed in de pas lopen en er geen sprake is van niet-verklaarbare onder- en/of overschrijdingen.

Door maandelijks onze huurinkomsten te monitoren kan er ook per direct worden geschakeld met de huurder(s) om vermeende huurachterstanden te voorkomen of -voor zover nodig- een betalingsregeling af te spreken. Voor zover tot nu toe bekend is er binnen onze portefeuille ook geen sprake van structurele leegstand met allerlei gevolgen van dien, zoals verval, verpaupering, vandalisme, kraak, negatieve beeldvorming, etc.

Vastgoedprojecten
Ter illustratie een aantal projecten van het afgelopen jaar:

- PV-panelen IDOP De Schakel (Verduurzaming)
- Gasloos maken van verenigingsgebouw Loopgroep Wijbosch (Verduurzaming)
- Voorbereiding SP3 van sporthal Dioscuren en dorpshuis D'n Brak (Verduurzaming)
- Voorbereiding restauratie/renovatie Kasteel Henkenshage (Onderhoud)
- Voorbereiding renovatie zwembad Molenhey (Onderhoud en Verduurzaming)
- Voorbereiding onderhoud Muntelaar 8 (Onderhoud)
- Inpandige opknapbeurt wijkgebouw D'n Blok (Onderhoud)
- Inpandige renovatie gymzaal De Beemd (Onderhoud)
- Binnen schilderwerk Klooster Zijtaart en MFA De Trommel Erp (Onderhoud)
- Koop Jan Tinbergenstraat 1 Sint Oedenrode ten behoeve van opvang Oekraïners
- Huur Lage Landstraat 6A Veghel ten behoeve van huisvesting Voedselbank

Voorzieningverloop in duizenden €	Begroot 2023	Realisatie 2023
Saldo per 1 januari 2023	6.657	6.657
Dotatie	2.196	2.207
Onttrekkingen	-1.490	-1.674
Saldo voorziening per 31 december 2023	**7.363**	**7.191**

SPEELTERREINEN

Beleid / beheer
In 2021 is het beheerplan voor de speelvoorzieningen voorgelegd aan het College. Bij aanleg, beheer en onderhoud van speelplekken wordt uitgegaan van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Hierin is vastgelegd dat de gemeente verantwoordelijk is voor het fysiek en veilig in stand houden van de speeltoestellen in de openbare ruimte.

Kwaliteit
Op dit moment worden de speeltoestellen op grond van gemeente Meierijstad beheerd en onderhouden door de gemeente zelf. Uit de inventarisatie voor het beheerplan is gebleken dat er veel verouderde speeltoestellen zijn in Meierijstad (ouder dan 15 jaar) en in sommige wijken relatief veel kleine speelplekken (1-2 speeltoestellen). De komende jaren wordt daar waar mogelijk gestreefd naar centrale buurtspeelplekken en meer natuurlijke speelplekken.

Financiën
Het budget in 2023 bedraagt € 251.000. Dit is inclusief € 100.130 dat jaarlijks gestort wordt in de voorziening voor de vervangingen van speelvoorzieningen. Het financiële kader is leidend voor de keuzes in vervanging van de speeltoestellen in Meierijstad. In het beheerplan is het beschikbare budget en de te maken keuzes voor locaties, vervangingen en onderhoud verder uitgewerkt. Indien nodig worden op basis van veiligheid en kwaliteit de keuzes aangepast.

Aansprakelijkheid / risico's
De eigenaar van de ondergrond van een speeltoestel is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de speeltoestellen. Indien er ongelukken gebeuren op/met speeltoestellen die op gemeentelijke grond staan en die zijn toe te rekenen aan ondeugdelijke toestellen, dan is de gemeente volledig aansprakelijk.

Voorzieningverloop in duizenden €	2023
Saldo per 1 januari 2023	152
Dotatie	100
Onttrekkingen	-59
Saldo voorziening per 31 december 2023	**192**

FINANCIERING

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

Financiering gaat over de manier waarop de gemeente geld aantrekt dat zij nodig heeft om haar activiteiten uit te voeren. De kaders hiervoor zijn te vinden in de Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden). In deze wet staan ook kaders voor het (tijdelijk) beleggen van geld.
De gemeente Meierijstad hanteert totaalfinanciering. Kaders voor financiering zijn vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Meierijstad en in het Treasurystatuut 2017. Binnen de wettelijke kaders financieren we zo veel mogelijk met kortlopende leningen in verband met lager rentepercentage.

RENTE

De externe rentelasten hebben overwegend betrekking op aangetrokken vaste geldleningen en bedragen in 2023 in totaal € 2,8 miljoen. De externe rentebaten hebben betrekking op de ontvangst van rente van verstrekte geldleningen aan derden en rente in verband met tegoed in de schatkist en bedragen in 2023 € 0,48 miljoen.
Rente rekenen we toe aan bouwgronden in exploitatie en taakvelden.
Aan bouwgronden In exploitatie (BIE) rekenen we de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen toe. Percentage voor 2023 bedraagt 1,37%.
De toerekening van rente aan taakvelden is gebaseerd op het omslagpercentage van 0,5%.

Renterisiconorm
Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten is in de wet FIDO een renterisiconorm voorgeschreven. In die wet is bepaald dat de jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen zijn.
In de volgende tabel is de renterisico opgenomen met betrekking tot 2023.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

	2023
Begrotingstotaal	269.275
Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	53.855
Renteherziening vaste schuld	
Aflossingen vaste schuld	21.944
Ruimte onder de renterisiconorm	**31.911**

Rentelasten en renteresultaat
In de volgende tabel is de berekening van het renteresultaat opgenomen.

Renteresultaat (bedragen x € 1.000)

	2023
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.844
Externe rentebaten	477
Saldo door te rekenen externe rente	2.367
Rente die aan de grondexploitatie doorberekend moet worden	-1.065
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld toegerekend moet worden	
Totaal door te rekenen externe rente	1.302
Rente over eigen vermogen	
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	
Totaal aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toe te rekenen rente	1.302

Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.251
Renteresultaat op het taakveld treasury	**51**

Bij de verdeling van de externe rente naar de verschillende taakvelden ontstaat een positief resultaat van € 51.000 op het taakveld treasury.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Omvang begrotingstotaal (lasten) per 1 januari 2023	269.275	269.275	269.275	269.275
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
- in bedrag	22.888	22.888	22.888	22.888
Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
Opgenomen gelden < 1 jaar	20.000	20.000	18.333	6.667
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schuld	20.000	20.000	18.333	6.667
Vlottende middelen (-/-)				
Contante gelden	21	22	23	17
Tegoeden in rekening courant	14.619	12.571	9.590	16.863
Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Totaal vlottende middelen	14.640	12.593	9.613	16.880
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	5.360	7.407	8.720	-10.213
Toegestane kasgeldlimiet	22.888	22.888	22.888	22.888
Ruimte (+) / overschrijding (-)	**17.528**	**15.481**	**14.168**	**33.101**

Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet in 2023 niet is overschreden.

Ontwikkeling van de leningenportefeuille

Leningen aangegaan
In 2023 is er een vaste geldleningen afgesloten. De lening is afgesloten bij de provincie Gelderland voor een looptijd van 10 jaar.
De lening portefeuille bedroeg per 1-1-2023 € 111 miljoen en per 31-12-2023 € 119 miljoen.

Leningen verstrekt
De gemeente heeft leningen verstrekt aan verenigingen en stichtingen, hypotheken aan (voormalig) personeel, startersleningen, duurzaamheid leningen en leningen i.v.m. aanleg drukriolering.
De totale lening portefeuille bedroeg per 1-1-2023 € 4,8 miljoen en per 31-12-2023 € 5,1 miljoen.

VERMOGENSPOSITIE

De uitgaven worden gefinancierd door reguliere inkomsten en aangetrokken leningen.
In onderstaande tabel is de opbouw van het vermogen per 31-12-2022 en per 31-12-2023 in beeld gebracht.

Vermogen (bedragen x € 1.000)	Rekening 31-12-2022	Rekening 31-12-2023
Vermogensbehoefte		
Boekwaarde activa	247.006	267.521
Boekwaarde grondexploitatie	75.112	74.429
Totaal vermogensbehoefte	322.118	341.950
Vermogensstructuur		
Eigen vermogen	156.879	166.173
Voorzieningen	58.444	55.189
Lang lopende schuld	111.562	119.724
Totaal vaste passiva	**326.885**	**341.086**

BEDRIJFSVOERING

AMBITIE

De gemeente Meierijstad handelt in het belang van haar gemeenschap. In alle rollen van de bestuurders en medewerkers van Meierijstad is deze dienstbaarheid aan de samenleving een uitgangspunt. Om dit te kunnen waarmaken is een degelijke en betrouwbare bedrijfsvoering van groot belang; een bedrijfsvoering die doorontwikkelt om onze dienstverlening verder te verbeteren. Het streven is om dit met een kleine, kwalitatief goede en efficiënte organisatie te doen, die flexibel op nieuwe ontwikkelingen kan inspelen.

HRM

Het doel van het personeelsbeleid is de juiste persoon op de juiste plek, op het juiste moment, met de juiste kennis, kunde en vaardigheden te plaatsen voor nu en in de toekomst. Deze doelstelling sluit aan op het uitgangspunt van de organisatiefilosofie: Meierijstad wil zodanig georganiseerd zijn dat het geschikt is om in te spelen op de veranderende maatschappelijke vraagstukken. In 2022 is een nieuwe visie op P&O-beleid ontwikkeld onder de naam ‘Talentenhuis Meierijstad’, waarbij wordt gewerkt vanuit vijf ‘pijlers’.

- Het fundament: de rechtspositie en arbeidsvoorwaarden van de medewerkers; in deze pijler wordt gewerkt vanuit de cao-gemeenten en wordt overleg gevoerd met de medezeggenschapsorganen (ondernemingsraad en lokaal overleg) over aantrekkelijke en passende arbeidsvoorwaarden en rechtspositie.
- Gemeente van de toekomst; in deze pijler wordt gekeken naar het vakmanschap van de toekomst: wat is er nodig om als organisatie wendbaar en flexibel te blijven, door te groeien in zelforganisatie en de dienstverlening te kunnen blijven leveren op het gewenste niveau. Er vindt een onderzoek plaats naar de organisatiefilosofie.
- Talent komt werken: Wij trekken talenten aan, halen talenten binnen, heten hen welkom en zorgen voor een goede landing. De onderdelen in deze pijler zijn:
    - Meierijstad als aantrekkelijke werkgever neerzetten
    - Werving en selectie (binnenhalen van de juiste talenten)
    - Goede introductie zodat een medewerker zich snel thuis voelt
- Talent blijft werken: Ons talent blijft duurzaam inzetbaar. De onderdelen in deze pijler zijn:
    - Levensfasebewust vitaliteitsbeleid/duurzame inzetbaarheid
    - Stimuleren van ontwikkeling van kennis en vaardigheden.
- Talent stopt: we begeleiden de vertrekkende talenten met zorg om kennis te behouden en (onder)houden de relatie zodat zij ambassadeurs zijn en blijven voor onze organisatie. De onderdelen in deze pijler zijn:
    - Kennisbehoud
    - Oud-medewerker als ambassadeur voor Meierijstad

INFORMATIE EN GEGEVENSBESCHERMING

Informatievoorziening en informatiemanagement

Een goede informatievoorziening is cruciaal voor het functioneren van een gemeentelijke organisatie. We zitten nu in een beweging waarin digitalisering van gegevens en technologie gebruikt wordt bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.
In 2023 heeft er weer een verdere modernisering en professionalisering van de informatievoorziening plaatsgevonden. Zo zijn er enkele applicaties binnen processen vervangen, nieuwe applicaties ter ondersteuning aan processen geïmplementeerd en hebben we een aantal algemene applicaties vervangen.

Op het gebied van datagedreven werken hebben we de 'eerste fase' afgesloten. Hiermee hebben we een aantal basis gegevensbronnen ontsloten en dashboard daarop ingericht. Daarnaast is er ook een intern centraal dataportaal gerealiseerd en zijn medewerkers opgeleid in het gebruik en interpretatie van de dashboards.

Op het gebied van informatiebeheer zijn er naast de reguliere werkzaamheden weer een aantal archiefblokken klaargezet om over te dragen naar het BHIC. Daarnaast zijn diverse milieuvergunningen beschreven en in het juiste papieren archief geplaatst.

Informatieveiligheid en privacy
Het is van groot belang dat de informatie en persoonsgegevens die de gemeente dagdagelijks verwerkt bij haar dienstverlening correct, toegankelijk en op de juiste manier gebruikt wordt.
Ook in 2023 zijn er diverse bedreigingen en incidenten geweest.
In 2023 zijn er op het gebied van informatieveiligheid forse stappen gemaakt. O.a. het zorgen voor een vaste invulling van personeel, betere technische oplossingen, diverse beleidsstukken, opstellen van procedures, bewustwording en oefeningen hebben gezorgd voor een grotere volwassenheid.

Naast de bescherming van gegevens is het ook van groot belang dat de informatie en persoonsgegevens die de gemeente dagdagelijks verwerkt bij haar dienstverlening correct, toegankelijk en op de juiste manier gebruikt wordt. Ook op dit gebied (privacy) hebben ontwikkelingen plaatsgevonden. Een ethisch normenkader is geïntroduceerd en er zijn stappen gezet om dit aspect te borgen in de organisatie. Er is voortgang op het gebruik van een kwaliteitsdashboard om privacy en informatieveiligheid procesmatig te monitoren. Daarnaast is blijvende aandacht voor bewustwording, ondersteuning, risicomanagement en governance op het gebied van privacy.

CONTROL & RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Rechtmatigheidsverantwoording
Deze heeft betrekking op drie criteria:

- Begrotingscriterium,
- Voorwaardencriterium
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In overeenstemming met artikel 10 lid 3 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Meierijstad, worden geconstateerde afwijkingen groter dan € 300.000 toegelicht.

<u>Begrotingscriterium</u>
Begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de door de raad geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven:

“Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten (exploitatie), als ook de balansposten (investeringen), dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen moeten passen binnen de begroting, waarbij zowel het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag als ook het begrotingsjaar van belang zijn.”

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moeten de afwijkingen in de jaarrekening herkenbaar worden opgenomen en van een toelichting worden voorzien. Als blijkt dat de gerealiseerde uitgaven op programmaniveau hoger zijn dan geautoriseerd, is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
- Overschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen, worden in het accountantsoordeel niet meegewogen.

In 2023 is sprake geweest van een lastenoverschrijding van de begroting op het programma Sociaal Domein. Dit voor een bedrag van € 10.397.000. Omdat hier sprake is van een overschrijding op een open-einde regeling, is deze acceptabel en leidt het niet tot een begrotingsonrechtmatigheid.

Overige afwijkingen binnen de gemeente Meierijstad die gedurende het jaar bekend werden, zijn in 2023 aan de raad voorgelegd, bijvoorbeeld via de bestuursrapportages. Nog niet geautoriseerde afwijkingen worden in de jaarstukken toegelicht en door de vaststelling van de jaarrekening door de raad alsnog geautoriseerd.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. In 2023 heeft zich binnen Meierijstad een situatie voorgedaan die het voorwaardencriterium raakt, namelijk een die betrekking heeft op aanbestedingsrechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. In de Gids Proportionaliteit (flankerend beleid bij de aanbestedingswet 2012) zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld. Een aanbestedende dienst moet deze voorschriften toepassen of een afwijking in de aanbestedingsstukken motiveren. Het ten onrechte niet toepassen van de Aanbestedingswet leidt daarom tot een financiële rechtmatigheidsfout.

Bij één crediteur is in 2023 sprake geweest van het niet correct naleven van de Europese aanbestedingsregels uit de Aanbestedingswet. Het gaat om een onrechtmatigheid van € 1.239.606. Betreffende crediteur is door de gemeente in het kader van crisis noodopvang gevraagd catering te verzorgen, waarbij onterecht niet een aanbestedingsprocedure is gestart. In juli 2023 heeft alsnog een aanbesteding plaatsgevonden, waarna het contract met deze crediteur is beëindigd.
De maatregelen die worden getroffen om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen zijn:

- Preventief van aard. Zowel vanuit het management als de directie wordt nogmaals de noodzaak van het naleven van Europese aanbestedingsregels gedeeld met budgethouders- en beheerders, ook in tijden van grote druk.
- Correctief van aard. Op meerdere momenten in het jaar wordt door atelier inkoop een spendanalyse gemaakt in het kader van het interne controleproces. Daarbij wordt vastgesteld of is voldaan aan de geldende Aanbestedingswetgeving en worden eventueel corrigerende maatregelen getroffen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van informatie, met als doel onterecht gemeentelijke subsidies of -uitkeringen krijgen, of niet/een te laag bedrag aan heffingen aan de gemeente betalen.

Bij oneigenlijk gebruik gaat het om burgers of organisaties die misbruik maken van gemeentelijke regelingen, doordat ze weliswaar handelen naar de letter van die regelgeving maar dat feitelijk doen in strijd met het doel en de strekking ervan.

Over het jaar 2023 is geen sprake van toe te lichten onrechtmatigheden.

Contract KSG accountants
Per 1 februari 2023 is het contract met KSG accountants verlengd. Dit is de uitkomst van het aanbestedingstraject door de raad, waarbij het heeft besloten om opnieuw met KSG accountants een overeenkomst aan te gaan.

Planning & Control
In 2023 is de planning & controlcyclus volledig doorlopen en zijn de jaarstukken, de begroting en de 1e en 2e bestuursrapportage gepubliceerd via de eigen website.

Interne controle
Vanaf 2022 zijn er in de verbijzonderde interne controle achttien verschillende processen met een materieel financieel belang opgenomen. Per proces zijn de risico's en de opzet van de beheersmaatregelen in beeld gebracht. Getoetst is of deze maatregelen ook bestaan en gewerkt hebben. De toetsen zijn verricht door de procesbeheerders in samenwerking met de interne auditor. Daarbij is gebruik gemaakt van geautomatiseerde controles, data-analyses en steekproeven. Het resultaat van de interne controles is dat meer inzicht is verkregen in ieder proces. Daarnaast is de analyse van de oorzaken van afwijkingen verbeterd, evenals het borgen van de volledigheid en het aantonen van aansluitingen.

Procesmatig werken

In 2023 is uitvoering gegeven aan het strategisch plan om procesmatig werken te versnellen en te professionaliseren. In dat kader zijn er twee extra procesadviseurs aangenomen voor een periode van drie jaar. Zij zijn samen met de reeds aanwezige procesadviseur verantwoordelijk voor:

- versnelling: de organisatie heeft behoefte aan het uitvoeren van meer procesoptimalisaties per jaar.
- verdere professionalisering: zoals het continu klantgericht blijven verbeteren van geoptimaliseerde processen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Meierijstad is een werkgever die staat voor Diversiteit & Inclusiviteit. Dat doen we door bij de samenstelling van onze werkateliers te streven naar diversiteit in talenten, kennis, vaardigheden, leeftijd, sekse, culturele achtergrond, fysieke vermogens en eigenschappen van mensen. Daarnaast creëren we een inclusieve cultuur waarin ruimte is voor verschillen en waarin iedereen zich thuis voelt. Gebaseerd op onze kernwaarden gastvrij, betrokken, vertrouwen en coöperatief. Dat past bij de maatschappelijke verantwoordelijkheid die we hebben, maar ook bij het leveren van een dienstverlening die aansluit op de wensen en behoeften van onze inwoners.

Sinds 2018 heeft de gemeentelijke organisatie van Meierijstad een PSO-keurmerk (PSO-Prestatieladder Socialer Ondernemen) op trede 3. Deze is in 2020 en in 2022 verlengd. Trede 3 is de hoogst haalbare trede en betekent dat we behoren tot de koplopers in het bieden van werkgelegenheid voor medewerkers met een kwetsbare arbeidspositie. We richten ons ook de komende jaren op het geschikt maken van werkplekken voor medewerkers met een kwetsbare arbeidspositie en het ‘sociaal’ inkopen.

We adviseren opdrachtnemers bij inkoop- en aanbestedingstrajecten over invulling van de Social Return verplichting en stimuleren hen om arbeidsplaatsen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Sinds maart 2021 is er een MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) coördinator aangesteld die zich in samenwerking met verschillende partijen, intern en extern, richt op het invullen van vacatures en arbeidsplaatsen voor deze doelgroep. Er wordt vroegtijdig ingesprongen op vacaturemogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking of afstand tot de arbeidsmarkt en zij worden aangemoedigd om te solliciteren. Uitdagingen die zich voordoen om huidige medewerkers te behouden worden opgepakt.

DUURZAAMHEID

Voor het thema duurzaamheid binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering werkt de gemeente sinds 2020 aan thema's als tegengaan van voedselverspilling, energiebesparing, betere afvalscheiding en duurzaam bedrijfsvervoer. In 2023 is gewerkt aan de overstap van wegwerpbekers naar duurzamer materiaal en energiebesparing op de werkvloer.

DIENSTVERLENING

In het uitvoeringsprogramma Dienstverlening zijn de ontwikkelingen en ambities voor onze dienstverlening opgenomen. We willen onze dienstverlening zo eenvoudig mogelijk aanbieden en zetten in op twee sporen: we zien dat mensen bedrevener worden in het vinden van de digitale weg en dat ze ook verwachten langs deze weg bediend te worden. Daarnaast houden we oog voor mensen voor wie dit moeilijker is door ze persoonlijk te helpen. In 2023 hebben we gewerkt aan:

- Digitalisering; het aantal diensten dat we digitaal aanbieden is wederom toegenomen. We doen dat op een dusdanige manier, dat de informatie, de formulieren en e-diensten op de website goed vindbaar, duidelijk en begrijpelijk zijn. En dat via die kanalen dezelfde informatie wordt aangeboden. We willen daar doorlopend op verbeteren: Daarom ligt de focus op klantonderzoek. Klanten (inwoners en ondernemers) zijn ook afgelopen jaar gevraagd op de website hun reactie achter te laten via een ‘smiley’. Wie dat wil geeft ook een rapportcijfer, aangevuld met tips en contactgegevens. Door onze website doorlopend te meten halen we buiten op wat binnen beter kan. Verder is weer veel aandacht besteed aan digitale toegankelijkheid van websites en applicaties. Zie hiervoor de rapportage over de programmalijn inclusie.

- Het verbeteren van onze telefonische dienstverlening; afgelopen jaar is een nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen en is gewerkt aan het verbeteren van de telefonische informatieverstrekking door te bouwen aan een speciaal telefoonteam voor het sociaal domein. Doel daarbij is zo veel mogelijk klantvragen in een keer afhandelen. En voor specialistische vragen meteen een afspraak te maken met een consulent WMO, Jeugd, Participatie, Schuldhulpverlening.
- Een Persoonlijk Internet Pagina (PIP) MijnMeierijstad; De infrastructuur achter de PIP is vervangen. In 2024 gaan we live voor de onderdelen "mijn zaken" en het klantportaal sociaal domein. Ook het bestaande portaal voor belastingen wordt dan in de PIP geIntegreerd. Op termijn willen we (wanneer dat technisch kan) ook het vergunningenportaal in de PIP brengen zodat inwoners en bedrijven één digitale ingang hebben bij de gemeente.
- Klare Taal: Alle brieven van Toegang en Vergunningen zijn opnieuw beoordeeld.

FRAUDE EN INTEGRITEIT

Gemeente Meierijstad heeft een integriteitsbeleid gedefinieerd. Het doel ervan is om aandacht voor dit thema in de organisatie in te bedden en te borgen. Een onderdeel van het beleid is de gedragscode integriteit voor werknemers. Deze code maakt duidelijk wat de waarden en normen zijn die Meierijstad belangrijk vindt, en wat wel en niet toelaatbaar is voor werknemers. Hiermee hangt ook het onderwerp ‘fraude door eigen medewerkers’ samen. Gedefinieerd is wanneer hiervan sprake is, en wat de meldingsprocedure is bij een vermoeden ervan.

Integriteit heeft een concrete uitwerking gekregen in het aannamebeleid van Meierijstad (overleggen van een VOG), bij indiensttreding (vastleggen eed of belofte en via introductiebijeenkomsten), in trainingen en middels het aanstellen van vertrouwenspersonen. Daarnaast wordt ieder jaar een jaarverslag gemaakt ten behoeve van de meldingsregeling vermoeden misstanden.

In december 2023 is de conceptversie opgemaakt van de 'fraudeanalyse'. Deze wordt begin 2024 aan het college ter vaststelling voorgelegd. In dit document wordt beschreven welke frauderisico’s per proces binnen Meierijstad worden onderkend, en wat de bijbehorende beheersmaatregelen zijn. Deze laatsten hebben als doel het voorkomen en signaleren van fouten, misbruik en fraude. De opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen wordt aangetoond in de Verbijzonderde Interne Controle. Met de getroffen maatregelen wordt het restrisico op fraude bij alle processen ingeschaald als 'laag' tot 'midden'.

Weliswaar betreft het geen fraude door een eigen medewerker of een integriteitskwestie, maar is het wel van belang om de CEO-fraude te melden die in mei plaatsvond. Een crimineel heeft zich voorgedaan als directeur van Meierijstad, en is erin geslaagd om op onrechtmatige wijze een bedrag van € 37.200 te verkrijgen. Onmiddellijk na de fraude zijn alle procedures rondom het verrichten van betalingen tegen het licht gehouden en zijn aanvullende maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Ook is er aangifte gedaan en heeft de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) contact gezocht met de desbetreffende bank om te onderzoeken of het bedrag teruggehaald kon worden. Helaas is dat niet gelukt.

Voor het overige geldt dat bij het management geen integriteitskwesties, gevallen van fraude of vermoedens daaromtrent bekend zijn.

VERBONDEN PARTIJEN

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft”.
Met een financieel belang is bedoeld: “Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.
Het bestuurlijk belang is gedefinieerd als: “Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.
Een verbonden partij is één van de drie vormen voor Meierijstad om haar taken uit te (laten) voeren. We kunnen taken zelf doen, overlaten aan een commerciële partij of door een verbonden partij laten uitvoeren.
Verbonden partijen leveren soms bestuurlijk complexe verhoudingen op, omdat de gemeentebestuurder en klant is. Bovendien doen vaak meer partijen mee aan de verbonden partij. De gemeente Meierijstad is dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant. Zij moet haar bestuurlijke doelen en wensen afstemmen met die van de andere deelnemers. Dit kan de aansturing complex maken. Voordelen van verbonden partijen zijn de grotere schaal en de regionale aanpak van een regionaal onderwerp.

Financiële positie gemeenten
Meierijstad heeft een coördinerende rol in de regio voor gemeenschappelijke regelingen. In de regio is aandacht gevraagd voor de rol van de gemeenschappelijke regelingen bij de verslechterende financiële mogelijkheden van gemeenten. Niet in 2023, maar in het 1e kwartaal van 2024 heeft dit geleid tot een actie richting de gemeenschappelijke regelingen.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regeling
Met ingang van 1 juli 2022 treedt een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal van deze wijzigingen treedt op 1 juli direct in werking, maar een ander deel zal binnen twee jaar na inwerkingtreding geïmplementeerd moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen. Meierijstad coördineert dit proces in goed overleg met de gemeenschappelijke regelingen en de griffiers.

OVERZICHT VAN VERBONDEN PARTIJEN

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

REGIONAAL BUREAU LEERPLICHT

Regionaal Bureau Leerplicht

Algemene informatie

Programma: 4 Onderwijs

URL: https://www.rblbno.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.T.M.M. (Johan) van Gerwen

Bestuurlijk vervanger: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur door wethouder Van Gerwen

Openbaar belang

Het Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO) voert voor de gemeente Meierijstad en de regio de Leerplichtwet en de RMC-wet uit. Het bureau ziet erop toe dat kinderen tussen de 5 en 18 jaar onderwijs volgen en dat kinderen tussen de 16 en 23 jaar een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op minimaal mbo-niveau 2.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

N.v.t.

De belangrijkste risico's

Deze gemeenschappelijke regeling kent een beperkte risicoparagraaf: indien de gemeente haar bijdrage aan het RBL drastisch terugbrengt kan de dekking van de RBL-begroting in geding komen. Leerplicht is echter een wettelijke taak, waardoor bezuinigen op de bijdrage aan RBL feitelijk geen optie is.

Financieel belang

Het RBL heeft de cijfers over 2023 nog niet toegezonden.Er is vastgelegd dat het RBL tot een grenswaarde van 10% van de RBL begroting voor de RBL reserve mag hanteren. Het meerdere wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	184.699	196.121	189.671
Eigen vermogen per 1-1	325.238		
Eigen vermogen per 31-12	592.093		
Vreemd vermogen per 1-1	niet van toepassing	niet van toepassing	
Vreemd vermogen per 31-12	niet van toepassing	niet van toepassing	
Resultaat	- 1.398		

VEILIGHEIDREGIO BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Algemene informatie

Programma: 1 Veiligheid

URL: https://www.vrbn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door burgemeester van Rooij.

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft als taak zorg te dragen voor crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweerzorg, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises met als doel gezamenlijk de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in de regio te borgen.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In 2023 heeft de Veiligheidsregio Brabant-Noord samen met haar partners een nieuw Beleidsplan vastgesteld voor de periode 2024-2027: Samenwerken aan veerkracht en veiligheid. Daarin wordt vorm gegeven aan de ambities, focus en prioriteiten. Denk hierbij aan andere type crises waar de veiligheidsregio een rol gaat spelen en ontwikkelingen binnen de brandweer, bijvoorbeeld vernieuwing op het gebied van brandweeropleidingen en het (brand)veilig inrichten van de omgeving. Het beleidsplan is gebaseerd op de vastgestelde strategische koers en het regionale risicoprofiel.

De belangrijkste risico's

Landelijke ontwikkelingen op het gebied van taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer kunnen – in potentie – grote consequenties hebben voor de manier waarop de brandweer landelijk en binnen Brabant-Noord is georganiseerd en de beheersbaarheid van de kosten. De indexering van de lonen en prijzen hebben grote invloed op de ontwikkelingen van de kosten van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	4.982.971	5.249.496	5.273.677
Eigen vermogen per 1-1	13.864.000	niet bekend	15.924.000
Eigen vermogen per 31-12	15.924.000	niet bekend	17.628.000
Vreemd vermogen per 1-1	33.127.000	niet bekend	44.540.000
Vreemd vermogen per 31-12	44.540.000	niet bekend	66.848.000
Resultaat	1.281.000	0	1.526.000

WERKVOORZIENINGSSCHAP DE DOMMEL (WSD)

Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD)

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL: https://www.wsd-groep.nl

Verantwoordelijk bestuurder: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Bestuurlijk vervanger: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door wethouder Roozendaal en raadslid De heer P.W.C. Kuijs (vervanger raadslid De heer S.J.H.G. van Kessel). Daarnaast is wethouder Roozendaal lid van het Dagelijks Bestuur.

Openbaar belang

Het schap heeft ten doel de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (hierna te noemen: 'Wsw'). Ter realisering van deze doelstelling draagt het schap er onder meer zorg voor dat zij aan zoveel mogelijk ingezetenen, die blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoren, een dienstbetrekking aanbiedt voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden.
Vanaf 1 januari 2015 is de toegang tot de Sociale Werkvoorziening afgesloten en kunnen geen nieuwe dienstverbanden worden aangegaan. Werknemers met een dienstverband per 31 december 2014 behouden hun rechten.

Het schap heeft mede ten doel andere vormen van gesubsidieerde arbeid uit te voeren dan wel te doen uitvoeren. Het AB van WSD kan hiertoe een of meerdere privaatrechtelijke rechtspersonen oprichten.
Het AB is bevoegd om onder nader door hem te stellen voorwaarden met niet aan de regeling deelnemende gemeenten en of met andere derden overeenkomsten aan te gaan ter uitvoering van vormen van gesubsidieerde arbeid, scholing en of begeleiding.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Participatiewet vraagt om veranderingen en doet een beroep op het innovatief vermogen van gemeenten en SW-bedrijven. De Participatiewet heeft als hoofddoelstelling het tot stand brengen van één wettelijke regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Omdat met de komst van de P-wet de voorgenomen bezuinigingen op de SW voor een belangrijk deel blijven bestaan blijft het zaak om innovatieve oplossingen te zoeken in samenwerking tussen regio gemeenten en SW bedrijf.

De belangrijkste risico's

De hele operatie waarbij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt werd geïntroduceerd is ook een bezuinigingsmaatregel. Met minder geld meer werkzoekenden bedienen. De financiële consequenties zullen geleidelijk in beeld worden gebracht met de daarbij behorende keuzes en consequenties.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023

Bijdrage van gemeente	50.661	52.000	54.175
Eigen vermogen per 1-1	29.575.000	29.500.000	29.395.000
Eigen vermogen per 31-12	26.477.000	26.500.000	31.816.000
Vreemd vermogen per 1-1	4.631.000	5.000.000	8.234.000
Vreemd vermogen per 31-12	8.020.000	7.500.000	7.953.000
Resultaat	2.918.000	906.000	4.082.000

KLEINSCHALIG COLLECTIEF VERVOER

Kleinschalig Collectief Vervoer

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL: https://www.regiotaxinoordoostbrabant.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur door wethouder Campagne

Openbaar belang

De regeling heeft ten doel het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer.
Dit samenwerkingsverband is opgericht om een geïntegreerd en algemeen toegankelijk vervoerssysteem te ontwikkelen op grond van de Wmo, waardoor mensen zich lokaal kunnen verplaatsen. De doelgroep van deze regeling zijn mensen met een beperking die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en andere inwoners van Meierijstad.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Sinds de coronaperiode is het gebruik van de regiotaxi afgenomen. In 2023 is net als in de afgelopen jaren minder gereisd dan in 2019. Dit heeft zowel invloed op de kosten als op de inkomsten van de Regiotaxi. Daarnaast hebben we vanaf 2020 geïnvesteerd in het controleren van oneigenlijk gebruik. Ook dat heeft een dempend effect op het aantal ritten.

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	80.893	118.212	118.212
Eigen vermogen per 1-1	859.579	784.519	843.959
Eigen vermogen per 31-12	843.959	684.519	838.963
Vreemd vermogen per 1-1	325.976	684.000	367.992
Vreemd vermogen per 31-12	367.992	688.200	391.077
Resultaat	13.146	0	14.714

STADSGEWEST 'S-HERTOGENBOSCH (ALLEEN STORTPLAATS)

Stadsgewest 's-Hertogenbosch (alleen stortplaats)

Algemene informatie

Programma: 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door wethouder J. Goijaarts.

Openbaar belang

Het Stadsgewest is niet meer echt actief en wordt alleen nog in stand gehouden voor afwikkeling van de voormalige Vuilstortplaats De Vlagheide in Schijndel.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De afdichting van de stortplaats is inmiddels afgerond. Met het oog op de overdracht van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats aan de provincie Noord-Brabant vindt er al enige jaren tussen het Stadsgewest en de provincie overleg plaats over de hoogte van het (doel)vermogen, dat benodigd is voor de bekostiging van die nazorg. Belangrijk onderdeel in de gesprekken tussen deze partijen is de hoogte van de door de provincie gehanteerde rekenrente en het effect daarvan op het door het Stadsgewest in te leggen doelvermogen. De provincie heeft het voornemen om de huidige rekenrente van 5,06% te verlagen naar 3,65%. Er bestaat over de hoogte van het in te brengen doelvermogen dan ook nog geen overeenstemming tussen het Stadsgewest en de provincie. Indien uiteindelijk het doelvermogen hoger dient te zijn dan oorspronkelijk geraamd dienen de deelnemende gemeenten een aanzienlijke aanvullende bijdrage aan het Stadsgewest te leveren.
Het Stadsgewest zal de nazorg en exploitatie van de voormalige vuilstortplaats de komende tijd niet aan de provincie overdragen. Partijen zijn in dat verband overeengekomen dat (de nazorg van) de voormalige stortplaats de komende jaren niet wordt overgedragen aan de provincie, waarbij de rekenrente in ieder geval voor deze periode wordt gehandhaafd op 5,06%. Dit betekent dat het Stadsgewest in ieder geval nog wordt gecontinueerd tot 1 januari 2029. Tot dan zal er door de provincie dan ook geen formele sluitingsverklaring worden afgegeven.
De komende jaren zullen onder meer worden benut om het overleg met de provincie over de hoogte van het doelvermogen voort te zetten en (dus) te bezien of er voor de deelnemende gemeenten goedkopere alternatieven voor eeuwigdurende beheer van de vuilstortplaats bestaan.

De belangrijkste risico's

- Doelvermogen nazorgfonds:

Na de definitieve sluiting van de stortplaats wordt de (eeuwigdurende nazorgverplichting ten aanzien van de) stortplaats overgedragen aan de Provincie. Bij overdracht moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de provincie de kosten van nazorg eeuwigdurend kan bekostigen.
De hoogte van de eindwaarde van het doelvermogen wordt in hoge mate bepaald door de te hanteren rekenrente. Thans is die op 5,06 % bepaald. In de laatste voorstellen van de provincie wordt voorgesteld die rekenrente naar 3,65 % te verlagen hetgeen een incidentele, maar aanzienlijke, hogere bijdrage van de gemeente Meierijstad tot gevolg heeft van ca. € 3 mln.

Financieel belang

Vanaf 2021 is de bijdrage van Meierijstad in de beheerskosten van het Stadsgewest structureel in de begroting opgenomen aan de hand van een vast bedrag per inwoner van thans € 1,56 voor 2021 en 2022 en € 1,26 voor 2023 en 2024. De cijfers 2021 zijn overgenomen van de concept jaarrekening 2021 van het Stadsgewest.

	Realisatie 2022	**Begroot 2023**	**Realisatie 2023**
Bijdrage van gemeente	105.280	82900	77575
Eigen vermogen per 1-1	- 1.885.000		
Eigen vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Vreemd vermogen per 1-1	2.685.000		
Vreemd vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Resultaat	nog niet bekend		

REGIONALE AMBULANCEVOORZIENING BRABANT MIDDEN-WEST-NOORD

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

Algemene informatie

Programma: 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

URL: https://www.ravbrabantmwn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen door wethouder Compagne.

Openbaar belang

Het openbaar lichaam heeft ten doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg. Bij de RAV staat de patiënt centraal. Kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid staan hoog in het vaandel.

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord heeft tot taak:

- Het instellen en in stand houden van een Regionale Ambulancevoorziening;
- Het in stand houden van een meldkamer ambulancezorg;
- Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan;
- Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en
- Rampen ten behoeve van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.

De doelstelling van de RAV Brabant Midden-West-Noord is het leveren van kwalitatief hoogwaardige ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de budgettaire kaders wordt gerealiseerd. Dit betekent dat de RAV de patiënt naar de zorg brengt, óf de zorg naar de patiënt.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

· Het meerjarenplan loopt van 2022 tot en met 2025. De toekomstvisie die hierin is vastgelegd, sluit nog steeds aan bij de huidige landelijke ontwikkelingen rondom o.a. zorgdifferentiatie en zorgcoördinatie;
· Het RAV zoekt actief de verbinding met de ketenpartners voor het optimaliseren van de zorg en het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld met de ziekenhuizen op het gebied van werving en opleiding van verpleegkundigen en de mogelijkheden van inzet in duobanen;
· Het draait nog steeds om de patiënt en het optimaal en efficiënt beantwoorden van zijn hulpvraag. Hierbij is het streven om de patiënt zoveel mogelijk te ontzorgen én om precies de juiste zorg te leveren, op de juiste plaats, het juiste moment, door de juiste hulpverlener. Optimale waardecreatie voor de patiënt is het streven;
· De RAV Brabant Midden-West-Noord is een financieel gezonde organisatie, die efficiënt en verantwoord omgaat met publieke middelen. Gemeentelijke bijdragen in 2023, 2024 en 2025 werden en worden niet gevraagd.
· De RAV vindt het een positieve ontwikkeling dat de eenzijdige focus op de niet-medisch relevante aanrijtijden langzaamaan verdwijnt en wordt vervangen door een bredere manier van kwaliteitsmeting. Het doel van de nieuwe urgentie-indeling is om in geval van echte spoed, in levensbedreigende situaties waarin tijd er echt toe doet, sneller bij de patiënt te zijn. En in gevallen waarin dat mogelijk is, iets meer tijd te nemen voor de triage, zodat de patiënt direct op de juiste plek terecht komt en de best passende zorg krijgt. Met behulp van de nieuwe urgentie-indeling is de RAV Brabant MWN beter in staat de juiste zorg op de juiste plaats te realiseren. De verwachting is dat in 2024 de nieuwe urgentie-indeling is ingevoerd.
· Sinds 2015 verzorgt de RAV voorlichting op basisscholen over 112 en de ambulance. Hiervoor heeft de RAV een speciaal programma opgesteld, genaamd Team Ambulance. Alle basisscholen in het werkgebied kunnen kosteloos een bezoek aanvragen. Er is materiaal beschikbaar voor onder- en bovenbouw. De RAV bereikt hiermee gemiddeld zo’n 5000 basisschoolleerlingen per jaar.
· Intensieve samenwerking met ketenpartners is onontbeerlijk. Zorgcoördinatie en zorgdifferentiatie staan daarom ook de komende jaren onveranderd hoog in het vaandel bij de RAV.

De belangrijkste risico's

· De RAV draagt graag bij om samen met haar partners in de acute zorgketen te onderzoeken hoe de bereikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van de acute zorg in de toekomst voor iedereen behouden blijft. Dit is een grote maatschappelijke uitdaging, die alleen in samenwerking met alle betrokkenen het hoofd geboden kan worden.
· De komende tijd zal veel aandacht worden besteed aan het welzijn van de medewerkers (oa als gevolg van Long-Covid) en probeert de RAV hen als werkgever een fantastische werkplek te bieden.

Financieel belang

De begroting is sluitend. Er is geen gemeentelijke bijdrage in opgenomen.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	0	0	0
Eigen vermogen per 1-1	14.180.000	14.260.000	14.293.000
Eigen vermogen per 31-12	14.293.000	14.260.000	15.119.000
Vreemd vermogen per 1-1	32.686.000	31.336.000	29.564.000
Vreemd vermogen per 31-12	29.564.000	36.566.000	27.435.000
Resultaat	221.000	0	900.000

WERKVOORZIENINGSSCHAP NOORDOOST BRABANT

Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL: https://www.wvs-nb.nl

Verantwoordelijk bestuurder: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Bestuurlijk vervanger: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Gemeenten zijn (indirect) eigenaar/aandeelhouder van IBN. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap. Sinds 2019 is er een nieuwe governance structuur operationeel.

Openbaar belang

Het Werkvoorzieningschap is opdrachtgever voor IBN als uitvoeringsorganisatie van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het Werkvoorzieningschap is namens 6 gemeenten enig aandeelhouder en eigenaar van IBN.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Participatiewet vraagt om veranderingen en doet een beroep op het innovatief vermogen van gemeenten en SW-bedrijven. De Participatiewet heeft als hoofddoelstelling het tot stand brengen van één wettelijke regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Omdat met de komst van de P-wet de voorgenomen bezuinigingen op de SW voor een belangrijk deel blijven bestaan blijft het zaak om innovatieve oplossingen te zoeken in samenwerking tussen regio gemeenten en SW bedrijf.

De belangrijkste risico's

De hele operatie waarbij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt werd geïntroduceerd is ook een bezuinigingsmaatregel. Met minder geld meer werkzoekenden bedienen. De financiële consequenties zullen geleidelijk in beeld worden gebracht met de daarbij behorende keuzes.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	10.307	10.792	10.792
Eigen vermogen per 1-1	26.986.600	26.986.600	28.788.000
Eigen vermogen per 31-12	27.004.900	26.986.600	28.554.100
Vreemd vermogen per 1-1	1.848.300	1.848.300	1.054.000
Vreemd vermogen per 31-12	2.837.200	1.848.300	178.500
Resultaat			

OMGEVINGSDIENST BRABANT-NOORD

Omgevingsdienst Brabant-Noord

Algemene informatie

Programma: 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

URL: https://www.odbn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur en tevens voorzitter van Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Openbaar belang

De omgevingsdienst voert ten behoeve van de deelnemende gemeenten en provincie taken uit op het gebied van Omgevingsrecht en levert als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage aan een schone, leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant-Noord. De werkwijze van de omgevingsdienst is gericht op het zoveel mogelijk beperken van de uitvoeringskosten voor overheid en samenleving en het verder optimaliseren van vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Maatschappelijke ontwikkelingen vormen een belangrijk kader in het werk van de ODBN en aan onze leefomgeving. Een belangrijke ontwikkeling om hier te benoemen is dat we verwachten dat 2024 een start vormt van een grote transformatie van het VTH-domein en daarmee onze organisatie. Dé kern hiervan is de Omgevingswet. Het voorbereiden op de Omgevingswet richt zich nu op opleiden, samenwerkingsafspraken en werkprocessen. In en na 2023 zullen we de echte effecten pas in de praktijk gaan merken en wordt duidelijk of ‘de geest van de wet’ ook werkt. Zo verwachten we dat de verschuiving van vergunningverlening naar toezicht en handhaving na 2023 echt gestalte gaat krijgen op het moment dat meer en meer gemeenten zelf Omgevingsplannen gaan vaststellen. We zien in toenemende mate dat het werk complexer wordt; de medewerkers moeten daarin ontwikkeld en opgeleid worden. Gezien de hoeveelheid werk en de beschikbaarheid van mensen op de arbeidsmarkt moet men blijvend mensen werven én intern opleiden. De (advies)vragen die deelnemers aan de ODBN stellen worden steeds strategischer en beleidsrijker van aard. Ditzelfde zien we bij ontwikkelingen waarbij steeds nadrukkelijker naar de ODBN wordt gekeken voor het ontwikkelen van een regionale aanpak én uitvoering. De ODBN is primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken, maar door deze ontwikkeling groeit men door naar de rol van omgevingsexpert.

De belangrijkste risico's

Iedere organisatie loopt natuurlijk risico's. De meest in het oog springende ontwikkelingen die tegelijkertijd ook nog tamelijk onzeker zijn:

➜ De invoering van de Omgevingswet

Zal de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 plaatsvinden? In het ontwerp-Koninklijk Besluit dat minister De Jonge op 26 januari 2023 heeft aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer is 1 januari 2024 als de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet opgenomen. Als de Kamers op korte termijn groen licht geven, is hiermee geborgd dat gemeenten voldoende voorbereidingstijd hebben.

Daarnaast is het van belang te benadrukken dat de ODBN alles in het werk stelt om de invoering voor te bereiden, maar dat zij ook afhankelijk zijn van de deelnemers in de mate waarin zij hun organisatie hebben voorbereid op de invoering van de Omgevingswet.

➜ De ontwikkelingen in de veehouderij

De veehouderijsector en het veehouderijbeleid en jurisprudentie zijn volop in beweging. De samenhang met deze ontwikkelingen en de ontwikkelingen rondom stikstof en natuurbescherming is groot. Vanuit onze opgave Transitie Veehouderij herijken we regelmatig alle nieuwe ontwikkelingen. Dat maakt dat de duiding en daarmee het effect van de ontwikkelingen in de veehouderij op de ODBN aan verandering onderhevig is.

➜ De versteviging van informatiegestuurd werken

Het ontsluiten van data en deze toepassen als informatie voor de VTH-taken is een continu proces van verbeteren van de dienstverlening. Zowel kwalitatief als efficiëntie. Hoe en in welke omvang is op dit moment niet bekend en
hangt samen met de beschikbaarheid van het toepassen van nieuwe technieken en werkwijzen in het VTH-proces.

➜ Ontwikkeling tarief en CAO

De kadernota ODBN 2024 gaat in op de voorziene tariefstijging.
Het uurtarief 2024 wordt conform de indexatie uit de Macro Economische Verkenningen (MEV) verhoogd. Dat leidt tot een uurtarief van € 111,40.
De financiële gevolgen van de kadernota 2024 ODBN worden verwerkt in de begroting 2024 van de gemeente Meierijstad.

Kanttekening: nieuwe fases in de CAO-onderhandelingen leiden ook tot andere uitkomsten en bandbreedtes. Daar waar we als gemeente Meierijstad aan de "knoppen kunnen draaien" om de kostenverhogingen te beperken zal hiervan gebruik worden gemaakt.

Financieel belang

	Realisatie 2022	**Begroot 2023**	**Realisatie 2023**
Bijdrage van gemeente	2.718.653	2.896.723	2931768
Eigen vermogen per 1-1	10.127.000	10.127.000	9040000
Eigen vermogen per 31-12	9.040.000	8.403.000	9262000
Vreemd vermogen per 1-1	5.333.000	5.333.000	5352000
Vreemd vermogen per 31-12	5.352.000	5.285.000	6683000
Resultaat	0	42.000	992000

GEMEENTELIJKE GEZONDHEIDSDIENST (GGD) HART VOOR BRABANT

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant

Algemene informatie

Programma: 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

URL: https://www.ggdhvb.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks en Algemeen Bestuur door wethouder Compagne.

Openbaar belang

De GGD geeft uitvoering aan de wet Publieke Gezondheid. De GGD doet dit in opdracht van de binnen de regio Oost-Brabant vallende (per 2023) 19 gemeenten. Het doel van de GGD is: Mensen gezonde kansen bieden om alles uit hun leven te halen. Het beleid van de GGD richt zich op de publieke en preventieve gezondheid; de taken die de overheid op zich neemt om de gezondheid van iedereen te bewaken, beschermen en bevorderen, zonder dat mensen daar altijd om vragen. Daarbij heeft de GGD extra aandacht voor mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden. Samenwerking staat daarbij centraal. De GGD wil haar kennis actief verbinden aan partijen in het sociaal- en veiligheidsdomein en het openbaar bestuur. De financiële voordelen, kwaliteit zorg/dienstverlening en het brede pakket aan diensten zijn argumenten voor gemeenten om deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling.
Taken GGD:
- Jeugdgezondheid(szorg)
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Toezicht houden
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Openbare geestelijke gezondheidszorg

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

- In juli 2019 stelde het Algemeen Bestuur de beleidsvisie 2019-2023 vast. In 2023 is er gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie 2024-2027, genaamd 'Wij maken samen gezond gewoon'.
- De GGD heeft in 2023 (extra) ingezet op: met feiten en onderzoek weten welke groepen en thema's extra aandacht vragen + intensief samenwerken met gemeenten in regionale verbanden + benutten innovaties om meer mensen te bereiken en hen te helpen.
- De thema's die extra aandacht gaan kregen, zijn: paraatheid (betere infectieziektebestrijding en voorbereiding nieuwe pandemieën), seksuele gezondheid, leefomgeving, mentale gezondheid en gezond oud(er) worden.
- Actualisatie basispakket: in 2022 en 2023 zijn de voorbereidingen gestart. Vanaf 2024 is het geactualiseerde basispakket van kracht. Met een actueel basispakket sluiten de diensten van de GGD nog beter aan bij de behoeften. Vele diensten in de 19 gemeenten zijn dan gelijk; het maakt niet meer uit waar iemand woont. Dit nieuwe pakket leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage.
- Huisvesting: In 2022 is de vestiging in Oss geopend; in 2023 is het nieuwe gezondheidsplein in Uden geopend, als laatste regionale (her)huisvesting. Eerder kwamen er nieuwe vestigingen in Den Bosch, Tilburg, Waalwijk en Oss. Dit leidt tot een jaarlijkse structurele besparing van € 450.000.
- Jaarlijkse indexering: De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. De GGD volgt de afspraken in zijn gemeenschappelijke regeling, die bepaalt dat de GGD het systeem gebruikt van de gemeente Tilburg voor indexering: jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau. Ze corrigeert dan ook voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen.
- Ook is de GGD in 2023 aan de slag gegaan met 'Financieel fit'. De stijging van de salarislasten (€ 2,2 miljoen) als gevolg van de actualisatie van het functiehuis is niet geïndexeerd, het feitelijke bedrag zal daarom uiteindelijk hoger zijn. De kosten nemen vanaf 2024 toe vanwege de groei die medewerkers in de nieuwe salarisschaal maken. In 2023 was het resultaat van de CAO-stijging € 1 miljoen, in 2024 is dit opgenomen in de begroting. Hierover is met het algemeen bestuur afgesproken de incidentele kosten van 2023 na vaststelling van de jaarrekening te factureren bij de gemeenten. De genoemde € 3,5 miljoen zijn incidentele transitiekosten, die niet uit de begroting kunnen worden bekostigd. In 2024 vinden hier nog met alle gemeenten verdere gesprekken over.

De belangrijkste risico's

- Met het geactualiseerde basispakket dat vanaf 2024 van kracht is, zit je als gemeente vast aan verplichte diensten. Waar we tot 2024 nog de lokaal accent taken hadden, waarmee we als gemeente lokaal keuzes konden maken, is dat vanaf 2024 niet meer mogelijk.
- Jaarlijks maakt de GGD een overzicht van de belangrijkste risico's en hoe daar mee om te gaan. De vier grootste risico's waar de GGD in 2023 aan gaat werken, zijn: informatiebeveiliging onvoldoende in orde, onvoldoende binden van medewerkers, niet invulbare vacatures, hoog ziekteverzuim.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	2.890.284	3.070.952	3.070.952
Eigen vermogen per 1-1	7.749.000	6.846.000	7.376.000
Eigen vermogen per 31-12	7.376.000	6.040.000	4.024.000
Vreemd vermogen per 1-1	23.834.000	12.000.000	20.068.000
Vreemd vermogen per 31-12	20.068.000	12.000.000	17.769.000
Resultaat	49.000	0	-394.000

BRABANTS HISTORISCH INFORMATIECENTRUM (BHIC)

Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Algemene informatie

Programma: 0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed

URL: https://www.bhic.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Bestuurlijk vervanger: C.H.C. van Rooij

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Meierijstad is niet vertegenwoordigd in het bestuur

Openbaar belang

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren voor het Rijk, de aangesloten gemeenten, de aangesloten waterschappen en de provincie van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van kennis van de Brabantse geschiedenis.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De ambities van het BHIC worden voor de periode 2023-2026 geformuleerd in het nieuwe beleidsplan “(Ook) Ons Brabant”. En er wordt voortgegaan op de ingezette weg.
Het BHIC heeft de volgende ambities: Hett Genealogisch Centrum van Brabant; Het foto- en filmgeheugen van Brabant; Het schrijven Brabantse Geschiedenis; Verwelkomen een breder publiek; beschikken over een eigen digitaal, duurzaam depot.

De belangrijkste risico's

Uitgangspunt blijft dat binnen het beschikbare budget wordt gebleven en dat nieuw beleid budgettair neutraal wordt gerealiseerd.

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	299.400	305.400	305.400
Eigen vermogen per 1-1	1.444.272	1.444.000	1.576.213
Eigen vermogen per 31-12	1.576.213	1.265.000	1.621.476
Vreemd vermogen per 1-1	4.356.507	3.906.000	4.633.088
Vreemd vermogen per 31-12	4.633.088	3.418.000	5.052.854
Resultaat	38.439	0	124.539

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖRPERATIES

N.V. BANK VOOR NEDERLANDSE GEMEENTEN

N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten

Algemene informatie

Programma: 0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed

URL: https://www.bng.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Bestuurlijk vervanger: C.H.C (Kees) van Rooij

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: NV

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Openbaar belang

BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank.

Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.)

De belangrijkste risico's

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is.

Financieel belang

De gemeente heeft 120.237 aandelen. Er wordt jaarlijks achteraf dividend uitgekeerd. Over 2023 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR (nog niet bekend 21-2-2024)miljoen (2022: EUR 300 miljoen).De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2023kan de bank daarom niet maken.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	-274.140	-300.593	-300.593

Eigen vermogen per 1-1	5.062.000.000	4.615.000.000
Eigen vermogen per 31-12	4.615.000.000	4.721.000.000
Vreemd vermogen per 1-1	143.995.000.000	107.459.000.000
Vreemd vermogen per 31-12	107.459.000.000	110.891.000.000
Resultaat	300.000.000	254.000.000

N.V. BRABANT WATER

N.V. Brabant Water

Algemene informatie

Programma: 0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed

URL: https://www.brabantwater.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: NV

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van Brabant Water. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Openbaar belang

Het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater binnen het distributiegebied op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde manier tegen een zo laag mogelijke prijs. De uitvoering van de wettelijke taak op het gebied van de openbare drinkwatervoorziening.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing

Financieel belang

De gemeente Meierijstad is aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente			
Eigen vermogen per 1-1	684.676		
Eigen vermogen per 31-12	690.022		
Vreemd vermogen per 1-1	534.399		
Vreemd vermogen per 31-12	575.801		
Resultaat	5.347.000		

ACCOMMODATIEBEHEER SCHIJNDEL B.V.

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder:

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij:

Bestuurlijk belang

Niet van toepassing

Openbaar belang

Niet van toepassing

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing

Financieel belang

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente			
Eigen vermogen per 1-1			
Eigen vermogen per 31-12			
Vreemd vermogen per 1-1			
Vreemd vermogen per 31-12			
Resultaat			

N.V. MONUMENTEN BEHEER BRABANT

N.V. Monumenten Beheer Brabant

Algemene informatie

Programma: 8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

URL: http://www.monumentenbeheerbrabant.nl/

Verantwoordelijk bestuurder: J.T.M.M. (Johan) van Gerwen

Bestuurlijk vervanger: J.H.M. (Jan) Goijaarts

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: NV

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van Monumenten Beheer Brabant. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Openbaar belang

Het professioneel en risicodragend bijdragen aan het behoud van het Brabantse culturele erfgoed door monumenten te verwerven en verantwoord te herbestemmen.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Aandeelhouders zijn het er over eens dat het Monumenten Beheer Brabant in de huidige vorm onvoldoende bestaansrecht heeft daarom worden op dit moment diverse toekomstscenarios onderzocht. In de loop van 2023 komt hier meer duidelijkheid over. De invloed van Meierijstad is met een aandeel kleiner dan 2% beperkt. De aandacht van Meierijstad is gericht op de toekomst van de Broederkapel in Veghel welke in eigendom is van Monumenten Beheer Brabant.

De belangrijkste risico's

Waardevermindering van deelname.

Financieel belang

Per 1 juli 2015 aandelen deels geconverteerd en de achtergestelde lening bedraagt nu € 60.265. De gemeente verstrekt geen jaarlijkse bijdrage en de verantwoording wordt alleen afgelegd via een jaarverslag en jaarrekening. In 2021 hebben zich geen wijzigingen in de financieringsportefeuille voorgedaan. In 2022 is men gestart met een onderzoek naar een aantal toekomstscenario's, dit i.v.m. de diverse ontwikkelingen in de markt.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	nog niet bekend		
Eigen vermogen per 1-1	772.636		
Eigen vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Vreemd vermogen per 1-1	8.603.313		
Vreemd vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Resultaat	nog niet bekend		

SCHEIFELAAR II BEHEER B.V.

Scheifelaar II Beheer B.V.

Programma: 8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Bestuurlijk belang

Gemeente Meierijstadl 50% Gebr. van de Ven Beheermij B.V. 50%

Openbaar belang

In 2007 is met Van de Ven ontwikkelings-Groep B.V. een samenwerkingsovereenkomst gesloten om tot de ontwikkeling van het plangebied Scheifelaar II te komen. In deze overeenkomst is bepaald dat de samenwerking zal plaatsvinden in de destijds opgerichte C.V./B.V.-structuur. Via deze structuur zijn de benodigde gronden verworven, het bestemmingsplan gewijzigd, het gebied bouwrijp gemaakt en worden de bouwkavels verkocht. Destijds is voor deze structuur gekozen om risico's en het exploitatieresultaat te delen en het gemeentelijk kostenverhaal te regelen.

SCHEIFELAAR II C.V.

Scheifelaar II C.V.

Programma: 8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Bestuurlijk belang

Gemeente Meierijstad. 49,75% Van de Ven Ontwikkelingsgroep B.V. 49,75% Scheifelaar II Beheer B.V. 0,5%

Openbaar belang

In 2007 is met Van de Ven ontwikkelings-Groep B.V. een samenwerkingsovereenkomst gesloten om tot de ontwikkeling van het plangebied Scheifelaar II te komen. In deze overeenkomst is bepaald dat de samenwerking zal plaatsvinden in de destijds opgerichte C.V./B.V.-structuur. Via deze structuur zijn de benodigde gronden verworven, het bestemmingsplan gewijzigd, het gebied bouwrijp gemaakt en worden de bouwkavels verkocht. Destijds is voor deze structuur gekozen om risico's en het exploitatieresultaat te delen en het gemeentelijk kostenverhaal te regelen.

STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS BRABANT NOORDOOST

Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost

Algemene informatie

Programma: 1 Veiligheid

URL: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/zvhbno

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: ja

Soort verbonden partij: Vereniging

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks Bestuur door Wethouder Roozendaal

Openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost (verder ZVH) is een samenwerkingsverband waarin zorg- en veiligheidspartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen. De doelstelling van deze samenwerking bijdragen aan algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval. Dit gebeurt door een combinatie van strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuurlijke interventies en zorg in persoonsgebonden aanpakken (oftewel op maat).
Om dit doel te bereiken heeft het ZVH drie functies, te weten: 1. procesregie; 2. advies; en 3. signaleren en adviseren.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De omgeving waarin het Zorg- en Veiligheidshuis functioneert blijft in beweging. Landelijk, regionaal en lokaal is er veel dynamiek op een groot aantal thema’s op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het is belangrijk dat het Zorg- en Veiligheidshuis met alle partners en netwerken blijft schakelen om vanuit haar advies- en signaalfunctie belangrijke ontwikkelingen en actualiteiten te (her)kennen, agenderen en (daar waar mogelijk) op te pakken.

De belangrijkste risico's

Als gevolg van rijksbijdragen (POK gelden) zijn er nauwelijks risico's voor de gemeente. Deze rijksbijdragen worden echter niet geïndexeerd. Dit betekent dat de indexatie van lonen en prijzen wel zorgt voor een verhoging van de inwonerbijdrage.

Financieel belang

Financieel belang gemeente heeft betrekking op jaarlijkse bijdrage aan Zorg- en veiligheidshuis.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	73.940	71.217	83.200
Eigen vermogen per 1-1		niet bekend	niet bekend
Eigen vermogen per 31-12		niet bekend	niet bekend
Vreemd vermogen per 1-1		niet bekend	niet bekend
Vreemd vermogen per 31-12		niet bekend	niet bekend
Resultaat			

STICHTING AGRIFOOD CAPITAL

Stichting Agrifood Capital

Algemene informatie

Programma: 3 Economie

URL: https://www.agrifoodcapital.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Stichting

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Stichtingsbestuur door burgemeester van Rooij bij het onderdeel 'overheden' worden de samenwerkende gemeenten vertegenwoordigd door hun portefeuillehouders. Vanuit AFC is burgemeester van Rooij lid van de Brainport Network Board.

Openbaar belang

De Stichting heeft als doel het versterken van het unieke economische ecosysteem van AgriFood Capital ter bevordering van de (inter)nationale competitiviteit in de regio Noordoost-Brabant en daarmee ook in Nederland. De vertegenwoordigers met een verbinding naar de overheid informeren en raadplegen de bestuurlijke regiegroep (BRG) regio Noordoost-Brabant (RNOB) over de activiteiten van de Stichting.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Stichting is onafhankelijk en opgericht door personen met een achtergrond in het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid. De Stichting heeft als doel het realiseren van de 'Strategische Agenda AgriFood Capital'. De accenten liggen hierbij op een excellente arbeidsmarkt (People), krachtige bedrijvigheid (Business), betekenisvolle vernieuwingen (Innovation) en een aantrekkelijke woon-werkomgeving (Basics).

Voor de periode 2021-2024 is een Strategische Agenda AgriFood Capital en een nieuwe regionale strategische Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' Regio Noordoost Brabant opgesteld als basis voor het verlengen van de samenwerking op basis van het convenant 'Regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024'

De belangrijkste risico's

Geen.

Financieel belang

In de begroting is voor de regionale samenwerking NOB/AFC een bijdrage van € 4,- per inwoner structureel opgenomen.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	326.588		330.452
Eigen vermogen per 1-1			
Eigen vermogen per 31-12			
Vreemd vermogen per 1-1			
Vreemd vermogen per 31-12			

Resultaat

STICHTING TOT BEHEER VAN HET PAULUSGASTHUIS IN SINT-OEDENRODE

Programma:

Bestuurlijk belang

Niet van toepassing

Openbaar belang

SMEDERIJMUSEUM IN SINT-OEDENRODE

Smederijmuseum in Sint-Oedenrode

Programma: 5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme

Bestuurlijk belang

De gemeente vormt samen met Ahrend de beheerstichting van het Smederijmuseum.

Openbaar belang

Instandhouding van het cultureel erfgoed.

STICHTING MUSEUM HENKENSHAGE

Stichting museum Henkenshage

Programma: 5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zitting in het bestuur van Stichting Museum Henkenshage. Deze stichting is eigenaar van en verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de kunstcollectie en inventaris van het museum in Kasteel Henkenshage.

Openbaar belang

Instandhouding cultureel erfgoed.

OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN

REGIO NOORDOOST BRABANT

Regio Noordoost Brabant

Algemene informatie

Programma: 3 Economie

URL: https://www.regionoordoostbrabant.nl/

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks bestuur: J.H.M. Goijaarts en H.G.W.M. van Rooijen. Vertegenwoordigd in Algemeen bestuur/Bestuurlijke Coordinatie Groep : C.H.C. van Rooij.

Openbaar belang

De continuering van de samenwerking in de regio Noordoost-Brabant (RNOB) vindt vanaf 2021 plaats op basis van het met 16 regiogemeenten en 2 Waterschappen overeengekomen convenant 'Regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024'.

Dit convenant regelt de samenwerking van de overheden in de regionale organisaties Regio Noordoost Brabant, Stichting AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt op basis van de Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' en het basisdocument voor de samenwerkingsafspraken van RNOB.

De samenwerkende overheden in de Regio Noordoost-Brabant hebben een taakopvatting voor ruimtelijke ordening, economie, werkgelegenheid en bereikbaarheid en leveren een belangrijk aandeel in de realisatie van de ambities op het gebied van 'goed woon-, werk- en leefklimaat'.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De agenda van RNOB richt zich op vitale leefomgeving, duurzaam bereikbaar, aantrekkelijk vestigen en behoud van talent. De ambitie is een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Een regio waarin ruimte blijft om te pionieren, waarin hard wordt gewerkt en het leven goed is. Een regio waarin stad en platteland met elkaar in balans zijn.

Beleidsvoornemens worden programmatisch uitgewerkt en via een projectorganisatie tot uitvoering gebracht.

Vanuit RNOB wordt vorm gegeven aan AgriFood Capital. Onder deze merknaam wordt met partners uit onderwijs en bedrijfsleven via de 'Strategische Agenda AgriFood Capital' toegewerkt naar een excellente Agrifood regio.

De actuele ontwikkelingen en uitvoeringsambities staan beschreven in het 'Jaarplan en begroting 2021 Regio Noordoost Brabant' en de gezamenlijk uit te werken 'Uitwerkingsagenda 2021-2022 RNOB'.

Het jaarplan 2021 betreft alleen de publieke samenwerking Regio Noordoost Brabant en is vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

De jaarplannen en jaarverslagen van de Stichting AgriFood Capital (AFC) en Noordoost Brabant Werkt zijn een 1e verantwoordelijkheid van deze gremia en worden ter kennisname aangeboden aan de besturen van de regiopartners.

De programmabegroting voorziet in de bijdragen aan de regio Noordoost Brabant (AFC en Noordoost Brabant Werkt). De bijdrage aan het regiofonds is € 3,00 per inwoner en € 1,00 per inwoner voor de strategische WERKagenda 'Op weg naar 2030' van Noordoost Brabant Werkt; voor Meierijstad in totaal ca. € 325.000 (afgerond). Deze bijdragen gelden voor de periode 2021 tot en met 2024 (geen jaarlijkse indexering).

De belangrijkste risico's

De activiteiten van de Regio vanuit de regio brengen geen (financiële) risico's met zich mee.

Financieel belang

RNOB ontvangt een bedrag van € 4,00 per inwoner. Van de € 4,00 per inwoner gaat € 1,54 naar de overheidssamenwerking RNOB, € 1,46 naar de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs (de uitvoeringsorganisatie AgriFood Capital) en € 1,00 naar de samenwerking met Noordoost Brabant Werkt gericht op werkgelegenheid.

	Realisatie 2022	**Begroot 2023**	**Realisatie 2023**
Bijdrage van gemeente	326.588		330.452
Eigen vermogen per 1-1	nog niet bekend		
Eigen vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Vreemd vermogen per 1-1	nog niet bekend		
Vreemd vermogen per 31-12	nog niet bekend		
Resultaat	nog niet bekend		

CENTRUMREGELING JEUGDHULP NOORDOOST BRABANT

Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL: Niet van toepassing

Verantwoordelijk bestuurder: M.H.B. (Menno) Roozendaal

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd door wethouder Roozendaal.

Openbaar belang

De gemeenten zijn een onderlinge samenwerking aangegaan gericht op het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte inkoop van de jeugdtaken op basis van de Inkoopstrategie 2020-2024, de jaarlijks vastgestelde Inkoopopdracht, het Regionaal Beleidsplan Jeugd 2020-2024, en beleidsopdrachten, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Vanaf 1-1-2022 is de nieuwe inkoopsystematiek een feit. Vanaf 2022 zijn we alleen nog volledig solidair ten aanzien van JeugdzorgPlus, excessieve casuïstiek (boven de € 200.000 per casus) en voorzieningen waarvan we als regio instandhouding van belang vinden zoals Veilig Thuis, Crisisdienst en Gecertificeerde Instelling. De overige jeugdhulpvormen worden lokaal op basis van 'P*Q' gefinancierd.

De belangrijkste risico's

Tot 2021 was er sprake van volledige solidariteit voor JeugdzorgPlus. Ten aanzien van de zware jeugdtaken was er sprake van een inleg naar rato van 3 jaars hulpgemiddelde op basis van het aantal jeugdigen in jeugdhulp.
Vanaf 2022 zijn we volledig solidair ten aanzien van JeugdzorgPlus, excessieve casuïstiek (boven de € 200.000 per casus) en voorzieningen waarvan we als regio instandhouding van belang vinden zoals Veilig Thuis, Crisisdienst en Gecertificeerde Instelling. De inleg naar rato rondom de zware jeugdhulp is losgelaten dit in lijn met de nieuwe inkoop en het lokaal betalen voor de jeugdhulp.

Financieel belang

De uitvoeringskosten worden door de gemeenten aan het RIOZ betaald conform de afgesproken inleg en verdeelsleutel.Het RIOZ heeft geen eigenstandige begroting met eigen vermogen en vreemd vermogen.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	223.682	321.191	266.300
Eigen vermogen per 1-1		nvt	nvt
Eigen vermogen per 31-12		nvt	nvt
Vreemd vermogen per 1-1		nvt	nvt
Vreemd vermogen per 31-12		nvt	nvt
Resultaat		nvt	nvt

CENTRUMREGELING TER UITVOERING WMO

Centrumregeling ter uitvoering specialistische Wmo

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Wmo door wethouder Compagne

Openbaar belang

Om de afspraken over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de gemeenten in de regio goed te regelen, zijn die vastgelegd in de Centrumregeling Wmo 2020. Voor Wmo Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang geldt een aparte centrumregeling.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Per 2022 is er een nieuwe inkoop van kracht voor begeleiding, dagbesteding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De belangrijkste risico's

Kosten van de inkooporganisatie staan in principe vast. Als daar aanleiding toe is, kan bijstelling plaatsvinden. Kosten van de centrumregeling zijn beperkt.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage betreft het aandeel voor Wmo specialistische hulp in de uitvoeringskosten van het bureau Regionale Inkoop Organisatie Zorg (RIOZ). De kosten worden verdeeld op basis van het aantal inwoners per 1 januari in het voorgaande jaar. De uitvoeringskosten voor Wmo Beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden betaald uit de centrumgelden die de gemeente Den Bosch voor uitvoering van deze taak ontvangt.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	91.567	98.550	93.543
Eigen vermogen per 1-1		n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12		n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1		n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12		n.v.t.	n.v.t.
Resultaat		n.v.t.	n.v.t.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Algemene informatie

Programma: 6 Sociaal Domein

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Wmo door wethouder Compagne

Openbaar belang

Om de afspraken over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheid van de gemeenten in de regio goed te regelen, passend bij de huidige wet- en regelgeving (o.a. Doordecentralisatie en Norm van Opdrachtgeverschap,) is door betrokken gemeenten een centrumregeling aangegaan: Centrumregeling beschermd wonen, maatschappelijke opvang, verslavingszorg en aanverwante taken regio Meierij en Bommelerwaard 2022 e.v. Inhoudelijk is Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2020 e.v. de basis voor de samenwerking.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Per 2022 is er een nieuwe inkoop van kracht voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Jaarlijks wordt een (lokaal/regionaal) uitvoeringsplan vastgesteld t.b.v. de uitvoering van de regiovisie. Met ingang van 2022 geldt ook een nieuwe centrumregeling (2022 - 2025) om in te spelen op o.a. de doordecentralisatie en Norm van Opdrachtgeverschap. Daarvoor is ook een regioplan opgesteld. Het Regioplan is een concrete uitwerking van de ambitie op Beschermd Wonen uit de Regiovisie.

De belangrijkste risico's

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang lopen nu via de centrumgemeente (‘s-Hertogenbosch). Beide taken worden gedecentraliseerd waarbij (op termijn) middelen ook naar de afzonderlijke gemeenten zullen komen. Voor beschermd wonen zullen de middelen in de toekomst volgens een objectief verdeelmodel verdeeld worden. Hierover zijn regionaal afspraken gemaakt tot en met 2025. Voor Maatschappelijke opvang volgt ook een doordecentralisatie. De invoeringsdatum voor de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt steeds weer opnieuw uitgesteld en is nu voorzien voor 1-1-2025 of 1-1-2026.
We krijgen de komende jaren binnen de beleidsterreinen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang met veel ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgevingen te maken. Deze ontwikkelingen hebben ook financiële consequenties.

Financieel belang

Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang is tussen Rijk en de VNG afgesproken dat er gewerkt wordt met centrumgemeenten. Elke regio heeft een eigen centrumgemeente die de regierol heeft en de financiële middelen ontvangt van het Rijk. Voor de regio Meierij en Bommelerwaard (Vught, Boxtel, Haaren, Sint Michielsgestel, Meierijstad, Maasdriel , Zaltbommel en ’s-Hertogenbosch) is de gemeente ’s-Hertogenbosch de aangewezen centrumgemeente. Naar verwachting gaan de bij deze beleidsterreinen behorende middelen per 1 januari 2025 of 1 januari 2026 naar de afzonderlijke gemeenten (doordecentralisatie).De uitvoeringskosten worden betaald uit de centrumgelden die de gemeente 's-Hertogenbosch ontvangt.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Bijdrage van gemeente	0	0	0
Eigen vermogen per 1-1		n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12		n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1		n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12		n.v.t.	n.v.t.
Resultaat		n.v.t.	n.v.t.

GRONDBELEID

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

In de nota grondbeleid die in 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld is als uitgangspunt geformuleerd dat de gemeente Meierijstad ontwikkelingen wenst mogelijk te maken door de inzet van situationeel grondbeleid. Per ontwikkeling kan dus worden bekeken of het wenselijk is om zelf via actief grondbeleid de ontwikkeling mogelijk te maken, of dit door middel van faciliterend grondbeleid aan de markt over te laten.
Als uitwerking van de nota grondbeleid wordt jaarlijks de nota grondzaken door het college vastgesteld. In deze nota grondzaken worden onder andere de uitgiftevoorwaarden voor bouwgrond en de grondprijzen bepaald. Een laatste vaststelling van deze nota heeft plaatsgevonden in maart 2024.
Naast bovengenoemde gemeentelijke beleidskaders heeft de commissie besluit begroting en verantwoording (commissie BBV) kaders gesteld op welke wijze verslaglegging moet worden opgenomen in de jaarrekening over het grondbeleid.
Ter uitvoering van het situationele grondbeleid had de gemeente bij de start van 2023 13 gemeentelijke grondexploitaties op de balans staan. 8 Van deze grondexploitaties hebben betrekking op de ontwikkeling van woningbouw, 5 grondexploitaties voorzien in de ontwikkeling van bedrijventerrein. Er zijn in 2023 geen nieuwe grondexploitaties geopend. Er wordt voor 8 gebiedsontwikkelingen (Sint-Oedenrode Gemeentewerf, Keldonk 't Binnenveld, Eerde P&P terrein, Eerde Haakakker, Veghel Stadhuisplein, Boerdonk Korstenhof Zuid, Mariaheide Steenoven II en WVG-locatie Sint-Oedenrode) kosten geactiveerd vooruitlopend op het vaststellen van een grondexploitatie. Een grondexploitatie bevat naast een beschrijving wat het beoogde programma zal worden en op welke wijze de werkzaamheden worden uitgevoerd een financiële doorrekening van de gebiedsontwikkeling. Het uiteindelijke resultaat van deze doorrekening is afhankelijk van een groot aantal invloeden, zoals de omvang van de kosten, de opbrengsten en toekomstige economische- en demografische ontwikkelingen.
Een belangrijk onderdeel van een grondexploitatie zijn de kosten om het gebied bouw- en woonrijp te maken. Deze kosten worden in de tijd weggezet en zijn daarmee afhankelijk van de prijsontwikkeling van deze werkzaamheden. Het gaat hierbij dan over de materiaalkosten en de arbeidskosten. Een graadmeter van deze kosten is de CBS-index voor grond-, weg- en waterbouw. Deze index laat over 2023 een stijging zien van 7,2 %. Met andere woorden, de kosten voor het bouw- en woonrijp maken zijn gemiddeld gestegen met 7,2 %. In de gemeentelijke grondexploitaties is jaarlijks uitgegaan van een stijging van 2%. Daarnaast is de uiteindelijke prijs sterk afhankelijk van lokale ontwikkelingen. Nadat de gronden zijn getransformeerd naar bouwgrond zullen ze verkocht worden. Vandaar dat de prijsontwikkeling van bouwkavels voor zowel woningbouw als bedrijventerrein een grote invloed heeft op het te verwachten resultaat. De prijzen voor bouwkavels voor woningbouw zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de vrij op naam prijs (VON-prijs) van een woning en de bouwkosten van de woning. De vraag naar zowel woningbouw- als bedrijfsmatige grond is nog steeds groot. Er is nog wel steeds sprake van een krappe woningmarkt (weinig aanbod veel vraag). De betaalbaarheid van woningen voor de modale koper staat onder druk. Er is vooral veel vraag naar woningen in het middeldure segment. Door de gestegen bouwkosten is het lastig om deze woningen rendabel te realiseren, een uitdaging voor de markt.
Andere risico's zijn de toenemende tijd die procedures vragen en de overbelasting van het elektriciteitsnet. Beide kunnen leiden tot uitstel van de start bouw.
Bij de bepaling van de grondprijs voor Meierijstad is specifiek naar de lokale ontwikkeling gekeken. In 2024 heeft een taxatiecommissie deze analyse uitgevoerd en vertaald naar de normatieve residuele gemeentelijke grondprijzen. Daarbij is het eerdere gedifferentieerde grondprijsbeleid van de gemeente Meierijstad voortgezet en als resultante van de gestegen bouwkosten en een stijging van de VON-prijs per saldo een hele lichte stijging van de grondprijs per type woning verwerkt in de grondprijs voor 2024.

Voor bedrijfsmatige kavels blijft een sterke vraag zichtbaar. Dit betreft een vraag naar zowel kavels tot 5.000 m2 als kavels voor grootschalige logistiek. De beschikbaarheid van bouwgrond is echter laag. Zowel binnen gemeentelijke grondexploitaties als planontwikkeling van derden is nog maar beperkte grond in voorraad.
Eind 2023 is een uitgifteprotocol gepubliceerd voor 6 kavels op de Dubbelen. De uitgifte zal in 2024/2025 plaatsvinden.

In november 2021 heeft de gemeenteraad het ‘Behoefteonderzoek bedrijventerreinen Meierijstad’

vastgesteld. In dit rapport zijn ambities in het kader van herstructurering van bestaande bedrijventerreinen opgenomen. Deze ambities hebben vooralsnog geen impact op het grondbedrijf.

RESULTATEN

Gemeente Meierijstad kent momenteel 13 grondexploitaties die gekwalificeerd zijn als Bouwgrond In Exploitatie (BIE). Van deze 13 zijn er 8 BIE-complexen gericht op de transformatie naar woningbouw en 5 complexen voor industriegronden. Er worden per 31-12-2023 geen grondexploitaties afgesloten. Vooruitlopend op het openen van een BIE-complex worden momenteel voorbereidingskosten geactiveerd voor een achttal ontwikkelingen. In onderstaande tabel zijn de verwachte einddata en resultaten van alle gemeente grondexploitaties weergegeven zoals ze ook zijn opgenomen in de jaarrekening 2023.

Bij het bepalen van de resultaten worden de kosten en opbrengsten in de tijd uitgezet. Hierdoor spelen toekomstige prijsontwikkelingen een rol bij het uiteindelijke resultaat van de gemeentelijke grondexploitaties. De inkomsten die zijn ingerekend uit de kavelverkoop zullen de komende jaren aan veranderingen onderhevig zijn. Dit kan tot uiting komen in de afzetsnelheid en de prijsontwikkeling. Door ontwikkelingen in de hoogte van de bouwkosten en de VON-prijzen kan het ene jaar een lagere stijging of een daling van de grondprijs kan voordoen. Of dat andere jaren juist een hogere stijging waarneembaar is.
Andere indexcijfers die een rol spelen bij de bepaling van het resultaat is de stijging van de kosten voor het aanleggen van de voorzieningen binnen het gebied en de te maken plankosten. Voor de ontwikkeling van de civiele kosten is de Bouwkostenindex Grond-, weg en waterbouw een goede benchmark. Civiele ramingen van een eerder peildatum worden met deze index geïndexeerd naar prijspeil januari 2024. Meerjarig wordt in de grondexploitatie rekening gehouden met een stijging van 2% van deze kosten. De manier waarop rente wordt toegerekend aan het grondbedrijf is dwingend voorgeschreven door de commissie BBV. Rekenkundig wordt gedurende de looptijd van een grondexploitatie gerekend met een rentepercentage van 1,37%. Dit is een verhoging ten opzichte het eerdere uitgangspunt waarmee gerekend werd, namelijk 1,04%. Het resultaat wordt door deze aanpassing positief beïnvloed. Door de aanpassing wordt beter aangesloten bij de meerjarige verwachting van de rente.
De grondexploitaties moeten minimaal één keer per jaar worden geactualiseerd. Deze actualisatie vindt plaats ten tijde van het opstellen van de jaarrekening met als peildatum 1 januari. Bij deze actualisatie worden de inkomsten en uitgaven over het voorgaande jaar verwerkt in de boekwaarde en worden de prognoses voor de komende jaren bijgesteld.
In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarde van de gemeentelijke grondexploitaties weergegeven.
De boekwaarde is in 2023 gestegen van € 77,7 miljoen naar € 87,1.miljoen. De stijging is vooral het gevolg van tegenvallende grondverkopen in Veghels Buiten en vertraging van levering van gronden in Foodpark-de Kempkens terwijl de kosten wel doorlopen.

Naam complex (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2023	Ver-meer-de-ringen	Ver-min-de-ringen	Totaal mutaties 2023	Boekwaarde voor winstneming 2023	Winst-neming 2023	Boekwaarde na winstneming 31-12-2023
8313 Veghel - Veghels Buiten	-35.373	7.501	3.564	-3.937	-39.310		-39.310
8315 Veghel - Rembrandtboulevard	-4.512	105	2	-103	-4.615		-4.615
8320 Veghel - Stadshobbywerkplaats	-662	17		-17	-679		-679
8341 Zijtaart - Zuid	-3.002	158	3	-155	-3.157		-3.157
8350 Erp - Bolst	-4.948	984	388	-596	-5.544		-5.544
8366 Schijndel - Bloemenwijk (Vossenberg)	965	200		-200	765	-2	763
8378 Sint Oedenrode - Zwembadweg	-2.898	184		-184	-3.082		-3.082
8379 Sint Oedenrode - Fioretti College	132	1		-1	131	-5	126

3270 Veghel - D'n Dubbelen	-10.316	162	2.589	2.427	-7.889	-851	-8.740
3271 Veghel - Doornhoek	-1.198	19		-19	-1.217	-155	-1.372
3272 Veghel - De Kempkens	-13.758	1.145		-1.145	-14.903	-4.399	-19.302
3280 Erp - Molenakker II	-1.764	28		-28	-1.792		-1.792
3285 Schijndel - Duin III Zuid 1e fase	-379	9		-9	-388	-46	-434
Totaal	**-77.713**	**10.513**	**6.546**	**-3.967**	**-81.680**	**-5.458**	**-87.138**

De prognoses betreffen zowel de omvang van de opbrengsten en uitgaven en de periode wanneer deze te verwachten zijn. Voor de kosten wordt een inschatting gemaakt op basis van kengetallen, ministeriële regelingen (bijvoorbeeld plankostenregeling), aanbestedingen of ervaringscijfers. De opbrengsten worden begroot in lijn met het vastgestelde grondprijsbeleid of eerder gesloten overeenkomsten. De commissie BBV schrijft voor dat de resultaten op basis van een eindwaarde wordt weergegeven. Deze rekenmethodiek wordt door de commissie BBV als een berekening op nominale waarde aangehaald. De gepresenteerde cijfers geven dus weer welk resultaat verwacht wordt ten tijde van het afsluiten van de grondexploitatie.
In onderstaande tabel worden de resultaten na de actualisatie weergegeven. In deze tabel wordt ook weergegeven wanneer verwacht wordt dat de grondexploitatie kan worden afgesloten.
Er zijn in 2023 geen grondexploitaties afgesloten en er zijn geen nieuwe grondexploitaties geopend.
Voor 2024 zijn er 13 actieve grondexploitaties.

Naam complex (bedragen x € 1.000)	Eind-datum per 31-12	Nomi-nale waarde	NCW (2,0%)
8313 Veghel - Veghels Buiten	2030	-10.273	-9.149
8315 Veghel - Rembrandtboulevard	2030	4.565	3.974
8320 Veghel - Stadshobbywerkplaats	2026	-7	-6
8341 Zijtaart - Zuid	2028	-1.480	-1.340
8350 Erp - Bolst	2030	-2.488	-2.166
8366 Schijndel - Bloemenwijk (Vossenberg)	2025	90	86
8378 Sint Oedenrode - Zwembadweg	2027	-470	-434
8379 Sint Oedenrode - Fioretti College	2024	47	46
3270 Veghel - D'n Dubbelen	2027	1.913	1.767
3271 Veghel - Doornhoek	2024	945	927
3272 Veghel - De Kempkens	2028	13.500	12.227
3280 Erp - Molenakker II	2027	990	915
3285 Schijndel - Duin III Zuid 1e fase	2027	2.775	2.563
Totaal		**10.107**	**9.410**

De verslaglegging van de individuele actieve grondcomplexen (Bouwgrond in exploitatie oftewel BIE) is opgenomen in een afzonderlijke bijlage. In deze bijlage zal per grondexploitatie worden aangegeven wat de status is van het complex, een beschrijving van de grondexploitaties conform de richtlijnen van de BBV en diverse financiële overzichten. Er wordt per grondexploitatie weergegeven welke ontwikkelingen in 2023 hebben plaatsgevonden en er wordt een doorkijk gegeven naar de komende jaren. Hierbij valt onder andere terug te lezen welke kosten en opbrengsten nog gerealiseerd dienen te worden en de omvang van het te verwachten resultaat. De rapportage zal per complex op uniforme wijze gebeuren.

Alle grondexploitaties laten bij elkaar een positief saldo zien van circa €10,1 miljoen op eindwaarde en €9,4 miljoen NCW per 1 januari 2024. Dit resultaat is na verwerking van de tussentijdse winst/verliesneming over 2023. Jaarlijks zal op basis van de percentage of completion-methode (POC-methode) een deel van dit resultaat genomen worden. Deze tussentijdse winstneming wordt jaarlijks verantwoord. Bij dit positieve resultaat dient een belangrijke kanttekening te worden geplaatst. Het gaat hier nog om een geprognosticeerd resultaat, wat nog niet gerealiseerd is. Een belangrijke factor die het resultaat beïnvloed zijn de inkomsten die worden verkregen uit de verkoop van de gronden. Het gaat hierbij zowel om de hoogte van de inkomsten als het moment dat deze inkomsten zullen worden gegenereerd.
Naast deze gemeentelijke grondexploitaties zijn voor 8 locaties de kosten geactiveerd. Deze kosten mogen maximaal vijf jaar geactiveerd worden. Daarna moeten deze kosten worden afgeschreven of moet een grondexploitatie worden geopend. In de onderstaande tabel is weergegeven wanneer kosten zijn geactiveerd.
Als laatste categorie zijn gemeentelijke gronden die op basis van een samenwerkingsverband worden ontwikkeld. Dit betreft de ontwikkeling van de Scheifelaar II te Veghel. Zoals in de paragraaf verbonden partijen is weergegeven wordt deze ontwikkeling gerealiseerd op basis van een BV/CV constructie. De gemeente participeert in deze ontwikkeling voor 50%. Dit resultaat is niet meegenomen in de presentatie van de cijfers in deze paragraaf. In de individuele verslaglegging van de gemeentelijke grondexploitaties is deze gebiedsontwikkeling wel meegenomen.

Naam complex (bedragen x € 1.000)	Totaal geactiveerde kosten IMVA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Binnenveld Keldonk	100			7	12		
P&P terrein Eerde	100			19	40		
Haakakker Eerde	100			7	15		
Gemeentewerf Sint-Oedenrode	150			41	35		
Stadhuisplein Veghel	250			7	49		
Korstenhof Zuid-Boerdonk	100			7	30		
Steenoven II Mariaheide	250			46	58		
WVG Sint-Oenderode	7630			189	319		

WINSTNEMINGEN

Per jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Een eventueel positief resultaat zal dan worden toegevoegd aan de algemene risicoreserve. Een negatief resultaat zal ten laste gaan van de voorziening verliesgevende complexen. De BBV schrijft verder voor dat ook tussentijds winsten moeten worden genomen. Deze tussentijdse winstneming is afhankelijk van het verwachte positieve exploitatieresultaat, het percentage gemaakte kosten en opbrengsten en eventuele risico's die nog verwacht worden. Eind 2023 zullen de grondexploitaties worden geactualiseerd ten behoeve van de jaarrekening 2023. Dan zal ook duidelijk worden welke (tussentijdse) winsten er genomen moet worden. Conform de huidige planopzet zullen in 2023 geen grondexploitaties worden afgesloten.

Naam complex (bedragen x € 1.000)	Tussentijdse winstneming 2023
8366 Schijndel - Bloemenwijk (Vossenberg)	2
8379 Sint-Oedenrode - Fioretti College	5
3270 Veghel - D'n Dubbelen	851
3271 Veghel - Doornhoek	155
3272 Veghel - De Kempkens	4.399
3285 Schijndel - Duin III Zuid 1e fase	46
Totaal	**5.458**

RISICOBEHEERSING

De risico's van de BIE's zijn opgenomen in de risico-inventarisatie bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's van de bouwgronden worden afgedekt binnen het geheel van risicobeheersing. Dat wil zeggen dat de beschikbare weerstandscapaciteit van voldoende omvang moet zijn om de risico's van de bouwgronden af te dekken. Meer informatie hierover vindt u in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Voor elk grondcomplex zijn de risico's in kaart gebracht. De risico's zijn onderverdeeld in voorziene risico's en onvoorziene of algemene risico's. De voorziene risico's zijn plan specifiek en per project te benoemen. Met deze risico's wordt rekening gehouden voor het bepalen van de tussentijdse winstneming. Hierbij kan gedacht worden aan financiële risico's bij de uitvoering van civiele werkzaamheden, planontwikkeling en contractvoorwaarden. De financiële gevolgen van deze risico's zijn becijferd. Daarnaast is een kans van optreden geschat. De kans van optreden wordt vervolgens vermenigvuldigd met de omvang van het risico, waardoor een gewogen risicobedrag ontstaat.
Naast de plan specifieke voorzienbare risico's zijn er onvoorziene of algemene risico's. Dit zijn conjuncturele risico's met als mogelijk gevolg dat de gronduitgifte stagneert, de grondopbrengsten lager uit vallen, hogere kosten voor bouwrijp maken van de gronden of een hoger rentepercentage. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor alle grondexploitaties. Gezien de omvang en looptijd van de grondexploitaties van de gemeente Meierijstad heeft een dalende of stijgende grondprijs een grote impact op het resultaat.
Om de omvang van de conjuncturele risico's te berekenen wordt per grondexploitatie vanaf het jaar 2024 de nog te realiseren opbrengst met 10% verlaagd en de nog te realiseren kosten met 10% verhoogd. Omdat het niet waarschijnlijk is dat beide risico's zich gelijktijdig voor zullen doen wordt het verkregen risicobedrag met 50% verlaagd.
Naast deze risico's kent een aantal grondexploitaties een positief resultaat. Omdat geen rekening mag worden gehouden met deze positieve resultaten, vormen deze per grondexploitatie een eerste buffer om risico's op te vangen. Indien deze buffer niet meer toereikend is dan zou in dat geval voor het ontstane verlies een voorziening moeten worden gevormd. Van alle grondexploitaties bij elkaar is het risicobedrag op basis van bovenstaande uitgangspunten circa € 26,8 miljoen. De verschillen per grondexploitatie zijn groot zoals uit de volgende tabel is af te lezen.

Risico's per complex (bedragen x € 1.000)	Benodigde reserve
8313 - Veghel - Veghels Buiten	24.375
8320 - Veghel - Stadshobbywerkplaats	447
8341 - Zijtaart - Zuid	628
8350 - Erp - Bolst	907
8378 Sint Oedenrode - Zwembadweg	427
3280 - Erp - Molenakker II	10
Totaal	**26.794**

De benodigde reserve daalt van €29,7 miljoen. naar € 26,8miljoen. De benodigde reserve voor Veghels Buiten blijft onveranderd hoog. Dit heeft met name te maken met het feit dat nog niet alle gronden binnen deze grondexploitatie bestemd zijn en omdat de omvang van de nog te verkopen gronden groot is. Voordat de gronden verkocht kunnen worden zal de bestemming nog moeten worden gewijzigd en dat is mede afhankelijk van voldoende vraag.
Indien uiteindelijk blijkt dat er onvoldoende vraag is of andere belemmeringen aanwezig zijn om de resterende gronden te bestemmen zullen de gronden uit de exploitatie moeten worden gehaald en worden afgewaardeerd naar de huidige waarde. Twee andere complexen (Rembrandtboulevard en Erp – Bolst hebben ook nog onbestemde gronden in de planopzet evenals bedrijventerrein Erp-Molenakker. Alhoewel de financiële impact minder groot is geldt ook voor deze gronden dat een afwaardering plaats moet vinden naar de huidige waarde als de gronden niet bestemd kunnen worden.
Ter dekking van de risico's is de algemene reserve risico's grondexploitatie ingesteld ter hoogte van ca.€ 13,8 miljoen. Deze is veranderd ten opzichte van vorig jaar. (in 2022 € 19,1 mln). De tussentijdse winstneming van € 5,4 mln is toegevoegd.Tenslotte zijn een aantal gevormde verliesvoorzieningen voor een bedrag van € 10,7 miljoen uit de reserve onttrokken. De verwachting is dat deze in 2024 weer wordt aangevuld met € 6,5 miljoen in verband met te ontvangen Rijksbijdrage.

Daarnaast worden risico's afgedekt door de algemene risico reserve. Van alle grondexploitaties bij elkaar is in de jaarrekening 2023 een risicobedrag van circa €26,8miljoen opgenomen.
Voorziening negatieve grondexploitaties Zijtaart, Sint-Oedenrode Zwembadweg, Erp Bolst en Veghels-Buiten
De resultaten van verwachte verliesgevende grondexploitaties zijn door de actualisatie van de kosten en opbrengsten aan wijzigingen onderhevig. Vandaar dat na actualisatie de omvang van de verplichte verliesvoorziening voor verliesgevende complexen opnieuw wordt bepaald. Vanuit het BBV is voorgeschreven dat de discontovoet moet worden gesteld op 2% indien de verliesvoorziening op netto contante waarde (NCW) wordt bepaald. Sinds 2018 wordt de verliesvoorziening in Meierijstad op basis van de methodiek van de eindwaardeberekening bepaald. De reden van deze keuze is dat hierdoor het effect van het verschil tussen deze verplichte discontovoet en de gemeentelijke rekenrente wordt opgeheven. Per saldo is de voorziening dus direct afdoende om het totale verwachte negatieve resultaat op te vangen. De BBV refereert aan deze rekenmethodiek met de term nominale waarde.
De totale omvang van de verliesvoorziening is per 1 januari 2024 €14,7mln en bevat vier grondexploitaties

Reservestand per complex (bedragen x € 1.000)	Bedrag 31-12-2022	Bedrag 31-12-2023	Aanvullend ten laste (-)/ ten gunste (+) van 2023
8313 - Veghel - Veghels Buiten	0	-10.273	-10.273
8341 Zijtaart - Zuid	-552	-1.480	-928
8350 Erp - Bolst	-2.457	-2.488	-31
8378 Sint Oedenrode - Zwembadweg	0	-469	-469
Totaal	**-3.009**	**-14.710**	**-11.701**

WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Op 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het grote verschil tussen de huidige Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt dit initiatiefwetsvoorstel vrijwel geheel de Wob.

In 2023 zijn voorbereidingen getroffen om informatie actief openbaar te maken. Het is echter gebleken dat er nog geen enkel digitaal platform in de markt beschikbaar is dat aan de wettelijke eisen van publicatie voldoet. Dat zijn: duurzame beschikbaarheid, digitale toegankelijkheid en herbruikbaarheid. Zodra er een aanvaardbaar platform beschikbaar is, zullen we een vervolg geven aan de regelgeving om tot actieve openbaarmaking te komen. Temeer omdat het ook naadloos past binnen ons dienstverleningsconcept. We houden de ontwikkelingen op ICT-vlak nauwlettend in de gaten.

Ten aanzien van passieve openbaarmaking geldt dat Meierijstad merendeels voldoet aan de gestelde normen en eisen. In 2023 zijn er 2.598 verzoeken om informatie geregistreerd. Het werkelijke aantal zal hoger liggen, omdat alleen schriftelijk ingediende verzoeken worden geregistreerd. 1.936 verzoeken zijn volledig gehonoreerd. 172 verzoeken zijn (gedeeltelijk) geweigerd omdat er een wettelijke uitzondering van toepassing was. 129 verzoeken zijn niet in behandeling genomen. Tegen deze besluiten is één bezwaarschrift ingediend. Op dit bezwaarschrift zal in 2024 worden beslist. Ruim 68% van het totaal is door de behandelaar administratief afgedaan binnen de wettelijke termijn van vier weken. Het is aannemelijk dat dit percentage feitelijk hoger ligt, omdat een aantal dossiers administratief niet tijdig is afgesloten, terwijl de gevraagde informatie wel binnen de termijn van vier weken is verstrekt.

Het aantal ingediende Woo-verzoeken ligt naar alle waarschijnlijkheid hoger dan het genoemde aantal van 2.598. Dit omdat elk verzoek om bestuurlijke informatie als Woo-verzoek moet worden gezien, een dergelijk verzoek vormvrij is, en niet alle verzoeken als zodanig worden geregistreerd. Ook hoeft er niet op elk verzoek een formeel besluit te worden genomen. Veelal kan de informatie waarom wordt verzocht per omgaande worden verstrekt. De wet voorziet nadrukkelijk in deze mogelijkheid.

FINANCIËN

EXPLOITATIERESULTAAT

De verantwoording van het financiële resultaat is gebonden aan wettelijke voorschriften. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hiervoor bepalend. Belangrijkste doelstelling van dit besluit is transparantie in verslaglegging. Belangrijk element hierin is de wijze van verwerking van mutaties in reserves. Bij de bepaling van het gerealiseerd resultaat worden deze mutaties afzonderlijk gepresenteerd.
Het BBV spreekt over:

- Het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten. Dit is exclusief geautoriseerde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. In 2023 is dit €9,6 miljoen positief. Dit is het totaal saldo van € 296,1 miljoen baten minus € 286,5 miljoen lasten.
- Het gerealiseerd resultaat inclusief geautoriseerde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. In 2023 is dit resultaat € 10,3 miljoen positief.

Dit gerealiseerd resultaat is ten opzichte van de gewijzigde begroting een positieve ontwikkeling. We verwachtten immers een positief resultaat van € 8,7 miljoen. Een positief verschil van € 1,6 miljoen. De voorstellen ter bestemming van het gerealiseerde resultaat 2023 zijn € 1,8 miljoen. We stellen voor het verschil van € 8,5 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Exploitatieresultaat (bedragen in duizenden €)

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	-252.638	-265.775	-286.296	-286.522	-226
Baten	270.348	268.403	281.523	296.118	14.595
Saldo van baten en lasten	**17.710**	**2.628**	**-4.773**	**9.596**	**14.370**
Toevoegingen aan de reserves	-6.446	-3.500	-12.606	-23.206	-10.599
Onttrekkingen aan de reserves	12.708	8.140	26.098	23.938	-2.160
Mutaties in de reserves	**6.262**	**4.640**	**13.492**	**732**	**-12.759**
Resultaat	**23.973**	**7.268**	**8.719**	**10.329**	**1.610**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Overzicht baten en lasten in duizenden €

	Jaarrekening 2022	Begroting Primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten					
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed	6.664	7.406	8.662	9.029	-367
1 Veiligheid	7.282	7.069	7.693	8.038	-346
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte	33.617	35.937	40.741	38.484	2.257
3 Economie	30.044	46.496	19.567	24.420	-4.853
4 Onderwijs	10.166	9.957	12.864	10.791	2.072
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	18.635	19.070	23.125	22.180	945
6 Sociaal Domein	101.557	93.724	113.214	123.611	-10.397
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	9.656	9.482	17.864	11.866	5.998
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	6.605	4.712	11.530	8.366	3.163
Algemene dekkingsmiddelen	4.881	7.385	5.076	4.427	649
Bedrijfsvoering	22.968	24.287	25.749	25.310	439
Vennootschapsbelasting	562	0	0	0	0
Onvoorzien	0	250	213	0	213
Totaal lasten	**252.638**	**265.775**	**286.296**	**286.522**	**-226**
Baten					
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed	2.726	1.375	1.435	2.269	834
1 Veiligheid	547	260	592	840	248
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte	20.940	21.164	23.043	22.382	-661
3 Economie	29.163	45.046	16.624	16.443	-181
4 Onderwijs	3.650	1.888	4.143	3.250	-893
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	5.244	5.805	7.143	7.437	294
6 Sociaal Domein	23.673	19.502	37.286	51.704	14.418
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	382	46	5.688	2.389	-3.299
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	6.583	3.684	9.173	6.840	-2.334
Algemene dekkingsmiddelen	176.291	168.720	175.494	180.828	5.334
Bedrijfsvoering	1.149	913	901	1.736	835
Totaal baten	**270.348**	**268.403**	**281.523**	**296.118**	**14.595**
Saldo baten en lasten	**17.710**	**2.628**	**-4.773**	**9.596**	**14.370**

Toevoeging reserves	6.446	3.500	12.606	23.206	-10.599
Onttrekking reserves	12.708	8.140	26.098	23.938	-2.160
Mutaties in de reserves	**6.262**	**4.640**	**13.492**	**732**	**-12.759**
Resultaat	**23.973**	**7.268**	**8.719**	**10.329**	**1.610**

STRUCTURELE RESERVEMUTATIES

De structurele onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten betreffen de afschrijvingslasten van een aantal geactiveerde investeringen. In de exploitatie zijn deze afschrijvingen als last opgenomen. Als baat staat hier een onttrekking uit de reserve kapitaallasten tegenover tot hetzelfde bedrag. Daarnaast wordt een bedrag van € 3,5 miljoen jaarlijks onttrokken aan de reserve kapitaallasten en deze wordt gestort in de algemene risicoreserve.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten (programma 0 tot en met 8)	0	4.803	-4.803	0	4.679	-4.679	0	4.681	-4.681
Algemene reserve	3.500	0	3.500	3.500	0	3.500	3.500	0	3.500
Totaal	**3.500**	**4.803**	**-1.303**	**3.500**	**4.679**	**-1.179**	**3.500**	**4.681**	**-1.181**

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen worden inzichtelijk gemaakt in het overzicht van incidentele baten en lasten.
Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken.
De aard van de begrotingspost is in eerste instantie bepalend of een post als structureel of incidenteel aangemerkt wordt.
Hieronder de specificatie van 2023. Voor de toelichting op de eenmalige budgetten wordt verwezen naar de toelichting bij de programma's.

Incidentele baten en lasten in duizenden €

Budget per programma	Begroot na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed	**-1.101**	**1.101**	**0**	**-312**	**312**	**0**
Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode	-467	467	0	-71	71	0
Participeren en leren	-104	104	0	-47	47	0
Leefbaarh.impuls en koppelkansen Omnipark Erp	-100	100	0	0	0	0
Versterken leefbaarheid	-86	86	0	-10	10	0
Visie op Meierijstad	-85	85	0	-18	18	0
Dorpsvisies	-52	52	0	-52	52	0
Donatie giro 555 slachtoffers aardbevingen	-84	84	0	-84	84	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-124	124	0	-30	30	0
1 Veiligheid	**-312**	**312**	**0**	**-280**	**280**	**0**
Programmaraad Cybercrime Oost-Brabant	-73	73	0	-39	43	4
Regionaal cameratoezicht	-185	185	0	-185	185	0
VeiligheidsInformatie Knooppunt	-51	51	0	-55	51	-4
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-3	3	0	0	0	0
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte	**-1.902**	**1.934**	**31**	**-631**	**631**	**0**
Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023	-220	251	31	-232	232	0
Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes	-100	100	0	-17	17	0
Opstellen parkeernota 2023	-100	100	0	-4	4	0
Mobiliteitsprojecten A50 Eindhoven-Nijmegen	-100	100	0	-9	9	0
Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied	-200	200	0	-147	147	0
Herstel droogteschade plantsoenen 2023	-385	385	0	-31	31	0
Opstellen Groenbeleidsplan	-75	75	0	-15	15	0
Vervanging van probleembomen	-172	172	0	-83	83	0
Meten en monitoren overstorten	-450	450	0	0	0	0

Planvorming en afkoppelen riolering	-100	100	0	-94	94	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	0	0	0	0	0	0
3 Economie	**-1.536**	**1.536**	**0**	**-383**	**386**	**3**
Centrumontwikkeling Veghel-Noordkade	-51	51	0	-9	9	0
Professionalisering centrummanagement	-171	171	0	-172	171	-1
Regiodeal voedseleducatieplan	-100	100	0	206	-206	0
Regiodeal circulair food center	-100	100	0	-100	100	0
Ondersteun. naleving contr. toegangsbewijz. QR	-207	207	0	-207	207	0
Onderzoek voorzieningen ondernemerschap	-100	100	0	0	0	0
Onderzoek en advisering werklocaties	-100	100	0	-60	60	0
Pilot Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP)	-600	600	0	-4	4	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-107	107	0	-38	41	3
4 Onderwijs	**-2.626**	**2.626**	**0**	**-1.071**	**1.031**	**-40**
Tijd. onderwijshuisves. ontheemden Oekrainers	-55	55	0	-188	155	-33
Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad	-138	138	0	-16	16	0
Fioretticollege regeling SUVIS 2021	-108	108	0	0	0	0
Zwijsencollege regeling SUVIS 2021	-236	236	0	0	0	0
Eldecollege regeling SUVIS 2021	-492	492	0	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs	-732	732	0	-501	501	0
Passend onderwijs	-48	48	0	-55	48	-7
Tijd. huisves. bs de Beemd, Beemdstr. 5	-100	100	0	0	0	0
Afboeking boekwaarde div. schoolgebouwen	-95	95	0	-91	91	0
Tijdelijke huisvesting bs Bernadette	-64	64	0	-64	64	0
Tijdelijke huisvesting obs De Springplank	-476	476	0	0	0	0
Voorschoolse educatie ontheemde peuters	-54	54	0	0	0	0
Tijdelijke huurlasten de Taalvijver	0	0	0	-137	137	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-28	28	0	-18	18	0
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	**-2.253**	**2.253**	**0**	**-996**	**997**	**1**
Compensatieregeling energie sport	-250	250	0	-79	79	0
Compensatieregeling energie kunst en cultuur	-100	100	0	0	0	0
Kunst en cultuur 2023	-250	250	0	-116	116	0
Omnipark Erp tijd. voorz. KV De Korfrakkers	-288	288	0	0	0	0

Gezonde Buurt De Bunders Veghel	-65	65	0	-25	25	0
Professionalisering lokale omroep	-89	89	0	-89	89	0
Tijd. subsidiereg. kunst en cultuurfonds 2022	-228	228	0	-212	212	0
Sportakkoord 2022	-94	94	0	-94	94	0
Sportakkoord 2019	-98	98	0	-7	7	0
Aankoop gronden Vlagheide P4 en P7	-96	96	0	0	0	0
Vlagheide; vrijetijds- en circulaire economie	-83	83	0	-37	37	0
Frictiebudgetten subsidies	-75	75	0	-3	3	0
Implementatiekosten Sportbedrijf	-50	50	0	-2	2	0
Uitvoeringsbudget Sportnota 2018	-61	61	0	-3	3	0
Openstelling / behoud openluchtzwembad Veghel	-350	350	0	-191	191	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-76	76	0	-138	139	1
6 Sociaal Domein	**-19.840**	**19.840**	**0**	**-25.173**	**25.212**	**39**
Huisvesting 1e fase opvang Oekraïne	0	0	0	-5.129	0	-5.129
Huisvesting 2e fase opvang Oekraïne	-10.357	10.554	198	-10.913	16.763	5.850
Uitkering (leefgeld) vluchtelingen Oekraïne	-212	212	0	-224	212	-13
POO-leefgeld vluchtelingen Oekraïne	0	0	0	-147	0	-147
Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)	-3.400	3.400	0	-4.609	4.609	0
Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S)	-2.000	2.000	0	-2.770	2.770	0
Jan Tinbergenstraat 1 (SO)	-198	0	-198	-84	0	-84
Huisvesting nieuwkomers Bremweg	0	0	0	-416	0	-416
Pastoor van Erpstraat Schijndel	0	0	0	-61	0	-61
Extra middelen jeugdzorg 2021	-261	261	0	-84	84	0
Pilot Orthopsychiatrische voorziening	-235	235	0	-123	123	0
Beschikbaarh.bijdr Jeugd Bescherming Brabant	-109	109	0	-94	94	0
Transformatiebudget Jeugdzorg	-411	411	0	-86	86	0
Compensatiereg energie gebouwen sociaal domein	-100	100	0	-20	20	0
Inclusieve samenleving	-371	371	0	-85	85	0
Leefgoed Veghel	-260	260	0	0	0	0
Werkbudget preventie &innovatie sociaal domein	-300	300	0	-43	43	0
Mobiliteitscentrum Meierijstad	-602	602	0	-96	103	7
Inloopvoorzieningen en daginvulling	-178	178	0	0	0	0
Pilot Steunouder	-55	55	0	-55	55	0
PIM / Participatie	-966	966	0	-76	113	37
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	173	-173	0	-58	54	-5

7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	**-7.035**	**6.985**	**-50**	**-1.669**	**1.629**	**-39**
Gebiedsgericht grondwaterbeheer in Veghel-West	-300	300	0	-1	1	0
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	-596	546	-50	-287	237	-50
Wijkaanpak energie	-482	482	0	-17	17	0
Omvorming groen voor biodiversiteit	-216	216	0	-73	73	0
Aanpak energiearmoede	-1.368	1.368	0	-757	757	0
Lokale isolatieaanpak	-242	242	0	-60	60	0
Voorbereidingskosten verduurzaming SP3	-134	134	0	-62	62	0
Circulariteit	-225	225	0	-75	75	0
Grote Oogst	-500	500	0	-3	3	0
Energie opwek	-217	217	0	-59	59	0
Energietransitie warmte	-220	220	0	0	0	0
Opstellen duurzaamheidsbeleid	-150	150	0	-126	126	0
Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid)	-100	100	0	0	0	0
Uitvoeringskn geluidwerende maatregelen Erp	-162	162	0	0	0	0
Gevelmaatregelen geluidsanering N616 Erp	-699	699	0	-72	72	0
Regeling CDOKE capaciteit klimaat/energiebel.	-1.358	1.358	0	-80	80	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-67	67	0	4	7	11
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	**-4.966**	**5.126**	**160**	**-1.774**	**1.971**	**198**
Erfgoedvisie	-69	69	0	-10	10	0
Ondersteuningsnetwerk veehouders	-1	111	110	0	110	110
Ontwikkeling Havenkwartier (Noord-Zuid kade)	-143	143	0	0	0	0
Instrumenten verbeteren woningbouwregie	10	80	90	0	80	80
Instellen gevel- en verplaatsingssubsidie	-128	128	0	0	0	0
SRV-regeling	-51	51	0	-44	51	8
Regiodeal aanpak stallen/weerbaarheid buitengb	-1.145	1.145	0	-527	527	0
Uitv.werkz. Stadsgewest tbv Vlagheide tm 2024	-229	229	0	-24	24	0
Subsidieregeling huisvesting kwetsbare groepen	-951	951	0	-73	73	0
2 geb. ontwik.trajec regiodeal aanpak stallen	-392	392	0	-54	54	0
Subsidieregeling huisvesting aandachtsgroepen	-967	967	0	0	0	0
Subsidieregeling vergunninghouders	-279	279	0	-279	279	0
Beleid welstandsnota	-75	75	0	0	0	0

Huisvesting seizoenmedewerkers Kraanmeer 26	0	0	0	-511	511	0
Modulaire woningbouw quickscans en inhuur	-300	300	0	-188	188	0
Woonvisie en woonzorgvisie	-60	60	0	-24	24	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-186	146	-40	-40	40	0
9 Financiële informatie programmaplan	**-1.065**	**1.065**	**0**	**-630**	**535**	**-95**
Wegwerken van archiefachterstanden	-182	182	0	-93	93	0
Slimmer samenwerken	-151	151	0	-60	60	0
Backoffice aanslagperiode capaciteit WOZ	-127	127	0	-161	127	-34
Projectlijsten t.b.v. herwaardering	-81	81	0	-117	81	-36
Project niet-woningen met woongedeelte	-41	41	0	-67	41	-25
Informatiegestuurde exploitatie vastgoed	-125	125	0	-78	78	0
Aanschaf DDI-beheer oplossing	-60	60	0	0	0	0
Optimalisatie Youforce	-100	100	0	-28	28	0
Diverse eenmalige budgetten kleiner dan 50.000	-197	197	0	-26	26	0
Totaal incidentele baten en lasten	**-42.637**	**42.778**	**141**	**-32.917**	**32.984**	**67**

Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode
Voorbereiding op uitvoering loopt, en blijft doorlopen in 2024.

Participeren en leren
Dit budget is ingezet voor ondermeer verkenning / onderzoek ten behoeve van de participatienota, en voor programma-inspanningen op het gebied van leren en ontwikkelen.

Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp
In gesprek met de betrokkenen bij Omnipark en het waterschap wordt verkend hoe het budget het beste kan worden ingezet voor een concrete leefbaarheidsimpuls vooruitlopend op de realisatie van het Omnipark. Inmiddels is gestart met de voorbereiding van de uitvoering van de sportzone (verplaatsing van de sportvelden). Eind 2024 ligt er een aanbestedingsbestek waarin een concrete leefbaarheidsimpuls zal worden opgenomen.

Versterken leefbaarheid
Dit budget wordt door onder meer de buurtadviseurs aangewend voor ondersteunen en versnellen van diverse projecten en processen op het gebied van leefbaarheid. Enkele projecten zijn wel al gestart in 2023, maar lopen in de uitvoering door in 2024.

Visie op Meierijstad
Het traject tot het opstellen van de Toekomstvisie voor Meierijstad richting 2035 loopt volgens planning. Het traject zal doorlopen in 2024.

Dorpsvisies
Vanuit vier dorpsraden (Zijtaart, Olland, Boerdonk, Keldonk) is in 2023 een maatschappelijk initiatief gestart om te komen tot een eigen dorpsvisie - de dorpsraden laten zich in het totstandkomingsproces van de visies ondersteunen door een (door hen zelf benaderd) extern bureau. De buurtadviseurs zorgen voor een passende facilitering vanuit de gemeente vanuit het proces maatschappelijk initiatieven.

Donatie giro 555 slachtoffers aardbevingen

Donatie is goedgekeurd door de raad en bedrag is overgemaakt naar giro 555.

Programmaraad Cybercrime Oost-Brabant
De doelen waarvoor de subsidies door de programmaraad Cyber Crime Oost-Brabant zijn aangevraagd, zijn in 2023 gerealiseerd daarmee kan dit budget worden afgesloten.

VeiligheidsInformatie Knooppunt (VIK)
In 2023 is gewerkt aan de verdere inrichting van het Veiligheidsinformatieknooppunt Meierijstad. De beschikbare middelen zijn hiervoor benut.

Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023
Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en projecten gerealiseerd. Zo zijn er qua onderzoek veel parkeeronderzoeken, verkeerstellingen en verkeersveiligheidsanalyses gedaan. Qua projecten zijn er diverse verkeersplateaus, schoolzones en bushaltehavens gerealiseerd. Het budget kan worden afgesloten.

Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes
De doorfietsroute Veghel-Eindhoven is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. In 2023 is opdracht gegeven voor het uitwerken van deze route en het opstellen van een bestuursovereenkomst met Son en Breugel, Meierijstad en provincie.

Opstellen parkeernota 2023
In 2023 is een plan van aanpak opgesteld en is opdracht gegeven aan een bureau voor het opstellen van het plan.

Mobiliteitsprojecten A50 Eindhoven-Nijmegen
In 2023 hield de provincie, in afstemming met de regio, een pre-verkenning naar Bus Rapid Transit Eindhoven-Nijmegen en een onderzoek naar mobiliteitshubs in Noordoost Brabant. In 2023 werd in Meierijstad een kennissessie gehouden over Bus Rapid Transit (BRT) en is een plan van aanpak opgesteld voor een verkeersstudie voor de (mogelijk toekomstige BRT- en doorfietsroute-) as Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg.

Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied
Met behulp van derden worden op dit moment de kernregistraties in het beheersysteem op orde gebracht, zodat deze ook bruikbaar zijn voor verdere toepassing.

Herstel droogteschade plantsoenen 2023
Op veel plekken hebben we nog schade aan de plantsoenen door de droogte van de afgelopen jaren. In het najaar kunnen we weer planten zetten en gaan we pleksgewijs deze hoeken aanpakken.

Opstellen Groenbeleidsplan
We zijn bezig met het opstellen van het groenbeleid en voeren hiervoor de noodzakelijke inventarisaties uit in 2024.

Vervanging van probleembomen
Op meerdere plekken hebben we 'probleembomen'. Middels dit krediet worden die pleksgewijs vervangen, als eerste de straatbomen in de Deken Baekersstraat.

Meten en monitoren overstorten
Aanbesteding heeft in 2023 plaatsgevonden, het werk is gegund, uitvoering gaat plaatsvinden in 2e half jaar van 2024.

Planvorming en afkoppelen riolering
De eerste planvorming is gerealiseerd, doelstellingen zijn gemaakt en uitgewerkt in deelopdrachten. Deze deelopdrachten worden nu verder uitgewerkt en gedetailleerd.

Centrumontwikkeling Veghel-Noordkade
Budget is niet langer nodig voor planvormingactiviteiten voor de Noordkade. Overheveling en aanvulling naar centrumopgave Veghel is daarom aan de orde.

Professionalisering centrummanagement
Het budget voor professionalisering centrummanagement is bedoeld voor een extra uitkering aan centrummanagementorganisaties om ambities uit de centrumvisie te realiseren. Deze bedragen staan vast en worden jaarlijks uitgekeerd. Budget worden afgesloten.

Regiodeal voedseleducatieplan
Middelen worden aangewend voor alternatief plan binnen looptijd Regiodeal (einddatum 31-12-2024)

Regiodeal circulair food center
Budget is besteed conform afspraken in de Regio Deal Noordoost Brabant.

Ondersteuning naleving controle toegangsbewijzen QR
In 2022 hebben we, net als in 2021, budget toebedeeld gekregen om organisaties te ondersteunen bij de verplichte controle op corona-toegangsbewijzen (CTB). Hiervoor is een subsidieregeling opgesteld. De niet bestede middelen zijn terugbetaald aan het ministerie van J&V.

Onderzoek voorzieningen ondernemerschap
Uitvoering loopt door in 2024.

Onderzoek en advisering werklocaties
Voor het (haalbaarheids)onderzoek naar ontwikkellocaties voor nieuw bedrijventerreinen in Erp, Sint-Oedenrode en Schijndel en voor het zoeken naar locaties voor nieuw bedrijventerrein in Veghel inclusief het onderzoek naar intensiveringsmogelijkheden op bestaande terreinen zijn externe partijen ingehuurd. Onderzoeken etc. lopen door in 2024.

Pilot Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP)
Het BMIP is een tweejarig project, in opdracht van de Provincie en het ministerie van SZW. In 2023 zijn de voorbereidingen gestart en in 2024 gaat het loket operationeel met haar dienstverlening.

Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden Oekrainers
Het ministerie heeft in 2022 € 200.000 aan subsidie voor de tijdelijke huisvesting van ontheemden Oekraïners toegekend. In 2022 is ruim € 45.000 uitgegeven, terwijl in 2023 ruim €188.000 aan kosten zijn gemaakt. De hogere omvang van kosten in 2023 is vooral te wijten aan extra verbouwings- en inrichtingskosten als gevolg van de ingebruikname van de nieuwe huisvesting aan de Muntelaar 8 te Veghel.

Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad
In 2023 hebben we de volgende activiteiten gefaciliteerd: Meierijstad On Stage (VMBO) en MBO talentenfestival. In de Raadsinformatiebrief van 19 juli 2022 m.b.t. de realisatie van The Chocolate Factory is aangegeven waarom de resterende middelen van 2022 overgeheveld dienen te worden naar 2023 en 2024.

Fioretti college, regeling SUVIS 2021
De uitvoering van de SUVIS-maatregelen is nagenoeg afgerond. Het schoolbestuur heeft rekening en verantwoording afgelegd over de in 2023 bestede SUVIS-middelen.

Zwijsen college, regeling SUVIS 2021
De uitvoering van de SUVIS-maatregelen is nagenoeg afgerond. Het schoolbestuur heeft rekening en verantwoording afgelegd over de in 2023 bestede SUVIS-middelen.

Elde college, SUVIS 2021
Het schoolbestuur heeft in het kader van de op handen zijnde grootschalige aanpassing van gebouw A/C verder uitstel van de uitvoering van de SUVIS-werkzaamheden gekregen, opdat de SUVIS-werkzaamheden en de aanpassing vanuit schaalvoordeel en efficiency gecombineerd kunnen worden.

Nationaal programma onderwijs
Dit budget wordt benut om de gevolgen van corona op ontwikkeling te bestrijden en/of weg te werken. Met het restant kunnen we nog enkele initiatieven ondersteunen.

Passend onderwijs

In 2023 hebben wij Oosterpoort ingezet bij het Elde College voor de aansluiting met jeugdhulp. Zij pakt enkelvoudige zorgvragen op zodat er niet direct een doorverwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp nodig is.

Tijdelijke huisvesting basisschool de Beemd, Beemstraat 5
In overleg met schoolbestuur SKOPOS is besloten om de tijdelijke huisvesting tot 1 januari 2024 uit te stellen. Deze tijdelijke huisvesting is begin 2024 in gebruik genomen.

Afboeking boekwaarde diverse schoolgebouwen
Het pand van basisschool "de Bunders" is als gevolg van de vervangende nieuwbouw gesloopt. De resterende boekwaarde is afgeboekt.

Tijdelijke huisvesting bs Bernadette
De tijdelijke huisvesting als uitbreiding van de huidige capaciteit is gerealiseerd. In 2024 wordt er opnieuw tijdelijke huisvesting gerealiseerd, maar dan als overbrugging tijdens de (ver-)nieuwbouw van de school.

Tijdelijke huisvesting De Springplank
De plaatsing van de tijdelijke huisvesting is met ongeveer 6 maanden uitgesteld naar voorjaar 2024 omdat de start van de nieuwbouw van MGA de Groene Long enige vertraging heeft opgelopen. Door deze vertraging wordt de tijdelijke huisvesting later geplaatst en in gebruik genomen.

Voorschoolse educatie ontheemde peuters
De ontheemde peuters woonachtig in gemeente Meierijstad zijn verder bediend vanuit het budget voor onderwijsachterstandenbeleid.

Tijdelijke huurlasten basisschool de Taalvijver
Aanvankelijk was het de bedoeling het pand aan de Muntelaar in de loop van 2024 aan te kopen. Tot die tijd zou de gemeente het pand van het Koning Willem I College huren. De aankoop heeft inmiddels per januari 2024 plaatsgevonden, waardoor tijdelijke huurlasten voor 2024 e.v. komen te vervallen.

Compensatieregeling energie sport
Subsidieaanvragen verenigingen zijn gehonoreerd voor 2023.

Compensatieregeling energie kunst en cultuur
Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de uitvoering van de ‘Eenmalige subsidieregeling compensatie hogere energielasten verenigingen en stichtingen 2023’.

Kunst en cultuur 2023
Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de ambities, speer- en actiepunten opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, ‘Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad’.

Omnipark Erp tijd. voorz. KV De Korfrakkers
Noodvoorziening is aangekocht en in depot geplaatst in afwachting van omgevingsvergunning.

Gezonde Buurt De Bunders Veghel
Project is in uitvoering. Oplevering tweede kwartaal 2024.

Professionalisering lokale omroep
Budget is conform planning besteed. Bedrag is opgenomen in reguliere subsidie van Omroep Meierij.

Tijdelijke subsidieregeling kunst en cultuurfonds 2022
Het restantbudget Tijdelijke subsidieregeling kunst- en cultuurfonds 2022 is overgeheveld naar 2023 voor subsidieaanvragen in het kader van de Makersregeling 2023, nagekomen verzoeken in het kader van compensatie van coronaschade (bijvoorbeeld aan de hand van de jaarrekening 2022 van organisaties) en overige uitgaven.

Sportakkoord 2022
Uitgevoerd in 2023

Sportakkoord 2019
Dit project wordt over meerdere jaren uitgevoerd.

Aankoop gronden Vlagheide P4 en P7
Gronden zijn verworven en thans wordt gewerkt aan het opstellen van een inrichtingsontwerp. Dit ontwerp wordt in maart 2024 opgeleverd.

Vlagheide; vrijetijds- en circulaire economie
Realisatie 2023, afsluiten voor 2024

Frictiebudgetten subsidies
Huur- en pachtcontracten worden aangepast obv vastgestelde masterplan buitensport.

Implementatiekosten sportbedrijf
Onderzoeksrapport is gerealiseerd en wordt ter kennis gebracht van de raad.

Uitvoeringsbudget Sportnota 2018
Actieplannen ter uitvoering van de sportnota (die een looptijd heeft tot 2030) worden gefaseerd uitgevoerd

Openstelling en behoud openluchtzwembad Veghel
Oplevering haalbaarheidsonderzoek in tweede kwartaal 2024.

Huisvesting 1e fase vluchtelingen Oekraïne
De beschermde status voor Oekraiense vluchtelingen geldt tot maart 2025.

Huisvesting 2e fase vluchtelingen Oekraïne
De beschermde status voor Oekraiense vluchtelingen geldt tot maart 2025.

Uitkeringskosten (leefgeld) vluchtelingen Oekraïne
Vluchtelingen uit Oekraïne die in de gemeente verblijven hebben recht op leefgeld. Het leefgeld is voor maaltijden, kleding en andere persoonlijke uitgaven. De kosten zijn volledig door het Rijk vergoed.

POO-leefgeld vluchtelingen Oekraïne
Vluchtelingen uit Oekraïne die in de gemeente verblijven hebben recht op leefgeld. Het leefgeld is voor maaltijden, kleding en andere persoonlijke uitgaven. De kosten zijn volledig door het Rijk vergoed.

Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)
Voor 2023 is dit budget afgesloten en in rekening gebracht bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S)
Voor 2023 is dit budget afgesloten en in rekening gebracht bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

Huisvesting nieuwkomers Bremweg
De beschermde status voor Oekraiense vluchtelingen geldt tot maart 2025.

Pastoor van Erpstraat Schijndel
De beschermde status voor Oekraiense vluchtelingen geldt tot maart 2025.

Extra middelen jeugdzorg 2021
Middelen zijn in 2024 noodzakelijk voor subsidie kenniscentrum kind en scheiding en voor projecten in het kader van hervormingsagenda jeugd.

Pilot Orthopsychiatrische voorziening
Betreft 2-jarige pilot voor 2023 en 2024. Voor 2024 is nieuw budget beschikbaar.

Beschikbaarh.bijdr Jeugd Bescherming Brabant
Betreft eenmalige bijdrage in 2023 aan Jeugdbescherming Brabant t.b.v. meer flexibiliteit om schommelingen op te kunnen vangen.

Transformatiebudget Jeugdzorg
Betreft middelen voor regionaal meerjarige projecten transformatie ten behoeve van verandering jeugdzorglandschap. Projecten zijn deels uitgevoerd in 2023 en lopen door in 2024.

Compensatiereg energie gebouwen sociaal domein
Het restant van dit eenmalig budget wordt in 2024 ingezet voor de uitvoering van de 'Eenmalige subsidieregeling compensatie hogere energielasten verenigingen en stichtingen 2023'.

Inclusieve samenleving
Een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen, is één van de prioriteiten uit het coalitieakkoord. Om dit vorm te geven werkt het programmateam inclusie aan diverse onderwerpen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. De raad is in februari 2024 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over wat er in 2023 is gedaan.

Leefgoed Veghel
De gemeenteraad is begin 2023 middels een raadsinformatiebrief over de voortgang van LeefGoed geïnformeerd. Begin 2023 is een huurovereenkomst gesloten voor het toekomst gebruik van LeefGoed op het kloostercomplex. Ook heeft de ondertekening van de koopovereenkomst voor de kloostertuin, openbaar groen en parkeren in de openbare ruimte plaatsgevonden. Diverse werkgroepen zijn bezig een invulling te geven aan LeefGoed. Op 21 september jl. heeft er een informatieavond voor de gemeenteraad plaatsgevonden.

Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein
Jaarlijks zetten wij een werkbudget Preventie & Innovatie in om snel in te kunnen inspelen op (kleine) projecten die een bijdrage leveren om de dienstverlening en bedrijfsvoering is het sociaal domein sneller, beter of efficiënter te organiseren (transformatieopgave). Jaarlijks verantwoorden wij dit in de jaarrekening.

Mobiliteitscentrum Meierijstad
Het mobiliteitscentrum is gerealiseerd en blijft in ontwikkeling. Zo blijven we afstemmen met ontwikkelingen die spelen op de lokale arbeidsmarkt maar ook met zaken die regionaal of landelijk spelen. Op 21 december jl. heeft er een beeldvormende avond plaatsgevonden over PIM.

Inloopvoorzieningen en daginvulling
Gelet op ambitie in CWP in elke wijk en kern een inloopvoorziening en dagbesteding, wordt een uitvoeringsplan geschreven. Het uitvoeringsplan, dat door personele wisselingen is vertraagd, wordt in 2024 afgerond en leidt tot een nieuwe subsidieregeling en ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers bij inloopvoorzieningen. In 2023 is de kaart met locaties voor inloop en dagbesteding afgerond en zijn de vragen van inloopvoorzieningen opgepakt en afgehandeld.

Pilot steunouder
Er is in 2023 een aantal hele mooie matches gemaakt tussen steunouders en vraaggezinnen. We hebben ervoor gezorgd dat kinderen en gezinnen die ondersteuning nodig hebben, worden gekoppeld aan geschikte steunouders. Daarnaast zijn er vele mooie verbindingen gemaakt met de sociale teams, scholen, huisartsen en lokale initiatieven.

PIM / Participatie
In 2025 willen we voor iedereen die kan en wil werken een garantie bieden op werk of een zinvolle dagbesteding. De diverse PIM Labels blijven we doorontwikkelen. Daarnaast bouwen we ook verder aan onze (digitale) dienstverlening. Hierbij betrekken we onze diverse partners zoals WSD, IBN, UWV, POM, de gemeenten Boekel en Bernheze, enz. Op 21 december jl. heeft er een beeldvormende avond over PIM plaatsgevonden.

Gebiedsgericht grondwaterbeheer in Veghel-West
Middelen zijn gereserveerd voor opzet monitoringsnetwerk. Dit jaar zijn hier geen werkzaamheden voor verricht.

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid
Het uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023-2026 loopt conform planning. Een aantal verplichtingen zijn in 2023 aangegaan, maar nog niet afgerond. Daarom wordt een deel van het budget (200.000 euro) overgeheveld naar 2024.

Wijkaanpak energie
Dit budget is voor het maken van een Wijkuitvoeringsplan Aardgasvrij De Bunders. Dat is een meerjarenplan. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld in 2022 en wordt de komende jaren uitgegeven.

Omvorming groen biodiversiteit
Dit is een lopend project ter uitvoering van het biodiversiteitsbeleid, tot nu toe is het laaghangend fruit opgepakt, de rest is in voorbereiding.

Aanpak energiearmoede
Dit budget wordt in 2022 tot en met 2024 ingezet voor de bestrijding van energiearmoede, conform de meerjaren aanpak energiearmoede

Lokale isolatieaanpak
Dit budget wordt in 2022 tot en met 2024 ingezet voor de voorbereiding en uitvoering van een lokale Isolatieaanpak

Voorbereidingskosten verduurzaming SP3
Betreft voorbereiding verduurzamen Sporthal de Dioscuren en ontmoetingscentrum/gymzaal d`n Brak. Aanbesteding heeft plaatsgevonden in Q3 2023. Hiervoor hebben we SP3-subsidie ontvangen van de provincie.

Circulariteit
Fase 1 is afgerond en fase 2 is gestart. In fase 2 gaan we de verdere uitsortering van de hoogwaardige afvalstromen voortzetten.

Grote Oogst
Project Grote Oogst voor het verduurzamen van bedrijventerreinen loopt volgens planning, in samenwerking met het bedrijfsleven en de provincie. Dit is een meerjarenproject dat eind 2025 afgerond moet zijn, volgens de subsidievoorwaarden van de provincie. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld, maar wordt over meerdere jaren uitgegeven.

Energie opwek
Het beleidskader voor duurzame opwek is vastgesteld in 2023. Eén van de vervolgopgaven is het opstellen van een Lokaal Investeringsplatform. Hiervoor is onderzoeksbudget benodigd in 2024.

Energietransitie warmte
Dit budget is voor het maken van een Wijkuitvoeringsplan Aardgasvrij De Bunders. Dat is een meerjarenplan. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld in 2022 en wordt de komende jaren uitgegeven.

Opstellen duurzaamheidsbeleid
Dit budget is ingezet voor extra ondersteuning voor team duurzaamheid, op de onderdelen energiebesparing en het bouwen van een nieuwe duurzaamheidsorganisatie.

Milieubeleid (geur, geluid, externe veiligheid)
Opdracht is uitgezet. Uitvoering vindt plaats in 2024.

Uitvoeringskn geluidwerende maatregelen Erp
Proces voor het treffen van geluidwerende maatregelen loopt. Budget handhaven 2024.

Gevelmaatregelen geluidsanering N616 Erp
Uitvoering is gestart voor het aanbrengen van gevelmaatregelen aan woningen, uitvoering loopt door in 2024.

Regeling CDOKE-capaciteit klimaat/energiebel.
In 2023 is een plan uitgewerkt voor de duurzaamheidsorganisatie van Meierijstad. Op basis daarvan worden nieuwe medewerkers geworven, de eerste mensen starten vanaf februari 2024. Dit budget betreft subsidiegeld vanuit de Rjiksoverheid. Het budget wordt conform voorwaarden verdeeld in drie jaar uitgegeven aan vaste medewerkers en waar nodig inhuur voor duurzaamheidstaken.

Erfgoedvisie
In 2021 is de Erfgoedvisie vastgesteld. Een van de belangrijkste actiepunten hierin is het opstellen van een kerkenvisie. Het opstellen van de kerkenvisie is gestart en loopt door in 2024.

Ondersteuningsnetwerk veehouders
We hebben het restant van het budget van dit project gebruikt voor de tijdelijke verhoging van de formatie.

Ontwikkeling havenkwartier (Noord-Zuid kade)
Budget wordt in 2024 besteed aan het opstellen van een ruimtelijk plan (Omgevingsplan) en een masterplan (visie op het gebied).

Instrumenten verbeteren woningbouwregie
Budget is volledig gerealiseerd in 2023 kan worden afgesloten

Instellen gevel- en verplaatsingssubsidie
De regeling wordt in 2024 verlengd t/m 2027. Vanuit 2023 is er nog een bedrag over van € 127.500 waarop een reservering ligt van nog te maken kosten van € 38.000. De afgelopen periode zijn er, met name in Veghel, volop voorbereidingen getroffen om de verplaatsingen van publieksgerichte functies in de centra voor te bereiden. Deze beweging gaat nu, naar verwachting, daadwerkelijk op gang komen. Door het overhevelen van het overgebleven budget van '23 naar '24 kunnen we meer ondernemers faciliteren om zo de doelen uit onze Centrumvisie te realiseren.

SRV-regeling
Het budget is volledig besteed en kan worden afgesloten.

Regiodeal aanpak stallen/weerbaarheid buitengebied
Regionaal faciliteren we binnen dit Regio Dealproject 10 pilotgebieden. Zowel inhoudelijk als procesmatig zijn er grote verschillen tussen deze tien gebiedsontwikkelingen. Dit zorgt binnen de projectduur vooralsnog niet voor problemen, maar het heeft de aandacht van alle deelnemende gemeenten. Financieel lijkt het erop dat het accent van de financiële uitgaven wat meer komt te liggen in de laatste fase van het project (2e helft 2023 en 2024). Einddatum van dit Regio Dealproject is 31 december 2024.

Uitvoering werkzaamheden Stadsgewest t.b.v. Vlagheide t/m 2024
Voor 2023 is alles afgerond. In 2024 is er een nieuw budget beschikbaar.

Subsidieregeling huisvesting kwetsbare groepen
De toegekende subsidie door het Ministerie voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen (in dit geval de huisvesting van internationale werknemers) is nog niet aan het project het Amertkwartier besteed. De omgevingsvergunning is verleend. Tegen dit besluit zijn juridische procedures aangespannen. Het is de bedoeling om de subsidie beschikbaar te houden voor de kosten van het project.

2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen
De gemeente Meierijstad heeft aangegeven de intentie te hebben om met twee gebieden deel te nemen aan het project 'Stallenaanpak: vitalisering buitengebied, versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid'.
Naar aanleiding daarvan zijn verschillende gebieden bekeken en hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met verschillende belanghebbenden, waaronder agrariërs, de provincie Noord-Brabant en Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte.
Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een plan van aanpak voor twee gebiedsontwikkelingstrajecten en een daarbij horend college- en / of raadsvoorstel.

Subsidieregeling huisvesting aandachtsgroepen
Subsidie moet uiterlijk besteed worden voor 31 december 2026

Subsidieregeling vergunninghouders
Project (Thuishaven) is afgerond en gelden zijn ingezet voor realisatie.

Beleid welstandsnota
Door voorbereiding omgevingswet is concrete invulling van dit budget en opdracht doorgeschoven.

Huisvesting seizoenmedewerkers Kraanmeer 26
De toegekende subsidie door het Ministerie voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen (in dit geval de huisvesting van internationale werknemers) zal in 2 termijnen worden besteed. Het eerste deel is in 2023 overgemaakt en het tweede deel volgt in 2024.

Modulaire woningbouw quickscans en inhuur
Doorlopend woningbouwproject, ook in 2024. Middelen dienen daarvoor beschikbaar te blijven.

Woonvisie en woonzorgvisie
Project wordt afgerond in 2024 met een extern adviesbureau

Wegwerken van archiefachterstanden
In de tweede helft van 2020 is met dit project gestart. Waarbij uitgegaan is van een looptijd van 3 jaar met voldoende gekwalificeerd personeel. In de loop van het programma bleek dat laatste moeilijk. Daarom is met alleen de senior medewerker doorgegaan. Hierdoor is de doorlooptijd van het project langer maar zal aan het eind het budget toereikend zijn geweest en het resultaat optimaal.

Slimmer samenwerken
Het vooronderzoek naar de gewenste implementatie en inzet van softwaresystemen om digitaal beter samen te werken is afgerond. Op basis hiervan is een plan van aanpak opgesteld, die komende jaren uitgevoerd gaat worden.

Backoffice aanslagperiode uitbreiding capaciteit WOZ
Budget is volledig ingezet voor de afhandeling van de WOZ-bezwaren.

Projectlijsten t.b.v. herwaardering
Overschrijding wordt veroorzaakt doordat we hadden verwacht iemand in te kunnen huren voor een lager uurtarief.

Project niet-woningen met woongedeelte
Project is afgerond op 03-11-2023.

Informatiegestuurde exploitatie van het maatschappelijk vastgoed
Een externe adviseur heeft in 2023 een eerste opzet gemaakt voor het in kaart brengen van de vastgoedportefeuille, gericht op een informatiegestuurde exploitatie van het maatschappelijk vastgoed. Het verder inzichtelijk maken van de portefeuille wordt nu door het werkatelier Vastgoed verder opgepakt onder begeleiding van een externe adviseur.

Aanschaf DDI-beheer oplossing
De DDI-beheeroplossing is door capaciteitsgebrek naar achteren geschoven en inmiddels in februari 2024 opgeleverd.

Optimalisatie Youforce
In 2023 is een project gestart met 4 sporen. Verbeteren van de relatie met de leverancier, onderzoek naar de organisatiewijziging of dat die correct is doorgevoerd, data op orde en managementinformatie.

INFORMATIE IN HET KADER VAN DE WNT

Verantwoordingsmodel WNT 2023

WNT verantwoording 2023 gemeente Meierijstad

De WNT is van toepassing op Gemeente Meierijstad. Het voor Gemeente Meierijstad toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1a:

Gegevens 2023 in €	M.G.C. Wilms-Wils	A.F.J. Franken
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	152.798	115.878
Beloningen betaalbaar op termijn	22.559	19.583
Subtotaal	*175.357*	*135.461*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totale bezoldiging	175.357	135.461
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niets is toegestaan	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gegevens 2022 in €	M.G.C. Wilms-Wils	A.F.J. Franken
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	144.193	112.774
Beloningen betaalbaar op termijn	22.740	20.305
Subtotaal	*166.933*	*133.079*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000

Totale bezoldiging	166.933	133.079

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

Tabel 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Hier is voor de gemeente Meierijstad geen sprake van in 2023.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld in duizenden €

Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed		**9.029**	**2.269**
0.1	Bestuur	4.912	415
0.2	Burgerzaken	2.314	1.000
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.803	854
1 Veiligheid		**8.038**	**840**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	5.724	141
1.2	Openbare orde en veiligheid	2.314	700
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte		**38.484**	**22.382**
2.1	Verkeer en vervoer	12.635	999
2.2	Parkeren	379	63
2.3	Recreatieve havens	16	12
2.4	Economische havens en waterwegen	151	195
2.5	Openbaar vervoer	48	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.175	78
7.2	Riolering	6.593	9.372
7.3	Afval	9.407	11.553
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	80	110
3 Economie		**24.420**	**16.443**
3.1	Economische ontwikkeling	493	-186
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.364	6.814
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.122	476
3.4	Economische promotie	590	180
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	20.852	9.158
4 Onderwijs		**10.791**	**3.250**
4.1	Openbaar basisonderwijs	37	0
4.2	Onderwijshuisvesting	5.603	836
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	5.151	2.414
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme		**22.180**	**7.437**
5.1	Sportbeleid en activering	1.633	743
5.2	Sportaccommodaties	10.714	5.855
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6.257	591
5.4	Musea	642	47
5.6	Media	2.277	202
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	656	0
6 Sociaal Domein		**123.611**	**51.704**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	26.061	26.991
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.647	283
6.3	Inkomensregelingen	23.603	17.693
6.4	WSW en beschut werk	15.595	412
6.5	Arbeidsparticipatie	4.046	396
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.214	388
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	10.386	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	232	0
6.71b	Begeleiding (WMO)	5.442	0
6.71c	Dagbesteding (WMO)	1.120	0
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	97
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.805	5
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	1.919	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	1.723	0

6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	1.117	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.030	0
6.73a	Pleegzorg	905	0
6.73b	Gezinsgericht	601	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	2.470	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	5.008	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	3.686	0
6.74c	Gesloten plaatsing	728	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	1.844	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	1.727	5.439
6.82a	Jeugdbescherming	1.533	0
6.82b	Jeugdreclassering	170	0
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid		**11.866**	**2.389**
7.1	Volksgezondheid	3.789	1.341
7.4	Milieubeheer	8.077	1.048
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen		**8.366**	**6.840**
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	33	0
5.5	Cultureel erfgoed	736	56
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.966	2.207
8.3	Wonen en bouwen	4.632	4.576
9 Financiële informatie programmaplan		**29.737**	**182.564**
0.4	Overhead	25.310	1.736
0.5	Treasury	590	777
0.61	OZB woningen	1.228	12.250
0.62	OZB niet-woningen	624	9.173
0.64	Belastingen overig	106	211
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	158.048
0.8	Overige baten en lasten	1.878	369
Saldo van baten en lasten		**286.522**	**296.118**
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed		**3.500**	**4.371**
1 Veiligheid		**0**	**59**
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte		**0**	**590**
3 Economie		**5.458**	**11.107**
4 Onderwijs		**0**	**508**
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme		**0**	**1.093**
6 Sociaal Domein		**14.247**	**3.221**
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid		**0**	**594**
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen		**0**	**1.634**
9 Financiële informatie programmaplan		**0**	**761**
0.10 Mutaties in de reserves		**23.206**	**23.938**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		**10.329**	**0**
Totaal		**320.056**	**320.056**

EENMALIGE BUDGETTEN

Eenmalige budgetten zijn door de gemeenteraad beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van projecten/activiteiten waarvoor eenmalige uitgaven worden gedaan. Deze eenmalige uitgaven begroten we in het desbetreffende begrotingsjaar. Als deze projecten/activiteiten niet of niet volledig zijn afgerond in dat begrotingsjaar stellen wij voor ze over te hevelen naar het volgende jaar. Dit om het mogelijk te maken de activiteiten alsnog (volledig) uit te voeren.
In de volgende tabel staan de eenmalige budgetten, waarvan wij voorstellen deze af te sluiten. De eenmalige budgetten die voor 2023 een begroot bedrag hadden van € 50.000 en meer zijn in de tabel apart vermeld. Is dit begrote bedrag in 2023 lager dan € 50.000 dan vermelden we dat als één bedrag per programma.
Onder de tabel is een toelichting opgenomen op af te sluiten eenmalige budgetten met een restant > € 50.000.

Een overzicht van de eenmalige budgetten, waarvan wij voorstellen deze over te hevelen naar 2023 is opgenomen onder de begrotingsprogramma's - onderdeel 'Wat heeft het gekost?'.

Af te sluiten eenmalige budgetten in duizenden €

Budget per programma	Besluit	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed				
Dorpsvisies	2023	52	52	0
Donatie giro 555 slachtoffers aardbevingen	2023	84	84	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	38	13	25
1 Veiligheid				
Programmaraad Cybercrime Oost-Brabant	2022-1	73	39	34
Regionaal cameratoezicht	2021	185	185	0
VeiligheidsInformatie Knooppunt (VIK)	2022	51	55	-4
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte				
Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023	2023	220	232	-12
3 Economie				
Professionalisering centrummanagement	2022	171	172	-1
Regiodeal circulair food center	2021	100	100	0
Ondersteuning naleving controle toegangsbewijzen QR	2021	207	207	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	57	37	20
4 Onderwijs				
		0	0	0

Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden Oekrainers	2022	55	188	-133
Tijdelijke huisvesting basisschool de Beemd, Beemstraat 5	2022	100	0	100
Afboeking boekwaarde diverse schoolgebouwen	2023	95	91	4
Tijdelijke huisvesting bs Bernadette	2023	64	64	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	76	73	2
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme				
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	50	50	0
Professionalisering lokale omroep	2023	89	89	0
Tijdelijke subsidieregeling kunst en cultuurfonds 2022	2022	228	212	16
Sportakkoord 2022	2022	94	94	0
Vlagheide; vrijetijds- en circulaire economie	2019-2020	83	37	46
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	-116	85	-200
6 Sociaal Domein				
Uitkeringskosten (leefgeld) vluchtelingen Oekraïne	2022	212	224	-13
Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)	2023	3.400	4.609	-1.209
Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S)	2023	2.000	2.770	-770
Pilot Orthopsychiatrische voorziening	2023	235	123	112
Beschikbaarh.bijdr Jeugd Bescherming Brabant	2023	109	94	15
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	50	0	50
Leefgoed Veghel	2019-2020	260	0	260
Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein	2021	300	43	257
Pilot steunouder	2022	55	55	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	-240	181	-421
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid				
Opstellen duurzaamheidsbeleid	2023	150	126	24

Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	0	-8	8
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
SRV-regeling	2021	51	44	8
Uitvoering werkzaamheden Stadsgewest t.b.v. Vlagheide t/m 2024	2021	229	24	205
Subsidieregeling vergunninghouders	2022	279	279	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	87	40	47
9 Financiële informatie programmaplan				
Backoffice aanslagperiode uitbreiding capaciteit WOZ	2022	127	161	-34
Projectlijsten t.b.v. herwaardering	2022	81	117	-36
Diverse kleine eenmalige budgetten	Div.	99	82	17
Totalen		**9.540**	**11.123**	**-1.584**

Toelichting afwijking eenmalig budget per programma	Restant
4 Onderwijs	
Tijdelijke huisvesting ontheemde Oekrainers Het ministerie heeft in 2022 € 200.000 aan subsidie voor de tijdelijke huisvesting van ontheemden Oekraïners toegekend. In 2022 is ruim € 45.000 uitgegeven, terwijl in 2023 ruim €188.000 aan kosten zijn gemaakt. De hogere omvang van kosten in 2023 is vooral te wijten aan extra verbouwings- en inrichtingskosten als gevolg van de ingebruikname van de nieuwe huisvesting aan de Muntelaar 8 te Veghel.	-133
Tijdelijke huisvesting basisschool de Beemd, Beemstraat 5 In overleg met schoolbestuur SKOPOS is besloten om de tijdelijke huisvesting tot 1 januari 2024 uit te stellen. Deze tijdelijke huisvesting is begin 2024 in gebruik genomen.	100
6 Sociaal Domein	
Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S) Voor 2023 is dit budget afgesloten en in rekening gebracht bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. Per saldo neutraal	-1.209
Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S) Voor 2023 is dit budget afgesloten en in rekening gebracht bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. Per saldo neutraal.	-709
Pilot Orthopsychiatrische voorziening Betreft 2-jarige pilot voor 2023 en 2024. Voor 2024 is nieuw budget beschikbaar.	112
Leefgoed Veghel De gemeenteraad is begin 2023 middels een raadinformatiebrief over de voortgang van LeefGoed geïnformeerd. Begin 2023 is een huurovereenkomst gesloten voor het toekomst gebruik van LeefGoed op het kloostercomplex. Ook heeft de ondertekening van de koopovereenkomst voor de kloostertuin, openbaar groen en parkeren in de openbare ruimte plaatsgevonden. Diverse werkgroepen zijn bezig een invulling te geven aan LeefGoed. Op 21 september jl. heeft er een informatie avond voor de gemeenteraad plaatsgevonden.	260
Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein Jaarlijks zetten wij een werkbudget Preventie & Innovatie in om snel in te kunnen inspelen op (kleine) projecten die een bijdrage leveren om de dienstverlening en bedrijfsvoering is het sociaal domein sneller, beter of efficiënter te organiseren (transformatieopgave). Jaarlijks verantwoorden wij dit in de jaarrekening.	257
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	
Uitvoering werkzaamheden Stadsgewest t.b.v. Vlagheide t/m 2024 2023 is afgerond, voor 2024 is budget beschikbaar.	205

INVESTERINGEN

Investeringen zijn middelen die door de raad beschikbaar zijn gesteld, waarvan de uitgaven in één of meerdere achtereenvolgende jaren plaatsvinden.
Bij de jaarrekening sluiten we investeringen af, waarvan zowel de activiteiten als de uitgaven zijn gedaan. In de volgende tabel zijn van de investeringen die we per 31-12-2023 afsluiten de uitgaven en de inkomsten weergegeven.

Wanneer in de kolom restant geraamde uitgaven een positief bedrag staat, betekent dit dat er minder uitgaven zijn gedaan dan geraamd.. Wanneer in de kolom restant geraamde inkomsten een positief bedrag vermeld staat, betekent dit dat er minder inkomsten zijn ontvangen dan geraamd.

Af te sluiten investeringen in duizenden €

Investering per programma	Besluit	Geraamde uitgaven	Uitgaven tot en met 2022	Uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten	Inkomsten tot en met 2022	Inkomsten 2023	Restant geraamde inkomsten
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed									
Actualiseren DMOP		150	140	3	8	0	0	0	0
Opname en invoering Meerjarenonderhoudsplan		35	27	2	7	0	0	0	0
Verkenning gemeentelijk Vastgoed		50	50	0	0	0	0	0	0
Zonnepanelen/-collectoren maatsch.vastgoed (voorb)	2022	42	5	15	22	0	0	0	0
1 Veiligheid									
Vervanging voertuigen BOA's		70	0	61	9	0	0	0	0
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte									
Aanschaf gladheidmeetsysteem		50	26	29	-5	0	0	0	0
Herinrichting Evertsestraat/ Bikkelkampen		1.350	1.019	34	297	0	0	0	0
Herinrichting Goordonksedijk		2.465	842	28	1.595	0	0	0	0
Individueel Behandeling Afvalwater Mechanisch		0	0	0	0	0	0	0	0
Vervangen 10 perscontainers Milieustraat Veghel		25	0	37	-12	0	0	0	0
Vervangen bomen div. locaties in de bebouwde kom		0	0	0	0	0	0	0	0
Aanleg parkeerterrein Frisselstein/ Monkey Town		151	140	4	8	0	0	0	0
Afkoppelen centrum en omgeving St. Oedenrode	JOR 2021	10	10	10	-10	10	10	10	-10
Beheersysteem begraven		20	0	26	-6	0	0	0	0
De Langedonk en 30 km zone de Donken		708	708	0	0	636	636	0	0
Hemelwaterverbetering Kienehoef 2018/2019	2018	4.125	4.189	7	-71	4.125	4.189	7	-71
Individuele Behandeling van Afvalwatersystemen		0	0	-18	0	0	0	-18	0
Maatregelen 30 km-zones de Laren		414	392	0	22	211	217	-4	-2

Maatregelen Ham-Havelt-Vogelenzang 30-60 km zone	2021	431	261	0	170	259	261	0	-2
Markering fietsroute Veghel Den Bosch	2021	98	35	0	63	35	35	0	0
Uitvoeringsplan mobiliteit 2020		463	291	80	92	64	36	0	28
Uniformering verkeersmaatregelen 2020	2020	1.195	1.069	3	122	523	497	26	0
Verkeersmaatregelen Schijndelseweg – Lindendijk	2019	388	222	0	166	128	133	-5	0
Vervanging bomen Hoevenbraak		87	4	83	0	0	0	0	0
Vervangingsinvestering		579	66	443	70	24	0	24	0
Drainagegemaal Kienehoef uitstroomwerken	2016	38	36	2	0	38	36	2	0
4 Onderwijs									
Inrichting terrein basisschool Nijnsel		175	137	23	16	0	0	0	0
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme									
Aanleg zonnepanelen Zwembad De Molen Hey		0	0	0	0	0	0	0	0
Realiseren Sportcentrum Special Sports	2021	100	120	8	-28	0	20	0	-20
Verduurzamen sportverlichting	2023	131	0	135	-4	0	0	0	0
Aanleg kunstgras korfbalveld Olland	2022	229	202	12	15	23	20	18	-16
Vervangingsinvestering		973	853	135	-14	165	190	66	-90
6 Sociaal Domein									
Aankoop pand Jan Tinbergenstraat 1		2.750	0	2.750	0	0	0	0	0
Lage Landstraat 6A tbv huisvesting Voedselbank	2023	50	0	61	-11	18	0	0	18
Aanleg zonnepanelen gebouw Bizzi (S)	2021	35	0	35	0	0	0	0	0
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid									
Aanvul stimuleringslening Duurzaamheid Meierijstad		500	0	500	0	0	0	0	0
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen									
Aankoop i.v.m waterberging en natuurontwikkeling		163	143	15	5	163	143	6	15
Renovatie beiaard toren St Servatiuskerk Schijndel		84	0	79	5	25	0	20	5

9 Financiële informatie programmaplan									
Aanschaf nieuwe Landmeetauto		31	0	36	-5	0	0	0	0
ICT Meierijstad: Telefonie		160	208	52	-99	0	72	0	-72
Meubilair kantine gemeentewerf V en S (VVI 2023)	2022	25	0	30	-5	0	0	0	0
Tractor Case locatie Veghel (VVI 2023)		131	0	129	2	0	0	0	0
Werkplekmeubilair werven V en S (VVI 2023)	2022	77	0	78	-1	0	0	0	0

Onder de tabel is een toelichting opgenomen op af te sluiten investeringen met een afwijking groter dan € 100.000.

Toelichting afwijking investering per programma	Restant uitgaven	Restant inkomsten
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte		
Herinrichting Evertsestraat/ Bikkelkampen Project is afgerond. Project maakt onderdeel uit van een bestek met meerdere percelen, waardoor we het project gunstiger hebben kunnen aanbesteden.	297	
Herinrichting Goordonksedijk Project is afgerond. Project maakt onderdeel uit van een bestek met meerdere percelen, waardoor we het project gunstiger hebben kunnen aanbesteden. Daarnaast is in afwijking van de resultaten uit het indicatief bodemonderzoek een goed bruikbare funderingslaag aangetroffen waardoor we de verwachte zandfundering van de weg niet hoefden te vervangen.	1.595	
Maatregelen Ham-Havelt-Vogelenzang 30-60 km zone De werkzaamheden zijn in 2021 uitgevoerd. De subsidie is in 2023 afgewikkeld	170	-2
Uniformering verkeersmaatregelen 2020 Het werk is gereed. In het kader van de nazorg zijn in 2023 nog wat herstelwerkzaamheden verricht.	122	
Verkeersmaatregelen Schijndelseweg – Lindendijk Het werk is voor een deel uitgevoerd. Inmiddels (2023) heeft er met een vertegenwoordiging van aanwonenden overleg plaats gevonden. Daarbij zijn al gerealiseerde maatregelen geëvalueerd en is vanuit de Schijndelseweg-LIndendijk een doorzicht gemaakt naar de Corridor. Het blijkt wenselijk een integraal plan op te stellen. Waarvoor nieuwe middelen zullen worden aangevraagd. Daarmee kan dit project/krediet worden afgesloten	166	

BALANS

Op de balans zie je aan de ene kant de bezittingen (activa) van de gemeente en aan de andere kant hoe de bezittingen zijn gefinancierd (passiva)

Bedragen x € 1.000	2023	2022
Vaste activa	**267.521**	**247.006**
Immateriele Vaste Activa	**1.054**	**503**
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.054	503
Materiele Vaste Activa	**260.252**	**240.684**
Investeringen met economisch nut	173.451	156.137
Investeringen met een economisch nut, voor bestrijding kosten een heffing kan worden geheven	44.744	46.067
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	42.056	38.480
Financiele Vaste Activa	**6.215**	**5.818**
Kaptiaalverstrekking aan deelnemingen	1.000	1.000
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	18	18
Overige langlopende leningen	5.197	4.800
Vlottende Activa	**119.273**	**132.424**
Voorraden	**72.429**	**74.704**
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	72.429	74.704
Uitzettingen	**25.562**	**38.542**
Vorderingen op openbare lichamen	16.479	16.021
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiele instellingen	503	382
Overige vorderingen	6.857	6.057
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd <1 jaar	1.724	16.082
Liquide middelen	**270**	**280**
Kassaldi	21	28
Banksaldi	249	252
Overlopende activa	**21.012**	**18.898**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	775	1.839
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	7.435	6.887
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen tlv volgende begrotingsjaren	12.802	10.173
Totaal Activa	**386.794**	**379.429**

De gemeente Meierijstad beschikt krachtens de Wet op de Vennootschapbelasting Ultimo 2023 over een fiscale verliescompensatie van circa € 3 miljoen.

Bedragen x € 1.000	2023	2022
Vaste Passiva	**341.086**	**326.582**
Eigen vermogen	**166.173**	**156.576**
Algemene reserve	106.514	95.556
Bestemmingsreserves	49.330	37.268
Saldo van rekening	10.329	23.752
Voorzieningen	**55.189**	**58.444**
Vz verplichtingen, verliezen en risico's	10.807	9.444
Vz egalisatie van (onderhouds)kosten: algemeen	3.299	3.273
Vz bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor heffing wordt geheven	29.049	31.144
Vz voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.856	7.939
Vz egalisatie van (onderhouds)kosten: gebouwen	7.178	6.644
Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer	**119.724**	**111.562**

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instelingen	67.320	88.564
Onderhandse leningen van openbare lichamen	51.900	22.600
Waarborgsommen	504	398
Vlottende Passiva	**45.708**	**52.848**
Vlottende Schulden	**21.164**	**25.034**
Overige kasgeldleningen	0	10.000
Overige schulden	21.163	15.034
Banksaldi	1	
Overlopende Passiva	**24.545**	**27.814**
Verplichtingen in begrotingsjaar opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling gekomen	8.394	7.729
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk	10.514	14.229
Vooruitontvangen bedragen van overige overheid	4.351	4.175
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.286	1.681
Totaal Passiva	**386.794**	**379.429**

Bedragen x € 1.000	**2023**	**2022**
Borg- of garantstellingen	139.922	132.826
Totaal Borg- of garantstellingen	**139.922**	**132.826**

TOELICHTING OP DE BALANS

TOELICHTING ACTIVA

De bezittingen van de gemeente Meierijstad vormen de activa. Deze bestaan uit vaste (bezit van 1 jaar en langer) en vlottende activa (bezit korter dan 1 jaar).

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	503	812	11	250	0	1.054
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	**503**	**812**	**11**	**250**	**0**	**1.054**

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa (MVA) zijn ingedeeld naar drie categorieën: MVA met economisch nut, MVA met economisch waarvoor ter bestrijding een heffing wordt geheven en MVA met een maatschappelijk nut.

Investeringen met economisch nut in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	13.242	15	0	0	2.457	0	10.800
Strategische gronden	1.585	0	0	0	0	0	1.585
Woonruimten	0	11.502	0	0	37	0	11.466
Bedrijfsgebouwen	103.117	11.949	0	3.158	885	0	111.024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.785	2.303	0	648	384	0	12.056
Vervoermiddelen	1.372	438	0	177	0	0	1.632
Machines, apparaten en installaties	5.319	253	0	618	2	0	4.952
Overige materiële vaste activa	20.716	679	0	1.391	67	0	19.937
Totaal	**156.137**	**27.139**	**0**	**5.991**	**3.833**	**0**	**173.452**

Gronden en terreinen
Betreft aankoop grond in het kader van waterberging en natuurontwikkeling. In 2023 is een bedrag van € 2,5 miljoen ingebracht in de grondexploitatie (complex Veghels Buiten)

Strategische gronden
Geen investeringen in 2023.

Woonruimten
Betreft de aanschaf (60%) van 144 tijdelijke woningen bij het Rijksvastgoedbedrijf.

Bedrijfsgebouwen
De investeringen zijn onder andere investeringen in scholen, zwembaden, verbouwing politiebureau Veghel, en aankoop voormalige Rabobank Sint-Oedenrode ten behoeve opvang Oekraïners.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De investeringen bestaan voor het grootste gedeelte- uit investeringen met betrekking tot renovaties sportvelden.

Vervoermiddelen
In 2023 zijn diverse vervoermiddelen vervangen.

Machines, apparaten en installaties
Het betreft onder andere de vervanging van diverse apparaten en installaties.

Overige materiële vaste activa
De investeringen betreft diverse vervangingsinvesteringen en aanschaf regiesysteem en het realiseren van 3 openbare toiletten.

Investeringen met economisch nut, met een heffing in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	643	0	0	0	0	0	643
Bedrijfsgebouwen	1.296	0	0	45	0	0	1.251
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	42.082	3.619	0	918	3.938	0	40.845
Vervoermiddelen	65	107	0	9	0	0	162
Machines, apparaten en installaties	1.435	69	0	179	0	0	1.325
Overige materiële vaste activa	545	26	0	53	0	0	518
Totaal	**46.067**	**3.820**	**0**	**1.204**	**3.938**	**0**	**44.744**

Gronden en terreinen
Geen investeringen in 2023.

Bedrijfsgebouwen
Geen investeringen in 2023

Grond-, weg- en waterbouwkundige
Het betreft vooral investeringen met betrekking tot riolering.

Machines apparaten en installaties
Het betreft investeringen in riolering en vervangen perscontainers.

Overige materiële vaste activa
De investeringen betreft aanschaf beheerssysteem begraven.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	33.897	4.487	0	1.338	1.815	0	35.231
Machines, apparaten en installaties	354	648	0	0	0	0	1.002
Overige materiële vaste activa	4.229	1.946	0	154	197	0	5.824
Totaal	**38.480**	**7.081**	**0**	**1.492**	**2.012**	**0**	**42.056**

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De investeringen zijn vooral investeringen in de openbare ruimte groen, wegen en fietspaden. Binnen de reserve kapitaallasten wordt een gedeelte van de afschrijvingen gedekt.

Machines apparaten en installaties
Het betreft investeringen met betrekking tot vervanging verkeerslichten.

Overige materiële vaste activa

De investeringen betreft vervanging openbare verlichting.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Financiële vaste activa (FVA) zijn onderverdeeld in kapitaalverstrekkingen en verstrekte leningen.

Kapitaalverstrekkingen in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Afschrijvingen	Waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2023
Deelnemingen	1.000	0	0	0	1.000
Gemeenschappelijke regelingen	18	0	0	0	18
Totaal	**1.018**	**0**	**0**	**0**	**1.018**

In 2023 geen mutaties.

Leningen in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Afschrijvingen	Waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2023
Totaal leningen u/g	0	0	0	0	0
Totaal overige langelopende leningen	4.800	545	148	0	5.197
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0
Totaal	**4.800**	**545**	**148**	**0**	**5.197**

In 2023 zijn er duurzaamheidsleningen verstrekt via de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) en is er een geldlening verstrekt aan Hockeyvereniging MHC en aan de stichting kermissen.

VOORRADEN

De balanspost voorraden heeft betrekking op de bouwgronden in exploitatie. Op deze plaats zijn de cijfers van de balans opgenomen. Een toelichting op de bouwgronden in exploitatie is te vinden in de paragraaf grondbeleid.

Gronden in exploitatie in duizenden €	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2023
Veghel 't Ven	0	0	0	0	0	0	0
Veghels Buiten	35.373	7.501	3.564	0	39.310	10.273	29.037
Veghel Rembrandtboulevard	4.512	105	2	0	4.615	0	4.615
Veghel Stadshobbyplaats	662	17	0	0	679	0	679
Zijtaart - Zuid	3.002	158	3	0	3.157	1.480	1.677
Erp Bolst	4.948	984	388	0	5.545	2.488	3.057
Vossenberg	-965	200	0	-2	-763	0	-763
Sint-Oedenrode Zwembadweg	2.899	184	0	0	3.083	470	2.613
Sint-Oedenrode Fioretti	-131	1	0	-5	-125	0	-125
Den Dubbelen	10.315	162	2.589	-851	8.738	0	8.738
Veghel Doornhoek	1.198	19	0	-155	1.373	0	1.373
Veghel De Kempkens	13.758	1.145	0	-4.399	19.301	0	19.301
Erp Molenakker II	1.764	28	0	0	1.792	0	1.792
Duin III-Zuid 1e fase	379	9	0	-46	434	0	434
Totaal	**77.714**	**10.514**	**6.546**	**-5.458**	**87.140**	**14.710**	**72.429**
Voorziening verliesgevende complexen	-3.009						
Balanswaarde 31-12-2022	74.705						

De aard en omvang van de complexen bouwgronden in exploitatie wordt nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Geraamd resultaat in duizenden €	Einddatum per 31-12	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
Veghels Buiten	2030	-10.273	-9.149
Veghel Rembrandtboulevard	2030	4.565	3.974
Veghel Stadshobbyplaats	2026	-7	-6
Zijtaart - Zuid	2028	-1.480	-1.340
Erp Bolst	2030	-2.488	-2.166
Vossenberg	2025	90	86
Sint-Oedenrode Zwembadweg	2027	-470	-434
Sint-Oedenrode Fioretti	2024	47	46
Den Dubbelen	2027	1.913	1.767
Veghel Doornhoek	2024	945	927
Veghel De Kempkens	2028	13.500	12.227
Erp Molenakker II	2027	990	915
Duin III-Zuid 1e fase	2027	2.775	2.563
Totaal	**72429**	**10.107**	**9.410**

Voorzieningen verliesgevende complexen in duizenden €	31-12-2022	31-12-2023	Storting
Veghels Buiten	0	10.273	10.273
Zijtaart Zuid	552	1.480	928
Erp Bolst	2.457	2.488	31
Sint-Oedenrode Zwembadweg	0	470	470
Totaal	**3.009**	**14.710**	**11.701**

UITZETTINGEN

Uitzettingen zijn kortlopende vorderingen met een looptijd korter dan één jaar.

Uitzettingen korter dan 1 jaar in duizenden €	Balans 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balans 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	16.021	16.479	0	16.479
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	16.082	1.724	0	1.724
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	382	503	0	503
Overige vorderingen	6.057	8.240	-1.384	6.857
Totaal	**38.542**	**26.946**	**-1.384**	**25.562**

Toelichting:
De uitzettingen in 's Rijks schatkist zijn per einde 2023 lager dan per einde 2022, omdat er minder overtollige middelen (banksaldi) zijn. De overtollige middelen vloeien volgens het schatkistbankieren naar de rijks schatkist.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag
In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor gemeente Meierijstad is dat voor 2023 € 5.385.500.
Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren
Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: in principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2023 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabellen is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Drempelbedrag schatkistbankieren in duizenden €	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1) Drempelbedrag	5.386	5.386	5.386	5.386
(2) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	268	270	255	252
(3a) = (1) > (2) Ruimte onder het drempelbedrag	5.118	5.116	5.131	5.134
(3b) = (2) > (1) Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag				
(4a) Begrotingstotaal vorig verslagjaar	269.275	0	0	0
(4b) Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	269.275	0	0	0
(4c) Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0	0	0	0
1) Drempelbedrag = (4b)x0,02 + (4c)*0,02 met een minimum van € 1000.000	5.386	0	0	0
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
(5a) Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	24.102	24.561	23.490	23.186

(5b) Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen = (5a) / (5b)	**268**	**270**	**255**	**252**

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit de direct beschikbare middelen bij de bank of in kas.

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	2023	2022
Kassaldo	21	28
Banksaldi	249	252
Liquide middelen	**270**	**280**

OVERLOPENDE ACTIVA

Overlopende activa zijn vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen bedragen.

(bedragen x € 1.000)	2023	2022
Overlopende Activa	**21.012**	**18.898**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	775	1.839
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	7.435	6.887
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen tlv volgende begrotingsjaren	12.802	10.173
Overlopende Activa	**21.012**	**18.898**

Specificatie Nederlandse overheidslichamen in duizenden €	Saldo 31-12-2022	Toevoeg -ingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Gemeene Sint-Michielsgestel Extra kosten MS Schijndel tov 2018	53	0	8	45
Gemeente Oss Afrek. Uitvoeringskosten Jeugd 2020 v	3	0	3	0
Te ontvangen toeslagenaffaire	105	0	105	0
Min.SZW Bbz 100% van verstrekking 2020	20	0	20	0
Gemeente Bernheze Exploitatie debiteuren	-15	0	-15	0
Gemeente Boekel Programmakosten Boekel+ aanvulling	661	0	661	0
Gemeente Boekel Exploitatie debiteuren	31	0	31	0
Gemeente Bernheze Afrek Uitv kst Bernheze 2022	188	0	188	0
Gemeente Bernheze Programmakosten Bernheze + aanvulling	3.104	0	3.104	0
Gemeente Boekel Afrek Uitv kst Boekel 2022	45	0	45	0
Gemeente BoekelAfrek Loonheff+Zfpr Boekel 2022	29	0	29	0
Gemeente Bernheze Exploitatie debiteuren	54	0	54	0
Gemeente Tilburg BCF over financiële bijdrage 2020+2021	16	0	16	0
Belastingdienst BCF 2020+2021 Taskforce RIEC	29	0	0	29
Waterschap Aa en Maas Onderhoud onderlegger	7	0	0	7
Belastingdienst BTW compensatie RINOB	54	0	0	54
Gemeente 's-Hertogenbosch Geleverde zorg beschermd wonen	1.107	0	1.107	0
Gemeente 's-Hertogenbosch(RIOZ) Excessieve casuïstiek jeugdzorg	153	0	153	0
Gemeente 's-Hertogenbosch Voorl.afr. Regionale uitv.kst jeugdzorg 2022	76	0	76	0
Gemeente 's-Hertogenbosch Voorl.afr. Regionale kst jeugdzorg ZIN 2021	361	0	361	0
Gemeente 's-Hertogenbosch Voorl.afr. Regionale kst jeugdzorg ZIN 2021	33	0	33	0
Gemeente 's-Hertogenbosch Voorl.afr. Regionale kst jeugdzorg ZIN 2022	317	0	317	0
Gemeente 's-Hertogenbosch Afrekening pgb's 2022	136	0	136	0
Gemeente Boekel Corr. Z-route ROC	15	0	15	0
Gemeente Bernheze ROC + Z-route	31	0	31	0
BelastingdienstSaldi BTW 2022 NTO Fiscus	273	0	273	0
Gemeente Boekel Uitvoeringskosten Boekel 2023	0	221	0	221
Gemeente Bernheze Uitvoeringskosten Bernheze 2023	0	209	0	209
Diverse gemeenten Watersamenwerking As50+ 2023	0	20	0	20
Gemeente Boekel Nog te ontvangen loonheffing 202312	0	22	0	22
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	10	0	10

RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	72	0	72
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	4	0	4
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	505	0	505
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	16	0	16
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	72	0	72
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch) Voorlopige afrekening RIOZ	0	2	0	2
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch)Afrekening 2023 kosten Corona en uitvoeringskosten	0	16	0	16
RIOZ (gemeente 's-Hertogenbosch)Afrekening 2023 reserve CvTB en verdeelsleutel WvGGZ	0	29	0	29
Gemeente TilburgBCF 2022 Taskforce RIEC	0	9	0	9
Gemeente 's-Hertogenbosch Beschermd Wonen 4e kwartaal 2023	0	388	0	388
SVB Afrekening PGB's 2023	0	40	0	40
Gemeente 's-Hertogenbosch Afrekening PGB's 2023 Beschermd Wonen	0	45	0	45
WSD Terugbetaling nieuwe doelgroepen WSD	0	57	0	57
Gemeente 's-Hertogenbosch Declaratie beschermd wonen 4e kw	0	7	0	7
Afrek Bernheze uitvoering schuldhulp 2023	0	53	0	53
Gemeente Boekel Afrek Boekel uitvoering schuldhulp 2023	0	15	0	15
Nog te ontvangen budget 2023	0	214	0	214
Verrekening vs uitvoeringskosten 2023 fact	0	1.109	0	1.109
Saldi BTW 2023 NTO BCF	0	147	0	147
Gemeente Bernheze Afrekening programmakosten 2023 Bernheze	0	3.123	0	3.123
Gemeente Boekel Afrekening programmakosten 2023 Boekel	0	894	0	894
Totaal	**6.886**	**7.299**	**6.751**	**7.434**

Nog te ontvangen Rijk
De balanspost nog te ontvangen Rijk betreft o.a. afrekening Spuk sport 2022 € 0,5 miljoen, rente schatkist 4e kwartaal 2023 € 0,165 miljoen.

Overige nog te ontvangen bedragen
De balanspost overige nog te ontvangen bedragen bestaat o.a. afvalstoffenheffing het gedeelte van het legen van de containers 2023 (€ 2,4 miljoen), VPB 2023 (€ 2,2 miljoen)
VPB 2022 (€ 1,7 miljoen), facilitair beleid bouwgrond exploitatie Veghels Buiten (0,9 miljoen) , vergoeding Nedvang kwartaal 2023 (€ 0,5 miljoen), WSD afrekening textiel 2023 (€ 0,4 miljoen) leges omgevingsvergunningen (€ 0,4 miljoen), herberekening doordecentralisatievergoeding (€ 0,25 miljoen), toeristenbelasting (€ 0,2 miljoen).

Vooruitbetaalde bedragen
De balanspost vooruitbetaalde bedragen bestaat o.a. voor € 2,9 miljoen uit vooruitbetaalde huur voor de Noordkade en € 0,3 miljoen transformatiekosten jeugdzorg.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen is ingedeeld in drie categorieën: algemene reserve, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat 2023.

Algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Saldo 2022	Resultaat-bestemming	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 2023
Totaal algemene reserve	**95.557**	**23.752**	**8.958**	**-21.753**	**106.514**
Algemene risicoreserve	76.448	23.752	3.500	-11.011	92.689
Risico's grondexploitaties	19.109	0	5.458	-10.742	13.825
Totaal bestemmingsreserve	**37.267**	**0**	**17.293**	**-5.229**	**49.331**
Beschermd wonen	83	0	3.614	0	3.697
Dekking kapitaallasten	26.589	0	12.557	-4.681	34.465
Rembrandtlaan	2.379	0	0	0	2.379
Sociaal domein	8.216	0	1.122	-548	8.790
Saldo van rekening	**23.752**	**-23.752**	**10.329**	**0**	**10.329**
Gerealiseerd resultaat	23.752	-23.752	10.329	0	10.329
Totaal	**156.576**	**0**	**36.580**	**-26.982**	**166.174**

Algemene risicoreserve
Buffer ter afdekking van de geïnventariseerde risico's in het kader van risicomanagement en ter afdekking van de schommelingen in de jaarrekeningresultaten. Daarnaast wordt beschikbare ruimte ingezet voor incidentele (nieuwe) ontwikkelingen. De gemeente Meierijstad vindt dat er minimaal een ratio moet zijn van 1,0, wat gezien wordt als voldoende. Zie ook de toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het aanhouden van te veel reserves is geen doel op zich.
In 2023 hebben o.a. de volgende onttrekkingen plaatsgevonden:

Onttrekking algemene risicoreserve	in duizenden €
Eenmalige budgetten	4.158
Aanschaf RVB-woningen	1.928
Modulaire woningbouw	188
Bestemmingen jaarrekening 2022	3.424
Kloosterkwartier/Leefgoed	1.096
Openstelling en behoud openlucht zwembad	191
overige	26
Totaal onttrekkingen	**11.011**

Reserve risicoprofielen grondexploitatie
Voor het afdekken van risico's grondexploitatie is bij de jaarrekening 2017 een bestemmingsreserve gevormd uit tussentijdse winstnemingen 2017 van € 16,7 miljoen.
Bij de besluitvorming omtrent de begroting 2020 is besloten om deze bestemmingsreserve vanaf 2020 om te vormen tot een algemene reserve risico's grondexploitaties.
In 2023 hebben toevoegingen plaatsgevonden als gevolg van tussentijdse winstnemingen grondexploitatie 2023 (€ 5,4 miljoen). Het vormen van verliesvoorziening (€ 10,7 miljoen) is onttrokken aan de reserve.

Reserve dekking kapitaallasten

Administratief verloop van geactiveerde investeringen waarvan afschrijvingslasten worden gedekt uit reserve. Alleen voor investeringen waarvoor voeding van de reserve heeft plaatsgevonden. Voor de afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden bedragen onttrokken en ten gunste van de jaarlijkse exploitatie gebracht.
De afschrijvingslasten welke in 2023 zijn onttrokken bedragen € 1.181.000. Bij de fusie is besloten om vanaf 1 januari 2018 te groeien naar een situatie waarin alle afschrijvingslasten ten laste gebracht worden van de exploitatie en geen gebruik meer te maken van deze dekkingsreserve. Jaarlijks zal een bedrag van € 3,5 miljoen van de reserve vrijvallen ten gunste van de algemene risicoreserve.

Bij de vaststelling van de begroting 2024 is besloten om een de dekkingsreserve kapitaallasten te gaan gebruiken voor de voorgenomen investeringen van het Omnipark Erp en de Optimalisatie bestuurscentrum. Bij raadsbesluit van november 2023 is besloten om een bedrag van € 12,5 miljoen toe te voegen in verband met de aankoop van woningen van het Rijksvastgoedbedrijf.Dit bedrag is toegevoegd in 2023.

Reserve sociaal domein
Er is een "Reserve Sociaal Domein" ingesteld. Deze bestemmingsreserve is ingesteld om de eventuele gevolgen in verband met de grote risico's van de decentralisaties op te vangen.
Tot en met 2019 werden de in enig jaar niet bestede budgetten sociaal domein toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Bij vaststelling van de 2e bestuursrapportage 2020 is besloten dat de budgetten, die in de (gewijzigde) begroting 2020 als dekking de bestemmingsreserve sociaal domein hebben bij de jaarrekening te verrekenen met deze reserve. Andere over- of onderschrijdingen van de budgetten binnen programma sociaal domein lopen via het jaarrekeningresultaat.
Bij de vaststelling van de begroting 2021 is besloten om de bestemmingsreserve Sociaal domein te handhaven voor het bestedingsdoel transformatie, preventie en innovatie binnen het sociaal domein.

Onttrekkingen 2023 hebben plaatsgevonden voor o.a.:

Onttrekking reserve sociaal domein	in duizenden €
Regiesysteem	221
Preventie & innovatie	43
Aansluiting onderwijs-jeugdzorg	48
Transformatiegelden jeugdzorg ZIN	86
Inclusieve samenleving	85
diversen	64
Totaal	**547**

Reserve Rembrandtlaan
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is de voorziening Rembrandtlaan omgezet naar een bestemmingsreserve Rembrandtlaan. Invulling van het project waar deze middelen voor bedoeld zijn moet nog verder worden uitgewerkt. Er hebben in 2023 geen mutaties plaatsgevonden op deze reserve.

Reserve Beschermd Wonen
Vanaf 1 januari 2023 krijgt elke gemeente voor een periode van 10 jaar, stapsgewijs een (toenemend) budget voor nieuwe cliënten Beschermd Wonen. Deze opbouw is gebaseerd op een landelijk gemiddelde instroom. Het is nog onduidelijk of dit landelijk gemiddelde past bij de werkelijke instroom in onze regio. Ook zien we de afgelopen jaren een toename van het aantal cliënten in Beschermd Wonen. Dit is voor iedere gemeente een financieel risico wanneer de instroom hoger is dan begroot in het lokale budget. Om dit risico de eerste vier jaar te beperken werken we in de jaren 2022-2025 nog met een regionaal budget.
Het regionaal budget bestaat uit het budget van de centrumgemeente plus de uitkering aan de lokale gemeenten voor de nieuwe cliënten. De regiogemeenten oormerken dit geld en een

eventueel opgebouwde reserve, op de lokale begroting voor Beschermd Wonen.
Vanwege de risico's van de decentralisatie, de transformatie en de regionale afspraken en afhankelijkheid, is bij raadsbesluit van 4 november 2021 voor de jaren 2022 t/m 2025 een bestemmingsreserve ingesteld.
In 2023 is de ontvangen bijdrage ad € 3,6 miljoen toegevoegd aan deze reserve.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen zijn afgezonderde vermogensbestanddelen (vreemd vermogen) die gevormd worden om:
Verplichtingen en verliezen te schatten waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
Risico's waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten;
Fluctuaties in kosten (gelijkmatige verdeling van kosten) op te vangen;
Nog niet bestede middelen die specifiek besteed moeten worden, voor zo ver zijnde bijdragen van andere overheidslichamen.

Stortingen verlopen via resultaatbepaling. Onttrekkingen verlopen niet via exploitatie, maar worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Per 31-12-2023 kennen we de volgende voorzieningen:

(bedragen x € 1.000)	Saldo 2022	Storting	Onttrekking	Vrijval	Saldo 2023
Vz verplichtingen en verliezen onzeker	**9.444**	**1.853**	**490**	**0**	**10.807**
Vz pensioenverplichtingen wethouders (M)	7.217	654	377	0	7.494
Vz Wachtgelden voormalig collegeleden (M)	193	22	113	0	102
Vz verlofsparen	2.034	1.177	0	0	3.211
Vz gelijkmatige verdeling lasten: algemeen	**9.918**	**5.647**	**5.088**	**0**	**10.477**
Vz speelvoorzieningen (M)	152	100	59	0	193
Vz groot onderhoud civiele kunstwerken	134	189	65	0	258
Vz groot onderhoud gebouwen	6.644	2.207	1.674	0	7.177
Vz groot onderhoud verharding wegen	2.988	3.151	3.290	0	2.849
Vz van derden waarvan bestemming gebonden	**7.939**	**354**	**724**	**-2.713**	**4.856**
Vz afvalstoffenheffing (M)	1.657	0	584	-526	547
Vz riolering, beklemmende middelen derden (M)	5.929	0	0	-2.187	3.742
Vz verbetering kwaliteit buitengebied	353	354	140	0	567
Bijdragen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven	**31.144**	**1.052**	**3.147**	**0**	**29.049**
Vz riolering, spaarvoorziening (M)	31.144	1.052	3.147	0	29.049
Totaal	**58.445**	**8.906**	**9.449**	**-2.713**	**55.189**

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenverplichtingen wethouders
Afdekken toekomstige pensioenaanspraken van zittende en gewezen wethouders. Jaarlijks dient bijstelling van de actuele waarde plaats te vinden.

Wachtgelden voormalig collegeleden
Afdekken toekomstige verplichtingen wachtgelden voormalige collegeleden. Jaarlijks dient de hoogte van de voorziening geactualiseerd te worden.

Verlofsparen

Vanaf 1 januari 2022 kunnen medewerkers conform de cao verlofsparen. Omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd naar verwachting niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen, is hiervoor een voorziening noodzakelijk. In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van het saldo. Jaarlijks dient de hoogte van de voorziening geactualiseerd te worden.

Voorzieningen gelijkmatige verdeling lasten
Lasten van groot onderhoud worden gelijkmatig verdeeld (egaliseren van onderhoud) over meerdere jaren. Verschillen tussen dotaties ten laste van de exploitatie en de werkelijke kosten worden jaarlijks toegevoegd dan wel onttrokken aan de voorzieningen.

Speelvoorzieningen
In 2023 is er een bedrag gestort van € 100.130. Er zijn uitgaven geweest voor onderhoud diverse speelvoorzieningen voor een bedrag van € 59.468.

Civiele kunstwerken
In 2023 is er een bedrag gestort van € 189.193 Er zijn uitgaven geweest voor een bedrag van € 64.697 in verband met onderhoud van houten bruggen, het opstellen van een beheerplan en instandhoudingsinspectie van de civiele kunstwerken.

Groot onderhoud verharding wegen
In 2023 is er een bedrag gestort van € 3.151.000 en een bedrag onttrokken van € 3.289.935.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen
In 2023 is er een bedrag gestort van € 2.206.998 en een bedrag onttrokken van € 1.673.540.

<u>Voorzieningen van derden waarvan de bestemming gebonden is</u>

Afvalstoffenheffing
In 2023 is de naheffing van € 583.988 in verband met de claim van Attero verwerkt en is in verband met de 100% kostendekkendheid van het taakveld afval een bedrag onttrokken van € 526.177 uit de voorziening.

Riolering, beklemde middelen derden
Voor de financiering van het VGRP is gekozen voor de ‘spaarvariant’ (raadsbesluit 21 september 2017). Conform het besluit bij de vaststelling van het VGRP+ 2017-2022 is het saldo van de Voorziening Beklemde middelen per 1 januari 2017 ad € 38,1 miljoen verdeeld waarbij een verdeling is aangenomen van 25% voor het ‘algemeen deel’ 75% voor het ‘spaardeel’.
De spaarvoorziening wordt gebruikt voor de vervangingsinvesteringen, zodat de rentelasten beperkt worden. De algemene voorziening wordt ingezet om de tariefstijging te beperken. Beide voorzieningen worden in de planperiode ingezet om alle in het plan opgenomen werkzaamheden te kunnen uitvoeren, zonder dat de tarieven fors toenemen.
In december 2021 is door de gemeenteraad het Programma Water en Riolering 2022-2026 (PWR) vastgesteld. In dit plan wordt deze werkwijze voortgezet.

In 2023 is in de voorziening beklemde middelen riolering een bedrag van een € 2.186.688 onttrokken waardoor de voorziening een stand bereikt van € 3.742.802.

Verbetering kwaliteit buitengebied
Deze voorziening wordt ingezet voor verbetering van de kwaliteit van het buitengebied.
De gelden zijn ontvangen op grond van de regeling ‘Buitengebied in Ontwikkeling’. Als in het buitengebied iemand op eigen terrein een woning mag bouwen moet daarvoor een bijdrage aan de gemeente worden betaald waarbij de gemeente de (juridische) verplichting heeft deze ontvangsten te bestemmen voor een kwaliteitsimpuls in het landelijk gebied van Meierijstad. Enkele zaken waarvoor de gelden aangewend kunnen worden, zijn: recreatieve ontwikkelingen, sloop van ongewenste bebouwing, aanleg van ontsluitingen en (toegangs-)wegen in het landelijk gebied, cultuurhistorische ontwikkelingen, natuurontwikkeling en landschapsverbetering. De komende jaren zal dit worden uitgevoerd.

<u>Bijdragen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven</u>

Riolering, spaarvoorziening
In 2023 is een bedrag van € 1.052.321 gestort en een bedrag van € 3.146.993 onttrokken waardoor de voorziening een stand bereikt van € 29.049.199.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Vaste schulden in duizenden €	Saldo 31-12-2022	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023	Rentelast 2023
Onderhandse leningen van:					
Banken en overige financiële instellingen	88.564	0	21.244	67.320	1.736
Openbare lichamen	22.600	30.000	700	51.900	560
Waarborgsommen	398	140	35	504	
Totaal	**111.562**	**30.140**	**21.978**	**119.724**	**2.296**

Toelichting:
In 2023 is een vaste lineaire geldlening afgesloten met en looptijd van 10 jaar met een rentepercentage van 3,47%.
De aflossingsverplichting voor 2024 bedraagt € 22,7 miljoen.

KORTLOPENDE SCHULDEN

(bedragen x € 1.000)	2023	2022
Vlottende Schulden	**21.087**	**25.034**
Overige kasgeldleningen	0	10.000
Banksaldi	1	0
Overige schulden	21.086	15.034
Vlottende schulden	**21.087**	**25.034**

OVERLOPENDE PASSIVA

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	2023	2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	8.394	7.729
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk	10.514	14.229
Vooruitontvangen bedragen van overige overheid	4.351	4.175
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.286	1.681
Totaal	**24.545**	**27.814**

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend jaar tot betaling komen.
Het betreft onder andere:
€ 2,8 miljoen Crediteuren Sociaal Domein
€ 1,2 miljoen afrekening SPUK Sport MEOZ 2023
€ 1,1 miljoen rente geldleningen verantwoord in 2023 te betalen in 2024;
€ 0,5 miljoen afrekening WSD textiel

Ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren in duizenden €	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Vrij-gevallen bedragen	Terug-betalingen	Saldo 31-12-2023
Het rijk:					
Uitkering hulp gedupeerden toeslagenproblematiekBelastingdienst	3	0	0	3	0
Terug te betalen Bbz 2020Min. SZW BBZ Kapitaalverstrekking	61	0	0	36	25
Uitkering hulp gedupeerden toeslagenproblematiekBelastingdienst	28	0	0	28	0
ToeslagenaffaireFinancieel Dienstencentrum	132	0	0	132	0
Tijdelijke Impulsregeling Min.v.BiZa	2.135	0	0	2.135	0
Elde Vooruitonvangen gelden regeling SRijksdienst voor Ondernemend Nederland	492	0	0	492	0
Koploperschap cliëntondersteuning 2022 MIN.v.VWS	179	0	0	179	0
Zwijsen Vooruitonvangen gelden regelinRijksdienst voor Ondernemend Nederland	236	0	0	236	0
Fioretti Vooruitonvangen gelden regeling Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	108	0	0	108	0
Onderwijshuisvesting ontheemden DUO	55	0	0	55	0
NPO 2022DUO	380	0	0	380	0
OAB gelden Min voor Ondernemend Nederland	445	0	0	445	0
Seizoenmedew. Kraanmeer Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	1.022	0	0	1.022	0
Huisv aandachtsgroepenRijksdienst voor Ondernemend Nederland	967	0	0	967	0
Huisv kwetsbare groepen Min.v.BuZa	952	0	0	952	0
SRV-regeling Rijksdienst	51	0	0	51	0
Geluidsanering Sint-Oedenrode Min voor Ondernemend Nederland	23	0	0	23	0
Geluidsanering Schijndel Min voor Ondernemend Nederland	44	0	0	44	0
Geluidsmaatregelen Min voor Ondernemend Nederland	162	0	0	162	0
Lokale isolatieaanpak Min voor Ondernemend Nederland	242	0	0	242	0
Aanpak energiearmoede Min voor Ondernemend Nederland	968	0	0	968	0
Controle QR Min voor Ondernemend Nederland	207	0	0	207	0
Restant Tozo 2022 Min.v.SZW	13	0	0	13	0
Sportakkoord 2022 Min.v.VWS	94	0	0	94	0
Vitaliteitsakkoord 2022 Min.v.VWS	49	0	0	49	0
VergunninghoudersMin voor Ondernemend Nederland	279	0	0	279	0
Stimuleringsregeling woningbouw Ministerie van VROM	243	0	0	243	0
Subsidie sanering verkeerslawaai Ministerie van I&M	132	0	0	132	0
SPUK Sport 2021 Ministerie van VWS	18	0	0	18	0
Min.v.I&W Maatregelen verkeersveiligheid Ministerie van I&W	61	0	0	61	0
Uitkering maatregelen Ministerie van I&W	400	0	0	400	0

Stimulering verkeersveiligheidMinisterie van IM	23	0	0	23	0
Vs Regeling reductieRijksdienst voor Ondernemend Nederland	7	0	0	7	0
Saldo noodopvang Oekraïne 2022 Ministerie van Justitie en Veiligheid	3.554	0	0	3.554	0
Budget inburgering 2023Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	464	0	0	22	442
Middelen koplopergemeente Cliëntondersteuning Ministerie van VWS	0	179	22	0	157
Restant aanpak energiearmoede Min voor Ondernemend Nederland	0	1.368	644	0	724
Restant lokale isolatieaanpak Min voor Ondernemend Nederland	0	1.782	61	0	1.721
Restant startbouwimpuls Stads Veghel Min voor Ondernemend Nederland	0	245	0	0	245
Restant geluidmaatregelen Erp Min voor Ondernemend Nederland	0	162	0	0	162
Restant geluidsanering Schijndel Min voor Ondernemend Nederland	0	44	0		44
Restant geluidsanering Sint-Oedenrode Min voor Ondernemend Nederland	0	23	0	0	23
Restant geluidsanering N616 Erp Min voor Ondernemend Nederland	0	489	72	0	417
Restant CDOKE middelen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	0	1.358	80	0	1.278
Restant aanpak stallen Min voor Ondernemend Nederland	0	867	527	0	340
Restant huisv kwetsbare groepen Min.v.BuZa	0	952	73	0	879
Restant huisv aandachtsgroepen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	0	967	0	0	967
Restant seizoenmedew. Kraanmeer 26 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	0	1.022	511	0	511
Subsidie snelfietsrouteMinisterie van I&W	0	353	0	0	353
Maatregelen verkeersveiligheid Ministerie van I&W	0	278	186	0	92
Bijdrage geluidsanering Ministerie van VROM	0	198	0	0	198
Vooruitontvangen gelden Eldecollege	0	492	0	0	492
Vooruitontvangen gelden Zwijsen college	0	236	0	0	236
Vooruitontvangen gelden Fioretti college	0	108	0	0	108
Nationaal Programma Onderwijs DUO	0	781	501	0	280
Inhalen Covid-19 onderwijstvertragingen DUO	0	2.213	1.583	0	630
GALA 2023 Ministerie van VWS	0	1.430	1.240	0	190
Subtotaal het Rijk	**14.229**	**15.547**	**5.500**	**13.762**	**10.514**
Overige Nederlandse overheidslichamen:					
M7-samenwerking 2022Diverse gemeenten	65	0	0	65	0
R8-samenwerking 2022Diverse gemeenten	21	0	0	21	0
Middelen Project Drugs wat doet het met jeDiverse gemeenten	364	0	0	364	0
Bijdrage project SP3Provincie Noord-Brabant	57	0	0	57	0
Aanpak stallenGemeente Den-Bosch	727	0	0	727	0
Regiodeal voedseleducatieplanRNOB	30	0	0	30	0

Regiodeal arbeidsmigrantenProvincie Noord-Brabant	17	0		17	0
Hybride leeromgevingProvincie Noord-Brabant	95	0	0	95	0
Subsidie Snelfietsroute 1e deelProvincie Noord-Brabant	2.355	0	0	2.355	0
Bijdrage Ruimte voor RuimteProvincie Noord-Brabant	223	0	0	223	0
Bijdrage Ham-Havelt 30 km wijkProvincie Noord-Brabant	72	0	0	72	0
Bijdrage Stedelijke vernieuwingProvincie Noord-Brabant	129	0	0	129	0
Bijdrage gebiedsger.aanpakProvincie Noord-Brabant	20	0	0	20	0
Contributie lidmaatschap M50 - 2024	0	5	257	0	-252
Midstad Brabant (M7)Diverse gemeenten	0	289	34	0	255
M50 Samenwerking 2023Diverse gemeenten	0	182	5	0	177
R8-samenwerking 2023Diverse gemeenten	0	21	0	0	21
Versterkingsgelden 2023-2024 polariastie voorkomenGemeente Nuenen	0	14	181	0	-167
Middelen regionaal project Drugs wat doet het met jouDiverse gemeenten	0	583	0	0	583
Saldo 2023 regiodeal voedseleducatieplanRNOB	0	286	0	0	286
Restant lokale isolatieaanpak Provincie Noord-Brabant		60	4		56
Restant BMIP Provincie Noord-Brabant	0	360	637	0	-277
Subsidie snelfietsroute Provincie Noord-Brabant	0	2.355	38		2.317
C2316479 Bijdr. Past. van Haarenstr.Provincie Noord-Brabant	0	450	3	0	447
Bijdrage Stedelijke vernieuwingProvincie Noord-Brabant	0	130	0	0	130
Bijdrage Ruimte voor RuimteProvincie Noord-Brabant	0	223	0		223
NB Bijdrage Meer ruimte voor de AaProvincie Noord-Brabant	0	71	54	0	17
Regionale aanpak stallen Gemeente 's-Hertogenbosch	0	90	1	0	89
Saldo EB grondwaterbeheerProvincie Noord-Brabant	0	20	3	0	17
Saldo EB grote oogst Provincie Noord-Brabant	0	250	25	0	225
Leeromgeving van 2023 naar 2024Provincie Noord-Brabant	0	95	261	0	-166
Inzetten voor toeslagenaffaire 2024Belastingdienst	0	370	0	0	370
Subtotaal overige Nederlandse overheidslichamen	**4.175**	**5.854**	**1.503**	**4.175**	**4.351**

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.
Het betreft oa resultaat Scheifelaar 2022 € 0,5 miljoen, Wet inburgering € 0,4 miljoen en Grondwater beheer € 0,3 miljoen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Ontwikkeling van gewaarborgde geldleningen en garantstellingen

Waarborgen in duizenden €	Aard	Oorspron-kelijk bedrag	Restant 31-12-2022	Restschuld 31-12-2023	Percentage	Restant 31-12-2023
WSW (BNG NWB)	Borg	673.062	130.642	276.390	50%	138.195
Rabobank	Borg	1.120	665	615	100%	615
Totaal gewaarborgd		**674.182**	**131.307**	**277.005**		**138.810**

De dekking van een aanspraak op WSW is als volgt
- de deelnemende corporatie heeft zelf een vermogensbuffer
- aanspreken risicovermogen WSW
- onderlinge waarborg van corporaties
- gemeente (50%) en Rijk (50%) vertrekken renteloze leningen aan WSW

Garantstellingen in duizenden €	Aard	Restant 31-12-2022	Restant 31-12-2023
Stater totaal	Garant	402	267
SNS Bank	Garant	6	0
Regiobank/SNS Bank	Garant	13	5
ING	Garant	412	228
Rabobank	Garant	185	113
Subtotaal natuurlijke personen		1.019	612
Provincie	Garant	500	500
Subtotaal overige instellingen		500	500
Totaal garantstellingen		**1.519**	**1.112**

In 2023 is er een daling aan garantstellingen natuurlijke personen. Dit zijn hypotheken waarvoor de gemeente borg staat. Dit betreft een oude regeling die is komen te vervallen met de komst van de Nationale Hypotheek Garantie in 1995. Het betreft een sterfhuisconstructie waardoor er alleen nog aflossingen volgen wat leidt tot een lager financieel risico voor de gemeente.
In 2022 is er aan de provincie een garantstelling afgegeven voor de hybride leer-werk omgeving binnen The Chocolate Factory.
Overzicht met langlopende verplichtingen

Soort verplichting	Contract bedrag	Ingang	Einde
Groen afval	PxQ	1-1-2017	31-12-2024
Huishoudelijk restafval (BOVUS)	PxQ	1-2-2019	31-1-2028
Raamovereenkomst van het klein elementen en rioolonderhoud	PxQ	1-4-2020	31-3-2024
Raamovereenkomst Veghels buiten Stedenbouw en Landschap	PxQ	1-1-2022	31-12-2025
Raamcontract ICT hardware	PxQ	1-9-2021	1-9-2024
Raamcontract operational lease (ICT)	PxQ	1-1-2022	31-12-2025
Inzameling afval en meer in de gemeente Meierijstad	13.132	1-1-2019	31-12-2028
Onderhoud nieuwe zwembaden	3.313	2020	2045
Microsoft producten	PxQ	1-7-2023	30-6-2026
Raamovereenkomst Veghels buiten Stedenbouw en Landschap	PxQ	1-1-2022	31-12-2025

Onderhoud openbaar groen	PxQ	1-1-2020	31-12-2024
Inkoop specialistische zorg	PxQ	1-1-2022	31-12-2024
Inkoop huishoudelijke verzorging	PxQ	1-1-2018	31-12-2024
Levering Gas en electrciteit	PxQ	1-1-2023	31-12-2027
Software broker	PxQ	1-3-2020	28-2-2024
Onderhoud openbare verlichting	PxQ	1-6-2023	31-5-2025
Reiniging drukrioolputten	PxQ	1-9-2021	31-8-2025
Overeenkomst uitzend en payrol	PxQ	1-4-2020	31-3-2025
Afname digitale juridische titels	PxQ	1-2-2018	31-1-2025
Accountant controle jaarrekening	PxQ	1-7-2023	30-6-2027
Inzameling oud papier en karton	PxQ	1-9-2023	31-8-2024

Kredietlimiet
De gemeente heeft een rekening-courantkrediet bij de BNG van € 3.000.000 per 1 januari 2019 t/m 31 december 9999.

Toelichting bijdrage CAK
(Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV het volgende. Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Juridische geschillen
De gemeente Meierijstad is partij in enkele juridische geschillen, waarvan sommige al enige jaren lopen. Voor deze en de overige geschillen geldt dat het op dit moment niet in te schatten valt of er sprake zal zijn van een financiële impact en hoe hoog die zal zijn.

Verlofsaldi
De voorziening verlofsparen is opgebouwd uit de volgende verlofsoorten:
- Spaarverlof;
- Bovenwettelijk verlof gekocht;
- 50% Bovenwettelijk verlof.

De volgende verlofsoorten zijn niet opgenomen in de voorziening verlofsparen:
- Wettelijk verlof;
- 50% Bovenwettelijk verlof;
- Onregelmatige diensten;
- Overwerk.

Jaarlijks is sprake van het vervallen van een deel van het niet-opgenomen verlof. Voor Bovenwettelijk verlof geldt een houdbaarheidstermijn van vijf jaar. Alleen voor dit type verlof is uitbetaling mogelijk, zij het onder stringente voorwaarden.
De gekapitaliseerde waarde van het saldo verlofuren is per eind 2023 afgerond € 3,2 miljoen, terwijl het saldo per eind 2022 € 2,4 miljoen was.

Vennootschapsbelasting
De gemeente Meierijstad beschikt ultimo 2023 over een compensabel verlies van circa € 3 miljoen.

GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Naast de algemeen geldende gemeentelijke verslaggeving regels opgenomen in het BBV zijn de volgende aanvullende raadsbesluiten van toepassing:

- Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Meierijstad (raadsbesluit 14 december 2023);
- Nota waardering en afschrijving 2017 (raadsbesluit 22 juni 2017);
- Nota beleidsregels reserves en voorzieningen 2017 (raadsbesluit 22 juni 2017).

BALANS

De verplichte balans-rubrieken uit het BBV die van toepassing zijn voor onze gemeente, zijn in de balans gepresenteerd.

Wij hebben in het boekjaar 2023 geen stelselwijzigingen doorgevoerd die gevolgen hebben voor de beginbalans 2023.

Algemeen

Uitgangspunten

- Alle verkregen activa zowel met een economisch nut als investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd. Uitzondering: investeringen met verkrijging – of vervaardigingsprijs van € 20.000 of minder worden niet geactiveerd maar worden ten laste van de exploitatie gebracht.
- De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. We nemen activa en passiva op tegen nominale waarden.
- Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Slechts in incidentele gevallen wijken we van deze methode af als bijvoorbeeld wet- of regelgeving dit voorschrijft of als er gerelateerde inkomsten tegenover staan. Een uitzondering zijn de investeringen in het kader van het rioolbeheerplan, we schrijven hierop af op annuïteitenbasis.
- Op gronden wordt niet afgeschreven.
- De restwaarde van activa is in principe op 0 (nul) gesteld.
- Voorzieningen die een correctie zijn op de waarde van activa, worden op de betreffende activa in mindering gebracht. Voorbeelden hiervan zijn:

- Voorzieningen wegens oninbaarheid van leningen en vorderingen. Deze worden in mindering gebracht op de betreffende lening of vordering.
- Voorzieningen wegens incourantheid van bijvoorbeeld voorraden of wegens verwachte verliezen op grondexploitaties. Deze worden in mindering gebracht op de betreffende voorraad of de boekwaarde van het betreffende complex.

Activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn gedane uitgaven waar geen tastbare gemeentelijke bezittingen tegenover staan. Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
- De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De kosten die verbonden zijn aan het sluiten van geldleningen inclusief het saldo van agio en disagio worden geactiveerd wanneer de kosten hoger zijn dan € 20.000.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling veelal de kosten die worden gemaakt in de voorbereiding van een groot project. Deze kosten mogen echter alleen geactiveerd worden als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- Het voornemen bestaat om het actief te verkopen of te gebruiken;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te gebruiken staat vast;
- Dat het actief economisch of maatschappelijk nut zal genereren;
- Dat de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De afschrijvingstermijn voor onderzoek en ontwikkeling bedraagt maximaal vijf jaren.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het BRO (Besluit Ruimtelijke Ordening); en
- De kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investeringen met een economisch nut:
- Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief worden op de waardering in mindering gebracht.
(Bestemming) reserves mogen we niet op de investeringswaarde in mindering brengen. Indien er voor de dekking van kapitaallasten van een investering met een economisch nut een reserve is opgebouwd, wordt deze reserve gebruikt om de jaarlijkse kapitaallasten af te dekken.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De afschrijving op activa vindt plaats in het jaar na gereedmelding. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De volledige lijst met afschrijvingstermijnen is opgenomen in te vinden in de Nota Waardering en afschrijving 2017.

De afschrijvingen worden berekend volgens de bruto of netto-methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa
Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa
Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Financiële vaste activa
Op grond van artikel 33 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- Leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- Overige langlopende leningen;
- Uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer;
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd van één jaar of langer;
- Overige uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Voorraden
Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De verliesvoorziening is bepaald op het resultaat op eindwaarde.
De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van januari 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:
Rentepercentage bedraagt 1,37%;
Kostenindexatie bedraagt 2%
Opbrengstenindexatie bedraagt 0,00 % voor 2024-2025, voor 2026 en verder: 2%.
De geplande afzet is gebaseerd op provinciale prognoses en gerealiseerde verkopen.

Ten aanzien van de geraamde nog te maken kosten heeft het college de uitgangspunten gehanteerd zoals opgenomen in de individuele exploitatieopzetten.

Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college de uitgangspunten gehanteerd zoals opgenomen in de individuele exploitatieopzetten.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. Het grootste risico ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan is gelegen in het complex Veghels Buiten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie van kosten en opbrengsten gerealiseerd).

Onder het eerste punt staat als voorwaarde voor het tussentijds nemen van winst omschreven dat het resultaat betrouwbaar moet kunnen worden ingeschat. Voor een aantal grondexploitaties zijn nog onzekerheden aanwezig of het resultaat ook daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden. Het gaat hier met name over grondexploitaties waar de definitieve eindbestemming nog niet onherroepelijk is. Binnen onderstaande grondexploitatie moet nog een ruimtelijke procedure worden doorlopen cq afgerond:
8313 Veghel – Veghels Buiten, 8315 Veghel – Rembrandtboulevard.

Kortlopende vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Passiva

Algemeen
De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld.

Eigen Vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen algemene- en bestemmingsreserves alsmede het saldo van de rekening van baten en lasten.
We kennen twee algemene reserves:

- Een ter afdekking van de geïnventariseerde risico's in het kader van risicomanagement en ter afdekking van de schommelingen in de jaarrekeningresultaten.
- Een algemene reserve vrij besteedbaar.

De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

De Nota Beleidsregels Reserves en Voorzieningen 2017 is vastgesteld door de raad. In deze nota is als uitgangspunt onder andere opgenomen:

- Het terughoudend zijn in het vormen van bestemmingsreserves;

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Langlopende schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Kortlopende schulden
De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
Er is een splitsing aangebracht in de overlopende passiva. Op de balans staan nu de volgende posten: Vooruit ontvangen bijdragen van de EU, vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk, vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid en overige overlopende passiva.

Waarborgen en garantstellingen
De verplichtingen die voortvloeien uit het waarborgen van geldleningen zijn op de balans vermeld maar zijn geen onderdeel van het balanstotaal. Dit betreffen borgstellingen en garanties van opgenomen leningen van diverse instellingen en particulieren.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Lasten nemen we direct op, zodra ze zich voordoen. Baten en winsten nemen we voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Op basis van actuele kostprijsberekeningen worden bij verlieslatende complexen de hoogte van de te nemen voorziening bepaald.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat geen voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume mogen worden opgenomen, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten wordt wel een verplichting gevormd. Van dit laatste is sprake bij de verplichtingen omtrent verlofsparen zoals dit vanaf 2022 is ingevoerd in de CAO.

Conform de notitie grondexploitatie 2016 van de commissie BBV wordt tussentijds winst genomen op basis van de percentage of completion (POC) methode. De POC-methode is nader uitgewerkt door de commissie BBV in de “aanvulling notitie grondexploitatie: tussentijds winst nemen (POC-methode)".

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Voor de ontvangsten algemene uitkering wordt de laatst verschenen circulaire in het boekjaar verwerkt. Voor 2023 is dit de decembercirculaire 2023.

Budgetoverheveling vindt alleen plaats als:

- er een beleidsinhoudelijke noodzaak is om het geld te behouden voor uitvoering in het nieuwe jaar
- er in het nieuwe jaar geen middelen beschikbaar om deze uitgaven te dekken (financiële noodzaak)
- de uitvoering in het nieuwe jaar past binnen de planning van het werkatelier
- de daadwerkelijke realisatie uiterlijk plaatsvindt in het nieuwe jaar d.w.z. er kan één keer budgetoverheveling plaatsvinden
- het over te hevelen budget minimaal € 25.000 bedraagt.

Bovenstaande spelregels zijn niet van toepassing op eenmalige budgetten gekoppeld aan activiteiten uit het collegewerk programma Thuis in Meierijstad Mijlpalen 2023-2026 die meerdere jaren door lopen.
De eenmalige budgetten worden beoordeeld op deze spelregels van budgetoverheveling.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Meierijstad en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent dat:

- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29-2-2024 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt als ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023, als ook onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 3.097.280) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 300.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

VERANTWOORDING SPECIFIEKE UITKERINGEN

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzondering sbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzondering sbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator : A16/06*
			€ 12.723.900	€ 0	€ 0	€ 473.967	€ 0	€ 0
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		

			Aard controle R *Indicator: A16/07*	*Aard controle R* *Indicator: A16/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 0	€ 13.197.867	€ 0		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			114	114	13	22	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van	**Reeks 1** Cumulatieve bestedin g (t/m

			onderdeel c (artikel 3)	kosten van onderdeel c (artikel 3)	onderdeel e (artikel 3)	kosten van onderdeel e (artikel 3)	onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 141.987	€ 179.213			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 1.900	€ 43.320	€ 45.084	€ 76.296	€ 23.335	€ 42.633
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	

			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 0	€ 120.000	€ 0	€ 0	€ 215.896	
BZK	**C31**	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C31/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controlen n.v.t.* *Indicator: C31/02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/05*	
			€ 72.800	€ 134.680	€ 0	0	Nee	
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-00745531/Fioretti College	€ 351	€ 500.351	Ja		Nee
		2	SUVIS21-00745333/Zwijsen College	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee

		100	SUVIS21-00747020/El de College	€ 0	€ 40.000	Ja		Nee
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-00745531/Fioretti College	Nee	het werk is nagenoeg afgerond en wordt in 2024 opgeleverd			
		2	SUVIS21-00745333/Zwijsen College	Nee	het werk is nagenoeg afgerond en wordt in 2024 opgeleverd			
		100	SUVIS21-00747020/El de College	Nee	het werk is nog in uitvoering			
BZK	**C41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinancering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C41B/01*	*Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	*Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
		1	030010 Provincie	€ 57.051	€ 168.999	€ 0	0	1

			Noord-Brabant					
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie provincie code *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*			
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	1.200	Ja			
		2						
		3						
		4						
		5						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve bestedin g (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator : C55/06*

			351	€ 170.115	€ 190.538	150	€ 33.687	€ 35.295
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis-heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			385	€ 297.600	€ 297.600			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten,	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen

						wasmachines etc.)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15*
			693	1.255	0	298	385	0
BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve besteding en (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	*Aard controle n.v.t Indicator: C56/02*	*Aard controle R Indicator: C56/03*	*Aard controle R Indicator: C56/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06*
		1	*RHA2021-02275543*	*Meierijstad bouwt voor spoedzoekers*	€ 0	€ 0	0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	*Aard controle R Indicator: C56/08*	*Aard controle R Indicator: C56/09*	*Aard controle R Indicator: C56/10*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12*

		1	*Meierijstad bouwt voor spoedzoekers*	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						
		7						
		8						
		9						
		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/14*				
			Nee	Ja				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtscheldenvan gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				

			€ 8.718	Nee				
BZK	**C68**	**Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders**	Projectnaam *Aard controle n.v.t Indicator: C68/01*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t. Indicator: C68/02*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t Indicator: C68/03*	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering *Aard controle R Indicator: C68/04*	Cumulatieve besteding (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R Indicator: C68/05*	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering *Aard controle R Indicator : C68/06*
		1	transformatie Sint Joachim en Anna	24	22	€ 278.926	€ 929.752	€ 0
		2						
		3						
		4						
			Kopie projectnaam *Aard controle R Indicator: C68/07*	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde *Aard controle R Indicator: C68/08*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator:C68/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: C68/10*		
		1	transformatie Sint Joachim en Anna	€ 0	Ja	Ja		
		2						
		3						
		4						
BZK	**C75B**	**Regiodeals 3e tranche**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de	Kenmerk/ beschikkingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinancering per pijler (jaar T)	

		SiSa tussen medeoverheden	verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C75B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C75B/02*	Een pijler per regel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C75B/03*	*Aard controle R* *Indicator: C75B/04*	*Aard controle R Indicator: C75B/05*	
		1	060796 Gemeente 's-Hertogenbosch	20.001.581	Fijn wonen	€ 92.694	€ 37.622	
		2	060796 Gemeente 's-Hertogenbosch	20.001.588	Goed Leven	€ 0	€ 12.470	
		3	060796 Gemeente 's-Hertogenbosch	20.001.552	Goed Leven	€ 4.571	€ 55.509	
		4	060796 Gemeente 's-Hertogenbosch	20.001.582	Fijn wonen	€ 0	€ 0	
		100						
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeove	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		

			rheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C75B/06*	*Aard controle R* *Indicator: C75B/07*	*Aard controle R* *Indicator: C75B/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09*		
		1	*060796 Gemeente 's-Hertogenbosch*	€ 280.491	€ 183.339			
		2	*060796 Gemeente 's-Hertogenbosch*	€ 0	€ 195.913			
		3	*060796 Gemeente 's-Hertogenbosch*	€ 12.332	€ 149.748			
		4	*060796 Gemeente 's-Hertogenbosch*	€ 0	€ 0			
		100						
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C75B/10*	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C75B/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12*			
			€ 0	€ 42.402	Nee			
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

			Aard controle R *Indicator: C92/01*	*Aard controle R* *Indicator: C92/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 82.569	€ 0	3	272	170	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03533713*	€ 60.350				
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige	Eindverantwoording (ja/nee)		

			derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling		ventilatiemaatregelen.			
			Aard controle R Indicator: C94/07	*Aard controle R Indicator: C94/08*	*Aard controle R Indicator: C94/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10*		
		1				Nee		
		2						
		100						
BZK	**C105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02*	*Aard controle D1 Indicator: C105/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04*	*Aard controle D1 Indicator: C105/05*	*Aard controle R Indicator: C105/06*
		1	*2023-0000096231*	0	Ja	0	Ja	€ 0
		2						
		20						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van opleverin g en/of prijscateg	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)

						orieën woningen		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11*	*Aard controle D1 Indicator: C105/12*
		1	*2023-0000096231*	€ 0	Ja		0	Ja
		2						
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14*				
		1	*2023-0000096231*	Nee				
		2						
		20						
BZK	**C209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t Indicator: C209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R Indicator: C209/03*	Cumulatieve besteding en (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2 Indicator: C209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06*
		1	*RHA2022-*	*Huisvesting seizoenmed*	€ 511.000	€ 511.000	€ 0	146

			03304739	*ewerkers Kraanmeer*				
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: C209/10*		
		1	*Huisvesting seizoenmedewerkers Kraanmeer*	0	Ja	Ja		
		2						
		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/11*					
BZK	**C210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw**	Hieronder per regel één provincie (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)

		Sisa tussen medeoverheden	*Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/01*	*Aard controle R Indicator: C210B/02*	*Aard controle R Indicator: C210B/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/06*
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 103.855	€ 0	1	550	Nee
		2						
		3						
		4						
		5						
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Bestedin g (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	*Aard controle R Indicator: D8/01*	*Aard controle R Indicator: D8/02*	*Aard controle R Indicator: D8/03*	*Aard controle R Indicator: D8/04*	*Aard controle R Indicator: D8/05*	
			€ 680.546	€ 819.836	€ 82.254	€ 0	€ 445.144	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsin	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijs		

			formatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	**Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	achterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 501.450	€ 0	€ 0	€ 0	€ 380.319	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de		

			de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Bestedin g ten laste van Rijksmid delen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 188.008	€ 232.907	Ja			
OCW	**D22**	**Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters**	Bestedin g (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D22/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/03*			
		1	€ 407	€ 407	Ja			
		2						
		100						
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6

		Subsidieregeling sanering verkeerslawaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01*	*Aard controle R Indicator: E3/02*	*Aard controle R Indicator: E3/03*	geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R Indicator: E3/04*	*Aard controle R Indicator: E3/05*	van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R Indicator : E3/06*
		1	2015.017.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	2016.068.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	576.177.03	€ 71.988	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	457.054.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	576.177.01	€ 70.350	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		100						
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10*	*Aard controle R Indicator: E3/11*	*Aard controle n.v.t. Indicator : E3/12*
		1	*2015.017.03*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2	*2016.068.03*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		3	*576.177.03*	€ 71.988	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		4	*457.054.03*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		5	*576.177.01*	€ 70.350	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
		100						
lenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04*		
			€ 0	€ 2.234.101	€ 1.117.050	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08*		
		1	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50	Nee	0	Lange termijnmaatregel, uitvoering voorzien in 2025		

			km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters					
		2						
		50						
IenW	**E44**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E44/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/03*	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering *Aard controle R* *Indicator: E44/04*	Besteding (t/m jaar T) cofinancieringcumulatief *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/06*
		1	IENW/BSK-2022/49751	€ 395.888	€ 395.888	€ 131.963	€ 131.963	Nee
		2						
		10	IENW/BSK-2023/90871	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/09*			
		1	IENW/BSK-2022/49751	1. Hoevenbraak	Nee			
		2		2. Erp-Oost	Nee			
		3		3. centrum Schijndel	Nee			
		4		4. centrumgebied Veghel	Nee			
		5		5. Waterverbinding Kienehoef	Nee			

		6		6. Overige projecten werkregio	Nee			
		7						
		8						
		9						
		10	IENW/BSK-2023/90871	Projecten Maashort + Bernheze	Nee			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/10*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/11*	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/12*	Correctie cofinancieringen (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: E44/13*		
		1	IENW/BSK-2022/49751	Nee				
		2						
		10	IENW/BSK-2023/90871	Nee				
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 156.098	€ 156.098	€ 78.049	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		

				(jaar T)? (Ja/Nee)	maatregelen per type maatregel (stuks, meters)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E84/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden|aantal in Meters	Nee	0			
		2	318 Verbreden van fietspaden|aantal in Meters	Nee	0			
		3	337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg|aantal in Meters	Nee	0			
		4						
		50						
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Bestedingen apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R *Indicator: F28/01*	*Aard controle R* *Indicator: F28/02*	*Aard controle R* *Indicator: F28/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	*Aard controle R* *Indicator: F28/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator : F28/06*
			€ 0	€ 80.312	€ 0	€ 80.312	€ 0	€ 0

			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07*					
			Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingg (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R Indicator: G2/06*
			€ 11.389.472	€ 243.695	€ 468.073	€ 22.705	€ 17.087	€ 0
			Bestedingg (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldende schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de herstelo

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2/11*	peratie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R Indicator: G2/12*
			€ 55.182	-€ 8.250	€ 0	€ 3.065.694	€ 31.998	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtte schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*				

			Indicator: G2/13	*Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
S Z W	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Bestedin g (jaar T) kapitaalv erstrekki ng Gemeent e *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Bestedin g (jaar T) onderzo ekkoste n artikel 52, eerste lid, onderde el b, Bbz 2004 (Bob) Gemeen te *Aard controle R* *Indicator : G3/06*
			€ 0	€ 6.171	€ 14.186	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levenson derhoud (exclusie f BOB) Gederfde baten die voortvloe ien uit kwijtsche lden schulden levenson derhoud BBZ in (jaar T) (exclusie f BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverst rekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelde n van achterstallig e betalingen kapitaalverst rekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m.	BBZ vóór 2020 – levensonderh oud en kapitaalverstr ekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderh oud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstr ekkingen BOB in (jaar	BBZ vanaf 2020 – kapitaalver strekking Gederfde baten die voortvloeie n uit kwijtscheld en van achterstalli ge betalingen kapitaalver strekkinge n BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandig e uitvoering (Ja/Nee)	

			i.v.m. de herstelop eratie kinderop vangtoes lagaffaire Gemeent e *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	de herstelopera tie kinderopvan gtoeslagaffai re Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	T) i.v.m. de hersteloperati e kinderopvangt oeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	i.v.m. de herstelope ratie kinderopva ngtoeslaga ffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
S Z W	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregel ing zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentede el 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonder houd Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstr ekking Gemeente	Baten (jaar T) levensond erhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalver strekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalv erstrekki ng (overig) Gemeen te
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator : G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	-€ 1.260	€ 18.780	€ 1.186
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 37.262	€ 1.650
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.504	€ 1.334
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.075	€ 6.743	€ 552
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.922	€ 164

		tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	€ 0	€ 0	-€ 185	€ 85.211	€ 4.886
	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0	N.v.t.		
	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R*	

	Indicator: G4/11	Indicator: G4/12	Indicator: G4/13	Indicator: G4/14	Indicator: G4/15
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de herstelop eratie kinderopvangtoeslagaffaire
		Gemeente	Gemeente	Gemeente
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle D2*	*Aard controle R*
	Indicator: G4/16	*Indicator: G4/17*	*Indicator: G4/18*	*Indicator: G4/19*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 10.000
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0		€ 0

		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	0	0	10.000		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 341.023	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			

		opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G12/01*	*Aard controle R* *Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G15B**	**Specifieke uitkering Brabants Migratie Informatiepunt_ deel gemeenten 2023**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Deel gemeente	Bestedingen (jaar T) ten laste van de toegekende rijksmiddelen voor het project "Brabants Migratie Informatiepunt" Deel gemeente	Bestedingen (jaar T) ten laste van de provinciale middelen voor het project 'Brabants Migratie Informatiepunt" Deel gemeente	Bestedingen (jaar T) ten laste van eigen middelen (van deelnemende gemeenten) voor het project "Brabants Migratie Informatiepunt" Deel gemeente	Cumulatieve bestedingen ten laste van de toegekende rijksmiddelen voor het project 'Brabants Migratie Informatiepunt' (t/m jaar T) Deel gemeente	Cumulatieve bestedingen ten laste van de provinciale middelen voor het project 'Brabants Migratie Informatiepunt' (t/m jaar T) Deel gemeente

		Uitvoering door gemeenten namens de provincie Noord-Brabant. De gemeenten verantwoorden hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door de gemeente is uitgevoerd.	*Aard controle n.v.t. Indicator: G15B/01*	*Aard controle R Indicator: G15B/02*	*Aard controle R Indicator: G15B/03*	*Aard controle R Indicator: G15B/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G15B/05*	Aard controle n.v.t. Indicator: G15B/06
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 3.823	€ 0	€ 0	€ 3.823
		2						
		100						
			Cumulatieve bestedingen ten laste van de eigen middelen (van deelnemende gemeenten) voor project 'Brabants Migratie Informatiepunt' (t/m jaar T) Deel gemeente *Aard controle n.v.t. Indicator: G15B/07*					
		1	€ 0					
		2						
		100						
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				

			Aard controle R *Indicator: H4/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 1.990.334	€ 1.848.844				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Zie excel Verantwoording SPUK Sport 2023 tbv SISA	€ 1.848.844	€ 1.289.376	€ 165.861	€ 393.607	Zie excel Verantwoording SPUK Sport 2023 tbv SISA
		2						
		100						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikking snummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve bestedin g uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042299 (Sportakkoord 2022)	€ 94.291	€ 0	€ 94.168	€ 0	€ 94.168
		2						

		3						
		4						
			Kopie beschikking snummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1042299 (Sportakkoord 2022)	Ja				
		2						
		3						
		4						
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording ? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*		
			€ 98.475	€ 106.129	Ja	Ja		
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	

			Ja		€ 22.162	€ 22.162	Nee	
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 62.070	€ 49.656	€ 12.414	€ 49.656	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 427.327	€ 391.342	€ 35.985	€ 391.342	Ja
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 95.492	€ 63.161	€ 19.098	€ 63.161	Ja
		4	Kansrijke Start	€ 71.619	€ 40.378	€ 14.324	€ 40.378	Ja
		5	Mentale Gezondheid	€ 33.422	€ 21.725	€ 6.684	€ 21.725	Ja
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 83.556	€ 59.614	€ 16.711	€ 59.614	Ja
		7	Valpreventie	€ 245.892	€ 174.466	€ 49.178	€ 174.466	Ja
		8	Leefomgeving	€ 47.746	€ 31.035	€ 9.549	€ 31.035	Ja
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 11.937	€ 22.529	€ 0	€ 22.529	Ja
		10	Versterken sociale basis	€ 174.273	€ 184.000	€ 0	€ 184.000	Ja
		11	Mantelzorg	€ 47.746	€ 31.035	€ 9.549	€ 31.035	Ja
		12	Eén tegen eenzaamheid	€ 47.746	€ 104.157	€ 0	€ 104.157	Ja
		13	Welzijn op recept	€ 26.260	€ 5.340	€ 5.252	€ 5.340	Ja
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 11.937	€ 0	€ 2.387	€ 0	Ja
		15	Coördinatiekosten	€ 42.494	€ 27.400	€ 8.499	€ 27.400	Ja

			regionale aanpak					
			Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
		1	Lokaal Sportakkoord	Ja				
		2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
		4	Kansrijke Start	Ja				
		5	Mentale Gezondheid	Ja				
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
		7	Valpreventie	Ja				
		8	Leefomgeving	Ja				
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
		10	Versterken sociale basis	Ja				
		11	Mantelzorg	Ja				
		12	Eén tegen eenzaamheid	Ja				
		13	Welzijn op recept	Ja				
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
		15	Coördinatiekosten	Ja				

			regionale aanpak					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*					
			Nee					
VWS	**H31**	**Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H31/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/05*	
			SPUKNEAS 230126	€ 67.251	€ 67.251	Ja		
VWS	**H32**	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*			
			MEOZ23267	€ 657.471	€ 375.386			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H32/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	*Aard controle R* *Indicator: H32/06*	*Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08*	
		1	*Zwembad De Molen Hey 2022 en 2023*	€ 369.123	€ 201.858	Ja	*Zie bestand Renovatie en verduurzaming zwembad Molen hey*	
		2	*Zwembad De Neul 2022 en 2023*	€ 145.079	€ 74.208	Nee	*De Neul is nieuwbouw en 2022 geopend. Is reeds geheel duurzaam gebouwd (warmtepomp, zonnepanelen)*	
		18	*Laco Buitenbad Prins Willem Alexander 2022 en 2023*	€ 25.798	€ 5.440	Ja	*Verduurzamingsplannen zijn in behandeling*	
		19	*Laco sportcentrum De Beemd 2022*	€ 29.863	€ 29.863	Nee	*Alleen aangevraagd en ontvangen voor 2022. Laco sportcentrum De Beemd is miv 2023 niet meer in werking. Door gemeente is een nieuw duurzaam zwembad De Beemd gebouwd, dit is mei 2023 geopend.*	
		20	*zwembad De Beemd (nieuwbouw door gemeente Meierijstad) 2023*	€ 87.608	€ 64.017	Nee	*De Beemd is nieuwbouw en 2023 geopend. Is reeds geheel duurzaam gebouwd (warmtepomp, zonnepanelen)*	
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.*	Besteding (jaar T) *Aard controle R*				

			Indicator: H35B/01	*Indicator: H35B/02*				
			030010 Provincie Noord-Brabant	€ 607.054				
LNV	**L6**	**Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen**	Besteding (jaar T-1 +T-2) *Aard controle R* *Indicator: L6/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L6/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L6/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L6/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L6/05*	
			€ 487.825	€ 43.700	€ 531.525	Ja		

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29-2-2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.097.280. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023

Bevinding
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er is sprake van een geconstateerde afwijking. Deze betreft:

- Een lastenoverschrijding van de begroting op het programma Sociaal Domein. Dit voor een bedrag van € 10.397.000. Aangezien sprake is van een overschrijding op een open-einde regeling, geeft de Kadernota rechtmatigheid aan dat deze acceptabel is, en daarmee niet leidt tot een begrotingsonrechtmatigheid.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.